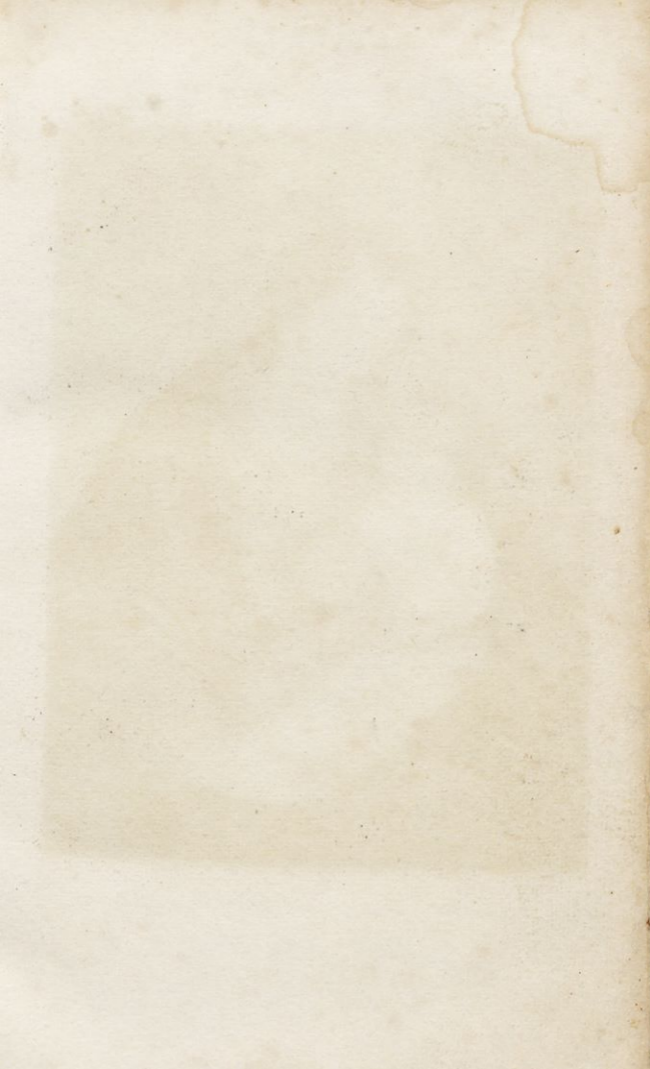

II
C21.886
f. 1.

Murillo pinx.

II. 7.

Magazin für Literatur

Maria

Slava MARIJE DEVIZE

od svetiga

Alfonsa Marije od Liguori,

fhkofa pri s. Agati, in sazhetnika drufhtva presvetiga
Svelizharja.

I. del.

Is italianfkgiga prestavil

BLASH POTOZHNIK.

V Ljubljani, 1853.

Natfnil Joshef Blasnik.

21886

IC 21886 f

Poterdilo italianfkiga originala, is kteriga fo pri-
zhijozhe bukve pretavljene.

Noi Reformatori

dello studio de Padova.

Avendo veduto per la fede di revisione, ed approvazione del P. F. *Filippo Rosi Lanzi*, Inquisitor Generale del Santo Ufficio di Venezia nel libro intitolato: *Le glorie di Maria ec. Stamp.* non vi esser cosa alcuna contro la Santa Fede Catolica, e parimente per attestato del Segretario nostro, niente contro Principi e buoni costumi, concediamo licenza a *Gio. Battista Remondini Stampator* di Venezia che possa essere stampato, osservando gli ordini in materia di Stampe, e presentando le solite Copie alle pubbliche Librerie di Venezia e di Padova.

Dat. li 22. Giugno 1773.

Andrea Querini Rif.

Francesco Morosini 2. Cav. Pr. Rif.

Registrato in Libro a Carte 129, al num. 1073.

Davidde Marchesini Segr.

030037208

Predgovor

flovenskiga prestavljavza.

De je Marija Deviza, kakor ismed vsih drugih stvaru isvoljena Mati boshja, od Boga vezhji gnade prejela, kakor vsi drugi svetniki, in tudi angelzi v nebesih; de jo je Bog kakor svojo Mater v Kraljizo svetnikov in angelov povsdignil, to vé in veruje vfak katolshki kristijan. Ravno sa voljo tega je gotovo, de je ona sa Bogam nafha perva in nar mogozhnishi pomozhniza. Mi smo jo po tem takim dolshni zhes vse druge stvari boshje zhasfiti, in se smemo s priferzhnim saupanjem v njeno pomozh priporozhvati. Od prvih zhasov kershanstva notri do danashnjiga dne so jo sato nar bolj poboshni kristijani, posebno pa vsi, ktere sdaj kakor svetnike zhasfito, s materjo sveto zerkvijo posebno gorezhe zhasfiti; pri njej so v vsih svojih potrebah in nadlogah pomozhi ifkali in po sprizhvanju zerkvenih sgodeb tudi vselej nafhli. Sheleti je, de bi tudi mi kristijani, ki v zhasih mlazhne vere in mersle poboshnosti shivimo, Marijo Devizo, njeno visokost in flavo, pa tudi njeno mozh in dobrotljivo milost bolj in bolj sposnali, in Mater Jesufovo, kakor on sam sheli, bolj in bolj gorezhe zhasfiti, de bi tako po njenih proshnjah pred Bogam od njegove neskonzhne milosti gnado stanovitne, shive vere, prave bogabojezhnosti in vezhniga svelizhanja dosegli. Is tega namena je

sveti Alfons Liguori te bukvize pred ofemdesetimi letmi pifal, in is ravno tega namena vam jih jeft v flovenfkim jesiku podam.

De med vfem tem, kar je v teh bukvizah pifano, nizeh ni, kar bi bilo sveti veri in pravi kerfhanfki poboshnosti nafprotno, fmemo bres fkerbi biti, ker je sveti Alfons vse kar je pifal, ponishno in pokorno rafodbi svete zerkve podvergel, in ker je ta sveta zerkev pod papesham Pijam VII. 14. majnika 1803 ozhitno in flovefno poterdila, de fe v nobenih bukvah, kar jih je ta sveti fhkof pifal, nizeh ne najde, kar bi zerkvena sodba mogla grajati.

Defiravno tedej te bukvize vfak kristijan bres fkerbi sme brati, fe mi vender potrebno sdi nekerih naukov is njih tukej fhe posebno opomniti, kateri bi fe vtegnili vnapak saftopiti, ali bi jih vfaj kdo vtegnil vnapak raslagati in jih po tem raslaganji sametovati, ali pa v svojo fhkodo obrazhati. Taki nauki v teh bukvizah sapopadejo veliko mozh in neisrezheno miloft Marije Devize, in favoljo tega vifoko zhaft in fkoraj neomejeno faupanje do Matere boshje, v ktere naf sveti pifavez sheli napeljati.

Kar veliko mozh Marije Devize sadeva, uzhi sveti Alfons is naukov in sgledov svetih mosh in zerkvenih uzhenikov, de je Marija sa Bogam nafha nar bolj mogozhna pomozhniza, in jo s drugimi uzheniki v tem vfigamogozhno imenuje. — Zhe od vfigamogozhnosti govorimo, moramo kakor kristijani vediti, de le Bog je v svoji volji vfigamogozhin, to je, on ftori, kar hozhe, ali pa, kar on hozhe, fe sgodi. Marija pa, zhe tudi Mati boshja, v tem pomenu ni vfigamogozhna,

ampak sveti uzhenikl jo le po njenih profhnjah pred Bogam vsigamogozhno imenujejo; to je: kar ona profi, ji Bog dodeli, njene profhnje so pred Jesufam tako mogozhne, de on po ljubesni do nje, ki je njegova Mati, ne more, de bi je ne uflifhal, ali vsaj, de jo vselej gotovo uflifhi. Kdor bi tega ne mogel verjeti, bi nam mogel pokasati, kdaj de je Marija kaj profila, kar bi ji bil Jesuf odrekel; desiravno je on she zlo vfakimu ismed naf obljudil: Karkoli bote Ozheta v mojim imenu profili, vam bo dal. Sakaj bi toraj Bog Marii tega ne storil, ker ona gotovo nar bolj ve in sna v Jesufovim imenu profiti?

Drug nauk v teh bukvizah govori od neisrezhene milofti Marije Devize. — Kar miloft Matere boshje, ktero sveta zerkev Mater milofti imenuje, sadéva, ne smemo misliti, de je to le prasno ufmiljenje do ubogih in nefrezhnih, ampak de je mogozhna in dobrodelna miloft, ktera se v tem kashe, de Marija svojo miloft po vsi mozhni fkasuje in deli. Katolfhki kristijan je poduzhen verovati, de le pri Bogu je milost, to je: le Bog sam samore po svojim nefkonzhnim ufmiljenji in po nefkonzhnim saflushenji nafhiga Odreshenika Jesufa Kristufa odpuhanje grehov in odpuhanje kasenj, to je, svojo miloft deliti. Pa tudi vse druge dobrote in gnade, ktere so nam v svelizhanje potrebne, nam le Bog deli, ne pa ktera njegovih stvari. Sraven te gotove verne refnize pa sveti Alfons, poduzhen in napeljan od veliko drugih svetih uzhenikov zerkve, terdi, de Bog ljudem vse gnade in dobrote, ktere jim hozhe miloftljivo dodeliti, fkos Marijo Devizo deli, in de je v tem pomenu Marija saref Sredniza med Bogam in

zhlovekam, kakor jo tudi sveta zerkev v molitvi: „Pod tvojo pomozh“ našho Šrednizo imenuje. — Od nauka, de Bog vse svoje gnade fkos Marijo deli, sveti Alfons v opombi do kerfhanfkiga bravza, ktero prezej od konza teh bukviz priftavi, takole govori: „Ta in drugi taki nauki, na ktere bošh v teh bukvizah sadel, te prosim ljubi bravez, misli, de fim jih hotel po sdravim in pravim pomenu kerfhanfkiga nauka in svete zerkve isgovoriti, ktere pokorin fin shelim vfelej oftati. V vpeljevanju fim v osiru na peto poglavje teh bukviz rekel, de Bog hozhe, de se nam vse gnade po rokah Marije Devize delé. To je pazh vesel in tolashbe poln nauk sa vse, kteri Marijo zhafté, in posebno sa vse grefhnike, kteri se hozhejo spokoriti. Ta nauk pa sdravimu kerfhanfkimu nauku ni nasproti; sakaj sveti Augufhtin, imenitni zerkveni uzhenik sam fploh rezhe, de je Marija po fredftvu svoje ljubesni v duhovno rojstvo vsih udov svete zerkve v djanji pripomogla. Tudi imenitni pisavez, od kteriga se ni bati, de bi bil v tej rézhi nepremisfhljeno in preshiroko govoril, namrezh pisavez Nicole *) pravi: „Gotovo je, de je presveta Deviza na posebno in prezhudno visho v djanji pripomogla, de je Jesus na krishu sveto zerkev vpodobil. Ravno na to visho se sme rezhi, de, zhe je Marija Jesusa Kristufa, glavo zerkve, bres bolezhine rodila, ni rodila bres bolezhin telefá te glave. Sato je ona na Kalvarii na posebno visho sazhela biti Mati zele zerkve. S eno besedo, presveti Bog, de bi Mater Odrefhenikovo pozhaftil, je naredil, de njena velika ljubesen profi sa vse, sa ktere je njeni bo-

*) Instructions theologiques et morales sur l' oraison dominicale, salut angelique etc. Instr. 5. chap. 2.

sbji Šin preobilno odkupšhino svoje drage kervi daril in plazhal, v kateri fami je nafhe svelizhanje, shivljenje in odrefhenje.““

Nauk toraj, de Bog svoje gnade fkos Marijo deli, je poboshna mifel imenitnih zerkvenih uzhenikov, ktere sveta zerkev ni overgla, zhe je tudi fhe ni kakor verno refnizo poterdila in verovati sapovedala.

Nauk, de jo Marija nafha Šredniza, se mora tedej tako saftopiti, de Jesuf je edini Šrednik med pravizo boshjo in med zhlovekam, Marija pa je le Šredniza milofti med nami in med Jesufam svojim Šinam, pri katerim sa naf govori in profi, in nam potrebne gnade od njega sadobiva. Toliko bolj pa jo smemo svojo Šrednizo imenovati, zhe je po poboshni misli svetih uzhenikov verjetno, de Bog vfo svojo miloft in svoje gnade ljudem po rokah Marije Devize rasdeluje.

Marija dalje, ker je kakor Mati boshja tako visoko zhes vse druge svetnike povikshana, in s nesmerjenimi gnadami boshjimi obdarvana, je vredna sa Bogam naj vikshiga zheshenja, in mi smo jo dolshni bolj kakor vse svetnike in angele boshje zhaftiti. Kogar Bog pozhafti, gotovo hozhe, de ga tudi vse druge stvari zhafté. Marijo smo pa dolshni zhaftiti ne le s posnemanjem njenih zhednost, temuzh tudi s ferzam in jesikam in s vsimi mozhmi; in po nauku svetih uzhenikov katolshke zerkve se nam ni bati, de bi je prevezh, ampak le de bi je premalo ne zhaftili. Sato pravi sveti Augufhtin, de Marijo po vrednosti zhaftiti, nifo sadosti vsi zhlovefhki jesiki, in tudi zhe bi se vsi zhlovefhki udi v jesike spremenili.

Zhe sdaj vkup vsamemo veliko zhaft in mozh Matere boshje, po tem pa njeno neisrezhenost milost in ljubesen, katero ima do vsih ljudi, posebnost pa do revnih grešnikov; kdo bo mogel reži, da bi mi ne smeli v njeno mozh in v njeno milost saupanja staviti? Tako saupanje po besedah svetiga Bernarda in vsih drugih uzhenikov, she nikogar ni sapeljalo: „Od vekomaj ni bilo slišati, da bi bila ti, o Marija, tistiga sapustila, kateri je pri tebi pomozhi iskal.“ — Vsek kristijan pa vendar ve, da mora saupanje v Marijo Devizo tudi priferzno in refnizno, s refnizno voljo greha se varovati sklenjeno biti. Kdor bi svojoglavno in terdovratno hotel greh delati, bi se to se ve de, sajtonj sanafhal na boshjo milost, kakor tudi na milost Marije Devize; sakaj, kdor Boga in njegovo pravizo terdovratno sanizhuje, tak je sovrashnik boshji in sovrashnik Matere boshje, in ona ne more Boga sanj profiti, da bi mu Bog grehe odpustil, zhe tudi grešnik greha ne sapusti. Ravno tako uzhi sveti Alfons v teh bukvizah, posebnost v ofmim poglavju raslaganja molitve: „Zhefhena Kraljiza.“ Vse drugazhi bi pa vendar bilo, ako bi Marija po profhnjah drugih kristijanov, posebnost zhe zela zerkev, ali vsaj poboshne bratovshine sa spokorjenje terdovratnih grešnikov molijo, nagnjena, sazhela Jesufa profiti, da naj ferze takiga terdovratniga grešnika s svojo gnado presune in omezhi. Kdo bi si upal reži, da Marija tudi na to visho takim grešniku ne more pomagati? Gotovo noben kristijan. She le preprizhani smemo biti, da se bo tudi nar vezhji in nar bolj v grehah saftarani grešnik gotovo spreobernal, zhe le Marija hozhe sanj profiti. Vsek zhlovek bo to poterdil, zhe le nekoliko

Marije Devize usmiljeno ferze in mozh njene profhnje posna. — Po tem takim nashe saupanje v pomozh in profhnjo Marije Devize, ki jo sveta zerkev pribeshalifhe grefhnikov imenuje, ako je le po sdravih naukih svete vere poravnano, nikoli ne more preveliko biti.

Teh in drugih takih svelizhavnih naukov od zheshenja in saupanja do Matere boshje so polne te bukvice, ktere ti tukej, kristijan, podam. S veseljem in pridno jih prebiraj, in sam se bosh prizhal, sam bosh skufil, de kdor sa Bogam in Jesusam Marijo njegovo Mater gorezhe zhasi, in v njenim varstvu shivi, od dne do dne vezh gnad od Boga prejme, in sme terdno upati, de bo sadnizh tudi nar vezhji gnado, vezhno svelizhanje s mogozhno pripomozhjo Marije, prezhiste Devize dosegel, ktera ni saftonj „Vrata nebeshke“ imenovana.

Kar poslednjizh sadeva prigodbe in zhudapolne prikasni, ktere bosh v teh bukvizah bral, vedi, de si jih sveti Alfons ni sam ismiflil, ampak jih je od verjetnih in poboshnih mosh prepisal. Ali de je to, kar ti, pripovedujejo, na tanko tako ali drugazhi sgodilo, te sveti pisavez ne fili verovati, ampak te le profi vsim tem prigodbam, dokler niso od zerkve poterjene, le zhloveshko veljavo in ne druge pripisovati. Sadosti naj ti bo, de so te prigodbe pripravne mogozhno milost in slavo Matere boshje kolikor toliko povikshevati, in ponishne kristijane v saupanji in ljubesni do te presvete Devize vnemati in vterdovati. — Ljubi kristijan, Bog in Marija te obvarvajta.

Prestavljavez.

Prizhanje pifavza.

Is pokorshine do sapovedi papesha Urbana VIII. prizham in raslozhim, de zhudesham, rasodenjam, gnadam in pripovestim, ktere se v teh bukvah najdejo, in ravno tako pridevkam svet in svelizhan, ktere sim pershonam dal, ki od katolshke zerkve she niso med svetnike shtete, nizh vezhi veljave nisim mislil priloshiti, kakor sgolj zhloveshko, rasun tistih rezhi, ktere so od svete rimske, katolshke zerkve rasfojene in poterjene, ktere pokorin sin hozhem oflati, in ktere sodbi podvershem sam sebe in vse, kar sim v teh bukvah pifal.

Proshnja pifavza

do Jesufa in do Marije.

Preljubesniv moj Svelizhar in Gospod Jesus Kristus, jest, tvoj ubogi flushabnik, ker dobro vem, kako je tebi dopadljiv tisti, kateri si prisadeva zhaštiti tvojo presveto Mater, katero ti toliko ljubish, in shelish viditi, de bi jo vsi ljudje ljubili in zhaštili, hozhem na svetlo dati te svoje bukve, ki od njene slave govoré. Pazh ne vem, komu drugimu bi jih boljshi priporozhil, kakor tebi, ki ti je slava te Matere toliko pri serzu. Tebi jih toraj posvetim, tebi jih priporozhim. Sprejmi milosfljivo ta moj dar v snamnje ljubesni do tebe in do tvoje ljubesnive Matere. Ti vsemi te bukvize v svoje varstvo, in ushgi vse tiste, kateri jih bodo brali, v saupanji

in v ljubesni do prezhiste Devize, ktero si postavil v upanje in pribeshalifhe vsih odrefshenih. V plazhilo sa to moje slabo delo mi daj, te profim, tisto ljubesen do Marije, ktero jest shelim de bi se v serzih vsih tistih vnela, kateri bodo te bukvize brali.

Pa tudi k tebi se obernem, o moja prefladka Gospa, in moja Mati, Marija! Ti dobro vesh, de sa Jesu sam postavim v tebe vse upanje svojiga vezhniga svelizhanja, ker sposnam, de sim vse svoje dobrote, svoje spreobernjenje, svoj pokliz svet sapustiti, in vse druge gnade, kateri koli mi je Bog dodelil, vse skos tebe dosegel. Ti she vesh, de sim, tebe od vsih ljudi po saflushenji ljubljeno viditi, in tebi kako snamnje hvaleshnosti sa toliko prejetih dobrot dati, vselej shelel in si prisadeval povfod, ozhitno in na skrivnim tvojo zhast osnanovati, in vsim sladko in

svelizhavno poboshnost do tebe priporozhvati; jest upam, de bom ravno to do sadnjiga sdihljeja svojiga shivljenja neprenehama delal. Ker pa vidim, de se savoljo moje starosti in savoljo mojiga slabiga sdravja hitro priblihuje konz mojiga popotvanja in prestop v vezhnost, sim shelel, preden umerjem, te svoje bukvize na svetu sapustiti, ktere bodo sa menoj tebe zhastile, in tudi druge unemale osnanovati tvojo slavo in tvojo veliko milost, ktero svojim zhaaktivzam skasujesh. Upam, moja predraga Kraljiza, de bo ta moj ubog dar, desiravno nevredin tvojiga saflusheanja in tvoje zhafti, vender prijetin tvojimu usmiljenimu serzu, ker ti ga is ljubesni do tebe podam. Štegni tedej svojo prekladko roko, s ktero si me ti od sveta in is pekla potegnila, in vsemi te bukvize in obvarvaj jih, kakor svoje blago. Pa vender to ti povem, de sa ta svoj maj-

hin dar shelim plazhilo od tebe, in to je, de bi te mogel od danfi sanaprej bolj ljubiti, kakor dosdaj, in de bi bil vsak, kterimu bodo te bukvize v roko prifhle, v ljubeshni do tebe ushgan, in de se v njem hitro unamejo shelje tebe ljubiti in druge viditi te ljubiti; de si bo vsak prisadeval po vfi mozhi osnanovati in rashirjati tvoje zheshenje in saupanje v tvojo mogozhno pomozh. Tako upam, tako naj bo.

Tvoj ljubeshni polni, desiravno
sanizhljivi flushabnik,

Alfons Liguori,
is drushtva presvetiga Svelizharja.

Vpeljvanje.

Ljubi praviz in moj brat v Marii, ker naji ravno ta poboshnost, ktera je mene napeljala te bukvize pifati, in tebe napeljuje jih brati, šturi oba frezhna fino va te dobre Matere, zhe bi ti kdaj kdo rekel, de meni ni bilo ravno treba teh bukev pifati, ker je she veliko lepih in imenitnih bukev od flave Marije Devize pifanih, mu odgovôri, te prosim, s besedami, ki jih je abat Frankone pifal, de je namrezh hvala Marije Devize tako mozhan študenz, de, zhe se bolj rasfhiri, bolj se napolni, in zhe se bolj napolni, bolj je rasfhirjen. S tem hozhe rêzhi, de je ta presveta Deviza tako vifoka, de kolikor bolj jo kdo hvali, toliko vezh ostane hvale vredniga nad njo. Sato pravi tudi sveti Augufhtin, de Marijo po vrednosti hvaliti nifo sadofti vsi jesiki zhloveshki, in ko bi se tudi vsi njih udi v jesike spremenili.

Ref sim vidil bres fhtevila bukev, ktere od flave Marije Devize govore, velikih in majhnih; ker sim pa premislil, de se te bukve po redko dobre, ali de so prevelike, ali ne prav po mojih mislih, sim si prisadel is toliko pifavzov in bukev, kolikor sim jih mogel v

roke dobiti, v kratko sbrati vse lepe in pri-ferzhne nauke svetih ozhakov in uzhenikov, in jih v te bukvice spifati, de bi zhaftivzi Ma-tere boshje s manjšim trudam in dober kup dobili priloshnost se s branjem v ljubesni do Marije vnemati, posebno pa sim tudi shelel pridgarjam pripravne osnove ponuditi, de bi poboshnost do Marije Devize v svojih pridigah losheje rasfhirjali.

Pofvetni saljubljenzi vedno govore od ti-ših perfhon, ktere so jim pri ferzu, in jih hvalijo, ter shelé, de bi tudi drugi njih lju-besen hvalili in poterdili. Po tem takim mora ljubesen tiftih flaba biti, kteri se hvalijo, de so zhaftivzi Marije Devize, pa vender le malo fkerbé od nje pogosto govoriti, in fturiti, de bi jo tudi drugi ljubili. Pravi ljubivzi te pre-ljubesnive Gospé ne delajo tako, ampak shelé jo povfod hvaliti, in jo od vsih ljudi ljubljeno viditi; sato si prisadenejo vselej, kadar morejo, ozhitno in posamim, tifti ogenj ljubesni do svoje ljubljene Kraljize, kteri v njih ferzih gori, tudi v ferzih vsih ljudi sashgati.

De se vfakdo preprizha, kako dobro je sa frezho vfaziga zhloveka posebej, in sa frezho zelih narodov zheshenje Marije Devize rasfhirjati, poslufhajmo, kaj zerkveni uzhe-niki od tega govore. Sveti Bonaventura pravi, de tifti, kteri zheshenje Marije Devize rasfhirjajo, bodo gotovo svelizhani. To poterdi tudi Rihard od f. Lorenza rekozh: „Marijo zhaftiti, je sadobiti vezhno shivljenje.“ Sakaj, govori dalje ravno ta, „kteri njo na tem svetu

zhaſte, bo ona njih zhaſtila na unim.“ Komu je pazh nesnana obljuba, ki jo Marija fama da tiſtim, kateri ſi prisadevajo, de bi jo vſi ljudje ſpoſnali in ljubili? Kteri me rasſvetljujejo, bodo vezhno ſhivljenje imeli; (ſir. 24, 31.) ktere beſede katolſhka zerkev v prasnik zhiſtiga ſpozhetja na Marijo oberne. ſveti Bonaventura, kateri ſi je toliko prisadel zheſhenje Marije Devize povikſhevati, tako govori: „Veſeli ſe, moja duſha, in rasveſeljuj ſe v njej, ker velike dobrote ſo pripravljene tiſtim, kateri jo hvalijo.“ Daljeſj pravi: „Ker vſe ſveto piſmo od nje govori, Mater boſhjo neprenehama hvalimo s ferzam in s jeſikam, de naſ bo ona v vezhno veſelje pripeljala.“

V rasodenji ſvete Brigite ſe bere, de je ſveti Remigi ſhkof ſvoje pridige vſelej s hvalo Marije Devize ſazhenjal, in ſato ſe je prikaſala enkrat Marija Deviza fama ſvetnizi, in ji je rekla: Povej temu ſhkofu, ki ſazhenja ſvoje pridige s mojo hvalo, de mu hozhem biti Mati, in de bom njegovo duſho Bogu priporozhila, in bo frezhno ſmert ſturil. Ta ſhkof je tudi reſ kakor ſvetnik v molitvi in poln nebeſhkiga miru umerl. Drugimu dominikanſki mu menihu, kateri je ſvoje pridige s hvalo Marije Devize ſkonzheval, ſe je ſveta Deviza pri ſmerti prikaſala, ga je v ſkuſhnjavah huzizhevih varovala, mu je ferzhnoſt dajala, in je njegovo frezhno duſho s ſeboj v nebeſa peljala. Bogabojezhi Tomah Kempenſki pravi od Marije, de ona tiſtiga, kateri je njeno hvalo rasglasheval, tako ſvojimu ſinu priporozhi:

„Sin, ufmili se dushe, ktera tebe ljubi, in mene hvali.“

Šveti Anselm pravi, de ni mogozhe, de bi fkos pridige od hvale Marije Devize ne bili grefhniki poboljfhani, ker je fkos njeno telo prifhlo svelizhanje grefhnikov. In zhe je ref, kar tudi jest terdim, in bom v V. poglavji teh bukev dovishal, de namrezh vse gnade le fkos Marijo do naf pridejo, in de fo vsi, kteri fo svelizhani, le fkos Marijo svelizhanje dofegli, mora tudi ref biti, de tudi na zhefhenje Marije Devize, in na saupanje v njeno pomozh bo prifhlo, zhe bomo svelizhani, ali ne. Tako vemo, de je sveti Bernardin posvetil italianfko deshelo, sveti Dominik spreobernal toliko krajov, in sveti Ludvik Bertrand v nobeni pridigi ni opuftil priporozhvati zhefhenja Marije Devize. Tako jih je delalo veliko drugih uzhenikov.

Imenitni misionar Paul Segneri, mlajfhi, je pri vsih misionih vselej pridigval od zhefhenja Marije Devize, to pridigo je imenoval svojo nar ljubfhi pridigo. Tudi mi, ki imamo v svojih misionih terdno reglizo, pridige od Matere boshje ne posabiti, moremo refnizo fturiti, de nobena druga pridiga ne ftori toliko dobriga in toliko spreobernjenja, kakor pridiga od ufmiljenja Marije Devize. Od ufmiljenja Marije Devize pravim, ktero hvali posebno tudi sveti Bernard, rekozh: „Hválimo njeno ponishnost, se zhudimo nad njenim devifhtvam; ubogim pa je flajfhi njeno ufmiljenje: njeno

usmiljenje priferznhifhi objamemo, fe ga pogosto spomnimo, ga neprenehama klizhemo.“

Sato fim fklenil v teh svojih bukvizah posebno govoriti od velikiga usmiljenja in mogožne pomozhi Marije Devize, in prepuštim drugim pisavzam hvaliti druge njene prednosti. V ta namen fim nabiral, kolikor mi je bilo mogožhe, vezh let vse, kar so sveti uzheniki in nar imenitnih pisavzi govorili od usmiljenja in mogožnosti Marije Devize. Ker je pa v molitvi: *Salve regina*, „zhefhena Kraljiza“ ki je od katolfske zerkve poterjena, in jo posebno vfa duhovfhina fkos vezhji del leta po sapovedi moli, prezhudno lepo popisana milost in mogožnost presvete Devize, fim se namenil nar pred rasloshiti v vezh odstavkih to prelepo molitev. Zhaftivzam Marije Devize ustrezhi, fim pristavil tudi nekaj pridig, ali premishljevanje sa njene vezhji prasnike, in premishljevanje njenih zhednost; poslednjizh fim pridjal nektere djanja poboshnosti do Matere boshje, ktere so od zerkve poterjene.

Ljubi braviz, zhe ti bo ufhez, kakor upam, to moje majhino delo, te prosim, priporôzhi me presvete Devizi, de mi bo veliko saupanje in svojo mogožno pomozh dodelila. Te gnade prôsi sa mé, in jest ti oblubim jo profiti tudi sa tebe, kdorkoli si, ki mi to dobroto sturish. O blagor mu, kdor fe s ljubesnijo in s saupanjem okléne dvéh pomozhnikov svelizhanja, to je, Jesufa in Marije; nikakor ne bo pogubljen! Reziva toraj is ferza, ljubi

braviz, s poboshnim Alfonsam Rodriguez:
„Jesuf in Marija, moja fladka ljubzhika, sa
vaji hozhem terpeti, sa vaji hozhem umreti;
vef naj bom vajin, nizh naj ne bom svoj.“
Ljubiva Jesufa in Marijo, sturiva fe sveta,
ker ne moreva vezhji frezhe ne sheleti, ne upati,
kakor je ta. Bog te obvaruj. De se kdaj spet
vidiva v nebesih, pred nogami te prefladke
Matere in tega preljubiga Sinu, de jih bova
zhaftila, hvalila in ljubila vkupej od vekomaj
do vekomaj fkos zelo vezhnoft. Amen.

Raslaganje

molitve: *Salve regina.*

(*Zheshena Kraljiza.*)

Pervo poglavje.

Zheshena si Kraljiza Mati milosti.

1. *Kako veliko mora biti nashe saupanje v Marijo, ker je ona Kraljiza milosti.*

Ker je bila presveta Deviza Marija povsignjena v zhaft biti Mati Kralja vsih kraljov, jo sveta zerkev po pravizi zhafti, in hozhe, de bi jo vsi zhaftili s flavnim imenam kraljize. „Zhe je on Kralj, ki je is Devize rojen,“ pravi sveti Atanasi, „se prav in po pravizi Mati, ktera ga je rodila, Kraljiza in Gospa imenuje.“ Sveti Bernardin Šijenfki pristavi, de od tiftiga zhafa, ko je Marija privolila postati Mati boshjiga Šinu, tudi saflushi biti Kraljiza zeliga svetá in vsih stvari. Zhe je mefo Marije Devize, pravi sveti abat Arnold, eno s mefam Jesufa Kristufa, mora tudi Mati deleshna biti gospostva svojiga Šinu;

tudi se mora rēzhi, de kraljeva zhaft ni rasdeljena med Materjo in Šinam, temuzh de je obēh ena, in ravno tišta.

Zhe je tedej **Jesuf Kralj** vefoljniga sveta, je tudi **Marija** vefoljniga sveta **Kraljiza**, pravi abat **Rupert**. Po tem takim, kakor govori sveti **Bernardin Šijenški**, morajo vse stvari, ktere **Bogu** flushijo, tudi **Marii** flushiti; in ker so angeli, in ljudje, in vse rezhi v nebesih in na semlji boshji oblasti podvershene, so podvershene tudi gospostvu **Marije Devize**. Sato se oberne abat **Guerik** v **Marijo**, in ji rezhe: „**Kraljuj, Marija, kraljuj breskerbno s premoshenjem svojiga Šinu; saupljivo gospoduj kakor kraljiza, Mati in Nevesta Kraljeva; tebi gre kraljestvo in oblast.**“

Marija je toraj **Kraljiza**, in v nasho frezho in nafhe vefelje je fladka, mila **Kraljiza**, pripravljena na pomozh nam ubogim gresnikam; sato hozhe sveta zerkev, de jo v tej molitvi pozhaftimo rekozh: **Kraljiza milosti**. She famo ime **kraljiza**, kakor govori svelizhani **Albert velki**, pomeni milost in fkerbnoft do ubogih, v raslozhik imena oblastnize, ktero imé pomeni ojfrost in terdobo. Prava zhaftitljivost sa **kralje** ali **kraljize** je to, pravi **Šeneka**, de so ubogim milostljivi. **Kakor** nemili oblastniki fkerbé

le sa svoji dobizhek, tako fkerbe milostljivi kralji sa frezho svojih podloshnih. Sato masilijo kralje, kader jih posvezhujejo, na glavi s oljam, ktero pomeni usmiljenje, de se s tem na snanje da, de morajo v kraljevanji usmiljeni in dobrotljivi do svojih podloshnih biti.

Kralji morajo toraj pred vsem drugim fkerbeti, de dela usmiljenja doprinafhajo; pa vender ne tako, de bi posabili s hudobnimi po pravizi ravnati, kadar je treba. Marija pa ne tako, ker ona ni kraljiza pravize, fkerbna hudobne fhtrafovati, ampak kraljiza milosti, vselej pripravljena grefbnikam milost in odpufhanje deliti. In sato hozhe sveta zerkev, de jo na ravnost Kraljizo milosti imenujemo. Imenitni Janes Gerson premifhljuje besede Davidove: To dvoje fim flifhal, de je pri Bogu oblast, in pri tebi, Gospod, usmiljenje; (Pfl. 61, 12.) in pravi, de boshje kraljestvo obstoji v pravizi in v milosti, in Gospod ga je rasdelil, ter je febi prihranil kraljestvo pravize, Marii pa je prepustil kraljestvo milosti, in je tako napravil, de vse milosti, ktere se ljudem delé, fkos roke Marije Devize gredo, in se po njeni volji delé. Ravno to govori sveti Tomash, ker pravi, de je Marija Deviza, kadar je boshjiga Sinu v svojim telesu spozhela, in ga je rodila, prejela

polovizo boshjiga kraljestva, in je postala **Kraljiza milosti**, **Jesuf Kristuf** pa je ostal **Kralj pravize**.

Vezhni Ozhe je postavil **Jesufa Kri-
stufa Kralja pravize**, in sa to ga je sturil
fodnika vfiga sveta; sato je pel prerok **Da-
vid**: **Bog** daj svojo fodbo kralju, in
svojo pravizo sinu kraljevimu (**Pfl.**
71, 1.) **Tukej** pristavi neki uzhen rasla-
gaviz, in pravi: **Gospod**, svojimu **Šinu** si
dal pravizo, ker si dal svojo milost **Materi**
Kraljevi. **Šveti Bonaventura** lepo prestavi
ravno te besede **Davidove**, rekozh: **Bog**
daj svojo fodbo kralju, in svojo mi-
lost njegovi materi. Ravno tako go-
vori **Ernest**, fhkof v **Pragi**, de je namrezh
vezhni Ozhe dal svojimu **Šinu** oblast foditi
in fhtrafovati, **Materi** pa oblast usmiliti se
in pomagati ubogim. Sato je prerokval ravno
ta prerok **David**, de je **Bog** sam, tako re-
kozh, **Marijo** posvetil sa **Kraljizo milosti**,
ker jo je masilil s oljam rasveseljenja: **Po-
masal** te je **Bog** s oljam veselja (**Pf.**
44). **Savoljo** tega se rasveselimo vsi ubo-
gi otrozi **Adamovi**, in pomislimo, de ima-
mo v nebesih to visoko **Kraljizo** polno ma-
sila usmiljenja in dobrotljivosti do nas, ka-
kor govori **sveti Bonaventura**.

Svelizhani Albert veliki primeri prav lepo k nashimu govorjenju pripoveſt od kraljize Eſter, ktera je podoba naſhe Kraljize Marije. V zhetertim poglavji Eſtre ſe bere, de je pod kraljam Afueram priſhla ſapoved, po kateri je bilo rezheno vſe jude njegoviga kraljeſtva pomoriti. Mardohej, êden ismed obfojenih, je priporozhil njih ſhivljenje kraljizi Eſtri, de bi ona kralja nagovorila in ga ſproſila dano ſapoved preklizati. Od ſazhetka je Eſter odrekla to opravilo, ker ſe je bala kralja Afuera bolj rasdrashiti. Pa Mardohej ji je prigovarjal, in jo opomnil, de, ker jo je Bog na tron poſadil, ne ſme ſkerbeti le ſama ſa ſe, temuzh mora vſim judam na pomozh priti. Nikar ne miſli, de imaſh le ſvoje ſhivljenje obvarovati, ker ſi v hiſhi kraljevi pred vſimi drugimi judmi. (Eſt. 4, 13.) Tako je rekel Mardohej Eſtri kraljizi, in tako ſmemo tudi mi, ubogi greſhniki, rêzhi naſhi Kraljizi Marii, ko bi naſ kdaj ne hotla hitro uſliſhati, in nam pred Bogam odpufhenja ſafluſhene ſhtraſinge ſadobiti. Nikar ne miſli, de imaſh ſkerb le ſa ſvoje ſhivljenje, ker ſi v hiſhi Kralja pred vſimi ljudmi. Nikar ne miſli, o moja Kraljiza, de te je Bog ſa Kraljizo zeliga ſveta le ſa to povſdignil, de bi ſama

sa se fkerbela, temuzh sato te je tako vifoko povsdignil, de bi imela veliko usmiljenje s nami revnimi, in de bi nam toliko bolj pomagala.

Ko je Afuer Estro pred seboj sagledal, jo je poln ljubeshni prafhal, kaj sheli: Kaj je tvoja profhnja? Kraljiza odgovori nato: Zhe fim miloft nafhla pred tvoji-mi ozhmi, o kralj, daj mi moje ljudstvo, sa kteriga profim. Afuer jo je prezej uflifhal, in je sapovedal, dano sapoved preklizati. Zhe je pa Afuer dovolil Estri, ki jo je ljubil, shivljenje judov, kako bi ne uflifhal Bog Marije, ktero nefkonzhno ljubi, kadar profi sa uboge grefhnike, ki se ji priporozhujejo, in mu rezhe: Zhe fim nafhla miloft pred tvojimi ozhmi, o Kralj, daj mi moje ljudstvo, sa kteriga profim. Marija pazh dobro ve, de je ona fama nar bolj Bogu ljuba, in nar bolj frezhna, de je najdla miloft, ktero so bili ljudje sgubili; pazh dobro ve, de jo Bog bolj ljubi, kakor vse druge svetnike in angele vkup: sato rezhe po pravizi: Zhe me ljubifh, o Gospod, daj mi te grefhnike, sa ktere te profim. Ali je mogoche, de bi je Bog ne uflifhal? Kdo pazh ne vé, kako mozh imajo pred Bogam profhnje Marije Devize? Postava milofti je na njenim

jesiku (Prip. 31, 26.) Vsaka njena prošnja je kakor postava od Boga dana, de milost sadobé vsi, sa ktere Marija profi. Sveti Bernard prafha, sakaj sveta zerkev Marijo imenuje Kraljizo milosti; in odgovori: Sato, ker verujemo, de ona bresno milosti boshje odpera komur hozhe, kadar hozhe in kakor hozhe; tako de ni nobeniga gresfnika, ko bi bil she tako velik, de bi bil pogubljen, zhe ga Marija varuje.

Ali se bomo pa morebiti bali, de bo Marija kterimu gresfniku svojo pomozh odrekla, kteriga bi namrezh vidila s grehi prehudo oblosheniga? ali naf bo morebiti njena svetost in njena visoka vrednost ostrafhila? Nikoli ne, pravi sveti Gregor, sakaj kolikor je bolj visoka in bolj sveta, toliko bolj je mila in dobrotljiva do gresfnikov, kteri se hozhejo poboljshati, in se k nji satekó. Kralji in kraljize s svojim velizhastvam navdajajo s straham in bojezhnostjo, in storé, de si podloshni ne upajo se jim priblishati; pa kaj bi se bali ubogi gresfniki, pravi sveti Bernard, se priblishati k tej sveti Kraljizi milosti, ker ona ne pokashe nizeh strafhniga ali ojstriga tistimu, kteri je ishe, temuzh se fkasuje sgolj fladko in milostljivo. Marija ne daje le, pravi daljej ta svetnik, temuzh ponuja fama vsim nam mleko in vol-

no; mleko milosti, de bi naf v saupanji obudila, in volno pribeshanja, de bi naf strele boshje pravize obvarovala.

Šuetonij pripoveduje od zefarja Tita, de ni mogel nikomur nobene gnade odrezhi, sa katero je bil proshen, velikrat je sbe zlovezh obljubil, kakor je kdo smel upati, ter je rekel tistim, kateri so mu njegovo dobroto ozhitali, de oblastnik ne sme nikogar neustlisaniga od sebe pustiti, kterimu je dovoljenje dal, predenj priti. Tit je govoril tako, tode v resnizi je mogel velikokrat se slagati, ali pa obljub ne spolniti. Nafha Kraljiza pa ne more lagati, in dofeshe svojim zhaszivzam kolikor hozhe. Ona ima usmiljeno in dobrotljivo ferze, de ne more terpeti, de bi koga nesadovoljeniga od sebe pustila, kateri jo je pomozhi profil. „Ona je tako usmiljena, pravi Blosi, de nikogar ne pusti shalostniga od sebe,“ „Kako bi mogla, o Marija,“ saklizhe sveti Bernard, „odrézhi pomozh ubogim, ker si Kraljiza milosti? In kateri so podloshui kraljize milosti, zhe ne ubogi? Ti si Kraljiza milosti, in jest sim gresbnik bolj ubog, kakor vsi drugi; tedej nar vezhji med tvojsimi podloshnimi. Kraliuj tedej zhes naf, Kraljiza milosti.“

Usmili se naf tedej, o Kraljiza milosti, in glej, de bomo svelizhani. Ne pusti,

de bi se reklo od tebe, tako ji govori sveti Gregor Nikomedijski, de nam savoljo velikiga htevila nashih grehov nisi mogla pomagati, ker imash tako mozh in tako milost, de jih nobeno hteвило grehov ne more premagati. Nizh se ne more v bran postaviti tvoji oblasti, sakaj tvoj in nash Štvarnik, ki te zhafti, ker si njegova Mati, ima tvojo zhaft sa svojo; tvoj Šin uflifhi tvoje profhnje, kakor de bi s tem svojo dolshnost spolnil. Ta svetnik hozhe rêzhi s temi besedami, de desiravno je Marija vso hvalo dolshna svojimu Šinu, de si jo je sa svojo Mater svolil, se vender ne more tajiti, de je tudi Šin tej Materi dolshan hvaleshin biti, de mu je zhloveshko bitje dala. Sato Jesus, de bi povernil, kar je Marii dolshan, sdaj v svoji flavi njo, svojo Mater, s tem zhafti, de vse njene profhnje uflifhuje.

Kako veliko mora toraj biti nafhe saupanje v to Kraljizo, ker vemo, kako je mogozhna pri Bogu, in od druge strani je bogata in polna milosti, tako, de ni nikogar na svetu, kateri bi ne bil deleshin milosti in dobrotljivosti Marije Devize. Presveta Deviza fama je to rasodela sveti Brigiti, in ji je rekla: „Jest sim Kraljiza nebes, jest sim Mati milosti, jest sim veselje pravizhnih, in vrata k Bogu sa greshnike. Nobeden

ni tako savershen, de bi, dokler na svetu shivi, moje milosti ne imel; ker je savoljo mene od hudizha manj fkufhan, kakor bi bres mene fkufhan bil.“ Šhe dalje je rekla Marija: „Nobeden ni tako savershen od Boga, zhe le ni she obfojen v pogubljenje, de bi, zhe mene na pomozh klizhe, se k Bogu ne vernil, in milosti ne dosegel. Vsi me imenujejo Mater milosti, in milost boshja me je ref milostljivo sturila. Tedej bo ubog, kdor k meni milostljivi ne pribeshi, desiravno bi lahko pribeshal.“ Saref ubog in revin bo na vekomaj na unim svetu, kateri pri meni, ki sim tako dobrotljiva in usmiljena vsim gresnikam, pomozhi ne ishe, desu bi jo lahko ifkal, in se tako vezhno pogubi.

Pribeshimo toraj, pribeshimo vselej k nogam te prefladke Kraljize, zhe se hozhemo gotovo svelizhati; in zhe naf strashijo, zhe nam ferzhnost jemljejo nafhi grehi, spomnimo se, de je Marija sato postala Kraljiza milosti, de bi s svojo pomozhjo refhila nar vezhji in nar bolj savershene gresnike, kateri se nji priporozhujejo. Oni bodo njena krona v nebesih, po besedah njeniga nebeshkiga shenina, ki ji pravi: Pridi s Libana, moja nevesta, pridi s Libana pridi, kronana bofh — od leshish levov, od hribov leopardov. (Vif. pef. 4, 8.)

Kdo drug so pazh te leshifha divjih sveri in poshaft, kakor ubogi grefhniki, katerih dushe so postale leshifha grehov, nar strahnejshi poshafti, katerih je mogozhe najti? In lej ravno s temi ubogimi grefhniki, kakor govori abat Rupert, kateri bodo s tvojo pomozhjo rešeni, bofh ti, o visoka Kraljiza Marija, v nebesih kronana; sakaj njih svelizhanje bo tvoja krona, krona vredna Kraljize milosti. Resnizo tega poterdi nasledni sgled.

Prigodba.

V shivljenji festre Katarine, Augufhtinfke nune se bere, de je bila v tistim kraji, kjer je ta flushabniza boshja shivela, shenfka po imenu Marija, ktera je bila od svoje mladosti grefhniza, in je tudi v svoji starosti oftala terdovratno hudobna, tako, de so jo mestnjani pregnali, in je bila prisiljena na ptujim v famotnim berlogu shiveti, kjer je tudi od vsih ljudi sapufhena, na pol gnjila, bres fvetih Sakramentov umerla. Sato so jo, kakor mertvo shivino na gmajni pokopali. Šeftra Katarina je rada molila sa dushe v vizah, in ker je bila svedila sa nefrezhno smert te uboge stare shenfke, ni mislila moliti sa njo, ker je menila s drugimi ljudmi vred, de je pogubljena Ko so

bile štiri leta pretekle, se ji je prikasala neka duša is viz, ki ji je rekla: O sestra Katarina, kako hudo se meni godi! Ti prosih Boga sa duše vseh, kateri umerjó, samo sa mojo dušo nimash nobeniga usmiljenja. Kdo pa si? jo uprašha flushabniza boshja. Jest sim, ji odgovori, tista uboga Marija, ki je v berlogu umerla. Kako? ti si pogubljenju odshla? prašha Katarina. Odshla sim pogubljenju skos milost Marije Devize. Kako se je to sgodilo? — Kadar sim se vidila bliso smerti, je rekla duša, in sim sagledala, de sim s grehi obloshena, in sapushena od vseh ljudi, sim se obernila k Materi boshji, in sim ji djala: Gospa! ti si pribeshalifhe sapushenih; glej, sdaj sim tudi jest sapushena od vseh, ti si moje edino upanje, ti sama mi samorefsh pomagati, usmili se me. Presveta Deviza mi je sadobila gnado, de sim grevengo nad grehi obudila, sim umerla, in pogubljenju odshla. Moja Kraljiza mi je she zlo sadobila gnado, de so moje shtrafinge prikrajshane, ker je storila, de sim s hujshimi bolezhinami to v kratkim preterpela, kar bi bila mogla drugazhi she veliko let vezh terpeti; de bom is viz reshena, mi sdaj nizeh drusiga ne manka, kakor she nekaj svetih mash. Prosim te, fkerbi, de bodo brane sa mé, in jest ti ob-

ljubim, de bom potlej vedno Boga in Marijo sa tebe profila. Šestra Katarina je dala hitro svete mašhe brati; in lej, zhes malo dni se ji prikashe vnovizh dušha svetlejshi, kakor solnze, ki ji je rekla: Sahvalim te, Katarina, glej, sdaj grem v nebefa prepevat boshjo milost, in profit sa tebe.

Molitev.

O Mati mojiga Boga, in moja Gospa Marija, kakor se berazh poln ran in gnufobe priblisha pred imenitno kraljizo, tako se priblisham jest pred tebe, ki si Kraljiza nebef in semlje. Oborni s visokiga trona na kterim sedish, svoje milostljive ozhi v mé, ubogiga gresnika. Bog te je storil tako bogato, de ubogim pomagash, in te je postavil Kraljizo milosti, de revnim gresnikam na pomozh pridefh. Osri se toraj v mene, in usmili se me. Osri se v me, in ne sapusti me, dokler me is gresnika ne spreobernefh v svetiga. Dobro vidim, de nizh ne saflushim, de sim savoljo svoje nehvaleshnosti saflushil, de bi mi bile vse gnade odvsete, ktere sim s tvojo pomozhjo od Boga dosegel. Pa ti, ki si Kraljiza milosti, ne ishefh saflushenja, ampak revfhine, de bi potrebnim pomagala. In kdo je bolj ubog in revin, kakor jest?

O visoka Deviza, vem, de, ker si kraljiza zeliga sveta, si tudi moja Kraljiza, pa vender se shelim, na posebno visho v tvojo flushbo srozhati, de bofh s menoj ravnala, kakor ti bo ufhezh. Sato ti rezhem s svetim Bonaventuram: „Gospa, tvoji oblasti se hozhem podvrezhi, de bofh popolnoma nad menoj gospodvala in kraljevala; ne pufti me samimu febi.“ Sapoveduj s menoj, delaj s menoj po svojim dopadenji, tudi tēpi me, kadar ti ne bom pokorin; sakaj dobre in sdrave bodo sa mene fhtrafinge, ktere bodo is tvojih rok zhes me prifhle. Vem, de je boljshi sa me biti tvoj flushabnik, kakor biti gospod zele semlje. Tvoj fim, svelizhaj me. Vsemi me sa svojiga, o Marija, in kakor sa svojiga fkerbi de me svelizhafh. Nizh vezh nozhem biti svoj, tebi se dam. Zhe fim ti dosdaj tako flabo flushil, ker fim toliko lepih priloshnost tebe zhafstiti v nemar puftil, se hozhem sanaprej s tvojimi nar bolj gorezhimi in nar bolj svestimi flushabniki fkleniti. Nikakor ne puftim, de bi sanaprej kdo bolj zhafstil in ljubil, kakor jest tebe, moja preljubesniva Kraljiza. Tako obljubim, tako upam svojo obljubo s tvojo pomozh jo spolniti. Amen, amen.

2. *Koliko vezhji mora biti nashe saupanje v Marijo, ker je nasha Mati.*

Zhastivzi Marije Devize, je ne imenujejo tje v en dan in saftonj Matere, in nam se sdi, de je ne vemo drugazhi imenovati, in de se ne navelizhamo klizati: Mati, Mati! Prav je to, ker je ona ref nasha Mati, ne fizer telefna, ampak duhovna Mati nashih dush in nashiga svelizhanja.

Ko je bil greh nashim dusham gnado boshjo odvsel, jim je odvsel tudi shivljenje. Ker so bile one nefrezhno smerti podvershene, je prishel Jesus, nash Svelizhar, s svojo neskonzhno milostjo in ljubesnijo nam sgubljeno shivljenje s svojo smertjo na krishu spet sadobit, kakor je sam rekel: Šim prishel de imajo shivljenje, in imajo obilnifhi. (Jan. 10, 10.) Pravi obilnifhi, ker govore sveti uzheniki, de nam je Jesus Kristus s svojim odreshenjem vezh dobriga prinesel, kakor nam je Adam s svojim greham hudiga napravil. Ker nas je Jesus tako s nebeshkim Ozhetam spravil, je postal Ozhe dush v novi postavi gnade, kakor je bilo she prerokvano od Isaija preroka: Ozhe prihodnjiga véka, poglavar miru. (Isai. 9, 9.) Zhe je pa Jesus Ozhe nashih dush, je Marija njih Mati, ker nam je ona dala Jesusa, in s njim pravo

shivljenje, in ker naš je ona, kadar je na Kalvarii sa naše svelizhanje dala shivljenje svojiga Šinu, v shivljenje boshje gnade rodila.

Ob dveh zhasih tedej, kakor naš uzhé ozhetje, je postala Marija naša duhovna Mati. Pervizh je postala naša Mati takrat, kadar je v svojim devishkim telefonu boshjiga Šinu spozhela, kakor govori Albert vélki. Bolj na tanko nam rasloshi to sveti Bernardin Šijenški in pravi, de, ko je presveta Deviza pri angelovim osnanenji privoli-la, de je vezhni Šin boshji njen sin postal, je od tistiga zhasa ferzhno naše svelizhanje od Boga profila, in de je tako shelela naše svelizhanje, de naš je od tistiga zhasa kakor ljubeshni polna Mati v svojim ferzu nosila, kakor prava mati svoje otroke nosi. Šveti Lukesh, ko govori od rojstva našiga Svelizharja, pravi, de je Marija, rodila svoje pervorojeno dete (Luk. 2.) Po tem takim, pravi neki uzhenik, zhe je takrat sveta Deviza rodila pervorojeno déte, moramo misliti, de je posneje imela she vezh otrok. Zhe naš pa vender vera uzhi, de Marija ni imela sunaj Jesufa nizeh telefni-h otrok, je mogla imeti duhovne druge otroke, in taki smo mi vsi. Ravno to je rasodel Bog sveti Brigiti, ki je enkrat te besede svetiga pisma brala, in ni mogla rasumeti,

kako se more rēzhi od Marije, de je svoje pervorojeno déte rodila, ker je bil famo Jesus njen sin. Bog ji je to rasloshil tako, de je Jesus njeno pervorojeno dete po mefu, drugi ljudje pa so njeni otrozi po duhu.

Po tem se saštopi to, kar je rezheno od Marije v fkrivni pefmi: Tvoje telo je kakor kup pšhenize s limbarji obdan. (Vis. pef. 7, 2.) Šveti Ambrosh te besede rasloshi, in pravi, de defiravno je bilo v prezhistim telesu Marije Devize eno famo shitno serno, to je Jesus Kristus, se vender imenuje kup shita, ker so bili v tem sernu vsi svoljeni, kterih Mati mora tudi Marija biti. Sato pishe abat Guilielm: „V tem edinim fadu, v edinim Svelizharju vsih, Jesusu, jih je Marija rodila veliko v svelizhanje. Ker je rodila shivljenje, jih je veliko rodila v shivljenje.“ Ker je Marija rodila Jesusa, ki je nash Svelizhar in nash shivljenje, je rodila naf vse v svelizhanje in v shivljenje.

Drugi zhaf, ko naf je Marija rodila v gnado, je bil tisti, kadar je na Kalvarii nebeshkimu Ozhetu, v veliki britkosti svojiga ferza, ofrala shivljenje svojiga ljubiga Šinu sa nash svelizhanje. Sato uzhi sveti Augufhtin, de, ker je Marija takrat s svojo ljubesnijo pripomagala, de so bili verniki v

shivljenje gnade rojeni, je postala tudi fkos to duhovna Mati naf vsih, ki fmo udje nafhe glave Jesufa Kristufa. Ravno to pomenijo tudi besede rezhene od Marije Devize v visoki pelmi: Postavili fo me varha v vinogradih; svojiga vinograda nisim varovala. (Vis. pef. 1, 5.) De bi nafhe dushe refhila, je Marija shivljenje svojiga Šinu v smert darila, tako govori Guilielm; de bi bila veliko dusih refhila, je postavila svojo dusho v smert. Sakaj kdo drug je bil dusha Marije Devize, kakor Jesuf, kateri je bil njeno shivljenje, in vfa njena ljubesen? Sato ji je osnanil sveti Šimeon, de bo njena sveta dusha kdaj prefunjena s mezhem shalofiti: In tvojo lastno dusho bo mezh prefunil. (Luk. 2, 35). To je bila tista fuliza, ki je prebodla Jesusovo stran, kjer je bila dusha Marije Devize. Tisti zhaf naf je ona s svojimi britkostmi v vezhno shivljenje rodila; in tako se mi vfi smemo imenovati otroke Mariine shalofiti. Ta ljubezni polna nafha Mati je bila vselej in vfa vdana v boshjo voljo, in sato govori sveti Bonaventura, de, ko je Marija sposnala ljubesen nebeshkiga Ozheta do ljudi, ki je hotel, de bi bil njegov Šin sa nafhe svelizhanje umerl; in ker je sposnala ljubesen svojiga Šinu, ki je ho-

tel sa naf umreti: je tudi ona fama dovolila, de je njeni Šin sa nafhe svelizhanje umerl. „Gotovo je, de je duh Marije Devize tudi hotel dati svojiga Šinu sa svelizhanje zhlovefhkiga rodu, de bi bila Mati v vsem podobna Ozhetu in Šinu.“

Ref je, de je v smerti sa odrefhenje zhlovefhkiga rodu Jesuf hotel sam biti: Šam sim grojsdje tlazhil. (Isai. 63, 3.) Ker je pa vidil velike shelje Marije sa svelizhanje ljudi delati, je hotel, de je fkos ofer, kteriga je s shivljenjem svojiga Šinu darovala, tudi ona s njim vred sa nafhe svelizhanje delala, in je tako postala Mati nafh duhf. To je hotel nafh Svelizhar na snanje dati, ker je, preden je umerl, ko je vidil s krisha svojo Mater in svojiga uzhenza fvetiga Janesa, ki fta pod krishem ftala, nar pred rekel Marii; Lej, tvoj fin; (Jan. 19.) kakor, de bi ji bil hotel rêzhi: Lej zhloveka, kteri se je fkos tvoj ofer, ki ga ti dafh s mojim shivljenjem sa njegovo svelizhanje, sdaj rodil v gnado. Potem se je obernal v uzhenza, in je rekel: Lej, tvoja Mati. S temi besedami je Marija postala Mati ne le fvetimu Janesu, temuzh vsm ljudem, savoljo ljubeshni, ki jo je do njih imela, pravi fveti Bernardin Šijenfki. Šilveira pri teh besedah opomni, de

sveti Janes v svojim evangelii pishe: Tedaj je rekel Jesus uzhenzu: Lej tvoja Mati; in toraj te besede niso bile rezhene Janesu ampak uzhenzu, de je Svelizhar tako na snanje dal, de je Marija v sim tistim sa Mater dana, kateri so kristijani, in tako pravi uzhenzi svojiga Svelizharja.

Jeft sim mati lepe ljubeshni. (Sir. 24, 24.) Tako govori Marija, ker njena ljubeshen, ktera nashe dushe v boshjih ozheh lepe dela, tudi stori, de nas kakor ljubeshniva mati vsame sa svoje otroke. Ktera mati pazh ljubi svoje otroke, in fkerbi sa njih frezho, kakor ti, o sladka nasha Kraljiza, nas ljubish in sa nasho frezho fkerbish? pravi sveti Bonaventura.

O blagor tistim, kateri pod varstvam tako ljubeshnive in mogozhne Matere shive! Prerok David, desiravno takrat Marija she ni bila rojena, je vender shelel pomozh od Boga v tem, de se je Marii sinu posvezhval, in je profil: Pomagaj sinu svoje flushabnize. (Psl. 85.) Ktere flushabnize? pravi sveti Augushtin, tiste, ki je rekla: Lej, dekla Gospodova sim. Kdo bi si upal, pravi kardinal Belarmin, tiste otroke od serza Marije odtergati, kateri k nji pribeshé, de bi bili sovrashnikov reshni? Ktera peklenfska hudoba, ktera mozh fkuhnjav bi

mogla tište premagati, kateri svoje saupanje v pomozh te mogožhne Matere poloshé? Od morfkiga fôma pravijo, de, kadar svoje mlade vidi v nevarnosti savoljo viharjev ali savoljo lovzov, odpre svoje shrelo in jih v sé vsame. Ravno tako, kakor govori Novarin, obvaruje Marija, usmiljena Mati, svoje otroke, kadar viharji fkufhnjav nad njih prihrufhe, in jih vsame v svoje ferze, de frezhno v kraj pridejo, to je v nebeski paradish. O Mati ljubesniva, o Mati usmiljena, bodi vedno hvaljena, in bodi hvaljen dobrotljivi Bog, ki nam je tebe dal, de si nam varno pribeshalifhe v vsih nevarnostih tega shivljenja. Marija Deviza je fama rasodela sveti Brigiti, de kakor mati, zhe bi vidila svojiga sinu vfred mezhov sovrashnikov, bi storila vse, de bi ga obvarovala, ravno tako storim tudi jest s svojimi otrozi, zhe so tudi gresniki, vselej, kolikorkrat pri meni pomozhi ishejo. V vfakim bóji s peklam bomo toraj premagali vselej, bomo premagali gotovo, zhe bomo pribeshali k Materi boshji in k nafhi Materi, in bomo klizali in spet klizali: Pod tvojo pomozh pribeshimo, o sveta boshja Porodniza; pod tvojo pomozh pribeshimo, o sveta boshja Porodniza! O kolikokrat so premagali pekel verni kristjani, ki so s to kratko in mo-

zhno molitvizo k Marii pribeshali! Imenitna flushabniza boshja, sestra Marija od krisha, Benediktinka je s to molitvizo vselej hudobniga duha premagala.

Veselite se tedej, o vi vsi, ki ste otrozi Marije Devize, in snano naj vam bo, de ona vse vsame med svoje otroke, kateri hوزهjo njeni otrozi biti. Veseli bodite, sakaj bi se bali pogubljenja, zhe vas ta Mati brani in varuje? Sveti Bonaventura pravi, de kdor to dobro Mater ljubi, in v njeno pomozh saupa, mora biti ferzhan, in more rézhi: Kaj se bojish, moja dusha? nikakor ne bosh pogubljena, sakaj tvoja sodba bo prishla od Jesusa, ki je tvoj brat, in od Marije, ki je tvoja Mati. Ravno to je s veseljem navdalo svetiga Anselma, kateri saklizhe: „O frezhno saupanje, o terdno pribeshalish; Mati boshja je moja Mati! Kako terdno moramo toraj upati, ker je nashe svelizhanje v rokah dobriga Brata in usmiljene Matere!“ O kako dobro Mater imamo, ki nas klizhe, ki nas vabi: Zhe je kdo majhin, naj pride k meni. (Prip. 9, 4.) Majhini otrozi imajo vedno ime materno v ustih, v vsaki nevarnosti, vselej, kadar se kaj ustrashijo, hitro saklizhejo: mati! mati! O Marija prekladka, oh Mati ljubesniva, ravno to je, kar ti nar bolj shelish, de bi

namrežh v vseh svojih nevarnostih tebe klizali in k tebi pribeshali, ker nam hozhefh pomagati in naf svelizhati, kakor si storila vsm svojim otrokam, ki so se k tebi satekli.

Prigodba.

V sgodovini drushtva Jesufoviga v Napolitanfkim kraljestvu se bere od nekiga plemenitiga mladenzha is Shkozije, po imenu Guilielm Elfinston. Bil je v rodu kralju Jakobu. Isrejen v krivoveri je tudi v nji shivel; rasfvetljen pa od boshje luzhi, ktera mu je smote krivovere rasodela, je prishel na Franzosko, kjer je s pomozhjo dobriga patra Jesuita, tudi Šhkofa, bolj pa s pomozhjo Matere boshje sposnal refnizo, se je odpovedal krivoveri, in je v Katolfhko zerkev stopil. Na to je prishel v Rim, in tukej ga je eden smed njegovih prijatlov vidil en dan filno shalofniga in v folsah, in ga je prafhal, kaj ga je tako filno ushalilo. Guilielm mu je povedal, de se mu je tisto nozh njegova mati pogubljenja prikasala, in mu je rekla: Šin, to je prav, de si v katolfhko zerkev stopil; jest, ki sim v krivoveri umerla, sim pogubljenja. Savoljo tega se je unel fhe bolj v poboshnosti do Marije Devize, in si jo je svolil sa svojo edino Mater. Ona mu je misel dala stopiti

v meniški stan, in prezej je obljubo storil v klofster iti. Ker je kmalo na to sazhel bolehati, je fhel v Neapelj, de bi bil pred osdravel; tode Bog je hotel, de je v Neapeljnu umerl, in umerl v meniškim stanu. Ko je bil namrezh v Neapel prifhel, je nevarno sbolel, in je s profhnjami in s folsami sprosil, de fo ga vikfhi menihov v jesuitfki red vseli. Pred svetim refhnjim Telefam, ko fo ga bili prifhli sa smert obhajaj, je obljubo sturil, in je bil v drufstvo sapifan. Vfi fo bili ginjeni, ki fo ga flifhali, kako priferzhno je Marijo Devizo hvallil, de ga je is krivovere refhila, in v pravo vero pripeljala, de bo v pravi, sveti zerkvi umerl, v fredi med fvojimi brati, menihi. Sato je isdihnil: Oh kako zhaftitljivo je umreti v fredi toliko angelov! Ker fo ga opominjali, de naj si pozhije, je rekel: „O sdaj ni zhaš pozhivati, ker se she blisha konz mojiga shivljenja.“ Preden je umerl, je rekel pri njem ftojezhim: „Bratje, ali ne vidite angelov nebefskih, kako mi na strani ftoje?“ Eden tovarfhov ga je flifhal nektere befede tiho govoriti, in ga je prafhal, kaj pravi. On mu je odgovoril, de mu je ravno sdaj angel varh povedal, de bo le malo zhaša v vizah, in de bo kmalo v nebefa fhel. Na to je sazhel fpet s svojo

Materjo Marijo se pogovarjati. Kakor majhin otrok, ki k Materi hiti, de bi ji v narozhji saspal, je klizal: Mati, Mati! in je mirno umerl. Kmalo potem je bilo pobosbnimu menihu rasodeto, de je she v nebesih.

Molitev.

O moja sveta Mati, kako je mogozhe, de imam tako sveto Mater, in de sim jest tako hudobin? Kako je mogozhe, de jest she stvari ljubim, ker moja Mati priferzhno samiga Boga ljubi? Kako je mogozhe, de sim jest tako revin, ker je moja Mati tako bogata vsih zhednost? Oh, moja preljuba Mati, ref je, de nisim vredin she biti tvoj sin, ker sim se s svojim hudobnim shivljenjem tega imena nevredniga sturil. Dovolj mi je, de me sa svojiga hlapza vsamesh; in de bil med tvoje nar manjshe flushabnike vset, sim pripravljen se odpovedati vsim kraljestvam zeliga svetá. S vsim sim dovoljin, de te le smem svojo Mater imenovati. To ime me vsiga potolashi, me gine, ker me opomni, de sim te dolshan ljubiti. To ime me napolni s saupanjem v tebe. Kadar me strashijo moji grehi in boshja praviza, se zbutim vsiga potolasheniga, zhe si spomnim, de si ti moja Mati. Pusti toraj, de ti porezhem: moja Mati, moja ljubesniva

Mati! Tako te imenujem, tako te hozhem vfelej imenovati. Sa Bogam bodi ti vfelej moje upanje, moje pribeshalifhe, moja ljubesen v tej dolini fols. Tako upam umreti, de bom sadnjo uro svojo duſho v tvoje ſvete roke srozhil, in is ferza isdihnil: Moja Mati, moja Mati, Marija, pomagaj mi, ufmili ſe me! Amen.

3. Kako velika je ljubesen, ki jo ima Marija do naſ.

Zhe je po tem takim Marija naſha Mati, ſamoremo premifliti, kako naſ ona ljubi. Ljubesen do otrok je ſtarifham priſtvarjena; ſato, kakor govori ſveti Tomash, je ſapovedano v boſhji poſtavi otrokam ljubiti ſtarifhe, naſproti pa ſtarifhem ni nobena ſapoved dana ljubiti ſvoje otroke, ker je ljubesen do otrok ljubesen, ki je od fame nature tako mozhno v ferze ſtarifhev ſafajena, de po beſedah ſvetiga Ambroſha tudi divje ſveri ne morejo, de bi ne ljubile ſvojih mladih. Uzheni piſarji pripovedujejo, de, kadar tiger glaſ ſvojih od lovzov vjetih mladih ſaflifhi, ſe poda zlo v morje in plava ſa zholnam, v katerim ſo mladi. Sato pravi Marija, naſha ljubesniva Mati, de, zhe tudi divje ſveri ne morejo poſabiti ſvojih mladih, kako bo ona mogla poſabiti ſvojih otrok? Ali more poſabiti mati ſvojiga otro-

ka, de bi se ne ufmilila finu svoji-
ga telefa? In zhe bi ona posabila,
jest ne posabim. (Isai. 49, 15.) Ko
bi se kdaj sgodilo, kar je nemogozhe, de
bi mati posabila finu, ni mogozhe, de bi
jest kdaj posabila dufho, ktero sim sa hzher
vsela.

Marija je nafha Mati, pa ne po mefu,
ampak po ljubesni. Jest sim mati lepe
ljubesni. (Šir. 24, 24.) Šama ljubesen,
ktero ima do naf, jo stori nafho Mater; sato
se hvali fama, kakor govori neki pifar, de
je Mati ljubesni; sakaj, ker naf je sa svoje
otroke vsela, je ni drusiga, kakor sgolj
ljubesen do naf. Kdo pa bo mogel po-
pifati veliko ljubesen Marije Devize do naf
revnih grešnikov? Arnold is Karnota pra-
vi, de je Marija pri smerti Jesufa Kristufa
ferzhno shelela s svojim Šinam vred is lju-
besni do naf umreti. Šveti Ambrosh ravno
tako govori, in pravi, de, kakor je Šin na
krishi umirajozh visel, tako je Marija po-
nujala rabeljnam svoje shivljenje sa naf.

Premislimo sdaj nagibke, is kterih naf
Marija ljubi, ker bomo tako bolj sposnali, kako
slo naf ljubi ta dobra Mati. Pervi nagibek ve-
like ljubesni, ktero ima Marija do ljudi, je ve-
lika ljubesen, ktero ima do Boga. Ljubesen do
Boga in ljubesen do blishnjiga, pravi sveti

Janes, ste obe v eni sapovedi sapovedani: To sapoved imamo od Boga, de kdor ljubi Boga, ljubi tudi svojiga brata. (I. Jan. 4, 41.) Kolikor raste ena tih dveh, toliko mozhnejshi prihaja druga. Sato vemo, de so svetniki, ker so Boga slo ljubili, neisrezheno veliko storili is ljubesni do blishnjiga; tako dalezh so fhli, de so bili pripravljani v nevarnost postaviti, ali zlo sgubiti prostoft, in tudi shivljenje, sa svelizhanje drusih. Berimo kaj je storil sveti Franzisk Šaverij v Indii, kjer je dushe tih divjakov svelizhati prelasil gore, se podal v bresfhtevilne nevarnosti, de bi bil ifkal usmiljenja vrednih ljudi, ki so po berlogih prebivali, kakor sverina, in de bi jih bil k pravimu Bogu napeljal. Šveti Franzisk Šalesij, de bi bil spreobernal krivo- verze v pokrajnah Šhamblajfskih, se je podajal zelo leto v nevarnost, de je po vsih fhtirih lasil zhes vosko, vezhkrat ledeno berv fhroke vode, de bi bil na un kraj prishel, in pridigval tem terdovratnim ljudem. Šveti Paulin se je sam v fushnost dal, de bi bil reshil sina uboge vedove. Šveti Fidél, de bi bil krivo- verze nekiga kraja k Bogu pripravil, je hotel radovoljno svoje shivljenje dati. Tako so si svetniki, ker so Boga mozhno ljubili, toliko prisadeli

is ljubesni do blishnjiga. Pa kdo je she kdaj Boga tako mozhno ljubil, kakor Marija? Od sazhetka svojiga bitja je Boga ljubila bolj, kakor vsi svetniki in vsi angeli. Kos zelo njih shivljenje, kakor bomo posneji vidili, kadar bomo govorili od zhednost Marije Devize. Marija je sama rasodela sestri Marii od krisha, de je bil ogenj ljubesni, v katerim je ona do Boga gorela, tako velik, de bi bil lahko vse nebo in vso semljo v enim hipu poshgal; sato je rekla, de je ogenj ljubesni Šerafinov proti njenim lehladan veter. Savoljo tega, kakor med vsimi svetimi duhovi ni nobeniga, kateri bi Boga tako ljubil, kakor Marija, tako sa Bogam tudi nimamo, in ne moremo nikogar imeti, kateri bi nas tako ljubil, kakor ta nasha ljubesni polna Mati. In zhe bi vkup vseli ljubesen, ktero imajo vse matere do svojih otrok, vsi shenini do svojih nevest, vsi svetniki in angeli do svojih zhastvov, bi she vender ne dosegla ljubesni, ktero ima Marija do ene same dushe. Pater Nieremberg pravi, de je ljubesen, ktero imajo vse matere do svojih otrok, le senza proti ljubesni, ktero ima Marija do eniga samiga smed nas. Bolj nas ona sama ljubi, sklene ta pisar, kakor nas ljubijo vsi angeli in svetniki vkup.

Dalzej nas nasha Mati mozhno ljubi

sato, ker smo ji od njeniga ljubiga Jesufa kakor sinovi priporozheni, ker ji je pred svojo smertjo rekel: **S**hena, glej tvoj sin, s kterimi besedami je v perfhoni svetiga Janesa mislil vse nas, kakor smo she popred premislhjevali. To so bile poslednje besede, ktere ji je **S**in govoril. Kar nam kdo pri svoji smerti sa poslednji spomin sapusti, nam je tako drago, de nam nikoli ispomina ne pride.

Pa tudi sato nas Marija slo ljubi, ker je velike bolezhine savoljo nas prestala, kakor ref matere tiste otroke bolj ljubijo, savoljo kterih so mogle vezh skerbi in teshav prestati, de so jim shivljenje ohranile. Mi smo tisti otrozi, savoljo kterih je mogla, de nam je shivljenje gnade sadobila, to veliko shaloft prestati, de je drago shivljenje svojiga Jesufa v smert darovala, in ga je pred svojimi ozhmi vidila v strasfnih bolezhinah sa nas umreti. Is tega velikiga ofra Marije Devize smo bili mi rojeni v shivljenje gnade boshje. Sato smo mi njeni posebno ljubi in dragi otrozi, ker je toliko britkost sa nas prestala. Kar govori sveto pismo od ljubeshni, ktero ima nebeshki **O**zhe do vsih ljudi: **B**og je svet tako ljubil, de je svojiga edinorojeniga **S**ina dal, to se po besedah svetiga Bonaventura sme

tudi od ljubesni Marije Devize rezhi: Marija je svet tako ljubila, de je svojiga edinorojeniga Šinu dala. Pa kdaj nam ga je dala? Nam ga je dala, pravi pater Nieremberg, takrat, kadar mu je dala privolenje v smert iti. Nam ga je dala, kadar so ga vsi is sovrafhtva ali pa is strahu sapustili, in bi ga bila fama pred sodniki lahko isgovorila, in rešhila njegovo shivljenje; sakaj tako modra Mati, kakor ona, tako ljubesni polna do svojiga Šina, bi bila s svojimi besedami faj pred Pilatushem veliko premogla, de bi nedolshin zhlovek ne bil v smert obfojen, ker je ta sodnik sam sposnal in prizhal njegovo nedolshnost; pa Marija tudi ene besede ni hotla govoriti sa svojiga Šinu, de bi njegova smert sa nafhe svelizhanje ne bila sadershana. Nam ga je dala sadnjizh sto in stokrat tiste tri ure, ko je pri njegovi smerti pod krishem stala, kjer neprenehama ni drusiga delala, kakor de je v nar vezhji ljubesni do naf shivljenje svojiga Šinu s tako stanovitnostjo sa naf darovala, de pravijo sveti Anselm, in sveti Antonin, de ko bi takrat rabeljnov ne bilo, bi ga bila is pokorfhine do volje nebeshkiga Ozheta, ki je sa nafhe svelizhanje njegovo smert hotel imeti, fama krishala. Zhe je Abraham v snamnje svoje ferzhnosti svoji-

ga laſtniga ſina hotel ofrati, kako bi ne miſlili, de bi bila to Marija ſhe s toliko vezhi ſerzhnoſtjo ſtorila, kolikor bolj ſveta, in Bogu bolj pokorna je bila, kakor Abraham. O koliko hvale ſmo Marii dolſhni, ki nam je tako veliko ſprizhvanje ſvoje ljubėsni do naſ dala, ko je ſvojiga Œinu v tolikih britkoſtih ſa naſhe ſvelizhanje ofrala. Bog je Abrahamu obilno povernil, de mu je ſvojiga ſinu Isaka hotel v ſmert darovati; pa kaj homo mi mōgli Marii poverniti, de nam je ſhivljenje ſvojiga Jeſufa dala, kateri je bil vender veliko zhaſtitljiviſhi in ljubeniſhi ſin, kakor Abrahamov? Sareſ ſmo dolſhni Marijo ljubiti, pravi ſveti Bonaventura, ker naſ je ona bolj, kakor vſaka druga ſtvar ljubila, in nam je dala ſvojiga ediniga Œinu, ki ga je bolj ljubila, kakor ſama ſebe.

Is tega ſe is-haja ſpet drug nagibek, ſakaj naſ Marija tako ſlo ljubi, ker nam-rezh vidi, de ſmo mi zena ſmerti Jeſufove. Ko bi ktera mati vidila hlapza, kateri bi bil od njeniga laſtniga ſinu s terpljenjem dvajſetletne hude jezhe is fuſhnoſti odkupljen, kako viſoko bi ga zenila, kako drag in ljub bi ji bil ta hlapez! Marija pa dobro vé, de je njen Œin le ſato na ſvet priſhel, de bi naſ uboge ſavershenze ſvelizhal, kakor je

lam rekel: Šim prifhel ifkat in svelizhat, kar je bilo s gubljeniga. (Luk. 19, 10.) Naš rešiti je hotel dati svoje shivljenje, pokorn je bil do smerti. (Filip. 2, 8) Po tem takim, ko bi naš Marija malo ljubila, bi malo pokasala, de sna zéniti kri svojiga Šinu, ktera je odkupfhina našhiga svelizhanja. Šveti Elisabeti, nuni, je bilo rasodeto, de Marija, dokler je v tempelnu prebivala, ni drusiga delala, kakor de je sa naš profila Boga, de bi poflal svojiga Šinu svet svelizhat. Koliko bolj moramo misliti, de naš ona ljubi sdaj, ko vidi, de naš je Šin tako ljubil, de naš je sa tako veliko zeno svojiga terpljenja in svoje smerti odkupil!

Ker je pa Jesus vse ljudi odrešhil, sato Marija vse ljubi in vsim pomaga. Šveti Janes jo je vidil oblezhenó v folnze: In veliko snamnje se je prikasalo na nebu, shena oblezhená v folnze. (Škriv. ras. 12, 1.) Rezhe se, de je bila oblezhená v folnze, ker, kakor se na semlji nihzhe ne more folnzhi gorkoti fkriti: ga ni kteri bi se njegoví gorkoti fkril, (Pfl. 18, 7.) tako ni nobeniga na svetu, kteriga bi ljubesen Marije Devize ne dosegla. Njegovi gorkoti, pravi sveti Jourdan, to je, Marijni ljubesni se ne more

nihzhe skriti. Šveti Antonin pravi, de noben zhlovek ne more sapopasti, kako ta ljubesniva Mati sa naf fkerbi; naf vse stori deleshne njene milosti, ker nafha dobra Mati svelizhanje vseh sheli, in sa svelizhanje vseh dela. Ravno to poterdi sveti Bernard, ki pravi: „Gotovo je, de je sa ves zhloveški rod fkerbna.“ Sato je tudi prav dobro, kakor storé nekteri zhaštivzi Marije Devize, kteri Boga profijo, de bi jim to dodelil, kar presveta Deviza sanje profi, rekozh: Gospod daj mi, kar Marija Deviza sa me profi, ker nam Marija Deviza vezhi gnade sheli sadobiti, kakor so tiste, sa ktere bi mi fami profili, kakor pishe Korneli a lapide. Poboshni Bernardin Busto pravi, de Marija bolj sheli nam dobro storiti in gnade deliti, kakor mi shelimo jih prejemat. Sato svelizhani Albert velki na Marijo oberne besede modrosti: Pride naproti tistim, kteri po nji hrepene, de se jim fama pred pokashe. (Modr. 6, 14.) Marija naproti pride tistim, kteri k nji pribeshe, njim se fama da najti, kteri je ishejo. Rihard pravi, de naf ta dobrotljiva Mati tako mozhno ljubi, de kadar nafhe potrebe vidi, nam pride na pomozh, preden jo klichemo.

Zhe je pa Marija tako dobra s vsimi,

tudi s tistimi, kateri so ji nehvaleshni, sanikerni, jo malo ljubijo, in malo kdaj k nji pribeshe; kako dobrotljiva bo she le tistim, kateri jo ljubijo, in jo pogosto na pomozh klizhejo? Lahko jo najdejo, kateri jo ljubijo. (Modr. 6, 13.) O kako lahka rezh je, pravi svelizhani Albert, Marijo najti, tistim, kateri jo ljubijo, in jo najti polno milosti in ljubesni! Jest ljubim tiste, kateri mene ljubijo; (Prip. 8, 17.) tako ona saterdi, de ne more ne ljubiti tistiga, kateri njo ljubi. Desiravno pa ljubesni polna Gospa ljubi vse ljudi kakor svoje otroke, vendar po besedah svetiga Bernarda, sna raslozhiti, in bolj ljubi tiste, kateri njo bolj isferza ljubijo. Jourdan pravi, de Marija ne ljubi le teh, kateri njo ljubijo, temuzh jim streshe, kateri nji flushijo.

V sgodovini Dominikanov se bere, de se je nekimu menihu Leonhardu, kateri se je Marii, Materi milosti po dvestokrat na dan priporozhal, pred njegovo smertjo lepa kraljiza prikasala, in mu rekla: „Leonhard, ali hozhesh umreti in k mojimu Šinu in k meni priti?“ Menih je od govoril: Kdo pa si? „Jest sim Mati milosti, je Deviza odgovorila, ker si me tolikokrat na pomozh klizal, sim sdaj prifhla po tebe, pojdi s menoj v nebefa.“ She tisti dan je Leonhard

umerl, in kakor upamo, je fhel s njo v ne-
befhko kraljestvo.

O prefladka Marija, blagor mu, kateri
te ljubi! Tako je govoril zhaftiti Janes Berh-
mans Jesuit: „Zhe te ljubim, Marija, sim
fveft stanovitnosti, in bom dofelgel od Boga,
kolikor bom hotel.“ Sato je poboshni mla-
denzh neprenehama ponavljal svoj namen,
in je rekel sam pri sebi: „Marijo hozhem
ljubiti, Marijo hozhem ljubiti.“ Oh kako
dalezh premaga Marija v ljubesni svoje otro-
ke, naj jo ljubijo, kolikor morejo! Šveti
Ignazij marternik pravi: „Marija je do ti-
ftih, kateri jo ljubijo, smeraj bolj ljubesni
polna.“ Marije toraj ne bo premagal v lju-
besni, naj jo kdo ljubi, kakor jo hozhe.
Naj jo ljubi tudi, kakor fveti Štanislav
Koftka, kateri je to svojo ljubo Mater tako
priferzhno ljubil, de je, kadar je od nje go-
voril, vfaziga v ljubesni do nje vnel, kateri
ga je flifhal govoriti. On fi je bil nove
befede in nove imena smiflil, de jo je s
njimi pozhaftil, nikoli ni sazhel nobeniga
dela, de bi ne bil pred Marije pred kako
njeno podobo sa njen shegen profil; kadar
je duhovsko opravilo od Marije Devize,
fveti roshnikranz ali druge molitve opravljal,
je molil tako preferzhno in tako gorezhe,
kakor de bi bil is oblizhja v oblizhje s Ma-

rijo govoril; kadar je flifhal peti molitév: **Zhefhena Kraljiza**, je bil vef gorezh v dufhi in v oblizhji. Njegovih tovarfhev kdo ga je enkrat prafhal, ko fta fhla nekam njeno podobo obifkat, koliko Marijo ljubi, in on je odgovoril: „O moj pater, jef ne vem drusiga rêzhi, kakor to, de je ona moja Mati.“ Te befede je bil s tako fladkim glafam, oblizhjem in ferzam isrekel, de je bil ne mladenzhu, ampak angelu podobin, kateri od ljubefni do Marije govori.

Marije v ljubefni ne bo premagal, naj jo ljubi kdo tudi, kakor fveti **Herman**, **Joshaf**, kateri jo je imenoval fvojo ljubo **Nefveto**, in je bil tudi od Marije ljubi shenin imenovan. Naj jo ljubi, kakor fveti **Filip Neri**, kateri je bil vef rasvefeljen, zhe fe je le fpomnil na Marijo, in jo je sato fvoje vefelje imenoval. Naj jo ljubi, kakor fveti **Bonaventura**, kateri je ni le imenoval fvojo **Gospo** in **Mater**, temuzh ji je is priferzhne ljubefni do nje rekel: moje ferze, moja dufha. Naj jo ljubi kdo, kakor jo je ljubil fveti **Bernard**, kateri je to fvojo fladko **Mater** imenoval roparzo ferz. Gorezho ljubefnen do Marije na snanje dati, ji je rekel: „Ali mi nifi vsela ferza, ti roparza ferz?“ Naj jo kdo ljubi, kakor fveti **Bernardin Šijenfki**, kateri jo je imenoval fvojo

ljubo, ktero je hodil vsak dan v neki lepi podobi obiskat, in se s njo, kakor s svojo Kraljizo pogovarjat. Zhe ga je kdo prafhal, kam gré, je odgovoril, de gre svojo ljubo obiskat. Naj jo kdo ljubi, kakor fveti Alojs Gonzaga, kateri je vedno od ljubesni do Marije gorel, in zhe je le flifhal imenovati ime svoje ljube Matere, se mu je prezej unelo njegovo ferze, tako de je vsak v njegovim oblizhji lahko vidil plamen tega ognja. Naj jo kdo ljubi, kakor fveti Franzišk Šolan, kateri je is ljubesni do Marije kakor neumen postal, desiravno je bila njegova neumnost svéta; vezhkrat je namrezh fbel pred kako podobo Marije Devize, ji je godel in pel ljubesni polne pefmi, in je djal, de kakor posvetni saljubljenzi, tako tudi on hodi prepevat svoji ljubljeni Kraljizi.

Naj jo ljubi kdo, kakor so jo ljubili njeni flushabniki, kateri niso nizh vezh vedili, kaj bi storili, de bi bili svojo ljubesen do nje bolj fkasali. Pater Hieronim od Trekfo, Jesuit, je bil nar bolj vesel, zhe se je imenoval fushniga Marije, in jo je v snamnje svoje fushnosti hodil obiskovat v eno njenih zerkev; in v zerkvi je is ljubesni do Marije tla s svojimi solsmi vmival in neprenehama kufheval, ker je mislil, de je to hifha njegove ljube Gospé. Pater Didak

Martinez, tudi Jesuit, kateri je bil ob prasnih Marije Devize od angelov v nebefa prestavljen, de je vidil s kako zhaftjo se tam gôri obhajajo je rekel: Jest bi hotel imeti vse ferza angelov in svetnikov, de bi Marijo ljubil, kakor jo oni ljubijo; bi hotel imeti vse shivljenja vsih ljudi, de bi jih vse dal is ljubesni do Marije. Naj si kdo prisadene jo tako ljubiti, kakor jo je ljubil Karl, svete Brigite sin, kateri je rekel, de ga nobena rezh na svetu bolj ne veseli, kakor to, de vé, de Bog Marijo tako možno ljubi. Rekel je tudi, de bi bil pripravljen vse terpljenje nase vseti, zhe bi s tem Marijo obvaroval, de bi nar manjšhi bitve svoje zhafti ne sgubila, ko bi jo môgla kdaj sgučiti; in de, ko bi bila vsa flava Marije njegova, bi se ji on odpovedal, de bi bila ona toliko zhaftitljivshi. Naj bi kdo shelel svoje shivljenje dati sa Marijo, kakor je shelel Alfons Rodriguez. Naj kdo gre tako dalez, de bi s ojstrim shelesam fladko ime Marije v svoje perši vresal, kakor Franzišk Binanzi, menih, in Radegunda, shena kralja Klotarja. Naj bi si kdo s rasbeljenim shelesam to sveto ime vshgal v svoje meso, kakor sta storila od ljubesni vneta svesta njena flushabnika Janes Arhint in Augufhtin Špinosa, Jesuita.

Naj bi kdo storil, ali si prisadel storiti vse, kar saljubljen zhlovek stori, de bi svojo ljubesen do ljubljene perfhone, kar je nar bolj mogoze, na snanje dal, — vender nikoli ne bo zhaftivz Marije nje tako ljubil, kakor ona njega ljubi. Sato pravi sveti Peter Damian: „Vem, o Gospa, de si vse ljubesni polna, in de naf ljubish s nepremagljivo ljubesnijo.“ Vem, o moja Kraljiza de med tistimi, kateri ljubijo, ti nar bolj ljubish, in de tvoje ljubesni ljubesen nobene druge stvar boshje ne premaga. Zhaftitljivi Alfons Rodriguez je klezhal enkrat pred podobo Marije Devize, in is ljubesni, ktero je v svojim ferzu do nje obzhutil, je rekel: „Moja preljubesniva Mati, jest vem, de me ljubish, pa vender ti mene ne ljubish tako, kakor jest tebe.“ Marija, kakor rasshaljena od teh besedi, mu odgovori is podobe: „Kaj pravish? Alfons! O koliko vezhji je moja ljubesen, ki jo imam do tebe, kakor tvoja do mene! Povem ti, de daljava od nebes do semlje ni tako velika, kakor je med moja in tvojo ljubesnijo.“

Po pravizi toraj saklizhe sveti Bonaventura, rekozh: „Blagor tistim, katerih ferza Marijo ljubijo! Blagor tistim, kateri ji flushijo!“ „V boju ljubesni je mi ne bomo nikoli premagali, pravi Paciucchi, sakaj ona

ljubesen vrazhuje, in dodeljene dobrote s novimi povikfhuje.“ Marija posnema v tem nashiga preljubiga Odrefhenika, Jesufa Kristufa, in ljubesen tiftimu, kateri jo ljubi, s dobrotami in gnadami dvakrat poverne.

Sato hozhem tudi jest s ljubesni polnim fvetim Anselmam rêzhi: **O** moj Svelizhar, **Jesuf!** o moja predraga Mati Marija! Moje ferze naj neprenehama gori, in moja dusha naj se raspusti od ljubesni. Dodelita, o **Jesuf** in **Marija**, ne savoljo mojiga, ampak savoljo vajiga saflushenja, de vaji bom ljubil, tako, kakor fta vredna ljubljena biti. **O** ljubesni do ljudi polni Svelizhar, ker si fvoje fovrashnike mogel do fmerti ljubiti, ali bosh mogel odrêzhi gnado ljubesni do tebe in do Marije tiftimu, kateri te profi sanjo?

Prigodba.

Pater Auriemma pripoveduje, de je revna pastariza, ki je zhedo pafla, Marijo tako ljubila, de je bilo vse njeno veselje hoditi v neko kapelizo Matere boshje, ki je na gôri ftala, in med tem, de fo se ovze pafle, v kapelizi s Marijo govoriti, in ji zhaft fkasovati. Ker je vidila, de je podobna Marije slo sapushena, ji je po fvojim ubofhtvu naredila fama plajfhek. Enkrat je nabrala po travi zvetiz, je splekla venez,

je slesla na altar kapelize, je venez postavila na glavo svete podobe, in je djala: **O** moja Mati, kako rada bi ti drago slato krono postavila na glavo; ker sim pa revna, vsemi od mene ta revni venez, in sprejmi ga kakor sprizhvanje moje ljubescni do tebe. Na to in na drugo visho je revna dekliza Marijo vedno zhaftila in ji flushila. Sdaj pa poflushajmo, kako je dobrotljiva Marija Deviza povernila ljubescen te svoje poboshne hzherke. Pastariza je bila sbolela in je bila bliso smerti. Sgodilo se je, de sta dva meniha tisto pot fhla, in sta se utrudena pod drevo ufedla, de bi si pozhila; eden je sadremal, eden pa je bil sbujen; pa oba sta vidila eno prikasen. Vidila sta trumo prelepih deviz, in med njimi je bila ena, ktera je v lepoti in zhaftitljivosti vse premagala. Eden smed menihov jo ogovori, in prafha: **Gospa**, kdo ste? in kam greste po tej poti? **Ta** odgovori: Jest sim Mati boshja, in grem s temi devizami obiskat v blishnjo val bolno pastarizhizo, ktera je tudi mene velikrat obiskvala. Tako isgovori, in sginejo vse. Slushabnika boshja vftaneta, in se napravita tudi iti pogledat bolno deklizo. Prideta in najdeta hifho; kjer je bila bolna pastariza, stopita v revno kamrizo, kjer je dekliza na malo flame leshala. Jo posdra-

vita, in ona jima rezhe: **Profita Boga**, de vama bo dal viditi drushbo, ktera je pri meni. **Poklekneta hitro**, in sagledata **Marijo Devizo** s krono v roki, ki je stala pri umirajozhi deklizi in ji prigovarjala. Na to te svete devize sazhnejo peti, in med petjem se je lozhila sveta duha is telefa. **Marija** ji je postavila krono na glavo, je vsela duho s seboj, in jo je peljala v nebefa.

Molitev.

O Gospa, ktera se ferz polastujesh, ti porezhem s svetim **Bonaventuram**, o **Gospa**, ktera s ljubesnijo in s dobrotami, ki jih svojim zhaftivzam fkasujesh, njih ferza premagash, in se jih polastish, polásti se tudi mojiga ferza, ktero ne sheli nizeh drusiga, kakor tebe ljubiti. **Ti**, moja **Mati**, si s svojo lepoto samiga **Boga** v ljubesni unela, in si ga is nebef v svoje devishko telo potegnila; oh, kako bi jest mogel shiveti, in tebe ne ljubiti! **S** tvojim svestim flushabnikam, **Janesam Berhmans** rezhem: „**Ne bom préd miroval**, dokler ferzhne ljubesni do svoje **Matere Marije** ne dofeshem.“ **Ne bom si dal pozhitka**, dokler ne bom terdno preprizhan, de imam ferzhno in stanovitno ljubesen do tebe, o **Marija**, moja **Mati**, ki si me tako preferzhno ljubila she takrat, ko

šim ti bil še ves nehvaleshin. Oh, kaj bi bilo sa mene, ko bi me ti, o Marija, ne bila ljubila, in mi toliko milosti sadobila! Zhe si me pa še takrat ljubila, ko ješ tebe nisim ljubil, koliko bolj smem upati v tvojo milost sdaj, ko te ljubim. Ješ te ljubim, o Mati moja, in shelim imeti ferze, ktero bi te sa vse tiste nefrezhne ljubilo, kateri te ne ljubijo. Shelim imeti jesik, kateri bi te mógel sa tavshent jesikov hvaliti, de bi všim ljudem osnаноval tvojo visokost, tvojo svetost, tvojo milost, in tvojo ljubesen, s ktero tiste ljubish, kateri tebe ljubijo. Ko bi imel obilno premoshenja, bi ga všiga hotel dati sa tvoje zhešhenje. Ko bi imel podloshne pod feboj, bi jih hotel storiti vse tvoje zhaštivze. Ko bi treba bilo, bi sadnjizh tudi svoje shivljenje hotel sa tebe dati. Ljubim te toraj, o moja Mati, pa ob enim se bojim, de te ne ljubim, ker flishim praviti, de ljubesen tiste, kateri ljubijo, ljubljenim enake dela. Ker se toraj tebi tako malo podobniga vidim, mi je to snamnje, de te še ne ljubim. Ti si tako zhišta, in ješ še tako nagnusin; ti si tako ponishna, in ješ tako prevsetin; ti si tako sveta, in ješ tako hudobin. Ti, o Marija, ki me ljubish, ti me stori tebi podobniga. Ti imash vso možh ferza spreobrazhati, vse mi toraj mojiga, in

špreoberni ga. Pokashi pred zelim svetam, koliko premorešh pri tistih, ktere ljubish. Štori me svetiga, štori me vredniga svojiga sinu. Tako upam, tako naj bo.

4. *Marija je tudi Mati spokornih grešnikov.*

Marija je saterdila sveti Brigiti, de ona ni le Mati pravizhnih in nedolshnih, temuzh tudi grešnikov, de le shele se poboljšhati. O kako privoljno najde to dobro Mater milosti, ga objeti in mu pomagati, vsak grešnik, kadar se k nji satezhe, in se hozhe poboljšhati! Nobena telesna mati bi ne bila tako milostljiva. Ravno to je pisal sveti Gregor kneginji Matildi, rekozh: „Štori konz pregrešni volji, in obljubim ti, de bošh najdla Marijo bolj privoljno k ljubeshni, kakor svojo telesno mater.“ Kdor pa sheli biti sin te svete Matere, mora pred greh sapustiti, in potem she le upati, de bo sa sinu vset. Pri besedah svetiga pisma: V stali so njeni otrozi, in jo hvalili, (Prip. 31, 28.) pravi Rihard, de pred stoji: v stali so, potem she le: njeni otrozi; ker mora vsak, kteri hozhe otrok Marije Devize biti, pred vstati is svojih grehov, v ktere je bil padel; in tisti, kteri je v smertnim grehu, ni vredin imenovan biti sin take Matere. Po besedah svetiga Petra Kriso-

loga tiſti, kateri Marii naſprotne dela doprinaſha, s ſvojimi deli taji, de je njen ſin. Marija je ponishna, in on bi bil prevſetin? Marija je zhifta, in on bi bil poln gnufobe? Marija je polna ljubeshni, in on bi ſovraſhil ſvojiga bliſhnjiga? S tem bi kaſal, de ni, in de nozhe biti ſin te ſvete Matere.

„ſinovi Marije, pravi Rihard, ſo njeni poſnemavzi v zhiftoſti v ponishnoſti, v krotkoſti, v miloſti.“ Kako bi bilo pazh mogzhe, de bi kdo ſhelel biti otrok Marije, zhe jo s ſvojim ſhivljenjem ſhali? Neki greſhnik je rekel enkrat Marii: Pokaſhi, de ſi moja Mati; pa Marija mu je odgovorila: okaſhi, de ſi moj ſin. Neki drug je proſil enkrat Marijo, in jo je imenoval Mater miloſti; Marija pa mu je odgovorila: Vi, greſhniki, kadar ſhelite, de bi vam pomagala, me imenujete Mater miloſti, pa ne jenjate s ſvojimi grehi me delati Mater milovanja vredno in ſhaloſti polno. Preklet od Boga je, kdor ſvojo mater raſſhali; (ſir. 3, 18.), to je, pravi Rihard, kdor ſvojo Mater Marijo ſhali, s hudobnim ſhivljenjem in s neſpokornoſtjo, tega Bog prekolne in ſavershe.

ſim rekel: s neſpokornoſtjo; ſakaj zhe greſhnik, deſiravno ſhe greha ni popolnoma ſapuſtil, ſi pa vender reſnižno pri-

sadeva ga sapuštiti, Marijo na pomozh kliche, ga Marija ne bo sapuštila, temuzh mu bo pomagala, de bo gnado boshjo dosegel. Ravno to je flifhala enkrat sveta Brigita is Jesufovih ust, ki je s Marijo, svojo Materjo govoril, rekozh: „Kteri si prisadeva k Bogu se povsdigniti, mu na pomozh pridefh, in nikogar bres pomozhi ne sapuštifh.“ Dokler je tedej gresnik terdovratin, ga Marija ne more ljubiti; zhe se pa, od kake hudobne strasti kakor fushin pekla uklenjen, k nji, presveti Devizi oberne, in se ji priporozhuje, bo svesto in stanovitno sanj profila, de ga is greha refhi; bo ona, dobra Mati, svojo roko stegnila, bo rasklenila vesi, s kterimi je svesan, in ga bo v stan gnade pripeljala. Mifel, de so molitve in dobre dela, ktere kdo v stau smertniga greha stori, pregresne, je bila kakor krivovera she v tridentinskim sboru saversшена. Sveti Bernard pravi, de molitev is ust gresnikovih, desiravno ni lepa, ker ni s ljubesnijo sdrushena, je vender koriftna in pomaga is greha se refhiti; sakaj po besedah svetiga Tomasha je molitev gresnikova fizer bres saflushenja, pa je vender smoshna sprofiti in dosezhi gnado odpushenja, ker mozh kaj dosezhi ne pride od saflushenja tiftiga, kteri profi, ampak od dobrote boshje in od sa-

slushenja in od obljube Jesufa Kristufa, ki je rekel: **Vfak, kateri prosi, prejme (Luk. 11, 10.)** Ravno to se sme rêzhi od prôshenj, ktere se do Matere boshje store, kakor pravi sveti Anselm: „Zhe saflushenje tiftiga, kateri prosi, ni vredno, de bi bil usliſhan, bo vender saflushenje Matere boshje pomagalo, de bo dosegel, kar prosi.“ Sato opominja sveti Bernard vfaziga greſhnika Marijo profiti, in v njene proſhnje saupati; sakaj, zhe greſhnik ne saflushi tega, kar prosi, je vender dodeljeno Marii savoljo njeniga saflushenja, de se greſhniku dodele vse gnade, ktere ona prêd Bogam sa njega prosi. „Ker ſi bil nevredin“, ſo befede tega ſvetnika, „de bi ti bilo dano, je dano Marii, de ſkos njo dobifh, karkoli imaſh.“ Dobra mati tako dela, pravi daljej ta ſvetnik; ko bi ona svedila, de ſe dva njena ſina do ſmerti zhertita, in de brat bratu po ſhivljenji ſtreshe, bi vse pozhéla in ſtorila, de bi jih ſprijasnila. Tako, pravi ſvetnik, je Marija Mati Jeſufova in Mati zhlovekova; in kadar vidi, de je kter greſhnik ſovraſhnik Jeſufov, tega ne more preneſti, temuzh ſi vse prisadene, de bi ga s Jeſufam ſprijasnila. „O frezhna Marija,“ to ſo befede ſvetiga Bernarda, „ti ſi Mati krivi-zhniga, ti ſi Mati Œodnika; ker ſi Mati

obeh, nemiru med svojima sinovama ne moreh prenefti.“ Drusiga ne sheli Marija, dobrotljiva Gospa, od grešnika, kakor de se ji priporozhuje, in de ima shelje se poboljšhati. Kadar vidi Marija pred svojimi nogami grešnika, kateri jo je prišel miloft profit, ne gleda grehov, ktere ima grešnik nad seboj, ampak le gleda na namen, s katerim je pred njo prišel. Zhe je prišel s dobrim namenam, zhe bi bil doprinesel tudi vse grehe zeliga sveta, ga vender objame, in mu dobrotljiva Mati sazeli vse rane, ktere ima na svoji dusi; sakaj ona ni le imenovana Mati milofti, temuzh je ref, in to nam osnanuje s ljubesnijo in dobrotljivostjo, s ktero nam na pomozh hodi. Vse to je povedala tudi sama presveta Deviza sveti Brigiti, rekozh: „Kolikor tudi se kdo pregreshi, sim vselej pri volji ga sprejeti, zhe se verne; ne gledam koliko je grešil, ampak s kakšnim namenam se je vernil; se ponisham tudi njegove rane ismivati in zeliti, ker se imenujem, in sim tudi ref Mati milofti.“

Marija je Mati grešnikov, kateri se ho-zhejo spreoberniti, in kakor mati ne more, de bi se ji ne smilili; in she vezh, sdi se, de teshave svojih ubogih otrok tudi sama obzhuti. Kananejska shena, ko je prišla

Jesufa profit, de bi njeno hzher hudizha rešhil, kateri jo je muzhil, je rekla: Usmili se me, Gospod, sin Davidov, moja hzher hudizh hudo vije. (Mat. 15, 22.) Ker je pa hudizh hzher terpinzhil, ne pa matere, se sdi, de bi bila mati mogla rêzhi: usmili se moje hzhere, ne pa, usmili se mene. Pa vender je rekla mati: usmili se me, in fzer sato, ker vse teshave otrok obzhutijo kakor svoje tudi njih matere. Na tanko tako govori tudi Rihard od s. Lorenza, in pravi, de Marija profi Boga, kadar mu priporozhuje kakiga grešnika, kateri pri nji pomozhi ishe, rekozh: Usmili se me, Gospod; kakor de bi rekla: Lej, Gospod, ta uboga dusha, ki je v grehu, je moja hzhi, in sato se usmili ne toliko nje, kakor mene, ki sim njena Mati: Bog hotel, de bi vsi grešniki k tej fladki Materi pribeshali, gotovo bi jim Bog vsim odpustil. „O Marija,“ se sazhudi in saklizhe sveti Bonaventura, „grešnika, od vsiga sveta sanizhvaniga, objamesh s materno ljubesnijo, in ga ne sapustish, dokler ga revniga s Šodnikom ne spravish!“ Švetnik hozhe rêzhi, de grešnika, dokler je v grebih, vsi ljudje zhertijo in preganjajo; tudi neshive stvari, ogenj, srak, voda in semlja se vojskujejo soper njega in ga hozbejo

Ihtrafati, de bi zhaft boshjo, ktero grefhnik sanizhuje, nadomeftili. Zhe fe pa tak revesh k Marii satezhe, ali ga bo morebiti od febe pahnila? Nikakor, tega ne bo ftorila; zhe grefhnik pride s namenam pomozhi ifkati in fe spreoberniti, ga bo ona s materno ljubesnijo objela; tudi ga ne bo puftila, dokler ga ne bo s svojo mogožno pomozhjo s Bogam fpravila, in ga v ftan gnade boshje pripeljala.

V drugih bukvah kraljov fe bere, de je tifta modra shena is Tekue Davidu rekla: Gospod, jest fim imela dva fina, v mojo nefrezho je eden drusiga ubil, in tako fim sgubila eniga finu. Po postavi pravize mi hozhejo sdaj fhe drusiga vseti, ki mi je oftal; ufmili fe me toraj, uboge matere, ftori de ne bom obeh svojih finov sgubila. David, ki fe mu je shena fmilila, je odpuftil hudodelniku, in ga je materi nasaj dal. Ravno tako, fe sdi, govori Marija, ker vidi, de je Bog rasshaljen od grefhnika, kateri fe je nji priporozhil. Moj Gospod, mu pravi Marija, jest fim imela dva fina, Jesusa in zhloveka. Zhlovek je umoril mojiga Jesusa na krishi, in sdaj tvoja praviza hozhe obfoditi zhloveka. Gospod, imej ufmljenje s menoj; moj Jesus je she mertev, in zhe fim eniga sgubila, nikar ne pripufti,

de bi sgubila fhe drusiga. **O**, gotovo Bog ne bo obsodil grešnikov, kateri k Marii pribeshé, in sa ktere ona profi, ker je Bog sam te grešnike Marii priporozhil. Bogabojezhi Landsperg Gospod Bogu te besede na jesik da: „Grešnike sim Marii sa sinove srozhil; sato je tako fkerbna, de po svoji dolshnosti nobeniga tistih, kateri so ji srozheni, posebno kateri jo na pomozh klizhejo, ne pufti se pogubiti, temuzh, kolikor je mogoze, vse k meni pripelje.“ Sato pravi tudi Blosij: „Te Matere dobrotljivost, milost, sveštoba in ljubesen do ljudi je tako velika, de je s nobenimi besedami ni mogoze dopovedati.“ „Versimo se toraj,“ pravi sveti Bernard, „pred to dobrotljivo Mater, oklenimo se njenih nog, in ne spuštimo je, dokler naf ne shegna.“ Kdo pazh bi mogel nesaupljiv biti v milost te Matere? Sveti Bonaventura je rekel: „Ko bi me tudi umorila, bom saupal v njo; s vsm saupanjem shelim pred njeno podobo umreti, in gotovo bom svelizhan.“ In tako sme vsak grešnik rezhi, kateri k tej milostljivi Materi pribeshi: Gospa, in Mati moja, sa voljo svojih kriviz saflushim, de bi me ti sapuštila, de bi me fhtrafala po mojim saflushenji; pa vender, zhe me ti tudi od sebe pahnefh, zhe me umorish, ne bom ni-

koli saupanja v tebe sgubil, de me bofh svelizhala. V tebe popolnoma saupam, in de bi le tako frezhin bil, de bi pred kako tvojo podobo umerl, in se v tvojo miloft srozhil, terdno upam, de ne bom pogubljen, ampak de bom prifhel v nebefa te hvalit v druffhini vsih tvojih flushabnikov, kateri fo v smerti tebe na pomozh klizali, in fo fkos tvojo mogozhno pomozh svelizhanje dosegli. Berimo naslednjo prigodbo, in premiflimo, zhe sme kdaj kter greslnik v miloft in ljubesen te dobre Matere saupanje sgubiti, zhe k nji pribeshi.

Prigodba.

Vinzenz is Belluaka pripoveduje, de je v letu 1430 v nekim mestu na Anglefkiim shivel plemenit mladenzh, Ernest po imenu, kateri je bil vse svoje premoshenje med uboge rasdelil, se je podal v klofhter, in tam tako poboshno shivel, de fo ga njegovi vikfhi slo hvalili, posebno savoljo njegove velike poboshnosti do Marije Devize. Prigodilo se je, de je kuga v tem mestu vftala, in mestnjani fo se priporozhili meniham v njih molitev. Abat tedej je sapovedal Ernestu, de naj gre molit pred altar Matere boshje, in de naj ne vftane pred od molitve, dokler mu Marija ne rasodene, kaj

je storiti. Mladenizh gre in premoli tam tri dni, na sadnje se mu Marija rasodene, in sapové opraviti nekte re molitve. Ko so bili te molitve opravili, je kuga jenjala. Zhes nekaj zhafa pa se prigodi, de je ta mladenzh omersnil v poboshnosti do Marije Devize; hudobni duh ga je sazhel hudo nadleshvati s fkufhnjavami, posebno v nezhistoft, in de bi is klofhtra potegnul. Nefrezhni, ki je bil v nemar pustil Marii se priporozhvati, je bil she fklenil is klofhtra pobegniti, in zhes klofhterfki sid slesti; pa ko je ravno memo podobe Matere boshje, ki je na mostovshi stala, shel, ga je Marija ogovorila, rekozh: Moj sin, sakaj me sapustish? Ernest, flifhati ta glaf, pade prestrafhen in v ferze sadet na kolena, in pravi: Ali ne vidish, moja Gospa, de se ne morem vezh ubraniti; sakaj mi ne pomagash? Mati boshja mu pravi: In sakaj me ti nisi na pomozh klizal? Ko bi se bil meni priporozhval, bi ne bil tako dalezh prishel. Od danfi sanaprej se meni priporozhuj, in nikar ne dvômi. Ernest se je vernil v svojo zéljo. Tode fkufhnjave so spet prishle, in on je vender posabil Marii se priporozhvati, in je na sadnje pobegnul is klofhtra. Podal se je v hudobno shivljenje, je padal is greha v greh, in na sadnje je postal tolovaj. O-

ſhtarijo je v najem vsel, kjer je po nozhi
 nefrezhne popotnike ubijal in jih oropoval.
 Med temi je enkrat ubil ſtriza poglavarja
 tiſtiga kraja, kateri, ko je bil ubijavza sve-
 dil, je dal povelje ga pred ſodbo pripeljati.
 Pa med tem je priſhel na oſhtarijo mlad
 plemenitnik, in hudobni oſhtir kakor je bil
 navajen, je ſklenil po nozhi ga umoriti, in
 je ſhel v njegovo ſtanizo; pa, glej, na po-
 ſtelji ſagleda ne mladenzha, ampak kerva-
 vo britko martro, ki ga milo gleda in mu
 pravi: Ali ti ni ſadoſti, ti nehvaleshni, de
 ſim enkrat sa-te umerl? Ali me hozheſh ſhe
 enkrat umoriti? Vsdigni tedej roko in umôri
 me vnovizh. Erneſt, veſ preſtraſhen, sa-
 zhne jokati in s jokam pravi: O Goſpod,
 ker tako miloſtljivo s menoſj ravnafh, ſe
 hozhem k tebi poverniti. Prezej je ſapuſtil
 oſhtarijo, in ſe je podal na pot proti klo-
 ſhttru, de bi tam pokoro delal. Na potu
 pa ſo ga dobili ſôdni flushabniki, kateri ſo
 ga pred ſodnika peljali, pred katerim je ob-
 ſtal ſvoje pregrehe. Na to je bil obſojen
 obefhen biti, in mu ſhe niſo pripuſtili toliko
 zhaſa, de bi ſe bil ſpovedal. Sdaj ſe je
 priporozhil Marii Devizi. Obéfili ſo ga;
 Marija pa je ſtorila, de ni umerl; zelo ſnela
 ga je poſneje, in mu je ſapovedala v klo-
 ſhter iti in pokoro delati, dokler v njeni

roki ne bo sagledal pisma odpusčenja; kadar pa to sagleda, mu je rekla Marija, takrat naj se sa smert pripravi. Ernest je šhel v klošter, je povedal abatu vse, in je ojtro pokoro delal. Zhes veliko let je sagledal v roki Matere boshje pismo odpusčenja, se je sazhel sa smert pripravljati, in je sveto svoje shivljenje skonzhal.

Molitev.

O Marija, mogozhna Kraljiza, in vredna Mati mojiga Boga, Marija presveta! ker se vidim tako sanizhljiviga, in od grehov tako ostudniga, bi se ne imel preder sniti k tebi se priblishati, in tebe svojo Mater imenovati. Pa vender nozhem, de bi mi moja revshina to veselje in saupanje jemala, ktero obzhutim, kadar te svojo Mater imenujem. Jest vem, de sim saflushil, de bi me ti savergla; pa vender le pomisli, te prosim, koliko je tvoj Sin Jesus sa me storil, koliko je preterpel, in potem me saversi, zhe me moresh. Jest sim ubog greshnik, ki sim bolj, ko drugi, rasshalil Boga; ali kaj? storjeno je. Sdaj pribeshim k tebi, ti mi lahko pomagash, moja Mati! pomagaj mi. Nikar mi ne rezi, de ne moresh pomagati, ker vem, de si vsigamogozhna, in sadobish od Boga, kar shelish.

Zhe mi rezhefh, de mi nozhefh pomagati, mi faj povej k komu de naj pribeshim, de mi bo pomagano v taki moji nadlogi. S svetim Anselmam rezhem tebi in tvojimu Šinu: „Ali se me usmilita, mene ubogiga, ti, de mi sanefesh, in ti, de profish sa me; ali pa mi pokashita, k katerim bolj usmiljenim naj pribeshim; ali pa mi pokashita v ktere naj bolj saupam.“ Oh, usmilita se me, ti moj Svelizhar, mi odpuستي; in ti moja Mati, profi sa me; ali pa faj mi povejta, kdo je bolj usmiljen in bolj mogozhin, kakor vi dva. Ne v nebesh, ne na semlji ne bom nafhel nikogar, kateri bi vezh usmiljenja imel s gresfniki, in kateri bi bil bolj mogozhin mi pomagati. Ti, moj Jesuf, si moj Ozhe, in ti, Marija, si moja Mati. Vi dva ljubita nar bolj gresfnike, in jih hodita ifkat, de bi jih svelizhala. Jest sim, jest, ki sim pekel saflushil, nar vezhi gresfnik med vsimi; ni treba, de bi me ifkat hodila, tudi nisim vredin, de bi me ifkala; sam se vama pokashem, in terdno upam, de me ne bota savergla. Glejta me, pred vajimi nogami sim; moj Jesuf, odpuستي mi, moja Marija, pomagaj mi. Amen.

Drugo poglavje.

Nafhe shivljenje, nafha gladkost.

1. Marija je nafhe shivljenje, sakaj ona nam sadobi odpušhanje grehov.

De bolj rasumemo, sakaj naf sveta zerkev uzhi Marijo imenovati nafhe shivljenje, je treba vediti, de, kakor da dušha shivljenje telefu, tako da gnada boshja shivljenje dušhi; sakaj bres gnade boshje ima dušha imé, de shivi, v refnizi pa je mertva, kakor je bilo rezheno tistimu fhkofu v fkrivnim rasodenji: Imé imafh, de shivifh, in fi mertev. (Škriv. ras. 3, 1.) Kadar tedej Marija s svojo profhnjo grefhnikam gnado boshjo sadobi, jim spet shivljenje dodeli. Ker tedej Marija s svojo profhnjo grefhnikam gnado dofeshe, jim tako da shivljenje. Sato sveta zerkev na Marijo oberne besede svetiga pisma, ki pravi: **Kteri sjutraj k meni zhujejo, me bodo nafhli.** (Prip. 8, 17.). **Kteri so pridni, in sjutraj sгодaj, to je tako hitro, kakor morejo, k meni pridejo, me bodo**

gotovo nashli. Namest me bodo najdli, pravi sveto pismo po geršhkim: bodo gnado najdli. Tako je tedaj k Marii pribeshati in gnado najti vse eno. Dalje pravi f. pismo: Kdor mene najde, shivlje nje najde, in bo sajemal svelizhanje od Gospoda. Sveti Bonaventura pravi zhes te besede: „Poslufhajte vi, kateri boshjiga kraljestva shelite; Marijo Devizo zhaftite, in bote nashli shivljenje in vezhno svelizhanje.“

Sveti Bernardin Šienški pravi, de Bog zhloveka po grehu savoljo ljubesni, ki jo je do te svete Devize imel, ni savergel. Ta svetnik tudi pristavi, de je Bog vse gnade in dobrote, ktere so gresniki v starim testametu od njega prejemali, le savoljo te presvete Devize delil.

Sato prav govori sveti Bernard, ki pravi: „Ishimo gnade, in ishimo je fkos Marijo.“ Zhe smo gresniki gnado boshjo sgubili, ishimo je, de jo spet najdemo; tode ishimo je fkos Marijo, sakaj zhe smo jo mi sgubili, jo je ona nashla, sato jo ta svetnik imenuje gnade najdivko. Ravno to je govoril angel Gabriel v nashe veselje, ki je rekel Marii: Ne boj se Marija, gnado si nashla. (Luk. 1, 30.) Pa zhe Marija ni nikoli gnade sgubila, kako

je mogel angel rêzhi de jo je nashla? Sakaj najde se le to, kar je bilo sgubljeno. Šveta Deviza je bila vselej s Bogam in s gnado fklenjena, je bila polna gnade, kakor je osnanil Gabriel, ki jo je posdravil: Zhefhena, gnade polna, Gospod je s teboj. Zhe tedej Marija gnade ni sa se najdla, ker je je bila vselej polna, komu jo je neki najdla? Kardinal Hugo odgovori, ki raslaga te besede f. pisma, rekozh: „Naj teko grefhniki, kateri so fkos greh gnado sgubili, k Marii Devizi, in jo bodo nashli pri nji. Le rezhejo naj ji: daj nam nasaj, kar si nashla, ker je nashle.“ Ti nisi nikoli sgubila gnade, mi smo jo sgubili, sato nam jo morash nasaj dati. Sato fklene Rihard od f. Lorenza: „Zhe shelimo najti gnado, ishimo Marijo, ki jo je nashla, ker jo vselej najde.“ Ona je bila in je vselej Bogu ljuba, zhe k nji pribeshimo, jo bomo gotovo nashli. Ona pravi v visoki pesmi, de jo je Bog ljudem postavil, de je njih bram-ba: Jest sim sid, in moje perfa so kakor turn. Sato je postavljena sa fred-nizo miru med grefhniki in med Bogam: Jest sim pred njim postala, kakor ktera je mir nashla. Šveti Bernard, ki te besede premishluje, daje serzhnost grefhnikam, in pravi: „Pojdi k Materi milosti,

in pokashi ji rane svojih grehov; ona bo pokasala sa te Jesufu svoje perfa; Šin bo Mater gotovo uflifhal.“ Pojdi k tej Materi, pokashi ji rane svoje dufhe, in ona bo gotovo profila sa tebe Šinu, de ti odpuſti ſavoljo materniga mleka, kteriga mu je dajala, in Jesuf, ki jo tako ferzhno ljubi, jo bo gotovo uflifhal. Sato naf opominja ſveta zerkev profiti Boga, de bi nam dodelil mogoſhno pomozh profhnje Marije Devize, de bi od svojih gréhov vſtali, s navadno molitevjo: „Dodeli, miloſtljivi Bog, brambo naſhi flaboſti, de, ki ſvete Boſhje Porodnize ſpomin obhajamo, s pomozhjo njenih profhenj od svojih grehov vſtanemo.“

Po pravizi tedej ſ. Lorenz Justiniani Marijo imenuje upanje hudodelnikov, ker ona ſama je, ktera jim ſadobi odpuſhenje pred Bogam. Po pravizi jo ſveti Bernard imenuje leſtvizo (lojtro) greſhnikov, ker ona, dobrotljiva Kraljiza, greſhnikam, kteri ſo padli, ſvojo roko podá, jih reſhi is bresna grehov, in jim pomaga ſe k Bogu povsdigniti. Ravno tako po pravizi jo imenuje ſveti Auguſhtin edino upanje naf greſhnikov, ker le ſkos njo upamo odpuſhenje vſih naſhkih grehov doſezhi: „Ti ſi edino upanje greſhnikov, ker ſkos tebe upamo odpuſhenje vſih pregreh.“ Ravno to

poterdi sveti Krisostom, ki pravi, de le škos profhnjo Marije Devize grešniki odpufhenje dofeshejo: „Škos njo dofeshemo odpufhenje grehov.“ Sato jo ta svetnik v imenu vsih grešnikov tako pozhafti: „Zhefhena tedej, Mati, Nebo, Tron, Lepota nafhe zerkve, neprenehama profi Jesufa, de bomo môgli škos tebe miloft najti sodnji dan, in dofezhi dobrote, ktere so tistim pripravljene, kateri Boga ljubijo.“ Po pravizi, sadnjizh, je Marija imenovana sárija. Kdo je ta, ktera pride kakor vs-hajajozha sárija? (Vis. pef. 6, 9.) Sato pravi papesh Inozenz: „Ker je sárija konz nozhi in sazhetik dneva, se po pravizi Marija Deviza sárija imenuje, ktera je bila konz hudobij in sazhetik zhednoft.“ Kar je Marija pri svojim rojftvu zelimu svetu ftorila, to ftori fhe sdaj v vsaki dufhi, ktera sazhe njo zhaftiti; ona ftori konz pregreham, in pripelje dufho na pot zhednofti. Sato pravi sveti German: „O Mati Boshja, ti ne jenjafh naf braniti, tvoje profhnje so nafhe shivljenje.“ Ravno ta svetnik pravi v drugim kraji, de, zhe kdo imé Marija poboshno isrekuje, je to snamnje, de ima tak shivljenje gnade boshje, ali pa, de ga bo kmalo imel.

Marija Deviza je rekla v svoji pefmi:

Lej od sdaj me bodo blagorvali vsi narodi. (Luk. 1, 48.) Ref je, ji pravi sveti Bernard: „Od sdaj te bodo blagorvali vsi narodi, ker si vsem narodam shivljenje in svelizhanje rodila.“ Vsi ljudje ti bodo zhefhenarekli, ker bodo vsi tvoji flushabniki fkos tebe shivljenje gnade, in vezhno svelizhanje dosegli. „Skos tebe najdejo gresnikihodpuštenje, pravizhni gnado vekomaj.“ Ti dofeshesh gresnikam odpuštenje, pravizhnim pa obstojnost, in na sadnje vezhno svelizhanje. Bernardin Bustis pravi: „O gresnik, nikar se ne boj, ne obupaj, zhe si tudi vse grehe doprinesel; temuzh saupljivo pribeshi k tej prezhaftiti Gospej; najdel jo bofh milostljivo, in njene roke polne dobrotljivosti.“ Potem pristavi: „Bolj namrezh ona sheli tebi dobre in gnade deliti, kakor ti shelish jih prejemati.“

Sveti Andrej Kretanski imenuje Marijo poroka sprave s Bogam. To hozhe rêzhi, de, zhe gresniki k Marii pribeshé, de bi s Bogam spravo dosegli, jim Bog terdno obljudi odpuštenje, in obljudo s tem saterdi, de jim poróka da. Ta pôrok je pa ravno Marija, ktero nam je dal sa nasho pomozhnizo, de po njenih profhnjah fkos mozh Jesufoviga saflushenja Bog vsem gresnikam odpuhti, kateri k nji pribeshé. An-

gel je rasodel sveti Brigiti, de so se pre-roki možno veselili, ker so vedili, de Bog hozhe savoljo penishnosti in zhistosti Marije Devize grešnikam odpustiti, in tiste v svojo gnado vseti, kateri so ga shalili.

Toraj se nikoli noben grešnik ne sme bati, de bi ga Marija savergla, zhe pri nji milosti ishe. Nikakor, sakaj ona je Mati milosti, in ravno sato sheli pomagati tudi nar vezhjim grešnikam. Marija je tista frezhna barka, kdor vanjo pribeshi, pravi sveti Bernard, bo odshel potopu vezhniga pogubljenja. V Noetovi barki so ob zhasu potopa ohranjene bile tudi sveri. Pod plajshem Marije Devize so obvarvani tudi grešniki. Šveta Gertruda je vidila enkrat Marijo s rasprostem plajshem, pod kteriga je pribeshalo veliko divjih svér, levov, medvedov, tigrov, in je vidila, de jih Marija ni od sebe gonila, temuzh jih ljubesnivo vabila in jih boshala. Skos to je rasumela svetniza, de nar vezhji grešniki, kadar k Marii pribeshé, niso saversheni, temuzh sprejeti, in vezhne smerti reshni. Štopimo toraj v to barko, pribeshimo pod plajsh Marije Devize; ona nas nikakor ne bo savergla, ona nas bo gotovo reshila.

Prigodba.

Pater Bovio pripoveduje, de je bila kdaj hudobna shenfka, Helena po imenu, ktera je bila enkrat v zerkev fhla, in ker se je bilo primerilo de je bila ravno od roshnikranza pridiga, je, ko je is zerkve pri fhla, paternofhter kupila; vender pa, ker si ga ni upala pokasati, ga je le fkrivaj nofila. Šzhafama pa je sazhela vender roshnikranz moliti, in desiravno ga je le merslo molila, ji je vender Marija Deviza vdalala veselje in fladkosti v tej molitvi, de ga ni mogla vezh opuštiti. Š tem je pozhasi sazhela toliko strahu nad svojim hudobnim shivljenjem obzhutovati, de ni nahla vezh miru, in je bila nekako primorana k spovedi iti, kjer se je s tako shalostjo in ferzhno britkostjo spovedovala, de se je sam spovednik zhudil nad njo. Po fkonzhani spovedi je fhla prezej pred altar Materē boshje, sahvalit se svoji pomozhnizi, in je roshnikranz molila. Marija se ji oglasi is podobe, rekozh: Helena, sadošti si shalila Boga in mene; od danſi sanaprej spreoberni svoje shivljenje, in jest ti bom obilno gnad dodelila. Uboga grefhniza ostermi in odgovori: O presveta Deviza, ref je, de sim bila do sdaj polna pregreh, pa

ti, ki vse premorešh, pomagaj mi; jest pa hozhem vse to shivljenje, ktero mi ostane tebi dariti, in sa svoje grehe pokoro delati. S pomozhjo Marije Devize je rasdelila Helena vse svoje premoshenje med uboge, in je ojtro pokoro delala. Od strasfnih skufhnjav je bila nadleshvana, pa drusiga ni storila, kakor de se je Materi boshji priporozhvala, in tako je vselej premagala. Tako visoko se je v popolnamosti povsdignila, de ji je Bog veliko zhesnarnih gnad, prikasen, rasodenja in prerokvanja prihodnjih rezhi dodelil. Ko se je bila njena sadnja ura priblishala, ktero ji je Marija nekaj dni pred osnanila, jo je prishla Marija Deviza s Jesufam obiskat, in pri njeni smerti so vidili dusho te gresfnize v podobi lepiga globa v nebesa se vsdigovati.

Molitev.

Glej, o Mati mojiga Boga, edino moje upanje, Marija, glej pred svojimi nogami ubogiga gresfnika, kteri te milosti profi. Ti si osnanovana in klizana od zele zerkve in od vsih vernih pribeshalifhe gresfnikov; ti si toraj moje pribeshalifhe, ti morash storiti, de bom svelizhan. Ti vesh, kako tvoj Sin sheli nafhe svelizhanje; ti vesh, koliko je Jesuf terpel sa moje odreshenje. Opom-

nim te, o moja Mati, terpljenja Jesufoviga, mrasa, ki ga je v jaflih preftal, stopinj, ki jih je na potu v Egipt ftoril, nadlog, potu, kervi, ktero je prelil; britkofiti, ktera ga je pred tvojimi ozhmi na krishu umorila. Pokashi, o Marija, de ljubifh tega fvojiga Šinu, in jeft te proſim fkos ljubesen tega Šinu, de mi pomagafh. Podaj roko temu, ki je padel, kteri te milofiti proſi. Ko bi bil jeft fvet, bi te ne proſil uſmiljenja; ker ſim pa greſhnik, pribeshim k tebi, ki ſi Mati milofiti. Vem de tvoje uſmiljeno ferze veſeli revnim pomagati, kadar jim ſamoreſh pomagati, kadar namrezh niſo terdovratni. Rasvefêli toraj danſi ſvoje miloftljivo ferze, in rasveſeli mene; ſakaj prilofhnoſt imafh mene oteti, ki ſim greſhnik pogubljenja vredin, in mi ſamoreſh pomagati, ker nozhem terdovratin biti. V tvoje roke ſe ſrozhim, povej mi, kaj de naj ſtorim, in ſproſi mi mozh, de bom ſtoril; terdno obljudim vſe ſtoriti, kar mi bo mogozhe, de ſpet v gna-do boſhjo pridem. Pod tvoj plajſh pribeshim. Jeſuf hozhe, de k tebi pribeshim, ſavoljo ſvoje in tvoje zhaſti, ki ſi njegova Mati; hozhe, de mi ne le njegova kri, temuzh tudi tvoje proſhnje pomagajo, de bom ſvelizhan. On ſam me poſhlje k tebi, de mi na pomozh prideſh. O Marija, glej me,

k tebi pribeshim, v tebe saupam. Ti profiš sa toliko drugih, oh govori eno famo besedo tudi sa mene. Rêzi Bogu, de shelih moje svelizhanje, in Bog me bo gotovo svelizhal; rêzi mu, de sim tvoj, nizh drusiga te ne profim. Amen.

2. *Marija je tudi nashe shivljenje, ker nam ona obstojnost v dobrim sadobi.*

Obstojnost ali stanovitnost do konza, je tako velik dar boshji, de, kakor pravi tridentinski sbor, je dar sahtonj dan, kteriga mi ne moremo saflushiti. Po nauku f. Augufhtina pa vender sadobé od Boga gnado obstojnosti vsi, kteri je ishejo; in kakor govori pater Suarez jo gotovo dobe, de le stanovitno do konz shivljenja Boga sa njo profijo. Sato pravi tudi Belarmin, de moramo sa to obstojnost vsak dan profiti, de jo vsak dan dobimo. Zhe je pa ref, kar jest terdim, in kar dandanashnji vsi uzhé, kakor se bomo preprizhali v shestim poglavji teh bukev, de namrezh gnade, ktere nam Bog deli, vse pridejo fkos roke Marije Devize; bo tudi ref, de le fkos Marijo smemo upati dosezhi tudi to nar vezhji gnado obstojnosti ali stanovitnosti do konza. Pa tudi gotovo jo bomo dosegli, zhe jo bomo le vselej s saupanjem pri Marii ifkali. To

gnado ona fama obljudi vřim tiřtim, kteri ji ťveřto flushijo v tem řhivljenji. Kteri řvoje dela v meni opravljajo, ne bodo greřhili. Kteri me ořnanujejo, bodo imeli vezhno řhivljenje (Sir. 24.) Te beřede řveta zerkev od Marije meni.

De řhivljenje gnade bořhje v řebi ořranimo, nam je potrebna duhovna mořh vřim řovrařnikam nařhiga řvelizhanja ťoper řtati. Ta mořh ře pa dobi le řkos Marijo: Moja je mořh; řkos mene kralji kraljujejo. (Prip. 8, 14.) Moja je ta mořh, pravi Marija; Bog je ta dar v moje roke polořhil, de ga jeřt rařdelujem řvojim flushabnikam. řkos mene kralji kraljujejo; řkos mene kraljujejo moji flushabniki, in gořpodujejo zheř vse řvoje pořhutke in řtrařti, in ře tako řtore vředne, de bodo kdaj kraljevali vekomaj v nebeřih. O kako veliko mořh imajo flushabniki te mogořhne Gořpě premagati vse řkuřhnjave peklenřke! Marija je tiřti turn, od kteriga ře rezhe v viřoki peřmi: Moj vrat je kakor turn Davidov, ki je ř ťavetji řidan; ta vřhent řhkitov viři ř njega, vse ořořhje mořhnih. (Viř. peř. 4, 4.) Ona je tiřtim, ki jo ljubijo, in v boju k nji pribeřeře, kakor turn ř ořořhem obdan; v nji dobe njeni

flushabniki vse fhkrite in vse oroshje se pe-
klu braniti.

Sato je imenovana presveta Deviza ja-
vor: Kakor javor visoko rafterem pri
vodah na tergeh. (Šir. 24, 19.) Kar-
dinal Hugo opomni, de ima javor fhkitam
podobno perje; in is tega se vidi, kako de
Marija tiste brani in varuje, kateri k nji pri-
beshé. Šveti Amadej to drugazhi raslosi,
in pravi, de se Marija imenuje javor sato,
ker kakor javor s svojo fenzo, ki jo nje-
gove véje delajo, popotnike varuje solnzhne
vrozhine in deshja, tako pod Marijnim plaj-
fhem najdejo ljudje svetje pred vrozhino
hudih strast, in pred viharjem skufhnjav.

Nefrezhne tiste dushe, ktere se lozhijo
od te brambe, in poboshnost do Marije opu-
sté, ter se ji v nevarnosti ne priporozhajo.
Šveti Bernard pravi: Kaj bi bilo s semljo
ko bi solnze vezh ne sijalo? Kaj bi bilo
drusiga kakor strafhna tema in smeshnjava?
„Solnza naj ne bo, pravi ta svetnik, kje bo
svetloba? Marije naj ne bo, kaj bo ostalo
drusiga, kakor tema?“ Dusha naj sgubi
poboshnost do Marije, hitro bo polna temô-
te, in take temôte, od ktere pravi sveti Duh:
Postavil si temò, in je bila nozh; po
nozhhi hodijo vse gojsdne sverine.
(Pfl. 103, 20.). Kakor hitro v dushi luzh

boshja ne sveti, in se nozh stori, postane ona berlog vsih pregreh in peklenfskih duhov. Sato pravi f. Anselm: „Gorje tistim, kateri sanizhujejo svetlobo tega solnza!“ to je, kateri sanizhujejo poboshnost do Marije Devize! Sveti Franzisk Borgia se je bal po pravizi sa obstojnost tistih, v katerih ni nashel posebne poboshnosti do Marije. Nekrat je prashal nektere novinze, do kteriga svetnika imajo nar vezhji poboshnost, in ker je nashel, de jih nekaj ni imelo posebne poboshnosti do Marije Devize, je povedal to uzheniku novinzov, in mu priporozhil, de naj posebno gleda, in zhuje nad temi nefrezhnimi. In lej, v resnizi se je sgodilo, de so vsi ti svoj pokliz spred ozhi sgubili in klofhter popustili.

Po pravizi je tedej sveti German presveto Devizo imenoval sôpenje kristjanov; sakaj, kakor telo ne more shiveti bres sôpenja, tako tudi dusha ne bo mogla shiveti, zhe k Marii ne pribeguje in se ji ne priporozhuje, fkos ktero mi sadobujemo in ohranujemo shivljenje gnade boshje. Ta svetnik pravi. „Kakor sapa ni le snamnje, temuzh tudi vsrok shivljenja, tako je imé Marije, kteriga imajo flushabniki boshji vedno v uftih, sprizhvanje, de ref shivé, in to imé jim tudi shivljenje daje in ohrani,

in jim vso pomozh dodeljuje.“ Poboshni Alan je nekrat v mozhnih fkufhnjavah she omagoval, ker se ni Marii priporozhval, pa Mati boshja se mu je prikasala, in ga je, de bi drugkrat bolj fkerbin bil, sa uho udarila, rekozh: Ko bi se bil meni priporozhil, bi ne bil v tako nevarnost prishel.

Nasproti: Blagor zhloveku, pravi Marija, kateri mene poslufha, kateri vsakdan pri mojih vratih zhuje, in pri podbojih mojih vrat zhaka. (Prip. 8, 34.). Blagor mu, kateri moj glas poslufha, in je sato vselej pripravljen k durim moje milosti priti luzhi ifkat in pomozhi. Marija bo vselej rada sadobila luzh in mozh takimu svojimu flushabniku, de bo mogel is grehov vftati, in po poti zhednosti hoditi. Sato ji Innozenz III. lepo ime da, de je namrezh Marija luna po nôzhi, sarija v mraku, solnze po dnevu. Luna tiftimu, ki je flep v nozhi grehov, de ga rasfvetli sposnati shalostin stan, v katerim je, ki je pogubljenja vredin; sarija, osnanovavka solnza tiftimu, ki je she rasfvetljen, de mu pomaga is greha vftati, in v gnado boshjo se verniti; solnze sadnjizh tiftimu, kateri je she v gnadi, de tak vezh v kako bresno ne pade.

Uzheniki besede Sirahove: Njene vesi

fo vesi svelizhanja, (Sir. 6, 31.), na Marijo obernejo. Sakaj vesi? prafha f. Lorenz Justiniani; sato ker fvoje flushabnike ukléne, de se ne rasgube po potih rasujsdanosti. Šveti Bonaventura, ki premifh-ljuje befede: V polnosti fvetnikov je moje sadershanje, (Šir. 24, 16.), pravi, de se Marija v polnosti fvetnikov dershi, pa tudi njih v polnosti dershi, de se njih fhtevilo ne smanjsha; ona sadershi zhednosti, de se ne sgube, sadershuje vrage, de ne fhkodujejo.

Od flushabnikov Marije Devize se rezhe, de imajo po dvoje oblazhilo: Vfa njena drushina je dvojno oblezhen-a. (Prip. 31, 21.) Korneli a lapide uzhi, kaj pomeni to dvojno oblazhilo, in pravi, de Marija fvoje flushabnike dvojnato oblazhi, namrezh s Jesufovimi in s fvojimi zhednostmi; in tako oblezheni fveto obstojnost ohranijo. Sato je fveti Filip Neri fvoje fpokornike vfelej tako opominjal: Ljubi moji otrozi, zhe shelite obstojnost v dobrim, bodite flushabniki Matere boshje. Zhafitljivi Janes Berh-mans, Jesuit, je tudi rekel: Kdor Marijo ljubi, bo imel obstojnost v dobrim. Prav lepo govori verh tega abat Rupert v priliki od sgubljeniga finu, in pravi, de ta nepridni fin, ko bi bil mater imel shivo, bi

ne bil nikoli ozhetove hishe sapustil, ali pa bi se bil pred, kakor tako, nasaj podal. **S** tem hozhe rêzhi, de kdor je sin Marije Devize, nikoli Boga ne sapusti, ali pa zhe se po nefrezhi sgodi, de pobegne, bo s pomozhjo Marije kmalo nasaj prifhel.

O ko bi ljudje to dobrotljivo in preljubesnivo Gospo ljubili, in v skushnjavah vselej in hitro k nji pribeshali, kdo bi kdaj padel? Kdo bi se kdaj pogubil? Pade in se pogubi le tifti, kateri se Marii ne priporozhuje. **S**veti Lorenz Justiniani te le besede s. pisma na Marijo oberne: **P**o valovih morja sim hodila. (**Sir. 24, 8.**), in pravi dalje: Marija hodi po valovih morja s svojimi flushabniki, de jih refhi in obvarje potopa grehov, de jim na strani stoji, in jih refhi, de se v grehe ne pogresnejo.

Pater Bernardin Bustis pripoveduje, de je bila neka ptiza nauzhena isrekovati besede: ave (zheshena) Marija; nekrat je priletel fkopez, de bi jo vsel, pa v tem je ptiza ravno isrekla: ave Marija, in fkopez je kar mertev na tla padel. **S** tem je **B**og hotel na snanje dati, de zhe je bila neumna shivaliza fkos ime Marije oteta, koliko bolj bo fhe le obvarovan zhlovek pasti v roke hudizheve, zhe bo v skushnjavah Marijo na pomozh poklizal. Nizh dru-

šiga nam ni treba storiti, kadar naš hudizh pride fkuſhat, pravi f. Tomash is Villanove, kakor to, kar ſtore piſheta, kadar fkopza ugledajo, hitro namrezh teko in ſe fkuſujejo pod ſvoje matere perute; tako tudi mi, kadar ſazhutimo fkuſhnjave, ktere naš napadajo, hitro bres opotikanja beſhimo pod plajſh Marije Devize. „Ti, naša Mati, pravi daljej ta ſvetnik, ſi edino naše pribeſhalifhe, ti ſi edino naše upanje, ti edina naša pomožniza, na ktero ſe vsi oſeram.“

Šklenimo tedej s tem, kar pravi ſveti Bernard: „O ti, kterikoli ſpoſnaſh, de ſe na morji tega ſhivljenja bolj med valovi in viharji topiſh, kakor po ſuhim hodifh, ne obrazhaj ſvojih ozhi prezh od ſvetlobe te Svesde, zhe hozheſh, de te viharji ne potopé. Osri ſe na Svesdo, poklizhi Marijo. V nevarnoſtih, v ſtiſkah, v ſkerbeh miſli na Marijo, klizhi Marijo. Ne sgubi je iſt, ne sgubi je iſ ferza. Zhe ſa njo hodifh, ne ſaideſh; zhe njo profiſh, ne obupaſh; zhe te ona derſhi, ne padeſh; zhe te ona varuje, ſe ni maſh kaj bati; zhe te ona vódi, ne omagaſh; zhe ti je ona miſloſtljiva, dofeſheſh kar ſhelifh. Tako ſtori, in boſh ſhivel.“

Prigodba.

Imenitna je pripovešt od Marije egip-
 tovske, ki se bere v prvih bukvah shivljenja
 ozhakov. Dvanajst let stara je Marija pobeg-
 nila is ozhetove hishe, in je shla v Ale-
 ksandrijo, kjer je ostudno shivela, in je bila
 pohujshanje mesta. Po shestnajstih pregre-
 shnih letih se gre potepat, in pride v Je-
 rusalem. Tukaj so ravno prasovali pra-
 snik svetiga krisha, in ona je hotla tudi, ne
 is poboshnosti, ampak is vedzhnosti, v zer-
 kev iti. Pa ko je zhes zerkveni prag sto-
 pila, je zhutila, de jo nekaj nevidniga na-
 saj pahne. Škusi drugizh, in je bila spet
 nasaj pahnjena, tako tretjizh, tako zheter-
 tizh. Sdaj se greshniza nafloni v kot o-
 sidja, in od Boga rasvetljena sposna, de
 je bila savoljo svojiga hudobniga shivljenja
 od zerkve pahnjena. Povsdignila je svoje
 ozhi, in je sagledala podobo Matere boshje
 na sidu namalano. Na to se je greshniza k
 podobi obernila, in je s folsnimi ozhmi djala:
O Mati boshja, usmili se ti uboge greshnize!
Vem, de savoljo svojih grehov nisim vredna,
de bi se ti v mé oserla. Pa ker si ti pri-
beshalishe greschnikov, mi pomagaj fkos
ljubesen Jesufa tvojiga Šinu. Štori mi, de
bom mogla v zerkev priti, svoje shivljenje

hozhem spreobniti, in hozhem iti pokoro delat, kamor mi bošh ti pokasala. Glej, sdaj je saflifhala notrajin glas, kakor bi ji bila Marija Deviza odgovorila: Ker si k meni pribeshala, in hozhefh svoje shivljenje spreobniti, stopi v zerkev, duri ti ne bodo vezh saperte. Grefhniza gre v zerkev, pozhasti sveti krish, in joka. Verne se pred podobo Matere boshje, in pravi: Gospa, lej, sdaj sim pripravljena, kam hozhefh de se podam pokoro delat? Marija Deviza ji odgovori: Pojdi zhes Jordan, in tam bošh nafhla kraj svojiga miru. Na to se je grefhniza spovedala, je bila obhajana, je fhla zhes Jordan in prifhla v pufhavo, in tukej ji je bilo rasodeto, de je tũ kraj njene pokore. Pervih fedemnajšt let, ko je bila spokorniza v pufhavi, je imela neisrezheno velike skufhnjave od hudizha prestati, de bi jo bil spet v padez sapeljal. Pa kaj je storila spokorniza? Nizh drusiga, kakor Marii Devizi se je svešto priporozhevala, in Mati boshja ji je sadobila mozh fedemnajšt let dolge skufhnjave vse premagati, po kterih so potihnile hude vojske. Zhes 57 let pokore, ko je bila spokorniza 87 let stara, je bilo od Boga rasodeto svetimu abatu Zosimu od nje, de jo je fhel ifkat, in jo je v tej pufhavi najdel. Ona mu je pove-

dala vse svoje shivljenje, in ga je profila zhes eno leto priti k nji, in ji sveti Obhajilo prinešti. Šveti abat je bil prifhel in jo je obhajal. Ona pa ga je fhe profila, de bi jo posneje fhe obiskal. Šveti Zosim je bil spet prifhel, pa jo je nashel mertvo, in njeno truplo s svetlobo obdano, in je vidil nad njeno glavo sapifane besede: Pokoplji truplo uboge gresfnize na tem kraji, in profi Boga sa me. Lev je bil prifhel, ki mu je jamo iskopal, in svetnik je pokopal mertvo truplo. Potem se je Zosim vernil v svoj klofhter, in je pripovedoval zhudeshe boshje milosti, kateri so bili frezhni spokornizi fkasani.

Molitev.

O Mati milosti, presveta Deviza, glej tukej pred svojimi nogami isdajavza, kateri je s nehvaleshnostjo plazheval gnade od Boga fkos tvojo proshnjo prejete, in je tebe in Boga tolikokrat isdal. Pa, Gospa, ti vesh mojo revfhino, ktera mi ne vsame, temuzh le sviksha saupanje do tebe, sakaj jest vem, de moja revfhina tudi tvoje usmiljenje do mene svikshuje. Pokashi, o Marija, de si do mene ravno tista, ktera si do vsih tistih, kateri te na pomozh klizhejo, polna dobrotljivosti in milosti. Sadofti mi je,

de se le osrešh v me, in imash ufmiljenje do mene. Zhe ima tvoje serze ufmiljenje do mene, ne bo moglo, de bi mi ne pomagalo. In zhe me ti varujesh, koga se hozhem bati? Nobene rezhí se ne bojim; ne svojih grehov, ker ti lahko storjeno krivizo popravišh; ne hudizha, ker si ti bolj mogozhna kakor pekel; ne tvojiga Šinu, kteriga sim rasshalil, ker mi bo milostljiv, zhe le eno besedo sa me govorišh. Le eniga se bojim, de bi namrezh sanikerno ne posabil tebi se priporozhvati v svojih skufhnjavah, in de bi se tako ne pogubil. Pa tako naj bo, de ti danši obljubim, de hozhem vfelej k tebi pribeshati; pomagaj mi, de obljubo spolnim. Glej lepo priloshnost, ki jo imash svoje shelje spolniti, pomagati ubogimu greshniku, kakorshin sim jest.

O Mati boshja, jest imam terdno in veliko saupanje v tebe. Od tebe upam gnado objokvati, kakor sim dolshin, svoje grehe; in od tebe upam mozh, de vezh ne padem. Ker sim jest bolan, me ti lahko osdravišh, o nebeshka sdravniza. Zhe so me moji grehi storili flabiga, me bo mozhniga storila tvoja pomozh. **O** Marija, vse upam od tebe, ker ti pred Bogam vse premorešh. Amen.

3. *Nasha sladkosti. Marija stori smert sladko svojim zhaslivzham.*

Ob vsakim zhasfu ljubi, kdor je prijatelj, in brat se v stiskah skusi. (Prip. 17, 17.) Pravi prijatli in pravi bratje se ne sposnajo ob zhasfu frezhe, ampak ob zhasfu stiske in nadloge. Posvetni prijatli ne sapuste prijatla, dokler se mu dobro godí, zhe pa pride v nadloge, posebno kadar se mu priblisha smertna ura, ga vsi prijatli hitro sapusté. Marija ne stori tega svojim flushabnikom. Ona, dobrotljiva Gospa in Mati, ne more sapustiti svojih svestih flushabnikov v njih stiskah, posebno v smertnih teshavah, ktere so nar vezhji vsih teshav, ktere imamo na semlji prestati; kakor je ona nashe shivljenje ves zhasf nashiga isvershenja na tem svetu, tako nam je ona nasha sladkosti na sadnjo uro, ker nam dofeshe sladko in frezhno smert. Sakaj tisti sveti dan, ko je imela Marija to frezho in to britkosti, de je Jesusu svojimu Sinu v njegovi smerti na strani stala, ki je bil glava vsih v svelizhanje odmenjenih, je tudi sadobila gnado vsem v svelizhanje odmenjenim v njih smerti na strani stati. Sato nasf sveta zerkev uzhi profiti Marijo Devizo, de bi nam sadnjo uro na pomozh prishla:

Profi sa naf grefhnike sdaj in nasho smertno uro.

Teshave umirajozhjih fo pazh hudé, nekaj savoljo teshke vesti po storjenih grehib, nekaj savoljo straha pred prihodnjo sodbo, nekaj savoljo nesvesti svelizhanja. Takrat posebno se ves pekel vsdigne, in si prisadene s vso mozhjo tisto duško dobiti, ktera se v vezhnost prestopa, ker ve, de mu le sše malo zhasa ostaja jo v svojo mozh dobiti, in zhe jo takrat sgubi, jo sgubi sa vselej. Hudizh je pristopil k vam, in ima veliko jeso, ker vé, de ima malo zhasa. (Škriv. ras. 12, 12.) Sato hudizh, kteri je duško skufhal v shivljenji, je sdaj v smerti ne skufha sam, temuzh poklizhe tovaršhe na pomozh. Njih hifhe bodo s drakoni napolnjene. (Isai. 13, 21.) Kadar namrezh kdo umira, se napolni njegova hifha hudobnih duhov, kteri se s sdrusheno mozhjo prisadevajo ga pogubiti.

V shivljenji svetiga Andreja Avelina se bere, de je pri njegovi smerti prifhlo deset tavshent hudizhev ga skufhat, in pri umiranji je imel tako hud boj s peklam, de so se vsi menihi trefli, kteri so pri njem stali. Vidili so, de je svetniku od terpljenja ves obras satekel in sazernel, vsi njegovi udje

fo trepetali in se vojskvali, ozhi fo bile s folsmi salite, in njegova glava je ob posteljo tolkla; vse to fo bile snamnja strahne vojske, katero je s peklam imel. Vsi fo jokali is ufmiljenja, neprenehama molili, in se od straha trefli, ko fo vidili, de svetnik tako umira. Tolashilo jih je vender, ker fo vidili, de svetnik svoje ozhi vedno proti podobi Matere boshje obrazha, kakor de bi pri nji pomozhi ifkal, in fo se spomnili, de jim je svetnik v shivljenji vezhkrat povedal, de bo njegovo smertno uro Marija njegovo pribeshalifhe. Na sadnje je bila vender boshja volja, de se je ta vojska s zhaftitljivo smago fkonzhala. Njegovo truplo se je umirilo, obras je spet splahnil in bel postal, njegove ozhi fo vidili mirno v podobo Matere boshje vperte, s glavo se je poboshno priklonil proti Marii, ktera se mu je takrat prikasala, kakor de bi se ji hotel sahvaliti, in je fladko isdihnil svojo dusho v narozhje Marije Devize s obrasam polnim nebeshkiga veselja. Ravno ta zhaf je poboshna nuna is kapuzinškiga réda umirajozh rekla tovarshizam: „Molite zhefhena - Marijo, sakaj ravno sdaj je en svetnik umerl“.

O, kako beshé sovrashniki, kadar se nafha Kraljiza prikashe! Zhe bomo smertno uro Marijo na svoji strani imeli, kako bi se

mogli bati vseh peklenških sovrashnikov? David, ko se je smertnih britkost bal, se je to-lashil s saupanjem v smert prihodnjiga Od-rešhenika in v pomozh Matere Marije. Zhe hodim v fređi smertne fenze, — me tvoja shiba in tvoje paliza podperate. (Pslm. 22, 4. 5.) Kardinal Hugo pravi pri teh besedah, de paliza pomeni les svetiga krisha, shiba pa priproshnjo Marije Devize, ki je bila shiba, ktero je prerok Isaija zhaftil rekozh: Prishla bo shiba is korenine Jefetove, in zvet bo pognal is njegove korenine. (Isai. 11, 1.) „Ta sveta Mati, pravi s. Peter Damiani, je tista mogozhna shiba, ktera saverne peklenške sovrashnike“. Sa to naf opominja sveti Antonin, rekozh: „Zhe je Marija sa naf, kdo bo soper naf“. Ko je pater Emanuel Padial, Jesuit, umiral, se mu je prikasala Marija, in mu je rekla: „Lej, sdaj je prishla ura, de ti angeli frezho voshijo, in ti pravijo: o frezhni trud, o obilno povernjena pokora!“ Na to so vidili trumo hudizhev, ki so beshali in krizhali: „Nizh ne premoremo zhes-nj, ker ga tista brani, ktera je bres madesha“. Tudi pater Haje-vod je imel pred smertjo strafbne fkušnjave soper vero; pa Marii Devizi se je naglo pri-porozhil, in na to so ga flishali rezhi: „Sa-

hvalim te, o Marija, de si mi na pomozh prifhla.“

Šveti Bonaventura pravi, de Marija svojim umirajozhim flushabnikom poshlje sve-tiga arhangela Mihela, in vse druge angele, de varujejo, in sprejmejo dushe tistih, kateri se nozh in dan nji posebno priporozhujajo.

Preden kak zhlovek ta svet sapusti, pravi Isaija, se spre zel pekel, in poshlje nar strahnejshi hudizhe fkuhat dusho, preden ona telo sapusti, in jo toshit v sodbi pred sodnjim stolam Jesusa Kristusa. Pekel pod teboj je ves po konzuh pred tvo-jim prihodom, velikane obuduje pred teboj. (Isai. 14, 9.) Rihard pa pravi, de, zhe Marija dusho varuje, si she hudizhi ne upajo je toshiti, ker vedó, de Šodnik she ni nobene dushe v pekel obfodil, in je ne bo, zhe njegova mogozhna Mati sa njo govori. Sveti Hieronim je pisal devizi Eu-stohii, de Marija svojim flushabnikom sadnjo uro ne pride samo na pomozh, temuzh jim pride tudi naproti na njih poti v vezhnost, jim serzhnost daje in jih spremi pred sodbo boshjo. Ravno tako je govorila Marija Deviza fama sveti Brigiti, rekozh: „Takrat jim bom jes predraga Mati in Gospa v smerti naproti prifhla, de jim bom serzhnost in tolashbo delila“. Tudi sveti Vinzenzi Fererij uzhi,

de Marija Deviza dushe umirajozhkih sprejema. Ljubesniva Kraljiza vsame pod svoj plajsh njih dushe, ona sama jih postavi pred Sodnika, svojiga Sinu, in tako gotovo doleshe njih svelizhanje. Tako se je godilo Karolu, sinu svete Brigite. On je bil umerl v nevarnim soldafhkim stanu, in dalez od svoje matere, ktera se je slo bala savoljo njegoviga svelizhanja. Pa Marija Deviza ji je rasodela, de je Karol svelizhan savoljo ljubetni, ktero je do nje imel, savoljo ktere mu je v smerti na strani stala, in mu tiste zhednosti, ktere so takrat sanj nar bolj potrebne bile, vdajala. Ravno ta zhas je sagledala svetniza Jesufa na njegovim tronu, in hudizha, kateri je Marijo dveh rezhi toshil, namrezh de mu je ubranila mladenzha smertno uro fkufhati, in de je njegovo dushe sama pred boshjiga sodnika peljala, in ga reshila, ter ni pripustila, de bi bil on svoje pravize do mladenzheve dushe mogel rasloshiti. Na to je vidila svetniza, kako je Jesuf hudizha sapodil, in kako je bila dusha Karolova v nebefa nefena.

Njene spone so svelizhanfke vesesi, na sadnje bosh nashel mir v njej. (Sir. 6, 31.) O blagor tebi, ljubi kristjan, zhe se bosh smertno uro nashel uklenjeniga v fladke ketine ljubetni do Matere boshje!

Te ketine so vesí svelizhanja, ktere ti bodo sagotovile tvoje vezhno svelizhanje, in ti bodo v smerti dajale pokushati tisti sladki mir, kateri bo sazhetik tvojiga vezhniga miru in pokoja. Pater Bineti pripoveduje, de je molil pri nekim umirajozhim posebnim flushabniku Marije Devize, in de je flifhal is uft umirajozhiga té le besede: „O moj pater, ko bi pazh vi vedili, kako vesel sim sdaj, de sim Materi boshji flushil; ne morem vam popifati veselja, kteriga sdaj obzhutim“. Pater Suarez, kateri je Marijo priferzhno zhaftil, in je rekel, de bi dal vfo svojo uzhenost sa vrednost in saflushenje ene same Zhefhena-si-Marije, je s takim veseljem umerl, de je djal umirajozh: „Ne bil bi verjel, de je smert tako sladka“. Ravno tako vesel in dovoljin bosh ti, ljubi kristjan, kadar se bosh smertno uro spomnil, de si ljubil to dobro Mater, ktera ne more, de bi ne bila svefta svojim otrokam, kateri so ji svefto flushili, in so jo zhaftili s obiskovanjem njenih podob, s molitvijo roshnigakranza, s postam, s pogostnim sahvaljenjem, s hvalo in s neprenehanim priporozhvanjem v njeno mogožno pomezh.

Tudi ti ne bo upanja vsela misel, de si bil nekaj zhasa grefhnik, zhe si le od danfi naprej prisadevash lepo shiveti, in tej

hvaleshni in dobrotljivi Gospej svešto flushiti. Ona te bo v tvojih stiskah in v fkušnjavah, s kterimi te bo hudizh v obupanje sapeljeval, pokrepzhevala, in poslednjo uro ti bo na pomozh prifhla. Martin, brat sve-tiga Petra Damiana, je bil Boga hudo rasshalil, in se je sato podal enkrat pred nek altar Marije Devize, de bi se ji v fushniga ponudil. Švoj pas si je djal okoli vratu v snamnje fushnosti, in je rekel Materi boshji: **O** moja Gospa, serkalo zhiftofti, jest ubog gresfhnik sim rasshalil Boga in tebe, ker sim se soper zhiftoft pregresfhil, druge pomozhi sdaj nimam, kakor de se tebi v fushnoft dam: Glej, dam se ti toraj danfi v fushniga, vsemi tega puntarja, in nikar me ne saversi. Sato je pustil na altarji nekaj dnarjev, in je obljubil vsako leto toliko davka plazhati v snamnje svoje fushnosti. Zhes nekaj zhafa je Martin prifhel na smertno posteljo, in preden je umerl, so ga eno jutro flifhali rezhi: „Vstanite, vstanite, posdravite mojo Gospo“. Na to je djal: „O, kolika dobrota je to, Kraljiza nebeshka, de pridefh obiskat ubogiga flushabnika! Poshegnaj me, Gospa, in nikar ne pripufti, de bi se jest pogubil, ker si me s svojo prizhjozhnoftjo pozhafstila“. Med tem pride Peter, njegov brat, kterimu je Martin sazhel pra-

viti, de ga je Marija obiskala in shegnala; fe mu je tudi potoshil, de tifti, kateri fo bili pri njem, niso hotli vftati prizho Marije. Kmalo potem je fladko umerl, in je fhel k Gospodu. Taka bo tudi tvoja smert, ljubi moj kristijan, zhe bofh Marii sveft, zhe tudi vesh, de fi pred kdaj Boga rasshalil; ona ti bo dala, de bofh fladko in frezhno umerl.

Zhe se bofh takrat morebiti bal, in ti bo upanje upadalo savoljo tvojih grehov, bo Marija prifhla te rasveselit, kakor je prifha k Adolfu, knesu v Alsazii. On, ki je bil svet sapuftil, in je franzifhkan postal, je bil velik flushabnik Matere boshje. Ko se mu je bila smert priblishala, in fi je bil pred ozhi postavil svoje poprejfhno shivljenje na svetu, svoje dolshnosti, ki jih je imel do svojih podloshnih, sraven tega pa tudi ojtro sodbo boshje pravize, fe je sazhel smerti bati, ker je dvomil nad svojim vezhnim svelizhanjem. Pa sdajzi se mu prikashe Marija, ktera ne posabi svojih flushabnikov v njih stiskah, spremljena od velike mnoshize svetnikov, ga potolashi in mu rezhe té besede: „Moj ljubi Adolf, sakaj se bojifh umreti, ker fi moj?“ Pri teh besedah je bil flushabnik Marije Devize, potolashen, vfa bojezhnost mu je prefhla, ter je mirno in veselo umerl.

Saupajmo tedej tudi mi, desiravno smo grešniki, in sanesimo se, de bo Marija prišla nam v smerti na strani stat, in nas popotolashit s svojo priznostjo, zhe ji bomo svešto flushili vef zhas shivljenja, kar ga imamo she na tem svetu. Marija Deviza je govorila enkrat sveti Mehtildi, in je rekla, de bo prišla v smerti naproti vsm svojim flushabnikom, kateri ji v tem shivljenji vselej svešto flushijo. O Bog, kakshin trofht bo sa nas smertno uro, kadar bo v malo trenutjih sodba nashe vezhnosti fklenjena, kadar bomo vidili pri sebi nebeshko Kraljizo, ki nam bo na strani stala, nas bo trofhtala in svojo pomozh obljubila. Sraven imenvanih jih je she bres fhtevila sgledov, kako Marija svojim flushabnikom smertno uro na pomozh pride, ktere v mnogih bukvah beremo. To gnado so imeli: sveta Klara, sveti Feliks kapuzin, sveta Klara is Montefalko, sveta Teresija, sveti Peter is Alkantare. Govorimo she le od nekterih. Pater Krafet pripoveduje, de je Marija is Oignija vidila Marijo Devizo pri postelji neke poboshne vedove is Vilembroka, ktera je v bolesni hudo vrozhino terpela, kako jo je Mati boshja trofhtala in s veternizo hladila. Ko se je sveti Janes od Boga smerti blisshal, je prizhakoval, de se mu bo Marija

prikasala, ktero je možno ljubil. Ker je pa ni bilo, je postal shalostin, in se je potoshil nad tem sam pri sebi. Pa ko je bilo zhaš, se je prikasala Mati boshja, in kakor de bi mu ozhitala njegovo premajhino saupanje, mu je rekla te ljubesnive besede, ktere morajo vfaziga flushabnika Marije Devize rasvefeliti: „Janes, to uro svojih flushabnikov ješ nikakor ne sapuštım.“ Kakor de bi bila rekla: Kaj mišliš, Janes, de bi te ješ sapuštıla; ali ne vešh, de to uro tištih ne morem sapuštiti, kteri meni svešto flushijo. Pred me ni bilo, ker she zhaš ni bil, in sdaj ko je treba, sim prišhla, de te s seboj vsamem, in v nebepa peljem. Kmalo potem je svetnik umerl, in je šhel v nebepa hvalit vekomaj svojo dobrotljivo kraljizo.

Prigodba.

To premišljevanje škonzham s naslednjo prigodbo, is ktere se vidi kako velika je škerb in ljubesen Marije Devizi do njenih otrok v njih smerti.

Neki fajmošter je bil enkrat pri nekim bogatim, ki je umiral. Bilo je v premošni hišhi, in ni se mankalo flushabnikov, shlahte, prijatlov okoli umirajozhiga; vidil je pa duhoven tudi hudizhe v pašji podobi, ki so zhakali

na dušho, ktero so bili tudi ref vseli, ker je bolnik v smertnim grehu umerl. Med tem pa, de je ta bogati umiral, je poslala druga uboga shena po fajmoshtra, ktera je bila tudi bliso smerti, in je shelela svete sakramente prejeti. Ker fajmoshter umirajozhiga moshha ni mogel sapustiti, je poslal drusiga duhovna, de je s svetim obhajilam k bolni sheni fhel. Pa ko je ta duhoven k sheni prifhel, ni najdel pri njej ne flushabnikov, ne postreshbe, ne dragiga hifhniga orodja, sakaj bolniza je bilna revna, in je fkoraj na goli flami leshala. Pa kaj je vidil? Vidil je v stanizi veliko svetlobo, in sagleda pri postelji bolnize Mater boshjo, ki je bolnizo troshtala, in ji s pertam smertni pot s obrasa brifala. Duhoven, ki je bil Marijo ugledal, se je sbal in si ni upal blisheje stopiti, pa presveta Deviza mu je pokasala, de naj se ne boji, in k bolnizi gre. Duhoven gre toraj v stanizo, Marija fama mu je pripravila stol, de se spovednik usede in bolnizo spove. Slushabniza Marije Devize se je zhisto ispovedala, sveto obhajilo poboshno prejela, in v rokah Marije Devize frezhno umerla.

Molitev.

O moja prefladka Mati, kakshna bo

pazh smert mene ubogiga grefhnika? Zhe fe she sdaj spomnim tiste strafhne ure, ob kateri bom mogel umreti, in pred sodbo boshjo stopiti, zhe fe spomnim, de sim s svojim privoljenjem v greh she tolikokrat sam podpisal isrek svojiga vezhniga pogubljenja, trepetam, se ustrafhim, in se slo bojim sa svoje vezhno svelizhanje. O Marija, v kervi Jesulovi in v tvoji profhnji stoji vse moje upanje. Ti si Kraljiza nebes, Gospa zeliga sveta, dosti je rézhi, ti si Mati boshja. Ti si visoka, ali vender tvoja visokost te ne odtegne, temuzh te she le nagiba, de si bolj milostljiva do nas v nashi revfhini. Posvetni prijatli, kadar so povsdignjeni v visok stan, se odtegnejo, in jih je fram se v svoje stare prijatle osreti, kateri so v revfhino padli. Tvoje blago in ljubesnivo ferze pa ne dela tako; kjer vidi vezhji revfhino, tam hitreje na pomozh pride. Kadar te klizhemo, nam hitro pomagash, she le naproti nam pridefh s svojo pomozhjo, preden te profimo; ti nas tolashish v nashih stiskah, ti preshenefh viharje fkufhnjav, ti ukrotish nashe sovrashnike, s eno besedo, ti ne samudish nobene priloshnosti sa nasho pravo frezho fkerbeti. Vedno naj bo hvaljena tista boshja roka, ktera ti je dala toliko velizhastva, toliko milosti, toliko visokosti in

toliko ljubesni. Vedno hvalim svojiga Gospod Boga in se veselim sam pri sebi, ker v tvojo frezho poloshim jest svojo, s tvojim shivljenjem fklenem svojiga. O trofhtarza shaloftnih, potrofhtaj shaloftniga, kateri se tebi priporozhuje. Zhutim se shaloftniga sa- voljo grisljejev s velikimi grehi obteshane vesti; strah me je, ker ne vem, ali sim ob- jokal svoje grehe tako, kakor bi jih bil mo- gel objokati. Vidim, de so moje dobre dela polne madeshev in pomankanja. Pekel zha- ka moje smerti, de bi me toshil, boshja ras- shaljena praviza hozhe imeti sadoftenje. O moja Mati, kaj bo s menoj? Zhe mi ti ne pomagash, sim pogubljen. Kaj pravish, ali mi hozhefh pomagati? O Deviza ufmiljena, potrofhtaj me, sadobi mi pravo shalofst nad mojimi grehi, sadobi mi mozh, de se po- boljsham, in de bom sveft Bogu to shivlje- nje, kar mi ga she ostane. In kadar se bom snajdel v sadnjih britkostih svoje smerti, o Marija, moje upanje, nikar me ne sapu- sti; takrat mi pomagaj bolj kakor kdaj, in pokrepzhaj me, de ne obupam v prizho svo- jih grehov, ktere mi bo hudizh ozhital. Go- spa, ne sameri mi moje predersnosti, ki te prosim, de se mi takrat prikashefh, in me rasveselish s svojo prizhnostjo, to dobroto si she tolkim fkasala, in tudi jest je shelim.

Zhe je velika moja predersnost, je vender
fhe vezhji tvoja dobrotljivost, ktera nar bolj
revnih ishe, de jih potroshta. **V** to do-
brotljivost jest saupam. **T**voja vezhna flava
naj bo, de si ubogiga savershenza pekla
otela, in ga v svoje kraljestvo pripeljala,
kjer kdaj upam rasveseljen stati vedno pred
tvojimi nogami, te zhaštiti in ljubiti veko-
maj. **O** Marija, tisto uro te bom zhakal,
nikar me ne sapusti bres svojiga troshta.
Sgodi naj se, sgodi naj se. **A**men, amen!

Tretje poglavje.

Nafhe upanje, bodi zhefhena.

1. Marija je upanje vsih.

Sdajni krivoverzi ne morejo flifhati, de Marijo klizhemo in imenujemo nafhe Upanje. Pravijo, de je sam Bog nafhe upanje, in de Bog savershe tiftiga, kateri svoje upanje v kako stvar stavi. Preklet zhlovek, kateri v zhloveka saupa. (Jer. 17, 5.) Marija, pravijo, je stvar, in kakor stvar bo mar ona nafhe upanje? Tako govore krivoverzi, pa pri vsm tem hozhe mati katolfhka zerkev, de vsi duhovni, deshelski in kloshterfki, vsak dan svoj glaf povsdignejo, in Marijo v imenu vsih vernikov s fladkim imenam klizhejo: „Upanje nafhe, bodi zhefhena“.

Šveti Tomash Akvin pravi, de na dvojno visho moremo v koga svoje upanje staviti, namrezh ali po vsroku isvira, ali pa po vsroku pripomozhka. Tifti, kateri od kralja upajo kako dobroto, jo upajo od njegga kakor od gospoda, ki je isvir dobrot;

kteri jo pa upajo od kraljeviga flushabnika, jo upajo kakor od kraljeviga prijatla, kakor od pripomozhnika. Dobrota isvirno pride sizer le od kralja, pa pride vender tudi po pripomozhku njegoviga prijatla; sato tisti, kteri dobrote ishe, po vsi pravizi tudi pripomozhnika sme svoje upanje imenovati. Kralj nebes, ker je nefkonzhna dobrota, slo sheli naf s svojimi dobrotami obogatiti; pa ker je od nafhe strani saupanje potrebno, nam je, de bi nafhe upanje povikshal, dal Mater in Pripomozhnizo svojo lastno Mater Marijo, kteri je dodelil vso mozh nam pomagati. Sato hozhe Bog, de vanjo postavimo vse upanje nafhiga svelizhanja in vse nafhe frezhe. Gotovo je, de Bog tiste, kteri svoje upanje famo na stvar, bres osira na Boga, stavijo, kakor gresniki, kteri ljudem dopasti, bres fkerbi Boga rasshalijo, po besedi preroka Jeremija prekolne in savershe. Tode, kteri v Marijo saupajo, kakor v Mater boshjo, ktera jim gnado in vezhno svelizhanje samore sadobiti, tiste Bog poshegna in blagoflovi; oni so mu dopadljivi, ker hozhe, de njegovo sveto Štvar, Marijo, zhaštimo, ktera ga je na tem svetu bolj ljubila in zhaštala, kakor vsi svetniki in angeli.

Toraj po vsi pravizi imenujemo Marijo

Devizo nashe upanje, ker fkos njeno pripomozh to upamo dosezhi, kar bi s famo svojimi proshnjami ne dosegli, kakor govori kardinal Belarmin. Mi jo profimo, pravi f. Anselm, „de bi vrednost Pripomozhnize nashe uboshtvo nadomestila“. „Sa to,“ pravi dalje ta svetnik, „kadar fe s saupanjem Marii Devizi priporozhimo, ne kashemo s tem nesaupanja v boshjo milost, temuzh bojezhnost savoljo svoje nevrednosti“.

Toraj tudi po pravizi mati katolshka zerkev besede svetiga pisma na Marijo oberne, ker jo imenuje Mater svetiga upanja; (Šir. 24, 24.) Mater, ktera obudi v nas ne upanja v prasne in minljive dobrote tega sveta, temuzh upanje v neskonzhne in vezhne dobrote vezhniga svelizhanja. Šveti Efrem klizhe Marijo: „Bodi zhefhena, ti upanje moje dushe, zhefhena kristijanov gotovo svelizhanje, zhefhena pomozhniza greshnikov, zhefhena bramba vernikov, svelizhanje sveta!“ Šveti Basilij pravi, de sa Bogam nimamo drusiga upanja, kakor Marijo, in jo sato imenuje „sa Bogam edino nashe upanje“. Šveti Efrem v premishljevanji zhudnih potov boshje previdnosti, po kateri imajo vsi, kateri so svelizhani, fkos pomozh Marije svelizhanje dosezhi (kar terdi tudi sveti Bernard, in bom posneji tudi jest

fkufil dovishati) poklizhe Marijo rekozh:
 „Sa Bogam nimamo drusiga saupanja, ka-
 kor v tebe, o prezhisti Deviza; hrani naš
 toraj pod perutami svoje milosti, in varovaj
 naš“. Ravno tako govori sveti Tomash is
 Vilanove, in rezhe Marii: „Ti si našhe pri-
 beshalifhe, pomozh in bramba“.

„Sveti Bernard, naš preprizhati, sakaj
 je Bog tako hotel, pravi: „Premisli, o zhlo-
 vek, boshji fklep, fklep milosti, ker je ho-
 tel Bog zhloveshki rod odrefhiti, je vfo
 zeno odrefhenja poloshil Marii v roke“.

Bog je sapovedal Mojsefu, de naj na-
 redi tron milosti is zhiftiga slata, rekozh:
 Narêdi tron milosti is zhiftiga slata,
 — s njega hozhem gospodvati in s
 teboj govoriti. (II. Mojs. 25, 17.) Neki
 uzhen pisar pravi, de je ta tron milosti Ma-
 rija Deviza, s kteriga Gospod Bog s ljud-
 mi govori, jim odpufhanje, milost in vse
 dobrote deli. Sato pravi tudi sveti Irenej,
 de ko je hotel boshji Sin v telefu Marije
 Devize zhloveshko naturo nase vseti, je
 tudi hotel, de je Marija fama pred angelam
 Gabrielam v to dovolila, ker Bog hozhe,
 de se moramo sa svoje odrefhenje ne famo
 njemu, temuzh tudi Marii sahvaliti. „Kako
 je to, pravi ta svetnik, de se bres dovolje-
 nja Marijniga ne sгоди fkrivnost vzhlove-

zhenja? Sato, ker Bog hozhe, de je ona sazhetik vsih dobrot.“ Savoljo tega pravi poboshni Jourdan: „Skos njo ima svet in bo imel vse dobro“. Vse dobro toraj, vsaka pomozh, vsaka gnada, ktero so ljudje od Boga dosegli, in jo bodo dosegali do konza svete, vse je prishlo in bo prishlo skos proshnje in pomozh Marije Devize. Prav govori toraj poboshni Blossij, ki pravi: „O Marija, kdo bi te ne ljubil? Ti si v dvomih luzh, v shalosti tolashba, v nevarnostih pribeshalifhe. Ti si sa svojim edinorojem Sinam terdno saupanje vernikov. Pozheshena bodi, ti upanje tistih, kateri so v nevarnosti obupanja; pozheshena pomozhniza sapushenih. Tebe je tvoj Sin toliko hotel pozhaftiti, de se vse sгоди, karkoli shelish.“

Sveti German preprizhan de je Marija isvir vsih nashih dobrot, in reshenje od vsiga hudiga, prosi Marijo, rekozh: „O moja Gospa, moja edina tolashba, mi od Boga dana, vodniza mojiga popotvanja, mozh moje flabosti, bogastvo moje revshine, sdravilo mojih ran, polajshanje mojih bolezhin, reshenje mojih vesí, upanje mojiga svelizhanja, uslishi moje proshnje, usmili se mojiga sdihvanja; moja Gospa, pribeshalifhe, shivljenje, pomozh, moje upanje, moja mozh“.

Po pravizi oberne sveti Antonin na Marijo te le besede modrosti v svetim pismu: Vse dobrote so s njo vred k meni prifhle. (Modr. 7, 11.) Ker je Marija mati in delivka vsih dobrot, saref smejo ljudje, posebno tisti, kateri Marijo svesto zhašte, rézhi, de so fkos zhefhenje Marije dosegli vse dobrote, govori ta svetnik. Sato pravi tudi kratko Zelenfki abat: „Kdor najde Marijo, najde vse dobro“. Saref, kdor Marijo najde, najde vse gnade, vse zhednosti, sakaj ona mu s svojo mogožno pripomozhjo pred Bogam dofeshe vse, kar mu je potrebniga de v gnadi boshji obogati. Ona sama nam pové, de ima vse bogastvo boshje, to je vse boshje gnade s seboj, de jih svojim flushabnikam deli. S menoj je bogastvo in pravo premoshenje, — de obogatim tiste, kateri me ljubijo. (Prip. 8, 18.) Sato pravi tudi sveti Bonaventura: „Nafhe ozhi naj bodo vselej vperte v roke Marije Devize, de po njenih rokah kaj dobriga prejmemo“.

O koliko prevsetnih je she fkos zhefhenje Marije Devize doseglo ponishnost, koliko na jeso nagnjenih je doseglo krotkost, koliko flepih rasfvetljenje, koliko nesaupljivih terdno upanje, koliko she pogubljenja vrednih svelizhanje! Ravno to je, kar je

Marija fama pri svoji teti Elisabeti v svoji lepi pesmi pravila, rekozh: Lej od sdaj me bodo blagorvali vsi narodi (Luk. 1, 48.) Sveti Bernard pravi pri teh besedah: „Od sdaj te bodo blagorvali vsi narodi, ki si vsm narodam Shivljenje in Slavno rodila. V tebi najdejo vedno grešniki odpushanje, pravizhni gnado“. Poboshni Lansberg pravi, de Bog takole ljudem govori: „Mojo Mater posebno zhaftite; sakaj dal sim jo svetu v sgled zhiftofti, v terdno brambo, de je pribeshalifhe stiskanim. Noben zhlovek naj se je ne boji, noben naj se ne strafhi k nji priti; sakaj sato sim jo storil tako usmiljeno, tako dobrotljivo, de nikogar ne sanizhuje, se nikomur ne odtegne; ona ima odperto svoje milofstljivo ferze vfa-kimu, nikogar ne pufti shalofstniga iti od febe“.

Oh kako priferzhno saupanje je imel sveti Bonaventura do nafhiga ljubiga Svelizharja in do nafhe usmiljene pomozhnize Marije! On pravi: „Kakorkoli naj Bog s meno j prevedi, vender vem, de se mi famiga febe ne bo odrekel. Njega bom objel, in zhe me ne shegna, ga ne bom spuftil, in tako bres mene ne bo mogel oditi. V jame njegovih ran se bom fkril, tako me ne bo mogel sunaj febe najti“. In zhe

bi me vender ne hotel uflifhati „se bom vergel na kolena pred noge njegove Matere, de mi bo ona milost sprofilala; sakaj ona ne more, de bi se ne ufmilila, in revnih grešnikov ne uflifhati, ni nikoli snala. Sato mi bo is ufmiljenja svojiga Šinu nagnila, de mi odpuſti“.

Konzhajmo s beſedami Eutimija, rekozh: „Osri ſe, o Mati miloſtljiva, osri ſe v ſvoje flushabnike, sakaj v tebe ſmo poſtavili vſe ſvoje upanje“.

Prigodba.

V zhetertim delu bukev, imenovanih ſaklad f. roſhnikranza ſe bere, de je bil neki plemenitnik, kteri je Mater boſhjo poſebno zhaſtil, in ſi je v ſvojim poſlopji napravil lepo kapelizo, kamor je pred lepo podobo Matere boſhje pogofito ne le po dnevu molit hodil, temuzh tudi po nozhi ſi je velikokrat ſpanje pritergal, de je ſhel ſvojo Kraljizo pozhafit. Njegova ſhena, ki je bila pobošna goſpa, ko je yidila, de njeni moſh takrat, kadar v hiſhi vſe potihne, velikokrat vſtane, is hiſhe gre, in ſe dolgo zhaſa mudi, preden naſaj pride, je ſazhela hudo miſliti od njega. De bi te hude miſli, ktere ſo jo pekle, is ſerza pregnala,

je prafhala enkrat moshā, de naj ji pové, zhe on sraven njé, ne ljubi ktere druge. Gospod se ji nafmeja in pravi: To ti povem, de gospo ljubim, ki ni na svetu bolj ljubesnive; nji sim dal vse ferze, in pred bi umerl, preden bi mogel jenjati jo ljubiti. In ti fama, ko bi jo posnala, bi mi rekla, de naj jo sſhe bolj ljubim, kakor sim jo dosdaj“. On je miſlil namrezh Marijo Devizo, ktero je tako priſerzhno ljubil. Shena se je teh beſedi uſtrafhila, sazhne ſhe bolj hudo natolzvati, in prafha moshā, de bi reſnizo bolj svedila, ali ne hodi on morebiti ravno takrat k tej goſpej, kadar po nozhi vſtaja in is hiſhe hodi? Gospod, ki mu ni na miſel priſhlo, de shena kaj hudiga natolzuje, ji to poterdi. Goſpa, sdaj preprizhana de je to reſ, kar je miſlila, in od ſtraſti preſlepljena, kaj ſtori? Drugo nozh, ko je bil mosh po navadi vſtal in is hiſhe ſhel, vsame noſh, in v obupanji ſi prerеше vrat, in kmalo umerje. Gospod, ko je bil ſkonzhal ſvojo molitev, ſe verne v hiſho, hozhe iti v poſteljo, kar jo najde vſo mokro; poklizhe goſpo, pa ne dobi odgovora, jo prime ſa roko, pa ni nizh zhutila. Sdaj gre po luzh, in ſagleda poſteljo vſo kervavo in goſpo mertvo. Sdaj je ſpoſnal, de ſe je shena od ſhaloſti fama umorila. Kaj ſtori?

Saklene hišho in se verne v kapelizo, poklekne pred podobo Marije Devize, in ves objokan sazhne moliti: „O moja Mati, poglej v kakšni britkošti se sdaj snajdem; zhe me ti ne potroštaš, h komu hozhem se sa-
tezhni? Glej, sato ker sim hodil tebe zha-
stít, me je ta nefrezha sadela, de je moja
shena mertva, in morebiti pogubljena. Moja
Mati, ti mi lahko pomagash; pomagaj mi.“
Pazh ref je, kdor to usmiljeno Mater s
saupanjem profi, dofeshe vse, kar sheli.
Komaj je bil gospod to molitvizo opravil,
kar saflishti hišhno deklo, de ga klizhe:
gospod, pojdite v hišho, gospa vas klizhejo.
Gospod od veselja ni mogel verjeti in rezhe
hišhni, de naj gre k gospéj, in naj poprafha,
zhe ref njega hozhe. Hišhna gre, in kmalo
pride ter pravi: Le hitro pojdite, gospa vas
she teshko zhakajo. Gré, odpre duri, in
vidi gospo shivo, ktera objokana na kolena
prednj pade, in sa odpušhenje profi rekozh:
Oh mosh, Mati boshja me je savoljo tvoje
molitve pekla obvarovala. Tako šta fhla
oba, od veselja s folsmi v ozheh, sahvalit
Marijo Devizo v kapelizo. Drugi dan je
gospod napravil gosti, in je povabil svojo
shlaho, katerim je gospa pripovedvala zhudni
prigodik, in jim je kasala sazelnjeno rano,
ki se je dobro posnala. Kolikor jih je to

slifhalo, so bili vsi sbe bolj vneti v ljubesni do Matere boshje.

Molitev.

O Mati svete ljubesni, o shivljenje, pri- beshalifhe in upanje nafhe, ti vesh, de tvoj Šin Jesuf, ne dofti, de se je famiga pofta- vil vedniga befednika pred vezhnim Ozhe- tam, je hotel, de tudi ti pred njim sa naf govorifh, de bi nam miloft boshjo sprofila. On je napravil, de nam tvoje proshnje v nafhe svelizhanje pomagajo, katerim je dal veliko mozhi, de dofeshejo vse, kar profijo. Toraj se obernem k tebi, o Upanje ubogih grefhnikov, jest ubog grefhnik. Upam, o Gospa, de bom svelizhan fkos saflushenje Jesufa Kristufa, in fkos tvojo pripomozh. Tako saupam, in tako mozno upam, de, ko bi bilo moje vezhno svelizhanje v mo- jih rokah, bi ga poloshil vender v tvoje, sakaj bolj se sanefem na tvojo miloft in po- mozh, kakor na vse fvoje dobre dela. Moja Mati in moje Upanje, nikar me ne sapufti, kakor fim si saflushil. Osri se v mojo rev- fhino, in usmili se me, pridi mi na pomozh in svelizhaj me. Šposnam, de fim s fvojimi grehi tolikokrat saperal vrata rasfvetljenju in pripomozhkam, ktere si mi ti pred Bogam sprofila. To de usmiljenje, kteriga imash do

ubogih grešnikov, in mogočnost, ki jo imal pred Bogom, povesuje vse hite in vso hudobo svojih pregreh. Nebo in semlja vesta, de, kteriga ti varuješ, se ne pogubi. Vse naj me sapusti, de me le ti ne sapustiš, o Mati vsigamogočnega Boga. Rezi Bogu, de sim tvoj služabnik, rezi mu, de me ti varuješ, in bom svelizhan. O Marija, v tebe saupam; v tem upanji shivim, v tem upanji shelim in upam umreti, in vselej bom rekel: Edino moje upanje je, Jesuf, in sa Jesufam Deviza Marija.

2. Marija je upanje grešnikov.

Potem ko je bil Bog semljo vstvaril, je vstvaril dve luzhi, eno vezhji, eno manjši, to je solnca, de bi svetilo po dnevi, in luno, de bi svetila po nozhi. In Bog je vstvaril dve veliki luzhi; vezhji luzh, de bi bila zhes dan, in manjši luzh, de bi bila zhes nozh. (I. Mojs. 1, 16.) Solnca, pravi kardinal Hugo, je bilo podoba Jesufa Kristusa, kteriga luzh vshivajo pravizhni, ki v svetlim dnevu boshje gnade shivé; luna pa je bila podoba Marije Devize, ki rasvetljuje grešnike, kteri shivé v nozhi greha. Ker je tedej Marija tista luna, ki je milostljiva grešnikam, kaj je storiti gre-

ſhniku, kateri ſe v nozhi greha ſnajde? Naj ſe osre v luno, naj proſi Marijo, pravi Ino-
 zenz III. Ker je tak greſhnik ſgubil luzh
 ſolnza, to je gnado boſhjo, naj ſe oberne
 proti luni, naj ſe priporozhi Marii, in ona
 mu bo dala ſposnati ſtan revſhine, v kte-
 rim ſe ſnajde, in mu bo pomagala, de ſe
 iſ te revſhine reſhi. Sato pravi ſveti Me-
 todij, de ſe ſkos pomozh in proſhnjo Ma-
 rije Devize bres ſhtevila veliko greſhnikov
 ſpreoberne.

Poſebno imé, kteriga nam katoliſhka
 zerkev priporozhuje Marii dajati, in ktero
 greſhnikam nar vezhji ſerzhnoſt daje, je imé:
 pribeshaliſhe greſhnikov, s kterim
 jo v litanijah klizhemo. V ſtarim teſtamentu
 ſo imeli Iſraelzi pribeshaliſha to je, take
 meſta, v ktere ſo hudodelniki pribeshali, de
 ſo bili obvarovani in oteti ſafluſhene kaſni.
 Sdaj nimamo tazih meſt vezh, v ktere bi pri-
 beſhali; le eno meſto imamo pa ſhe, in to je
 Marija, od kteriga ſe rezhe: ſlavno ſe
 govori od tebe, meſto boſhje. (Pſl. 86,
 2.) ſamo to je raſlozhik, de v tiſtih nek-
 dajnih meſtih ni bilo pribeshaliſha ſa vſa-
 ziga hudodelnika, ne ſa vſako pregreho;
 pod brambo Marije Devize pa najdejo pri-
 beſhalifhe vſi greſhniki, in ſa vſako hudo-
 bijo, ktero ſo ſtorili; de le kdo k nji pri-

beshi, je otet. Sato pravi od Marije sveti Janes Damafzen: „Jest sim mesto pribeshalifha v sim, kateri k meni pribeshé“.

Sadofti je, de kdo k Marii pribeshí. Kdor je to frezho dosegel, in je pribeshal v to Mesto, mu sbe zelo ne bo treba govoriti, de bi bil refhen. Pridite hitro, pojdimo v ograjeno mesto, in tam tiho bodimo. (Jer. 8, 14.) To ograjeno mesto, pravi svelizhani Albert, je Marija Deviza, terdno ograjena s boshjo gnado in flavo. Tiho bodimo tam, pravi dalje ta uzhenik, molzhimo; ker namrezh si ne upamo govoriti in Gospoda profiti, ki smo ga rasshalili, bo Marija sama govorila in profila sa naf. Sato opominja poboshni uzhenik Benedikt Fernandez, rekozh: „Beshita, o Adam, o Eva, beshite njih otrozi v narozhje Matere Marije; ona je mesto pribeshalifha, edino upanje gresnikov“. Ali ne veste, o gresniki, de je Marija edino pribeshalifhe, edino upanje gresnikov? Tako jo imenuje tudi sveti Augushtin: „Edino upanje gresnikov“.

Sato ji pravi tudi sveti Efrem: „Ti si edina besedniza gresnikov, in vsih tistih, kateri nimajo nobene pomozhi vezh“. Na to jo posdravi, rekozh: „Bodi pozhesheha gresnikov pribeshalifhe in prebivalifhe, v

ktero grefhniki samorejo pribeshati“. Ravno to je hotel David rezhi s besedami: Obvaroval me je (Gospod) v skrivnosti svojiga fhotora. (Pfl. 26. 9.) Pa kdo drug je ta fhotor, kakor Marija, pravi sveti German: „Shotor od Boga storjen, v kteriga je sam Bog fhel, de je fkos svete fkrivnosti sa sve-lizhanje vsih ljudi v njem delal“. Ravno is tega osira pravi sveti ozhak Basilij, de nam je Bog dal Marijo kakor obzhinfko bolnifhnizo, v ktero se f-hajajo vsi bolniki, kteri so revni, in nimajo nobene druge pomozhi: „Bog nam je odperl obzhinfko bolnifhnizo“. Kteri so pazh tifti, prafham, kteri imajo vezhji pravizo v bolnifhnizo, ki je sa uboge namenjena, vseti biti, zhe ne tifti, kteri so bolj revni in bolj bolni? Sato se mi sdi, de tifti, kteri so bolj revni, kteri imajo manj saflushenja, kteri so bolj obdani s dufhnimi nadlogami, to je s grehi, fmejo rezhi Marii: Gospa, ti si pribeshalifhe ubogih bolnikov, nikar me ne saversi, sakaj jest, ki fim bolj revin, bolj bolan, kakor drugi, imam tudi vezhji pravizo do tvoje pomozhi. Rezimo ji s svetim Tomashem is Vilanove: „Mi ne vemo sa drugo pribeshalifhe, kakor sa tebe. Ti fama si nafhe edino upanje, na kteriga se sanefemo; ti fama si nafha pomozhniza, v ktero se vsi osiramo“.

V fkrivnim rasodenji svete Brigite je Marija imenovana svesda, ktera pred solnzam pride. To nam hozhe na snanje dati, de kadar vidimo, de se v kaki gresfni dufhi sazhenja kasati poboshnost do Marije Devize, nam je to gotovo snamnje, de bo v kratkim Bog prifhel jo s svojo gnado napolnit. Sveti Bonaventura, de bi oshivil gresfnike v saupanji do pomozhi Marije Devize, nam pred ozhi postavi morje v viharju, kjer so gresfniki, ki so she is ladije gnade boshje padli, so she metani femtertje od grisenja vesti, in od strahu pred boshjo pravizo, bres luzhi, bres vodnika, she sgu- bljajo sadnjo mervizo upanja; v taki nevarnosti jim pokashe ta svetnik Marijo, imenovano morfko svesdo, povsdigne glaf, in jim klizhe: „Sdihnite k nji, sgu- bljeni gresf- niki, in val bo pripeljala v kraj svelizhanja.“

Ravno to govori sveti Bernard: „Zhe nozhesh utoniti v valovih, osri se v svesdo, poklizhi Marijo“. K temu pravi poboshni Blosij: „Ona je gresfnikov edino pribe- shalifhe, ona je vsih, ktere fkušnjava nad- leshuje, ali nadloga ali preganjanje stifka, nar bolj varna bramba. Vsa je mila in fladka, ne le pravizhnim, temuzh tudi gresf- nikam in obupanim. Ktere vidi, de is ferza njo na pomozh klizhejo, jim prezej pomaga,

jih sprejme, in jih s Šodnikom boshjim spravi. Nobeniga ne sanizhuje, nobenimu se ne odrezhe; vse trofhta, in priferzhno klizana, jim na pomozh pride. Velikokrat s svojo dobroto tiste, kateri Boga premalo ljubijo, v njegovo flushbo ljubesnivo napelje, jih mogožno priganja, de se s refnizhnim prisadevanjem sa gnado boshjo pripravljajo, in poslednjizh vredni postanejo nebeshkiga kraljestva. Bog jo je tako milostljivo storil, de naj se nihzhe ne boji pred njo priti. Ni mogožhe, de bi bil pogubljen, kdor Marijo svešto in ponishno zhašti“.

Marija je imenovana v svetim pismu javor: Kakor javor sim povikshana (Šir. 24, 19.) To pomeni, de kakor javor popotnim da gošto fenzo in jih solnzhe vrozhine varuje, tako obvaruje tudi Marija greshnike, kadar vidi de se je jesa boshje pravize nad njimi unela, in jih vabi pribešhati pod fenzo svoje pomozhi. Sveti Bonaventura, ko premishljuje shalovanje pre-roka Isaija, ki pravi: Lej Gospod, ti si se rasferdil, mi smo greshili; — pa nikogar ni, de bi vstal in te der-shal; (Isai. 64, 5. 7.) pristavi k temu: „Preden ni bilo Marije, ni bilo nikogar, kateri bi se bil upal Boga tako sadershevati“. Sdaj pa, zhe se Bog rasferdi nad kakim

greshnikam, ga prezej Marija sazhne brani, „ona sadershuje svojiga Šinu, de gresnikov ne udari“. Pa tudi ni nobeniga drugiga, kateri bi si upal sa mezh boshje pravize prijeti, in gresnikov braniti, „noben drug ni sa to, de bi mogel mezh Gospodov s svojimi rokami prestrezhi“. Ravno od tega govori tudi Rihard od s. Lorenza in pravi: „Preden je Marija bila, se je Bog potoshil, rekozh: Nobeniga ni, kateri bi vstal, in me prijel, dokler se ni najdla Marija, ktera ga je prijela, in omezhila“.

Sato daje ferzhnost greshnikam sveti Basilij, rekozh: „Ne obupaj, greshnik, temuzh v vsih rezheh sa Marijo hodi in jo klizbi, ker Bog hozhe, de ona v vsih potrebah pomaga“. Ta milostljiva Mati ima tako velike shelje nar vezhji greshniko rezhiti, de jih sama ishe, de bi jim pomagala; zhe pa oni nje ishejo in k nji pribeshe, jih ona gotovo vé in sna Bogu dopadljive storiti.

Štari ozhak Isak je shelel divjino jesti, in je sa to obljubil svojimu sinu Esau svoj blagoflov podeliti. Rebeka pa, ki je shelela, de bi Jakob blagoflov ozhetov dosegel, mu je rekla prinesti dva koslizha, de bi jih po Isakovim vkusu napravila: Pojdi k zhedi, in prinesi dva koslizha. (I.

Mojs. 27, 9.) Šveti Antonin pravi, de je bila tukej Rebeka podoba Marije, ktera rezhe angelam; pripeljite mi grefhnikov, (kterih podoba so koslizhi) sakaj jest jim bom sadobila refnizhno grevengo in spreobernjenje, in jih bom tako storila Bogu dopadljive. Abat Frankone govori ravno od tega in pravi: „Saref modra Shena (Marija Deviza) ktera sna koslizhe tako napraviti, de so tako, ali pa fhe bolj prijetni, kakor jelenovo mefo“.

Marija Deviza fama je rasodela fveti Brigiti, de ni grefhnika na fvetu tako Bogu soperniga, kateri bi se ne spreobernil in gnade boshje ne dofegel, zhe k Marii pribeshi, in njo sa pomozh profi. Ravno ta fvetniza je flifhala enkrat Jesufa, ki je rekel svoji Materi, de bi zelo hudizhu samogla miloft in odpufhanje fprofiti, ko bi se le on hotel toliko ponishati, de bi jo sa pomozh profil. Tode ta prevsetni duh se ne bo nikoli toliko ponishal, de bi Marijo profil; defiravno, ko bi to mogozhe bilo, de bi se on ponishal, bi mu bila Marija usmiljena, in bi mu s svojo profhnjo pred Bogam odpufhenje fprofila. Pa kar se pri hudizhu nikoli ne bo sgodilo, to se sгоди s grefhniki, kateri k tej usmiljeni Materi pribeshe.

Noetova barka je bila pazh tudi po-

doba Marije Devize; sakaj kakor fo v barki dobile prebivalifhe vse shivali, tako najdejo pod brambo Marije Devize pribeshalifhe vsi grešniki, kateri fo savoljo svojih grehov in hudobij sverém podobni. Raslozhik vender je pa ta, kakor pravi poboshni uzhenik Pa-ziuki, de je barka shivali vse vsela in shivali ohranila; volk je vstal volk, tiger je ostal tiger. Pod brambo Marije Devize pa se spreoberne volk v jagnje, tiger postane krotak, kakor golobiza. Šveta Jedert je vidila enkrat Marijo Devizo s rasprostertim plajšhem, in pod njim veliko svermnoge forte, leoparda, leve, medvede, in je vidila, de jih Marija ni od sebe odganjala, temuzh jih je s prijasno roko boshala in objemala. Svetniza je sposnala, de fo te svéri ubogi grešniki, ktere, kadar k nji pribeshé, Marija ljubesnivo in prijasno sprejema.

Po pravizi je toraj rekel sveti Bernard Marii Devizi: „Tebi se ne gnusi grešnik, gerd kakorkol si bodi, zhe k tebi sdihuje, ga ti s milostljivo roko is bresna obupanja refhifh“. Bodi ga Bog vezhni zheshen in sahvaljen, de je tebe, o preljudesniva Deviza Marija, tako fladko, tako milostljivo do vsih, tudi nar vezhjih grešnikov storil. Nefrezhin vsak, kateri te ne ljubi, in kateri,

ko bi lahko k tebi pribeshal, vender v tebe ne saúpa! Pogubi se, kdor k Marii ne pribeshi; kdo pa je bil pogubljen, kateri je njo zhaftil?

V svetim písmu se bere, de je Booz dovolil poboshni Ruti, iti pobirat klafje, ki so ga njegovi shnjizi sa feboj pufhali: Je pobirala klafje sa shnjizi. (Rut. 2, 2.) Šveti Bonaventura pravi k temu: Rut je pred Boozam, Marija pred Bogam to gnado dosegla, de ona klafje, ki ga shnjizi sa feboj pufté, to je, dushe, pobira k odpufhenji. Shnjizi so delovzi evangelski, uzheniki, pridgarji, spovedniki, kateri s svojim trudam zel dan dushe nabirajo in Bogu pridobljujejo. Nektore dushe pa so nevkretne in terdovratne, ktere ostanejo od teh delovzov popufhene, in Marii je dano s svojo mogozhno profhnjo in pomozhjo to popufheno klafje pobrati. Ali vender gorjé takim dusham, ktere se tudi tej fladki Gospej ne pufté, de bi jih pobrala! „Ni ga na svetu tako sgubljeniga in oftudniga grefnika, pravi poboshni Blossij, de bi se Marii studil, in de bi ga mogla savrezhi; oh, ko bi tak prišel pri njej pomozhi ifkat, bi ga ona, dobra Mati, pazh môgla, snala, in tudi hotla s Jesufam spraviti, in mu odpufhenje sadobiti.“

Po pravizi te toraj, o moja prefladka Kraljiza, sveti Janes Damafzen pozhafti in imenuje upanje obupanih: „Pozhefhena bodi, o upanje obupljivih!“ Po pravizi te sveti Lorenz Justinijani imenuje „upanje hudodelnikov“, sveti Augufhtin „edino upanje grefhnikov“, sveti Efrem „varno svetje ubitim barkam“ ravno ta svetnik „branitelzo obfojenih“. Po pravizi poslednjizh opominja sveti Bernard tudi obupljive, de ne obupajo; sato poln ferzhniga veselja in ljubesni do te svoje predrage Matere rezhe: „Kdo bi ne saupal v tebe, ki tudi obupljivim pomagah? Nizh ne dvomim, de zhe k tebi pridemo, bomo vse sadobili, kar shelimo. V té naj toraj upa, kteriga upanje sapufha“. Sveti Antonin pripoveduje, de se je neki-krat nekimu grefhniku, ki je bil fovrashnik boshji, sdelo, de pred sodbo Jesufa Kristufa ftoji; hudizh ga je toshil, in Marija ga je sagovarjala. Šovrashnik je kasal soper tega ubogiga grefhnika pifmo njegovih grehov, ktero je na vago boshje pravize polosheno veliko tesheji bilo, kakor njegove dobre dela. Pa kaj je ftorila njegova mogozhna befedniza Marija? Štegnila je svojo roko, jo poloshila na drugo stran vage, de je potegnila v frezho njeniga zhaftivza; tako mu je dala fposnati, de zhe

le grešnik spreobrne, mu bo ona odpu-
ščenje sprofila. Po tej prikasni se je bil gre-
šnik tudi ref spokoril in je svoje shivljenje
spreobernal.

Prigodba.

Svelizhani Janes Herolt, kateri se je is
ponishnosti imenoval „uzhenz“, pripoveduje,
de je bil neki oshenjen mosh, ki je v fo-
vrafhtvu boshjim shivel. Njegova bogabo-
jezha shena, ki ga ni mogla napraviti, de
bi bil greb sapuſtil, ga je profila, de bi v
tem fvojim nefrezhnim ſtanu faj kake molit-
vize Materi boshji na zhaſt opravljal, to je,
de bi vſelej, kadar memo kake podobe Ma-
tere boshje gre, jo faj s eno Zheſhena-
Marija poſdravil. Mosh je sazhel to delati.
Eno nozh je ſhel ta greſhnik ſvojo greſhno
pot ter ſagleda od dalezh luzh, ſe pribliſha
in vidi, de je lampiza, ki je pred neko po-
dobo Matere boshje s Jeſufam v narozhji
gorela. Omoli po navadi Zheſhena - Ma-
rijo, in kaj vidi? Vidi Dete Jeſufa polno
ran, is kterih je gorka kri tekla. Greſhnik
ſpoſnavſhi, de je on s fvojimi grehi toliko-
krat ranil ſvojiga Svelizharja, oſtermi, ſerze
ga saboli, ker vidi, de ſe Jeſuf od njega
obrazha, in sazhne milo jokati. Veſ pre-

štrafhen se sdaj oberne v Marijo Devizo, rekozh: **O** Mati milofti, tvoj Šin me hozhe savrezhi; boljſhi pomozhnize ne morem dobiti, de bi bila bolj miloftljiva in bolj mogozhna, kakor ſi ti, ki ſi njegova Mati. Moja Kraljiza, pomagaj mi, prôſi ga sa mene. Marija mu is podobe ſpregovori, rekozh: „Vi greſhniki me imenujete Mater milofti, pa nikoli ne jenjate me delati Mater ſhalofti, ker mojimu Šinu terpljenje in meni ſhaloft vedno ponavljate“. Pa vender, ker Marija ne more nobeniga puſtiti bres pomozhi ſpred ſebe, kateri k nji pribeshi, ſe je obernila k Jeſusu in ga je proſila, de bi odpuſtil temu revnimu greſhniku. Jeſuf ni bil pri volji proſhnje uſliſhati; pa Marija poloſhi Dete na tla, poklekne prednj, in proſi: Moj Šin, jeſt ne vſtanem pred ſpred tvojih nog, dokler ne odpuſtiſh temu ubogimu greſhniku. Moja Mati, pravi na to Jeſuf, jeſt ti ne morem nizeh odrêzhi; ti hozheſh, de naj mu bo odpuſheno, sato mu odpuſtim is ljubeshni do tebe; rêzi mu, de naj pride kuſhevat moje rane. Greſhnik tozhi grenke folſe, ſe pribliſha, in kakor je rane Jeſuſove kuſheval, tako ſo bile ena sa drugo sazeljene. Poſlednjizh ga je Jeſuf objel v ſnamnje odpuſhenja; ta pa je ſpreobernil ſvoje ſhivljenje, in je priſerzhno

zhaftil preſveto Devizo, ki mu je tako veliko gnado dosegla.

Molitev.

O prezhiſta Deviza Marija, jeſt pozhaſtim tvoje ſveto ferze, ktero je bilo veſelje in prebivaliſhe boſhje. Œerze polno poniſhnosti, polno zhiſtoſti in ljubezni do Boga. Jeſt nefrezhni greſhnik pridem pred te ſferzam polnim gnufobe in ran. O Mati mi-loſti, nikar me ne ſaversi ſato, temuzh uſmili ſe me ſhe toliko bolj, in pomagaj mi. De mi pomagajh, ne iſhi v meni ne zhed-noſti ne ſafluſhenja; ſgubljen ſim in le pe-kla, drusiga niſim vredin. Poglej, te proſim, ſamo ſaupanje, ki ga imam do tebe, in reſuizhne ſhelje ſe poboljſhati. Premiſli koliko je Jeſuf ſa me ſtoril in terpel, in potem me ſapuſti, zhe ſi upajh me ſapuſtiti. Pred ozhi ti poſtavim vſe terpljenje njego-viga zeliga ſhivljenja, mras, ki ga je terpel v ſhtalizi, pot, ki jo je hodil v Egipt, kri, ktero je prelival, revſhino, kervav pot, britkoſti, ſmert, ktero je v priſho tebe preſtal iſ ljubezni do mene; ſkos ljubesen Je-ſuſovo te proſim, pomagaj mi, de bom sve-lizhan. Oh moja Mati, nozhem in ne mo-rem ſe bati, de me boſh ſapuſtila ſdaj, ko k tebi pribeshim in te na pomozh klizhem;

ko bi se tega bal, bi tvoji milosti krivizo delal, ktera grešnikov iſhe, de bi jim pomagala. Goſpa, ne odrezi mi ſvoje miloſti, ki mi Jeſuf ni odrekel ſvoje kervi. Safluſhenje te kervi vender mi ne bo v del, ako me ti Bogu ne priporozihiſh. Od tebe upam ſvoje ſvelizhanje. Ne proſim te ſa bogaſtvo, ſa zhaſt, ali ſa druge poſemeljſke dobrote; proſim te le ſa gnado boſhjo, ſa ljubeseu do tvojiga ſinu, ſa ſpolnovanje njegove volje, ſa nebefa, de bi ga tam vekomaj ljubil. Ali je mogoſzhe, de bi me ti ne uſliſhala? Ne, ne; upam, de me ſhe uſliſhujefh, de ſhe proſiſh ſa me, mi ſhe doſegafh gnade, kterih ſhelim, me ſhe ſprejemafh pod ſvojo brambo. Moja Mati, ni kar me ne ſapuſti, le ſhe proſi in proſi ſa me, dokler me ne ſagledafh v nebefih pred ſvojimi nogami, de te bom zhaſtil in hvalil vekomaj. Amen.

Zheterto poglavje.

V tebe klizhemo isversheni otrozi Eve.

1. Kako je Marija privoljna pomagati tistimu, kateri jo na pomozh klizhe.

Ubogi mi, ki smo otrozi Eve, pred Bogam njeniga greha deleshni, in v ravno to shtrafo obsojeni; begamo fkos to dolino fols, pregnani is svoje domazhije, jokamo stiskani od toliko bolezhin na telefonu in na dusbi. Pa blagor mu, kateri se v teh revah pogosto obrazha v Troshhtarzo sveta, v pribeshaliske greshnikov, v mogozhno Mater boshjo, in jo poboshno klizhe in profi! Blagor zhloveku, kateri me poslusha, in vsak dan pred mojimi durmi zhuje. (Prip. 8, 34.) Blagor mu, pravi Marija, kdor poslusha moje opominvanje, in neprenehama stoji pred vratmi mojiga usmiljenja, ter profi sa mojo pomozh in brambo. Pazh nas, svoje otroke opominja sveta zerkev, kako svesto in saupljivo moramo vedno pribeshvati k tej nashu pomozhnizi; sa to je

napravila, de Marijo posebno zhaftimo; de se fkos leto prasnuje toliko prasnikov v njeno zhaft, de je vsak teden en dan, to je sabota, Marii posebno posvezhvan, de jo vsi duhovni v imenu vsiga kerfhanskiga ljudstva v svojih zerkvenih molitvah vsak dan zhafte, de se vsim vernim vsak dan trikrat s svonam opomin daje jo s angelskim zhefhenjem pozhaftiti. Tega naf tudi sadosti preprizha, zhe le pomislimo, de v vsih ozhitnih potrebah sveta zerkev sheli, de k Materi boshji pribeshimo in jo na pomozh klizhemo s novenami, s molitvami, s prozesjami in s obiskvanjem njenih zerkev in podob. Tako Marija sheli od naf, de jo vselej na pomozh klizhemo, in se ji priporozhujemo, ne kakor de bi ona nafhe zhafti ifkala, ktera je sa njeno saflushenje she tako vselej preflaba, temuzh sa to, de bi mi vanjo bolj saupali in jo bolj zhaftili, in tako njej priloshnost dali nam bolj pomagati in vezh pomozhi sprofiti. Šveti Bonaventura pravi: „Ona tazih ishe, kateri poboshno in s spofhtovanjem k njej pritezhejo; take ona ljubi, jih shivi, jih v otroke sprejema“.

Ravno ta svetnik pravi, de je bila shena Rut podoba Marije Devize, ktero ime pomeni vidijozho in hitro, ker Marija, kadar vidi nafhe reve, hiti nam na pomozh

priti s svojo milostjo. **K** temu pristavi **No-**
varin, de **Marija** ne more odlašati s do-
 brotami, ne ohernovati s svojimi gnadami;
 ne sadershuje shelj, **Mati** milosti, ker sheli
 saklade svoje milosti nad svoje flushabnike
 raslivati.

O kako privoljna je **Mati** dobrotljiva
 pomagati vsakimu, kateri jo na pomozh kli-
 zhe. **Tvoje** perfa ste dve mladi ferni.
 (**Vif. pes. 4, 5.**) **Rihard** od **f. Lorenza**
 pravi, de fo perfa **Marije** hitre dajati mleko
 milosti tistimu, kateri jo pomozhi profi, ka-
 kor fo hitre ferne. **Ni** treba vezh, pravi
 ta uzhenik, kakor le ena **Zhefhena - Ma-**
rija, de bo ta usmiljena **Mati** uflifhala vsa-
 kiga, kateri se ji priporozhi. **Sato** prizha
Novarin, de presveta **Deviza** ne hiti famo,
 temuzh de leti na pomozh tistimu, kateri jo
 klizhe. **Marija**, pravi ta uzhenik, posnema
Boga, kateri po **Jesufovi** obljubi: **Profite**
 in se vam bo dalo, hiti pomagati tistim,
 kateri vanj klizhejo: „**Perutnize** vsame **Bog**,
 hitro prileti, de svojim pomaga; **perutnize**
 vsame **Marija**, de nam na pomozh prihiti“.
Is tega sposnamo, kdo je tista shena v
 fkrivnim rasodenji svetiga **Janesa**, od ktere
 se bere tam: **In** sheni ste bile dani dve
perutnizi velike postojne, de bi v
 pufhavo letela. (**Skriv. rasod. 12, 14.**)

Ribeira pravi de so te perutnize ljubesen, s katero je Marija vedno proti Bogu se povsdigovala; svelizhani Amadej pa pravi, de te perutnize pomenijo hitrost, s katero Marija, hitreji kakor Šerafini, svojim flushabnikom kakor Mati na pomozh pride.

Sato se bere v evangelii svetiga Lukesha, de Marija, kadar je fhla obiskat sveto Elisabeto, in napolnit vso njeno drushino s dobrotami, ni bila pozhafna, temuzh je hitro hodila zelo pot: Marija pa se je vsdignila, in je jaderno fhla v goré. (Luk. 1, 39.) Kadar se je pa domu vernila, se ne govori nizeh od hitenja. Sato se bere tudi v visoki pesmi, de so njene roke na kolovert strushene. Na to pravi Rihard od f. Lorenza, de kakor je na kolovert strushiti, ali drásljati, nar bolj lahko in naglo delo, tako je tudi Marija svojim flushabnikom pomagati bolj hitra kakor vsi drugi svetniki. Ona mozno sheli vse trofhtati, in de le flifhi, de jo na pomozh klizhemo, hitro dobrotljivo sprejme profhnje in pomaga, pravi Blosij. Sato po pravizi f. Bonaventura imenuje Marijo svelizhanje vsm, kateri jo klizhejo: „O svelizhanje te klizhejozhih!“ On hozhe rézhi, de kdor hozhe refhen in svelizhan biti, mu je dosti, de Mater boshjo na pomozh klizhe, ktera

po besedah Riharda od f. Lorenza se najde vselej pripravljena na pomozh priti. Tudi pravi Bernardin Buxtis: „Bolj sheli ona tebi dobrote deliti, kakor ti shelish od nje prejemati“.

Tudi shtevilo nashih grehov ne sme v nas upanja smanjshevati, de nas bo Marija uflifnala, kadar jo profimo, in k nji pribeshimo. Ona je Mati milosti, in komu bi pa milost skasovala, zhe bi ubogih in ufmiljenja vrednih ljudi ne bilo. Tako govori Rihard od f. Lorenza, rekozh: „Ta Mati ne sanizhuje grefnika, kakor dobra mati ne sanizhuje fkrumbaftiga finu; sakaj ona vé, de je sato svoljena v Mater milosti; kjer pa ni revfhine, tam se tudi ufmiljenje ne more skasovati“. Ravno to je Marija hotla na snanje dati, ko se je prikasala fveti Jederti, kadar je svoj plajsh rasprofterala, de bi vanj objela vse, kateri k njej pribeshe. Rezheno je bilo ob enim takrat tej fvetnizi, de vsi angeli varujejo flushabnike Marije Devize skushnjav peklenfkih.

Milost te dobre Matere in njena ljubesen do nas je tako velika, de ne zhaka nashih proshenj nam pomagati. Prehiti tiste, kateri je shele, de se jim pred pokashe. (Modr. 6, 14.) Te besede modrosti fveti Anselm oberne na Marijo, in

pravi, de ona prehti s svojo pomozhjo tiste, kateri njene brambe shele. Is tega moramo sposnati, de nam Marija veliko gnad od Boga sprosi, preden se ji mi priporozhimo. Sato pravi Rihard od s. Viktorja, de je Marija imenovana luna, lepa kakor luna, ker ona ni le hitra kakor luna, in na pomozh tezhe tistimu, kateri jo klizhe, temuzh je tudi nashiga svelizhanja tako sheljna, de v nashih potrebah prehti nasho profshnje, in de je njena milost bolj hitra nam na pomozh priti, kakor nasho shelje jo na pomozh klizati. To pride od tod, pristavi ta uzhenik, ker je oferzhje Marije Devize tako polno milosti, de kakor sagleda nasho revshino, nam hitro sazhe deliti mleko milosti; nemogozhe bi ji bilo viditi nasho potrebe, in ne pomagati.

To veliko usmiljenje, ki ga ima Marija do nashih rev in nadlog, ki jo sili nam na pomozh priti she preden jo profimo, je kasala, ko je bila she na svetu, na shenitnini v Kani na Galilejskim. Ko je namrezh usmiljena Mati vidila sadrego shenina in neveste, ki sta bila na framoto djana, de je pri misi vina smankalo, je neproshena, le v svojim usmiljenim ferzu ginjena, s katerim ne more viditi ptuje nadloge, de bi ne pomagala, nagovorila svojiga Šina jih po-

tolashiti: ter mu je potrebo svatov nasnanila rekozh: „Vina nimajo“. Na to je Jesuf storil snani zhudesh, de bi bil potolashil she-nina in nevesto, fhe bolj pa, de bi bil zadovolil ufmiljenimu ferzu svoje Matere, ter je vodo v vino spremenil. Tukej tedej pravi Novarin: „Zhe tako naglo pritezhe na pomozh neproshena, kaj bo fhe le proshena storila!“ Zhe Marija tako hitro pomaga, desiravno je ne profimo, koliko bolj hitro in obilno bo pomagala tistimu, kateri jo v potrebi pomozhi profi! Ako kdo, kadar Marijo pomozhi profi, misli, de mu morebiti ne bo pomagala, mu oponefe Inozenz III. rekozh: „Kdo jo je fhe kdaj profil, de bi ga ne bila uflifhala?“ Tudi sveti Eutihijan pravi: „Kdo, o Presveta, je kdaj tvoje vsigamogozhne pomozhi is ferza profil, in je bil sapushen? Sares, nikoli nihzhe“. To se pazh nikoli ni sgodilo, in se ne bo. Sato govori tudi sveti Bernard, de mu je prav, de nikoli vezh ufmiljenja Marije Devize ne osnanuje in ne hvali, kdor je kdaj skufil, de mu ni pomagala, ko jo je is ferza profil. „Naj molzhi od tvojiga ufmiljenja, o presveta Deviza“ so besede tega svetnika, „kdor se ve spomniti, de mu v potrebi klizana nisi na pomozh prifhla“.

„Pred bi nebo in semlja preshla“, pravi

poboshni Blosij, „kakor de bi Marija koga bres pomozhi puftila, kateri jo refnizhno na pomozh klizhe“. Šveti Anselm, de bi nafhe saupanje v Marijo poterdil, fhe priftavi, de, zhe fe k Materi boshji oberremo, ne fmemo le terdno fe sanesti na njeno pomozh, temuzh de bomo velikokrat pred uflifhani in refheni, zhe fveto ime Marija klizhemo, kakor ime Jefuf; s tem hozhe rêzhi, de pred pomozh najdemo, zhe fe k Materi satezhe-mo, kakor de bi fe k njenimu Šinu. Še vé de ne sato, kakor de bi bila Marija bolj mogozhna nam pomagati, kakor Jefuf, ker vemo de famo Jefuf je nafh Odfefhenik, ki nam je po fvojim saflushenji vezhno svelizhanje sadobil; ampak sato, ker bi nam, zhe fe k Jefufu oberremo, in fe fpomnimo, de je on tudi nafh fodnik, kateri mora gre-fhnike fhtrafati, utegnilo potrebniga saupa-nja primankvati, de naf bo uflifhal. Zhe fe pa oberremo k Marii, ki ima le to fkerb, de nam kakor milofljiva Mati usmiljenje fkasuje, in kakor nafha befedniza sa naf govori, fe sdi, de je nafhe saupanje vezhji in bolj terdno. Sato pravi tudi Nizefor: „Veliko rezhi profimo od Boga, pa jih ne dofeshemo; veliko jih profimo od Marije, in jih prejmemo; pa ne sato, de bi bila ona

bolj mogočna, ampak sato, ker jo Bog tako hoče zhaftiti“.

Šveti Brigiti je enkrat Jesuf sam ravno v tem lepo obljubo storil; flifhala je namrežh fvetniza Jesufa s Marijo, njegovo Materjo govoriti, ki ji je rekel: „Nobene tvoje prošnje do mene ne bo, ki bi ne bila uflifhana. Moja Mati, prôsi me, kar hočesh, jes ti ne bom nize odrekel, kar bofh profila. Vfi, kateri bodo po tebi, s refnizhno voljo poboljšhati se, sa usmiljenje profila, bodo fkos tebe miloft dosegli“. Ravno tako je flifhala fвета Jedert govoriti Svelizharja njegovi Materi: „Is fvoje vfigamogozhnosti fim ti dodelil, o Mati, vfm grefhnikam, kateri poboshno na tvojo usmiljeno pomozh klizhejo, miloft fkasovati, kakorkoli tebi dopade“.

Naj toraj vsak, kateri Marijo, Mater milofti na pomozh klizhe, s terdnim saupzajem rezhe, kakor je rekel fveti Augufhtin: „Spomni se, dobrotljiva Marija, de se nikoli fhe ni flifhalo, de bi bil kdo sapufhen, ki je pod tvojo pomozh pribeshal“. Odpufti mi toraj, zhe ti rezhem, de jes nozhem prvi nefrezhni biti, kateri bi se bil k tebi satekel, in bi bil vender sapufhen.

Prigodba.

Mozh te molitve je dobro skufil sveti Franzisk Salesijan, kakor se bere v njegovim shivljenji. Bil je ta sveti mladenzh, okoli sedemnajst let star, takrat ravno v Parisu, kjer je v sholo hodil, in je posebno poboshno shivel, in je she takrat v sveti ljubeshni boshji nekako nebeshko veselje vshival. De bi ga bolj skufil, in v sveti ljubeshni bolj uklenil, je Gospod Bog pripustil, de mu je hudizh misli v glavo dajal, de je vse sgubljeno, kar je dosdaj dobriga storil, ker je v boshji previdnosti sa vezhno pogubljenje namenjen. Tamota in fuhota, v katero ga je Bog tisti zhaf pustil pasti, de se je zhutil vsiga neobzhutljiviga do sladkiga premishljevanja boshje dobrote, je storila, de je skufshnjava hudo mozh sadobila ferze svetiga mladenzhika tretji in shalostiti, tako de v tem strahu in v tej britkoosti ni mogel ne jesti, ne spat; de je tako upadel in klavern postal, de se je vsm smilil, kateri so ga vidili.

Dokler je ta huda skufshnjava terpela, sveti mladenzh ni mogel drusiga premishjevati, ne govoriti, kakor od obupanja in shalosti. Rekel je: „Jes tedaj ne bom vezh vshival milosti dobrotljiviga Boga, kateri se

mi je dosdaj tako ljubesniviga in tako fladkiga fkasoval? **O** Ljubesen, o vezhna Lepota, kateri fim dosdaj vse svoje ferze posvezhval, se po tem takim ne bom nizh vezh vefelil tvoje svete tolashbe? **O** sveta Deviza, Mati boshja, naj lepshi vsih Jerusalemskih hzheri, te tedej nikoli ne bom gledal v nebesih? **Oh** Gospa! ako mi ni dano gledati tvojiga lepiga oblizbja, ne pripusti faj, de bi te kdaj v peclu klel in rotil“. Taki so bili obzhutljeji njegoviga shalofniga v **Boga** in **Marijo** saljubljeniga ferza. Zel melez je terpela fkuhlnjava; ali na sadnje je **Bogu** dopadlo ga potolashiti po **Trofhtarzi** shalofnih, **Marii** **Devizi**, kateri je bil mladenzh she od nekdej svoje devishtvo saobljubil, in v ktero, je djal, de je postavil vse svoje saupanje. **Ko** je en vezher proti domu fhel, je stopil grede v neko zerkev, v kateri je sagledal tablizo na steni vifeti. **Pogleda**, bere in najde sapifano pred omenjeno molitev svetiga **Augushtina**: „Spomni se, o dobrotljiva **Marija**, de se nikoli she ni flifhalo, de bi bil kdo sapushen, kateri je pod tvojo pomozh pribeshal.“ Tam poklekne pred altar **Matere** boshje, moli to molitvizo prav gorezhe, ponovi **Marii** storjeno oblubo vedniga devishtva, oblubi nji na zhast moliti vsak dan sveti roshnikranz,

in na sadnje pristavi: „O moja Gospa, bodi moja Befedniza pred svojim Sinam, k kterimu se sam ne upam pribeshati. O moja Mati, zhe jest nefrezhni na unim sveti ne bom mogel svojiga Svelizharja ljubiti, ki vem, de je vse ljubeshni vredin, sadobi mi faj pomozh, de ga bom na tem svetu is vse mozhi ljubil. To je gnada, sa ktero te profim, in jo tudi upam od tebe“. Tako je profil Marijo Devizo, in potem se je vsi-ga srozhil v roke boshje milosti, ter se je popolnoma podvergel v boshjo voljo. Pa komaj je to molitev skonzhil, ga je ljubeshniva Mati Marija na enkrat refhila is fku-fhnjav; na enkrat je dosegel notrajni mir, in s njim tudi telefno sdravje. Od sibmal je neprenehama zhastil Marijo, ter ni jenjal njene flave in milosti v pridigah in bukvah vse svoje shive dni osnanovati.

Molitev.

O Mati boshja, o Kraljiza angelov, o Upanje kristijanov, poslusshaj tega, kteri te klizhe in k tebi pribeshi. Glej me danf, ki leshim pred tvojimi nogami, jes ubogi fushin pekla se ti podarim v tvojiga vedniga flushabnika, se ponudim tebi flushiti in tebe hvaliti vse svoje shive dni. Pazh vidim, de ti ni nobena zhast, zhe ti tak sa-

nizhljiv in sanikern hlapez flushi, kakorfhin
 fim jes, ki fim tolikokrat tvojiga Sinu, svoji-
 ga Odrefhenika rasshalil. Pa zhe ti ne-
 vredniga vsamesh sa svojiga hlapza, in ga
 s svojo profhnjo pred Bogam spreobernesh
 in vredniga storish, ti bo ta tvoja milost tisto
 zhaft povernila, ktere ti jes sanizhljivi ne
 morem dati. Vsemi me toraj, in nikar me
 ne saversi, o moja Mati. Sgubljenih ov-
 zhiz ifkat je prishel Šin boshji is nebef na
 svet, jih svelizhati je postal tvoj Šin. Ali
 bosh ti mar savergla ovzhizo, ktera k tebi
 pribeshi, de bi Jesusa najdla? Plazhilo sa
 moje svelizhanje je she dano, moj Odrefhe-
 nik je she prelil svojo kri, ktera samore
 odrefhiti neskonzhno veliko svetov. Nizh
 drusiga vezh ni treba, kakor de se ta pre-
 lita kri tudi meni vdeli. In to stoji pri tebi,
 presveta Deviza; pri tebi stoji, mi pravi
 sveti Bernard, vdeliti saflushenje te Kervi,
 komur tebi dopade. Pri tebi stoji, pravi
 tudi sveti Bonaventura, svelizhati, kogar ti
 hozhefh: „Kteriga ti hozhefh, bo svelizhan“.
 Toraj, Kraljiza moja, pomagaj mi; Kraljiza
 moja, svelizhaj me. Tebi sapishem danf
 svojo dusho; ti fkerbi, de bo svelizhana.
 O svelizhanje tistih, kteri te klizhejo, rezhem
 s tem svetnikam, svelizhaj me. Amen.

2. *Kako mogozhna je Marija braniti tistiga, kateri jo v skušnjavah hudizhevih na pomozh klizhe.*

Prefveta Deviza Marija ni famo Kraljiza nebes in svetnikov, temuzh tudi Kraljiza zhes pekel in zhes hudizhe, ker jih je ona popolnoma premagala s svojimi zhednostmi. She v sazhetku svetá je Bog napovedal peklenfki kazhi smago in oblast, katero je nasha Kraljiza sadobila zhes njo, kadar je obljubil, de bo Shena na svet prifhla, ktera bo kazho premagala. „Sovrahtvo bom postavil med teboj in med Sheno, — ona ti bo glavo sterla.“ (I. Mojs. 3, 15.) Kdo pazh je bila tista shena, hudizheva fovrashniza, zhe ne Marija, ktera ga je s svojo zhudno ponishnostjo in s svojim svetim shivljenjem vselej premagala, in njegovo mozh odbila? „Mati nashiga Gospoda Jesusa Kristusa je obljubljena v tisti sheni“, prizha sveti Ziprijan, in pravi dalje, de sato Bog ni rekel: fovrahtvo postavim, ampak: bom postavil, de bi se ne sdelo, de od Eve govori. Rekel je: bom postavil fovrahtvo med teboj in med sheno, ktera bo is Evniga saroda, in ktera je po besedah svetiga Vinzenzija Fereri imela vézhji blagošt na svet prinešti, kakor je bila tista, ki so jo prvi starishi sapa-

vili. Marija je bila toraj tiſta mozhna Shena, ktera je hudizha premagala, in mu je glavo ſterla, ker je njegovo prevsetnoſt upognila po beſedi boſhji, ki pravi: „ona ti bo glavo ſterla.“ — Nekteri uzheni ne vedo, ali te beſede ſvetiga piſma veljajo ſa Marijo, ali veliko bolj ſa Jeſufa, ker ima ſveto piſmo v gerſhki preſtavi piſano: „on ti bo glavo ſterl.“ Ali ſveto piſmo v latinski preſtavi, ktero je v Tridenſhkim ſboru ſamo poterjeno, ima piſano: „ona ti bo glavo ſterla,“ ne pa: „on“. Tako terdijo tudi ſveti Ambroſh, ſveti Hieronim, ſveti Auguſhtin, ſveti Janes Kriſoſtom, in veliko drusih uzhenikov. Pa bodi ſi, kakor hozhe, gotovo je, de je Jeſuf po fredſtvu ſvoje Matere, ali pa, de je Mati s mozhjo, ki jo je od ſvojiga Sina prejela, luziferja smagala, tako de je, kakor pravi ſveti Bernard, ta hudobni duh v ſvojo framoto od te preſvete Devize potert in premagan. Sato mora kakor v boju premagan in vjet fuſhin vſelej pokoren biti ſapovedim te Kraljize. Sveti Bruno pravi, de nam je Eva, ki ſe je dala hudizhu premagati, prineſla ſmert in tamnize, Marija pa, ki je ſatana premagala, nam je dodelila ſhivljenje in luzh. Evo je hudizh uklenil, Marija pa je njega smagala in ſvesala, in tako uklenila, de

tistim, kateri njo zhašté, nizh ne more prisadeti.

Rihard od f. Laurenza prav lepo rasloshi besede svetiga pisma v bukvah pripovistov: „Saupa ji ferze njeniga mosha, in ne bo ji ropa mankaló.“ Bog namrezh, pravi ta uzhenik, je saupal in isrozhil Marii ferze Jesufovo, ki je njen shenin, njegovo usmiljeno ferze ji je v roko dal, de stori, de ga ljudje ljubijo. Na to visho ji ne more mankati ropa, to je dush, ktere ona Jesufu pridobiva, ki jih od pogubljenja refhi, in hudizhu is oblasti otme.

Snano je, de je palma snamnje smage; sato je nafha Kraljiza postavljena na visok tron vprizho vsih oblastnikov, kakor palma v snamnje gotove smage, ktere si smejo vsi svesti biti, kateri se pod njeno brambo podajo. „Kakor palma sim srafla v Kadesu“, (Sir. 24, 18.) „namrezh v brambo“, priftavi Albert veliki. Sdi se, kakor de bi nam Marija govorila: Otrozhi-zhi, kadar vas sovrashnik naskakuje, pribeshite k meni, osrite se v me, in bodite neprestrafheni, sakaj v meni, ki vas branim, bote sposnali svojo smago. Tako je tedej k Marii pribeshati nar boljshi pomozh soper vse napade peklenfke. Tudi sveti Bernardin Šijenfki pravi, de je Marija Kralji-

za pekla in Gospa hudih duhov, ktere ona gospoduje in strahuje. Sato je Marija imenovana strafhna peklenfkim duhovam, kakor sverften vojfkini trop: „Strafhna kakor vojfkini sverften trop.“ (Vif. pef. 6, 3.) Sverften trop je ona, ker dobro sna sverstiti in na soper postaviti svojo mogožnost, svoje usmiljenje in svoje proshnje v pogubo sovrasnikam, in v prid svojim flushabnikam, kteri v fkuflhnjavah njeno mogožno brambo na pomozh poklizhejo.

„Jest kakor terta rodim fladak fad.“ (Sir. 24, 23.) Pri teh besedah sve-tiga pisma pravi fveti Bernard, de kakor pred duham zvetezhe terte ftrupene kazhe beshé, tako beshé hudizhi pred tiftimi duflhami, nad kterimi zbutijo lepi duh pobošnosti do Marije Devize. Sato je imenovana Marija tudi zedra: „Kakor zedra fim sraftla na Libanu“. (Sir. 24, 27.) Ne famo sato, ker zedrov lef ne trohni, kakor je tudi Marija bila trohnobe greha obvarovana, temuzh tudi sato, kakor govori kardinal Hugo, „ker kakor zedrov duh kazhe preganja, tako Marija s svojo svetostjo preganja hudizhe“.

Pri Israelzih je fkriinja savefe prema-govala njih sovrasnike. Tako jih je Mojsef premagoval: „Ker fo namrezh fkri-

njo saveše bili vsdignili, je rekel Mojsef: Vstani Gospod, in sovražniki bodo raskropljeni“. (III. Mojs. 10, 33.) Tako je bila Jeriho premagana; tako Filisteji: „Bila je nam rez h fkrinja boshja tam“. (I. Kralj. 14, 18.) Snano je, de je bila ta fkrinja podoba Marije Devize. Sato pravi Kornelij: „Škrinja, v kateri je bila Mana, to je, Jesus Kristus, je Deviza Marija, ktera premago deli nad hudobnimi ljudmi in nad hudizhi“. Tako pravi tudi f. Bernardin Sijenški: „Kadar je bila presveta Deviza Marija (kakor fkrinja nove saveše) v nebesko kraljestvo povsignjena, je bila hudizheva mozh rasdjana in vnižena“.

O kako se trefejo pred Marijo in pred njenim svetim imenam peklenški hudizhi, pravi sveti Bonaventura: „O kako strahna je Marija hudizhem!“ Ta uzhenik primeri te sovražnike tistim, od katerih Job takole govori: „V tami prilomi v hišo. — Zhe na naglim sarija posveti, mislijo, de je smertna senza.“ (Job. 24, 16.) Tatje ponozhi hodijo v hiše lomit, tode zhe se sarija prikashe, beshé, kakor de bi se jim bila smert prikasala. Ravno tako, pravi sveti Bonaventura, hudizhi prilomijo v tami nevednosti v hišo nashiga serza; zhe pa

sarija, to je, milost Marije Devize prisveti, tako beshé, kakor vsakkdo pred smertjo beshi. O frezhin toraj tisti, kateri v boju s peklam fladko ime Marija klizhe!

V poterjenje tega je bilo rasodeto sveti Brigiti, de je Bog Marii Devizi tako mozh zhes hudizhe dodelil, de kolikorkrat flushabnika Matere boshje napadejo, kateri jo na pomozh poklizhe, na sam njeni miglej ostrafheni sbeshé, in jim je ljubshe v peklu dvakrat toliko terpeti, kakor pa tako mogozhno oblast Marije Devize nad seboj fkufti.

Pri besedah svetiga pisma, v katerih nebeshki shenin hvali svojo ljubo nevesto, ki jo imenuje lilija, ter pravi: „Kakor lilija med ternjem, taka je moja prijatliza med hzhherami“. (Vis. pef. 2, 2.) govori Kornelij rekozh: „Kakor je lilija sdravilo soper kazhe in strup, tako je Marijo Devizo na pomozh klizati posebno sdravilo in pomozh v vsih fkuftnjavah, posebno v fkuftnjavah nezhistosti, kakor fkuftnja poterdi“.

Šveti Janes Damafzen je rekel: „Nepremagljivo upanje imam v tebe, o boshja Porodniza, refhen bom. V beg bom sagnal svoje sovrashnike; tvoja bramba in tvoja vsigamogozhna pomozh bo moje oro-

sbje“. Tako sme vsak govoriti, kateri je tako frezhin biti flushabnik nebeshke Kraljize. Sato pravi tudi gerski uzhenik Jakob menih: „Ti, o Gospod, si nam dal to Mater v nar mogozhnishi oroshje, vse nafhe sovrashnike frezhno premagati“.

V starem testamentu se bere, de je Bog svoje ljudstvo is Egipta v obljubljeno deshelo po dnevi s meglanim in po nozhi s ognjenim štebram vodil. Ta šteber, sdaj meglan, sdaj ognjen je bil podoba Marije Devize, pravi Rihard od s. Laurenzija, in je nasnanaoval dvojno njeno flushbo, nam-rezh naf varovati vrozhine solnza boshje pravize, kakor megla, in naf brani pe-klenfskih sovrashnikov, kakor ogenj. Sveti Bonaventura priftavi, de hudizheve fkušnjava se raspuste kakor vofek na ognji, kjer-koli na take ljudi sadenejo, kateri se pogofta imena Marije spomnijo, ga klizhejo, in Marijo posnemajo.

„Imenu Marije se vsako koleno pripog-ne“, pravi sveti Bernard, „in hudizhi se ustrahijo in trepezhejo, kadar to ime saflifhijo imenovati.“ Tomash Kempenski pravi: „Hudobni duhovi se boje nebeshke Kraljize, kakor ognja. Kakor de bi is neba treshilo, padejo na tla, kadar saflifhijo svete Marije ime“. O koliko zhaftitih smag

so dosegli flushabniki Marije Devize famo s klizanjem njeniga svetiga imena! Tako sveti Anton Paduanfki, tako poboshni Henrik Suso, tako veliko drusih zhaftivzov Marije. V popisvanji Shapanfskih mifijonov se bere, de se je nekimu kristijanu enkrat prikasalo veliko hudizhev v podobi divjih sveri, de bi ga strafhili in nadlegvali. On pa je rekel: „Jest nimam oroshja, kteriga bi se vi bali; zhe Bog pripusti, storite s menoj, kar hozhete. Vender, sazhnem se braniti v sladkim imenu Jesufa in Marije“. Komaj je bil to isrekel, se na glas tih svetih imen odpre semlja, in prevsetni duhovi so se pogresnili. Tudi sveti Anselm sprizhuje: „Velikokrat smo vidili in flifhali mnoge ljudi v svojih nevarnostih se spomniti imena Marije, in so naglo vsm hudim skušnjavam ubeshali“.

Sveti Bonaventura pravi: „Slavno in prezhudno je tvoje ime, o Marija; kteri ga v spominu imajo, se ne boje smertne ure, sakaj hudizhi, kadar to ime saflifhijo, duho naglo sapusté“. Ta svetnik pravi tudi, de sovrashnik se ne boji toliko mogozhne vojskne trume, kakor se peklenfke oblasti boje imena Marije in njene brambe. Sveti German pravi: „Ti, Marija, otmesh svoje flushabnike napada hudih sovrashnikov, zhe

le tvoje ime na pomozh poklizhejo“. O ko bi kristijani v fkušnjavah le toliko fkerbeli, de bi vfelej ime Marije s saupanjem na pomozh poklizali, bi nikoli ne padli. Sato pravi poboshni Alan: „Šatan sbeshi, pekel strepeta, zhe rezhem: Zhefhena Marija“. Marija Deviza je fama rasodela fveti Brigiti, de zhe tudi nar vezhji grefhnik poboshno in s refnizhno voljo se poboljshati Marijo poklizhe, hudizhi pri tej prizhi s tem imenam oštrafheni njegovo dušho sapušte; de se pa tudi kmalo povernejo k njemu, zhe se grefhnik ne poboljsha.

Prigodba.

V Risboru je bil kanonik, po imenu Arnold, kateri je Marijo Devizo posebno zhaštil. Ko je bil bliso smerti, je prejel svete sakramente. Potem je poklizal svoje tovaršhe k febi in jih je profil, de naj ga sadnjo uro ne sapušte. Komaj je bil to isrekel, ko je sazhel na vseh udih trepetati, mersel pot ga je oblil, ozhi sazhne fukati, in pravi s trepezhim glafam: „Ali ne vidite hudizhev, ki me hozhejo v pekel vlezhhi?“ Na to je klizal: „Bratje moji, profište same Marijo, de mi pomaga, vanjo saupam, de mi bo pomagala, de premagam“. Tedej fo tovaršhi sazheli litanije Matere

boshje moliti, in ko so molili: **Šveta Marija!** sanj Boga profi, je profil umirajozhi: „Povsemite, povsemite ime Marija, sakaj she fim pred sodbo boshjo“. Malo pomolzhi, potem pa pravi: „Ref fim storil to, pa fim se tudi spokoril“. Sdaj se oberne proti Materi boshji, in pravi: „O Marija, zhe mi ti pomagash, bom refhen“. Na to so ga hudizhi spet napadli, pa on se je s tem branil, de se je s britko martro prekrisheval in Marijo klizal. Tako je bilo zelo nozh. Ko se je bil pa dan storil, je saklizal Arnold vef rasveseljen: „Marija, Gospa, moje Pribeshalishe mi je sadobila odpuštenje in svelizhanje“. V Marijo obernjen, ki ga je sa seboj vabila, je rekel: „She grem, Gospa, she grem“. Sazhel je vftajati, ker pa ni mogel s telefam, je fladko umerl in fhel sa njo s dufo, kakor upamo, v kraljestvo vezhne flave.

Molitev.

Glej, pred tvojimi nogami, o moje Upanje, Marija, leshim ubog grefhnik, ki fim bil tolikokrat po svojim sadolshenji fushin peklenfki. Sposnam, de fim se dal premagati hudizhem, ker nifim k tebi pribeshal, o moje Pribeshalishe. Ako bi bil k tebi pribesheval, ko bi bil tebe na po-

mozh klizal, nikoli, nikoli bi ne bil padel. Upam, o moja preljubesniva Gospa, de sim s tvojo pomozhjo she odshel hudizhevim rokam, in de mi je Bog she odpustil. Pa bojim se, de ne bom v prihodnje she v njegove saderge naletel. Vem, de moji sovrasniki she niso upanja sgubili, de me bodo she premagali; in she se mi prikazujejo nove skufhnjave in nevarnosti. Oh Kraljiza, oh Pribeshalifhe moje, pomagaj mi! Skrij me pod svoj plajsh, ne pripusti, de bi me ti spet vidila v njih sushnosti. Vem, de mi bosh pomagala, in de me bosh otele vselej, kadar te bom klizal. Pa tega se bojim, bojim se, de bom v skufhnjavah posabil nate misliti, in tebe klizati. To je toraj gnada, ktero te prosim in shelim od tebe, presveta Deviza, de bi vedno nate mislil, posebno pa, kadar bom v skufhnjave padel; daj mi, de ne jenjam pogosto te klizati in rezhi: Marija pomagaj mi, pomagaj mi Marija! In kadar pride dan mojiga poslednjiga boja s peklam, o moji smertni uri, o moja Gospa, stoj mi takrat posebno na strani, ti sama me takrat opomni, de te bom na pomozh klizal, ali s ustmi, ali s ferzam; de s tvojim in tvojiga Sina Jesusa imenam v ustih umerjem in pridem te

hvalit in zhaftit, in se nikoli vezh od tebe lozhit zelo vezhnost v nebesih. Amen.

Péto poglavje.

K tebi sdihujemo shaloftni in objokani v dolini fols.

1. Kako je treba, de Marija sa nas profi sa nashe svelizhanje.

De svetnike, in posebno Kraljizo svetnikov, presveto Devizo Marijo na pomozh klizati in profiti, de nam gnado boshjo sprosijo, ni le pripufheno, temuzh dobro in Bogu dopadljivo, je vérina refniza, ki je poterjena v zerkvenih sborih soper krivoverze, kateri so jo sametvali kakor krivizo soper Jesufa Kristusa, ki je edini nash Šrednik. Pa, zhe Jeremija po smerti profi sa Jerusalem; (II. Mahab. 15, 14.) zhe starashini v fkrivnim rasodenji Bogu molitve svetnikov darujejo; zhe sveti Peter obljudi po svoji smerti svojih uzhenzov se spomniti; zhe sveti Shtefan moli sa svoje ubijavze; zhe sveti Paul profi sa svoje tovarfhe; zhe seno besedo svetniki samorejo sa nas profiti, sakaj

de bi mi ne mogli svetnikom se priporozhvati, de bi pred Bogom sa naš govoreli? Sveti Paul se priporozhuje v molitve svojih uzhenzov: „Profite sa naš“. (Tefal. 1, 15.) Sveti Jakob naš opominja, de bi drug sa drugiga molili: „Molite drug sa drugiga, de bote ohranjeni“. (Jak. 1, 15.) Toraj tudi mi samoremo to storiti.

De je Jesus Kristus edini frednik pravize, de nam je on s svojim saflushenjem spravo s Bogom sadobil, kdo taji to? Pa našproti je kaj hudobniga tajiti, de nam Bog po prošnjah svojih svetnikov, in posebno Marije svoje Matere gnade deli, ki Jesus toliko sheli, de bi jo mi ljubili in zhaftili. Kdo tega ne ve, de zhaft materam dana, tudi njih otrokam velja? „Zhaft otrok so njih stvarishi“. (Prip. 17, 6.) Sato pravi sveti Bernard: „Naj nikar ne misli, de zhaft Sinovo satamnuje, kdor Mater mozhno hvali, sakaj kolikor bolj se Mati hvali, toliko bolj se Sin zhafti“. Sveti Ildefons pravi, de vsa zhaft, ktera se materi ali kraljizi fkashe, se rastegne tudi zhes sinu in kralja. Nikomur ni nesnano, de je po saflushenji Jesusovim Marii tako velika mozh dana, de je Sredniza našhiga svelizhanja; zhe tudi ne Sredniza pravize, je pa Sredniza milosti in priproshnje, kakor jo

ravno v tem pomenu sveti Bonaventura imenuje nar svestejši Šrednizo nashiga svelizhanja. Sveti Laurenz Justinian pravi: „Kako ne bo polna milosti in gnade, ktera je postala Grednize nebeshke, Vrata v paradish, prava Šredniza med Bogam in zhlovekam“. Sato lepo opomni sveti Anselm, de, zhe se Marii Devizi priporozhamo, ne kashemo nesaupanja v boshjo milost, ampak nesaupanje v svojo nevrednost, in sato se k njej satezhemo, de bi njena visoka vrednost nasho nevrednost nadomestila.

De je toraj pod pomozh Marije Devize pribeshati dobra in sveta misel, nihzhe ne more dvomiti, sunaj tistiga, kterimu vere manka. Kar imamo pa tukaj dovishati, je she vezh, namrezh de je tudi treba se Marii priporozhvati, de svelizhanje dofeshemo. De pa prav govorimo, moramo rêzhi, de to ni famo na febi treba, ampak le savoljo dolshnosti. Volja boshja namrezh tako hozhe, kakor uzhi sveti Bernard, de vse gnade, ktere nam Bog deli, skos roke Marije Devize gredo. Ta nauk terdijo dandanashnji vsi imenitnishi bogoslovzi in uzheniki; te misli so: Vega, Mendozza, Paciuchelli, Segneri, Poiré, Crafset, in bres fhtevila drusih uzhenikov. She zelo Alekfander Natalis, kteri je v svojih isre-

kih posebno tanek in sadershljiv, pravi, de Bog hozhe, de vse dobrote, ktere od nje- ga prizhakujemo, fkos profhnjo mogozone Devize in Matere dofeshemo, kteri se pri- porozhujemo. To refnizo poterdi ta uzhe- nik s besedami svetiga Bernarda, ki pravi: „Tako je volja njegova (boshja), kteri ho- zhe, de imamo vse fkos Marijo“. Ravno te misli je uzhenik Kontenson, kteri pri ras- laganji Jesufovih besedi na krishi, ko je rekel Janesu: „Glej, tvoja Mati“, ta- kole govori: „Glej, tvoja Mati, kakor bi hotel rezhi: Nihzhe ne bo drugazhi moje kervi deleshin, kakor po profhnji moje Ma- tere. Moje rane fo ftudenzi gnad, pa dru- gazhi k nikomur ne bodo pritekli, kakor po shlebu Marije Devize. Janes uzhenz, toliko bom jest ljubil tebe, kolikor bosh ti njo ljubil“.

Ta nauk, de namrezh vse, kar do- briga od Boga prejmemo, po fredstvu Ma- rije Devize do naf pride, ni slo ufhezih nekimu novimu pifarju, kteri fzer prav lepo govori od prave in napazhne poboshnosti, pa se vender, kadar govori od zheshenja do Marije Devize, slo slo fkopiga fkasuje ji dati tisto zhast, ktero fo ji fkasovali kak sveti German, f. Anselm, f. Janes Dama- fhki, f. Bonaventura, f. Antonin, f. Ber-

nardin Sijenski, in toliko drugih zerkvenih uzhenikov, kateri se niso nizm pomishljevali na ravnost terditi, de ravno savoljo imenovaniga vsroka ni le dobro, temuzh potrebno, de se v proshnje Marije Devize priporozhujemo. Imenovani uzhenik pravi, de je ta nauk, de nam namrezh Bog nobene gnade drugazhi, kakor po fredstvu Marije Devize ne da, previfoko gnan isrek, ki je nekterim svetim moshem v gorezhnosti s jesika ufhel; de ta nauk se mora tako rasumeti, de Marija nam je Jesufa Kristufa dala, in po njegovim saflushenji fhe le prejemamo vse potrebne gnade od Boga; tudi bi bilo napazhno verovati, pravi dalje ta mosh, de nam Bog bres proshnje Marije Devize ne more nobene gnade dati, ker pravi sveti Paul, de mi verujemo le eniga Boga, in le eniga Srednika med Bogam in med zhlovekam, namrezh Jesufa Kristufa. Tako dalezh so besede imenovaniga pifarja.

Na to mi bodi pripusheno odgovoriti, de, kakor ta uzheni gospod sam v ravno teh svojih bukvah sposna, vse drugo je frednik pravize, po svojim lastnim saflushenji, in frednik milosti, po svojih proshnjah. Ravno tako je vse kaj drugiga rêzhi, de Bog ne more, in rêzhi, de Bog nozhe gnad deliti bres proshnje Marije De-

vize. Pazh ref, in tudi mi terdimó, de je sam Bog vir vsiga dobriga, in pravi Gospod vsih gnad; in de Marija ni nizm drugiga, kakor sgol stvar, ktera, kar dobi, le po milosti od Boga dofeshe. Vender pa, kdo neki more tajiti, de je pametno in pravizhno terditi, de Bog hozhe, de vse gnade, ktere on odrefhenim dufham hozhe dodeliti, fkos roke Marije Devize pridejo, ktero je on hotel zhes vse druge stvari povsigniti, ter jo, kakor isvoljeno Mater svojiga Šinu in nafhiga Svelizharja, kar je she v njenim shivljenji na tem svetu storil, zhaštiti in ljubiti? Tudi mi terdimó, de je Jesuf Kristuf edini Šrednik pravize, kakor smo she raslozhili, kteri nam s svojim saflushenjem svelizhanje sadobi; pa pravimo tudi, de Marija je pa Šredniza milosti, in desiravno kolikor ona dofeshe, le po saflushenji Jesufa Kristufa sadobi, in le v imenu Jesufa Kristufa sa naf profi; vender terdimó, de vse gnade, ktere shelimo, le fkos profhnjo Marije Devize dofeshemo.

Gotovo je, de v tem nauku ni nizm naukam svete vere nasprotniga, temuzh vse to se lepo fklada s naukam svete zerkve, ktera naf v svojih ozhitnih in poterjenih molitvah vedno opominja k Materi boshji pribeshati, in jo klizati: Sdravje bolnikov,

Pribeshalifhe grešnikov, Pomozh kristijanov, Shivljenje, Upanje nafhe. Katolška zerkve v zerkvenih molitvah, ki jih sapove o prasnikih Marije Devize moliti, oberne na njo besede modrosti boshje, in pravi: „V meni je vse upanje shivljenja in zhednosti; v meni je vsa gnada poti in refnize. Kdor mene najde, najde shivljenje, in bo prejemal svelizhanje od Gospoda“. Na drugim mestu pravi: „Kteri v meni delajo, ne bodo grešili, kteri me v svetlobo postavljajo, bodo vezhno shivljenje imeli.“ Vse te besede nansanujejo kako potrebno de je, de se v profhnje Marije Devize priporozhujemo.

Dalje je to nauk, kteriga nam terdi toliko uzhenikov in zerkvenih ozhakov, od kterih pazh ni prav govoriti, kar omenjeni pifar rezhe, de so v povsigvanje Marije Devize previfoko govorili, ali de so jim v tej rezhi pregnani isreki s jesika uhajali. Besedo pregnati in preprilike govoriti se pravi mejo refnize prestopiti, kar se pa od svetih mosh ne sme rezhi, kteri so s boshjim duham rasvetljeni govorili, ki je duh refnize.

Bodi mi tukej pripusheno tudi moja misel povedati. Jes namrezh tako mislim, de, zhe je kak nauk zhastitljiv sa Mater

boshjo, in ima sadoftno podlago, ter ni so-
per ne veri, ne fklepam fвете zerkve, ne
refnizi, ga pa vender famo sato savrezhi,
ker je nasprotni nauk tudi verjetin, kashe
malo poboshnosti in fposhtovanja do Marije
Devize. V malim fhtevilu tazih zhaftivzov
Matere boshje jest nozhem biti, in tudi ne
shelim, de bi bil ti, ki te moje bukve be-
refh; rajshi hozhem biti v fhtevilu tiftih,
kteri vse, kar je sa Marijo zhaftitljiviga, de
le refnizam vere ni nasproti, popolnoma in
terdno verujejo. Ta misel je prav po na-
ukih opata Ruperta, kteri med druge djanja
poboshnosti do Marije tudi to fhteje: „Vse
terdno verovati, kar je nji v vezhji zhaft“.
De se ne bomo bali hvale Marije Devize
previfoko gnati, naj naf, zhe bi drusiga
nizh ne imeli, fveti Augufhtin potolashi,
kteri pravi, de vse, karkoli mi od hvale
Marije Devize rezhemo, je le malo proti
temu, kar je ona vredna, ker je Mati ve-
zhniga Boga. Tudi fвета zerkve moli v
molitvah fвете mafhe: „Srezhna namrezh fi,
presveta Deviza Marija, in vse zhafti nar
vrednifhi“.

Vernimo se sdaj, in poslufhajmo kaj
fveti zerkveni uzheniki od tega govoré. —
Šveti Bernard pravi, de je Bog Marijo s
všimi gnadami napolnil, de bi ljudje po

Marii, kakor po vodotozhu ali shlebu vse dobrote prejemali: „Poln vodotozh, de bi drugi is njegove polnosti sajemali“. Ta uzhenik fhe zlo pravi, de preden je Marija na svet prishla, ni bilo sa vse ljudi potoka gnad, ker fhe ni bilo tega dobrotniga vodotozha, in de je Bog sato Marijo svetu dal, de bi po nji, kakor po vodotozhu, nebeshke gnade ljudem neprenehama tekle.

Kakor je Holofernes, de bi bil mesto Betulija dobil, sapovedal vodotozhe pretergati, po katerih je voda v mesto tekla, tako hudizh dufham, de bi jih pogubil, vsame poboshnost do Marije Devize; sakaj zhe ta vodotozh gnad sapre, mu je lahko dufhe dobiti. Sato pravi dalje ravno ta sveti ozhe Bernard „Poglejte, o dufhe, s kakshno ljubesnijo in poboshnostjo hozhe Bog, de bi mi Marijo zhaftili, ki je obilnost vsiga dobriga vanjo djal, de po tem takim sposnamo, de vse, kar je sa naf upanja, gnade in svelizhanja, le od nje isvira“. Ravno to terdi sveti Antonin, rekozh: „Kolikor gnade je na svet prishlo, je fkos Marijo prishlo is nebes“.

Sato je Marija imenvana luna, in sveti Bonaventura pravi: „Sakaj, kakor je luna v fredi med nebam in semljo, in kar od nebesnih telef prejme, na semljo rastrefa,

tako je kraljeva Deviza Marija v fredi med nami in Bogam, in ona gnado v naf rasliva“.

Ravno tako katolshka zerkev Marijo imenuje: Vrata nebeshke, ker, kakor pishe sveti Bernard, kakor mora vsak ukas milosti, ki ga kralj rasposhlje, fkos vrata kraljeviga poslopja iti, tako: „nobena gnada ne pride is nebes na semljo, de bi ne fhla fkos roke Marije Devize“. Šveti Bonaventura pravi dalje, de ker je Marija Vrata nebeshke, „ne more nobeden v nebesa priti, kakor de gre fkos Marijo, kakor fkos vrata“.

Ravno ta nauk nam poterdi f. Hieronim, ki pravi v pridigi od v nebo vsete Marije Devize, de je v Jesufu Kristufu polnost gnade, kakor v glavi, is ktere se potlej raslivajo duhovi shivljenja po udih zeli-ga telef, kar smo mi; v Marii pa je ravno tista polnost, kakor v vratu, fkos kteriga gnade v shivot tekó. To poterdi tudi sveti Bernardin Šijenfki, ki pravi: „Skos Marijo Devizo tezhejo is glave, ktera je Kristuf, oshivljajozhe gnade v njegovo fkrivnostno telo“, (to je v kristijane).

Šveti Bonaventura nam hozhe vsrok tega rasloshiti, in pravi: „Ker je vfa natura boshja v telef, prezhiste Devize pre-

bivala, se ne bojim rēzhi, de ima ta Deviza nekako oblast do vsih raslivov gnad, ker so is njeniga telef, kakor is boshjiga morja reke vsih guad tekle“. Ravno to govori s bolj umevnimi besedami sveti Bernardin, ki pravi: „Od tiftiga zhafa, de je Deviza Marija v svojem telefu Šinu boshjiga spozhela, je tako rekozh neko oblast do vsih darov svetiga Duha sadobila; tako, de nobena stvar ni od Boga nobene gnade dosegla, ktera bi ji ne bila fkos Mater Marijo dodeljena“.

Ravno tako raslaga Krafet besede Jeremija preroka, kjer govori od vzhlovezhenja boshjiga Šinu in od njegove Matere Marije: „Shena bo obdajala mosh“.

K tem besedam pravi ta uzhenik, de kakor is fredifha okroga ne more nobena zher-ta ven is okroga priti, de bi okroshja ali obvoda ne preresala; tako od Jesufa, ki je fredifhe vfiga dobriga, ne more nobena gnada priti, de bi fkos Marijo ne fhla, ktera Jesufa obdaja, ki ga je v svoje telo prejela.

Sato pravi sveti Bernardin, de pridejo vsi darovi, vse zhednosti, in vse gnade do ljudi fkos roke Marije Devize, in sfer pridejo do kterih ona hozhe, kadar ona hozhe in kakor ona hozhe. Ravno tako govori

Rihard, ki pravi: „**Kar Bog** stvarnem do-
briga da, hozhe de gre fkos roke **Matere**
Devize“. **Zhaftitljivi opat** is **Zelesa** opo-
minja sato vse ljudi, de naj pribeshe k **Klju-**
zharizi gnad, kakor **Marijo** imenuje, in
pravi: „**Pridi k Marii Devizi**, sakaj fkos
njo bo svet vse dobrote imel“.

Is vsiga tega se zhisto vidi, de vsi ti
imenovani sveti moshje in uzheniki s naukam,
de nam vse gnade po fredstvu **Marije De-**
vize pridejo, niso hotli famo rezhi, de fkos
Marijo imamo **Jesusa**, kateri je isvir vsiga
dobriga, kakor sgoraj omenjeni pisar misli;
temuzh tudi terdijo, de **Bog**, ki nam je
svojiga **Šina** dal, sdaj hozhe de vse gnade,
ktere so se odsihmal delile, se fhe delé, in
se bodo do konza sveta ljudem po saflu-
shenji **Jesusa Kristusa** delile, se fkos roke
in profhnje **Marije Devize** delé.

Po tem takim tedej, fklene **Suarez**, je
dandanashnji misel zele katolshke zerkve,
de je ne le dobro, temuzh tudi potrebno,
de **Marija** sa naf profi. Potrebno je, ka-
kor sim she rekel, ne ravno famo na febi,
sakaj tako potrebno je le fredstvo **Jesusa**
Kristusa, ampak savoljo boshje naredbe,
ker s svetim **Bernardam** katolshka zerkev misli,
de je **Bog** fklenil, de se nam nobena gnada
drugazhi ne dodeli, kakor fkos roke **Marije**

Devize. In s^{he} pred svetim Bernardam je bil ravno te misli sveti Ildefons, kateri rezhe Marii Devizi: „O Marija, vse gnade, ktere Bog hozhe ljudem dati, je sklenil, de se jim po tvojih rokah dodelé; tebi so namrezn isrozheni vsi sakladi in vse bogastvo boshjih darov“. Sato pravi tudi sveti Peter Damian, de je Bog le s privoljenjem Marije Devize hotel zhlovek postati; in fzer pervizh sato, de bi ji bili mi sato vselej hvaleshni, dalje pa tudi sato, de bi mi sposnali, de je svelizhanje vsih v voljo presvete Devize isrozheno.

Sato tudi sveti Bonaventura, kjer raslaga besede preroka Isaija, ki pravi: Is korenine Davidove, to je is njegoviga saroda, bo sraftlo steblo, to je Marija, in is stebila bo pognal zvet, to je Svelizhar, tele lepe besedi pristavi: „Kdor koli sheli gnado svetiga Duha prejeti, naj zvetú na stebelu ishe, sakaj po stebelu se pride do zvetú, in v zvetu najdemo svetiga Duha“. Na to pristavi ta uzhenik: „Ako shelish ta zvet imeti, si prisadevaj de s profhnjami steblo k febi pripognefh“. Ako shelish Jesusa in njegovo gnado dosezhi, profi pred njegovo Mater Marijo, de se ona milostljivo k tebi nagne. Na drugim kraji pravi ravno ta serafinski uzhenik k besedam s. evangelija: „In so nashli dete s

Marijo njegovo Materjo“, (Mat. 2, 11.): „Nikoli se Jesus ne najde drugazhi, kakor s Marijo, kakor pri Marii“. In she pristavi: „Sastonj toraj ishe Jesufa, kdor ga s Marijo ne ishe“. Sato pravi tudi sveti Ildefons: „De bom Sinov flushabnik, ishem flushbe pri Materi“. Kdor namrezh pri materi flushi, ktera ima svojiga sinu pri febi, je gotovo tudi sinov flushabnik.

Prigodba.

Vinzenz is Belovaka in Zesarij pripovedujeta, de je neki mlad plemenitnik s svojim rasujsdanim shivljenjem vse premošenje sapravit, ki mu ga je bil njegov ozhe sapustil, in de je bil prisiljen iti kruha profit, de bi bil mogel shiveti. Ker se je doma framoval berazhiti, se je podal v daljno deshelo, kjer ga niso posnali. Na poti je frezhal enkrat nekdejniga hlapza svojiga ozheta. Ta, ko ga je vidil shalofniga savoljo revfhine, v ktero je bil prishel, ga je tolashil, in mu prigovarjal, de naj bo vesel, in de ga bo on k tako dobrimu knesu peljal, de bo pri njem s vsim preskerbljen. Ta hudobnesh pa je bil zopernik, kteri je mladenzha s feboj vsel, in ga fkos gojsd k nekimu jeseru peljal. Ko sta bila tje pri-

fhla, sazhne ta hudobni zhlovek s nekom, ki ga ni bilo viditi, govoriti. Mladenzh ga toraj prafha, s kom de govori; in un odgovori, de s hudizhem, ter ga ostrafheni-ga tolashi, de naj se nikar ne boji. Na to je govoril dalje s hudizhem, in je rekel: „Gospod, tale mladenzh je na berafhko pa-lizo prifhel, in sheli na svoj prvi stan priti“. Hudizh odgovori: „Zhe hozhe meni flushiti, ga hozhem bolj bogatiga storiti, kakor je bil. Nar pred se more Bogu odpovedati“. Mladenzh ostermi nad temi besedami; ker ga je pa hudobni hlapez le nagovarjal, stori to, in se odpove Bogu. „Pa to fhe ni sadosti,“ rezhe hudizh, „temuzh tudi Marii se morafh odpovedati, sakaj ona je tista, ktera nam nar vezh fhkode napravi. O koliko nam jih ona is roke potegne, jih k Bogu nasaj pripelje, in jih svelizha!“ „Tedej tega ne storim,“ odgovori mladenzh, „svoje Matere ne satajim; ona je vse moje upanje“. Rajshih grem kruha profit vse svoje shive dni“. S temi besedami sapusti mladenzh tisto mesto. Nasaj gredé je prifhel k neki zerkvi Matere boshje, stopi vanjo in poklekne pred njeno podobo v altarji, sazhne jokati, in presveto Devizo profiti, de naj mu sadobi odpuftenje njegovih grehov. Na enkrat saflifhi mladenzh Marijo Devizo, ki

je sazhela profiti svojiga Šinu sa tega nefrezhniga grešnika. „Pa glej, o moja Mati!“ je odgovoril Jezus, „ta nehvaleshnik me je satajil“. Ker pa Mati Marija ni jenjala sanj profiti, je rekel na sadnje Jezus: „O moja Mati, jes tebi she nikoli nizh nisim odrekel, naj mu bo toraj odpufhenno, ker ti sa njega profish“. Vse, kar se je tukaj godilo, je fkrivaj gledal in posluhal tisti kmet, kateri je bil vse premoshenje ravno tega mladenzha nase spravil. Ker je ta videl, kako milostljivo je ravnala Marija s tem nevrednim grešnikom, mu je dal svojo edino hzher v sakon, in mu je isrozhil vse svoje premoshenje. Tako je ta mladenzh s pomozhjo Marije Devize dosegel gnado boshjo, in obilno zhafniga premoshenja.

Molitev.

O moja dusha, glej kako lepo upanje svelizhanja in vezhniga shivljenja ti je dal Gospod Bog, ker ti je po svoji milosti dodelil saupanje v prošnje svoje Matere Marije, desiravno si ti s svojimi grehi she tolikokrat njegovo nejevoljo in vezhno pogubljenje saflushila. Sahvali toraj svojiga Boga, in sahvali svojo Pomozhnizo Marijo, de te je milostljivo pod svoj plajsh vsela,

kar ti sprizha toliko gnad, ki si jih fkos njeno pomozh dosegla. O pazh ref, sa-
 sahvalim te, o moja preljubesniva Mati, sa-
 vse, kar si meni, pekla vrednimu, she do-
 briga storila. O Gospa, koliko nevarnost
 si me she ti rezhila! Koliko rasvetljenja in
 koliko gnad si mi she od Boga sprofila!
 Koliko dobriga in koliko hvale si pa ti od
 mene dobila sa to, de toliko fkerbifh meni
 dobrote deliti? Le tvoja dobrotljivost te she-
 ne. Oh, de bi mogel jes svojo kri in svoje
 shivljenje sa tebe dati! In vender bi bilo
 to fhe malo sahvale, ker si me ti vezhne
 smerti rezhila. Ti si mi dala, de sim, ka-
 kor upam, gnado boshjo sadobil; tebi, s
 eno besedo, sim dolshan vso svojo frezho.
 O preljubesniva moja Gospa! drusiga ti re-
 vesh ne morem dati, kakor to, de te vedno
 zhaftim in ljubim. Oh ne saversi ferzhniga
 sdihvanja ubogiga grehniku, ki ga je tvoja
 dobrotljivost v ljubeshni do tebe unela. Ako
 je moje ferze nevredno te ljubiti, ker je
 nefnashno in vse posvetno, je v tvoji mozhi
 ga spreoberniti; ti ga spreoberni. Skleni
 me sa naprej s mojim Bogam, in sveshi
 me tako, de se nikoli vezh ne bom mogel
 od njegove ljubeshni lozhiti. To shelish ti
 od mene, de bi jes ljubil tvojiga Boga; in
 to jes shelim od tebe, sadobi mi, de ga

bom ljubil, de ga bom vezhno ljubil, in de nizm drusiga ne bom shelel. Amen.

2. Od ravno tega nauka na daljej.

Šveti Bernard pravi, de kakor ſta en mosh in ena shena vkup delala sa nafhe pogubljenje, tako ſe je ſpodobilo, de ſta drug mosh in druga shena vkup delala sa nafhe odrefhenje, in ona ſta bila Jeſuf in njegova Mati Marija. Gotova refniza je, pravi ta ſvetnik, de je Jeſuf Kriftuf ſam obilno ſadoſti ſtoril sa nafhe odrefhenje, „vender pa je bilo bolj priſtojno, de ſta bila pri nafhi popravi oba ſpola, ker ſta bila tudi pri nafhim popazhenji oba vkupej“. Sa- voljo tega Albert veliki imenuje Marijo Po- magavko odrefhenja, in Marija ſama je raſodela ſveti Brigiti, de kakor ſta bila Adam in Eva sa eno jabelko ſvet prodala, tako ſta ga Jeſuf in Marija s enim ſerzam odkupila. Šveti Anſelm pravi, de kakor je Bog mogel ſvet is nizm uſtvariti, ga vender popazheniga ni hotel bres Marije popraviti.

Suarez uzhi, de je bila Marija nafhiga odrefhenja na trojno viſho deleſhna, nam- rezh pervizh, ker je s ſvojo poboshnoſtjo in ſvetoſtjo vzhlovezhenje Šinu boſhjiga ſaflu- shila; drugizh, ker je v ſvojim ſhivljenji na ſvetu neprenehama sa naf profila; tretjizh,

ker je sa nafhe svelizhanje svojiga Šinu radovoljno Bogu darovala. Ravno sato je pa Bog fklenil, de, ker je Marija toliko ljubeshni do zhloveka fkasovala, in s toliko ljubeshnijo Bogu na zhaft sa nafhe svelizhanje delala, tudi sanaprej vfi po fredftvu njenih proshenj svelizhanje dofeshejo.

Marija fe imenuje Pomagavka nafhiga opravizhenja, ker je Bog vse gnade, ktere fe nam imajo deliti, njej isrozhil. Sato pravi dalje fveti Bernard, de morajo vfi ljudje, kteri fo pred nami bili, mi, ki smo sdaj, in kteri bodo fhe prifhli, Marijo sa frednizo in dobrotnizo vfih zhafov imeti.

Jesuf je rekel, de njega nihzhe ne more najti, zhe ga Ozhe nebefhki s svojo gnado ne vlezhe. Ravno tako, po befedah Rihardovih, govori tudi Jesuf od svoje Matere, de namrezh nihzhe ne pride k njemu, zhe ga njegova Mati Marija s svojimi proshnjami k njemu ne pripelje. Jesuf je bil sad Marije Devize, kakor je rekla fвета Elisabeta: „Shegnana fi med shenami, in shegnan je sad tvojiga telefа“. (Luk. 1, 42.) Kdor toraj hozhe sad imeti, mora imeti tudi drevo; kdor hozhe imeti Jesufa, naj k Marii gre; in kdor Marijo najde, najde tudi Jesufa. Šveta Elisabeta, ko jo je bila Marija prifhla na dom obifkat,

ni vedla kako jo sahvaliti, ter vſa ponishna saklizhe: „In od kod je to meni, de **Mati Gofpodova** k meni pride!“ (Luk. 1, 43.) Pa sakaj **Elisabeta** tako govori? Mar ni vedila de je s **Materjo** priſhel tudi njeni **Œin** na njen dom? In sakaj ſe nevredno fhteje, de jo **Mati** obifhe, ne pa veliko bolj nevredno, de jo pride **Svelizhar** ſam obifkat? — Sato, ker je ſveta ſhena dobro vedila, de kadar **Mati** pride, tudi **Œinu** ſ feboj prineſe, sato ſe ji je doſti ſdelo **Mater** ſahvaliti, bres de bi **Œinu** imenovala.

„Ona je kakor kupzhevavſka barka, ki od dalezh ſvoj kruh neſe“. (Prip. 31, 14.) Ta frezhna barka je bila **Marija**, ki nam je **Jesufa Kristufa** is nebes prineſla, ſhivi kruh, ki je is nebes priſhel ſa naſhe vezhno ſhivljenje, kakor **Jesuf** ſam pravi: „Jes fim ſhivi kruh, ki fim is nebes priſhel, kdor bo ta kruh jedel, bo vekomaj ſhivel“. (Jan. 6, 51.) Na to pravi **Rihard** od ſ. **Laurenza**: „V morji tega ſveta ſe vſi potopé, kterih ta barka k ſebi ne vſame. Toraj kolikorkrat vidimo valove tega morja ſe vsigovati, moramo k **Marii** klizati: **Gofpa**, otmi naſ, poginjamo“. Pri tej prilošnosti moram opomniti, de, kakor ſe vidi, **Rihard** kar na ravnoſt pravi: **Gofpa**, otmi, reſhi naſ, kar

fe pa she vezhkrat omenjenimu pifarju ne-
spodobno sdi, in kateri prepoveduje, de bi
Marii rekli: reshi nas, ker nas le sam
Bog more oteti, ali reshiti. Zhe pa, kdor
je v smert oblojen, sme kraljeviga prijatla
profiti, de bi ga s svojo proshnjo pred kra-
ljem smerti reshil, sakaj bi mi Materi bo-
shji ne smeli rezhi, de naj nas reshi, nam
milost in vezhno shivljenje sprosi? Šveti Ja-
nes Damaskki se ni nizeh pomishljeval Ma-
teri boshji rêzhi: „Bresmadeshna in zhistá
Kraljiza, reshi me, otmi me vezhniga po-
gubljenja.“ Šveti Bonaventura je rekel Marii:
„O svelizhanje te klizhejo zhih!“ Šve-
ta zerkev nas uzhi rêzhi: Sdravje bol-
nikov, ali Svelizhanje flabih; in mi
bi se bali jo profiti, de naj nas reshi? „Ni-
komur ni pot odperta v svelizhanje druga-
zhi, kakor fkos Marijo“, pravi Paciuchelli,
in pred njim she je rekel sveti German:
„Nihzhe ni drugazhi svelizhan, kakor fkos
tebe, o Marija“.

Pa poslušajmo, kaj she drusiga go-
vore sveti uzheniki od tega, kako treba
namrezh de je, de Marija sa nas profi.
Zhaftitljivi sveti Kajetan je rekel, de nam
je sizer mogozhe gnad ifkati, tode jih nikoli
ne bomo mogli sadobiti bres pripomozhi
Marije Devize. To poterdi tudi sveti An-

tonin, rekozh: „Kdor bres Marije profi, fkufha leteti bres perutniz“. Sakaj, kakor je Farao rekel Joshefu: „Egiptovska semlja je v tvoji roki,“ in kakor je rekel tistim, kateri so ga pomozhi profit hodili: „Idite k Joshefu;“ tako nam Bog, kadar ga sa gnade profimo, rezhe: „Idite k Marii“. Sakaj „Bog je fklenil,“ pravi sveti Bernard, „nam drugazhi nobene gnade ne dati, kakor po Marii“. Sato pravi Richard od s. Laurenza: „Nafhe svelizhanje je v rokah Marije Devize, de ji mi kristijani veliko bolj smemo rezhi, kakor so Egipzhanje Joshefu rekli: „Nafhe refhenje je v njegovih rokah“. Ravno to terdi Jourdan, rekozh: „Nafhe svelizhanje je v njenih rokah“. Kasijan s fhe bolj mozhnimi besedami govori, in pravi: „Vse svelizhanje sveta stoji v dobri volji Marije Devize“. Sa kteriga ona profi, bo svelizhan, sa kteriga pa ne profi, bo pogubljen. Sveti Bernardin pravi Marii: „Ti si delivka vsih gnad, nafhe svelizhanje je v tvojih rokah“.

Sato po vsi pravizi govori Richard, ki pravi: „Kakor skala, zhe ji semljo spodkopljesih, v globozhino pade, tako pade zhlovek, zhe mu Mariine pomozhi smanka, v greh, in potem v pekel“. Sveti Bonaventura pristavi: „Bog te bres nje ne bo

svelizhal;“ in govori dalje: „Kakor dete bres dojnize ne more shiveti, tako bres nafhe Gospe ne morefh svelizhanja imeti“. Na to naf opominja ta fvetnik, in pravi: „Naj ima toraj tvoja dufha shejo do Marije; dershi jo in ne spuhti je, dokler te ne blagoflovi“. Sveti German prav lepo govori, ki pravi: „Nihzhe ne pride do fposnanja boshjiga drugazhi, kakor fkos tebe, o Presveta. Nihzhe ni drugazhi svelizhan, kakor fkos tebe, o Mati boshja. Nihzhe ni drugazhi nevarnost refhen, kakor fkos tebe, Deviza Mati. Nihzhe drugazhi boshjiga darú ne prejme, kakor fkos tebe, o gnade polna“. In na drugim kraji pravi: „Zhe mu ti, Marija, poti ne odprefh, ne bo nihzhe duhovin zhlovek postal;“ to je, ne ho nihzhe posheljenja mefa in greha premagal.

Kakor ne moremo k Bogu, nebeshki-mu Ozhetu drugazhi, kakor fkos Jesufa Kristufa, tako, pravi fveti Bernard, ne moremo drugazhi k Jesusu priti, kakor fkos Marijo; on pravi: „Škos tebe imamo pristop k Šinu, o Najdelka milofsti, Mati svelizhanja, de naf fkos tebe fprejme on, ki nam je bil fkos tebe dan“. Ravno to je napeljalo fvetiga Bernarda uzhiti, de je volja boshja, de fkos pomozh Marije Devize svelizhanje

dofeshemo; sakaj fkos fredstvo Marije Devizi naf Svelizhar sprejema, ki nam je bil fkos fredstvo Marije Devize dan, in sato jo imenuje ta fveti uzhenik Mater milofiti, in Mater nafhiga svelizhanja. Sato isdihuje fveti German, rekozh: „Kaj bo s nami, zhe naf ti sapuftifh, o Shivljenje kristijanov!“

Pa un, she vezhkrat omenjeni pifar pravi: „Zhe vse gnade fkos Marijo pridejo, morajo fvetniki, kterim fe priporozhujemo, tudi k pomozhi Marije Devizi pribeshati, de nam gnade dofeshejo; tega pa, pravi on, nihzhe ne verjame, in fhe nikomur ni na mifel prifhlo, kaj takiga uzhiti“. Na to jes odgovorim, de kar vero sadeva, v tem ne more nizeh napazhniga, ali neverjetniga biti. Kaj bi bilo pazh neverjetniga ali napazhniga, zhe rezhemo, de Bog, ki je Marijo postavil Kraljizo fvetnikov, ki je fklenil, de fe vse gnade fkos njo dele, jo bolj pozhafstiti, tudi hozhe, de tudi fvetniki k njej pribeshe, de fvojim flushabnikam gnade fpro-fijo? De bi pa kaj takiga uzhiti fhe nikomur na mifel ne bilo prifhlo, tudi ni ref, in jest najdem, de fo to na ravnoft terdili fveti Bernard, fveti Anselm, fveti Bonaventura, in s temi Suarez in veliko drugih uzhenikov. Sveti Bernard pravi: „Saftonj

bi svetnike na pomozh klizal, komur Marija ne pomaga“. Neki imenitin pisar raslaga Davidov psalm, ki pravi: „Vsi bogati ljudstva bodo tvoje oblizhje profili,“ (Psalm 44, 13.) na ravno to visho, rekozh: „Bogati tega boshjiga ljudstva so svetniki, kateri se Marii priporozhujejo, kadar hozhejo svojim flushabnikom kako gnado sprofiti, de jo ona sadobi. Sato pravi Suarez, de mi po pravizi svetnike profimo, de bi oni sa nas pri Marii, kakor njih Gospej in Kraljizi profili, in pravi: „Med svetniki ne profimo eniga, de bi pri drugim sa nas govoril, ker so vsi ene verste; pri Marii pa, kakor Gospej in Kraljizi, nagovarjamo druge svetnike, de bi pri nji sa nas profili“.

Ravno to je obljudil enkrat sveti Benedikt sveti Franziskhi Romani, kakor Marchese v svojih bukvah, imenovanih „Marijanski dnevnik“ pishe. Ta svetnik se je namrezh enkrat svetnizi prikasal, ter ji je obljudil, de bo pred Marijo sanjo profil. V poterjenje te refnize govori sveti Anselm, ki s Marijo takole pravi: „Kar vsi ti (svetniki) s teboj vred samorejo, to samorefsh ti fama, bres vsih unih“. „Pa sakaj samorefsh vse to ti fama,“ govori dalje ta sveti uzhenik, in odgovori: „Sato, ker si Matinashiga Svelizharja, Nevesta boshja, Kra-

ljiza nebes in semlje“. Zhe ti ne bosh sa
 naf govorila, noben svetnik ne bo profil sa
 naf, nam noben ne bo pomagal: „Zhe bosh
 ti molzhala, ne bo nobeden profil. Zhe pa
 ti, Gospa, profish, bodo vsi pomagali, vsi
 profili“. Ravno tako govori Segneri, ki s
 sveto zerkvijo vred besede Modrosti na Ma-
 rijo oberne, ki pravi: „Nebeshko okro-
 shje fim famaprehodila“. (Sir. 24,
 7.) Kakor prvi nebeski oblok, kadar se
 safuzhe, stori, de se vsi drugi obloki fuzhejo;
 tako stori Marija, kadar sazhne sa kako dusho
 profiti, de tudi vse nebesa s njo vred sanjo pro-
 fijo. Tudi pravi sveti Bonaventura: „Ka-
 dar presveta Deviza pred Boga sa naf pro-
 fit pride, sapove angelam in svetnikom, de
 jo spremijo, in s njo vred Narvishiga sa
 naf profijo“.

Od tod tedej pride, de nam sveta zer-
 kev sapoveduje Marijo na pomozh klizati,
 in Mater boshjo s zhaftitim imenam: Upan-
 nje nafhe, nagovarjati. Hudobni Luter
 je rekel, de ne more terpeti, de bi Marijo
 nafhe Upanje imenovali, ker je le Bog in
 nash Srednik Jesus Kristus edino nafhe
 Upanje; de tisti Boga preklinja, kateri svoje
 saupanje v stvar stavi, kakor pravi Jere-
 mija: „Preklet zhlovek, kateri v zhlo-
 veka saupa“. (Jer. 17, 5.) Sveta zer-

kev naš pa vendar napeljuje vselej Marijo na pomozh klizati, in jo imenovati naše Upanje: „Upanje naše, bodi zhefhe-na“. Kdor svoje saupanje v stvar bres Boga stavi, bo, se ve de, od Boga preklet, ker je Bog edini vir in delivez vsih dobrot, in stvar bres Boga nima nizeh, in ne more nizeh dati. Pa zhe je Bog fklenil, kakor smo she fkasali, de pridejo vse gnade fkos Marijo, kakor po vodotozhu milosti, sato smemo in smo dolshni terditi, de je Marija naše Upanje, fkos ktero gnado boshjo prejemamo, In sato pravi sveti Bernard: „Otrozi moji, Marija je moja narvezhji svest, ona je zela podstava mojiga upanja“. Ravno to terdi sveti Janes Damaskhi, ki Marii takole govori: „Vse svoje saupanje is ferza v tebe postavim, in sozhmi v tebe vpertimi se ves tebi srozhim“. Sveti Tomash imenuje Marijo: Vse Upanje shivljenja. Sveti Efrem pravi: „Mi nimamo nobeniga drugiga saupanja, kakor tebe, o Deviza nar bolj svesta; pod perutami svoje milosti nas brani in obvarvaj“.

Skonzhajmo toraj s svetim Bernardam, ki pravi: „V globozhini svojiga ferza zhastimo to Marijo, ker je volja tistiga tako, kteri hozhe, de imamo vse fkos Marijo“. In sato naš opominja ta sveti uzhenik, de

vfelej, kolikorkrat kake gnade shelimo in profimo, fkerbimo se Marii priporozhiti, in saupajmo, de jo bomo dosegli: „Ishimo gnade, in fkos Marijo je ishimo“. Na to priftavi: „Ker si ti nevredin, de bi ti Bog dal, je dal Marii, de po nji dobish, karkoli imash“. Sato naf opominja tudi ravno ta fveti Bernard: „Karkoli hozhefh Bogu darovati, se spomni, de bosh Marii priporozhil, zhe nozhefh, de bi Bog tvoj dar sa-
vergel“.

Prigodba.

Imenitna je pripoveft od Teofila, ki jo je Eutihijan, Konfhtantinopolitanski patriarh pifal, kateri je s fvojimi ozhmi vidil, kar se tukej pove, in je poterjeno od fvetiga Petra Damijana, od fvetiga Bernarda, fvetiga Bonaventura, fvetiga Antonina, in fhe od vezh drugih, kakor pifhe Krafet. Teofil je bil veliki dijakon v Adanas, mestu v Zilizii; tako je bil fposhtovan, de fo ga ljudje hotli imeti sa fvojiga fhkofa, pa on se je branil savoljo velike ponishnosti. Pa sgodilo se je, de fo ga bili hudobni ljudje po nedolshnim satoshili, in de je bil sato flushbe odstavljen. To ga je tako peklo, de je od frafti oflepljen k judovfkimu zoperniku fhel, kateri mu je pripravil prilosh-

nost s hudizhem govoriti, de bi mu bil v tej nefrezhi pomagat. Hudizh mu je rekel, de, zhe hozhe njegovo pomozh dofezhi, naj se odpove Jesufu in njegovi Materi Marii, in de naj storjeno pismo s svojo roko podpishe. Teofil je naredil nefrezhno pismo. Drugi dan, ko je bil fhkof isvedel krivizo, ki je bila Teofilu storjena, mu je dodelil odpushtenje, in ga je nasaj v flushbo postavil. Pa Teofil, ki ga je njegova vest savoljo strashniga greha neisrezheno pekla, ni drusiga delat, kakor jokal. Kaj stori? Šhel je v neko zerkev, tam je padel pred podobo Marije Devize, je jokal in rekel: „O Mati boshja, jes nozhem obupati, ker imam tebe, ki si tako milostljiva, in mi samorefsh pomagati“. Tako je molil pred Marijo Devizo shtirdefet dni. Eno nozh se mu prikashe Marija, in mu rezhe: „O Teofil, kaj si storil? Odpovedat si se mojimu in mojiga Šina prijateljstvu; in pred kom? Pred svojim in mojim sovrashnikom“. Teofil odgovori. „Gospa, ti mi morash odpustiti, in odpushtenje pri svojim Šinu sprofiti“. Na to je Marija, ki je vidila njegovo saupanje, odgovorila: „Saupaj, jest hozhem profiti sa te“. Teofil rasveseljen pomnoshi svoje solse, svojo pokoro in svoje proshnje, in se ne odterga od podobe svete Devize. Vnovizh

fe mu Marija prikashe, ter mu s veselim oblizhjem rezhe: „Teofil, veseli se, jest sim tvoje solse in molitvo pred Boga prinesla, in on jih je sprejel, in ti je she odpustil; pa od danš sanaprej mu bodi hvaleshin in svešt“. „Gospa“, odgovori Teofil, „vse to me she ne more dosti potolashiti, sovrašnik ima she nefrezhno pismo v rokah, v katerim sim se tebi in tvojimu Šinu odpovedal; ti mi ga samorešh nasaj dobiti“. Zhes tri dni se eno nozh Teofil sbudi, in najde pismo na svojih perših. Drugi dan, ko je bil ravno fhkof pri veliki trumi ljudi v zerkvi, je fhel Teofil, se je fhkofu pred noge vergel, in mu je ves objokan pripovedval, kar se je bilo sgodilo, mu je pokasal pismo, kteriga je fhkof rekel foshgati prizho vsih ljudi, ki so se od veselja jokali, boshjo dobroto in milost Marije Devize hvalili, ktero je ubogimu grefhniku fkasala. Teofil se je vernil v zerkev Matere boshje, in je v treh dneih v hvali Jesusa in njegove svete Matere umerl.

Molitev.

O Kraljiza in Mati milosti, ktera v sim tistim, kteri k tebi pribeshe, gnade delish tako obilno, ker si Kraljiza, in tako rado-delno, ker si naša dobrotljiva Mati. Tebi

se danf priporozhim jest, ki sim tako revin v saflushenji in v zhednostih, in tako preobloshen s dolgmi pred boshjo pravizo. **O** Marija, ti imash kljuzh od vsih nebesfhkih gnad, nikar ne posabi moje revfhine, in ne pusti me v takim uboshtvu. Ti si tako radodelna do vsih, in vezh daje fh, kakor si proshena; bodi ravno taka do mene, o Gospa, varvaj me, in dodeli mi to in uno, in vse, kar te prosim. Zhe me ti varuje fh, se nikogar ne bojim. Še ne bojim hudizhev, ker si mogozhnishi, kakor ves pekel. Še ne bojim svojih grehov, ker mi ti samore fh odpushtenje vsih sadobiti, zhe le eno famo besedo same pri Bogu govori fh. Zhe me ti v svoje varstvo vsame fh, se tudi ne bojim she rasshaljeniga Boga ne, ker ga ti samore fh s eno famo proshnjo potolashiti. S eno besedo, zhe me ti varuje fh, upam vse, ker ti vse premore fh. **O** Mati milosti, jest vem, de je tvoje veselje in tvoja zhaft, ubogim gresfhnikam pomagati, ti jim samore fh, pomagati, zhe le niso terdovratni. Jest sim gresfhnik, in nisim terdovratin; hozhem shivljenje spreoberniti. Toraj mi samore fh pomagati; pomagaj mi, svelizhaj me. Danf se ti poloshim popolnoma v tvoje roke. Povej mi, kaj naj storim, de bo Bogu prijetno; sej hozhem storiti, in tudi upam, de bom

storil s tvojo pomozhjo, o Marija! Marija, Mati, Luzh, Tolashba, Pribeshalifhe in Upanje moje! Amen! amen! amen!

Šhesto poglavje.

Nuj toraj, Befedniza nafha.

1. Marija je befedniza, mogozhna naf vse svelizhati.

Matere imajo tako veliko oblast zhes svoje otroke, de, ko bi bili njih sinovi tudi kralji, in bi imeli vse ljudi svojiga kraljestva pod feboj, matere vender ne morejo nikoli svojim sinovam podloshne biti. Ref je, de Jesuf, ki sedi na defnizi Boga Ozheta, to je, kakor govori sveti Tomash, kakor Bog in zhlovek kraljuje nad vsimi stvarmi, toraj tudi nad svojo Materjo; pa bo vender tudi vedno ref, de se je Svelizhar, dokler je na semlji shivel, hotel ponishati v oblast in sapoved svoje Matere, kakor sprizha sveti Lukesh, ki pravi: „In jima je bil podloshin“. (Luk. 2, 51.) Tudi pravi sveti

Ambrosh, de je bil Jesuf, ki je Marijo sa svojo Mater isvolil, kakor njeni Šin tudi dolshin ji pokorin biti. In sato pravi Rihard: „Od drusih svetnikov pravimo, de so s Bogam, Marija pa je kaj vikshiga dosegla, de namrezn ni le ona boshji volji podvershena, ampak tudi Gospod njeni volji“. Tudi pravi dalje ta uzhenik, de, ker se od drugih deviz govori, de sa Jagnjetam v nebesih hodijo: „hodijo sa Jagnjetam kamor gre“, (Škriv. ras. 14, 4.) tako se sme bres fkerbi od Marije rezhi, de je Jagnje sa njo hodilo, kamor je ona fhla, in to savoljo besed pri svetim Lukeshu: In jima je bil podloshin“.

Po tem takim rezhemo, de, desiravno Marija v nebesih svojimu Šinu vezh ne more sapovedvati, so pa vender njene profhnje Materne profhnje, in sato filno mogozhne vse dofezhi, sa kar ona profi. Šveti Bonaventura pravi: „Posebno velika oblast Marije Devize je to, de pri Šinu vse premore“. Pa sakaj? Kakor smo she opomnili, in bomo posneje she bolj rasloshili, sato, ker so Marijne profhnje Materne profhnje. Sato pravi sveti Peter Damijan, ko Marijo nagovori: „Tebi je dana vsa oblast v nebesih in na semlji, in nizh ti ni nemogozhe, ker ti je mogozhe tudi obupljive k upanju sve-

lizbanja obuditi“. Dalje praví ta svetnik, de kadar Mati Marija v nebesih pred altar milosti, to je pred Svelizharja stopi, Jesuf njene prošnje vsame sa povelje, in si Marije ne misli flushabnize, ampak Gospo, ter jo s tem zhašti, de jo vselej uflifhi. Ravno to poterdi sveti German s prav lepimi besedami, ko praví Marii: „Ti si Mati boshja, vsigamogozhna greslnike svelizhati, in ne potrebuješ nikogar, de bi te pred Bogam priporozhval, ker si Mati praviga shivljenja“.

„Gospostvu Marije Devize je vse pokorno, zelo Bog,“ praví sveti Bernardin Sijenški, in s tem hozhe rêzhi, de Bog njene prošnje tako uflifhuje, kakor de bi bile sapovedi. Sato praví sveti Anselm Marii: „Tebe, o Deviza je Bog tako povikfhal, de je vse mogozhe gnade tebi isrozhil“. „Tvoja pomozh, o Marija, je vsigamogozhna“, praví Kosma Jerusalemški. Saref vsigamogozhna je Marija, po besedah Richarda od f. Laurenza, sakaj: „Po postavah ima kraljiza enake pravize s kraljem; ker je pa oblast Materna ravno tista, kakor Šinova, je vsigamogozhni Šin Mater vsigamogozhno storil“. Ravno savoljo tega praví sveti Antonin: „Šveta zerkev ni le pod brambo, temuzh je tudi pod oblastjo Marije Devize“.

Ker mora toraj Mati ravno tisto oblast imeti, ktero ima Šin, sato je Jesus, ki je vsigamogozhin, Marijo vsigamogozhno storil; desiravno je vedno ref, de je Šin vsigamogozhin po boshji naturi, Mati pa le po gnadi, ki jo je od Boga prejela. Refniza tega se v tem pokashe, de kar Mati prosi, tega ji Šin nikoli ne odrezhe. Ravno to je bilo rasodeto sveti Brigiti, ktera je enkrat flišhala Jesusa tako Marii govoriti: „Prosi od mene, kar hozhefh, ker tvoja proshnja ne more biti sahtonj; sakaj na semlji ti meni nisi nizm odrekla, in jest tebi v nebefih ne bom nizm odrekel“. Marija se toraj imenuje vsigamogozhna, tode le na to visho, na ktero si moremo to od stvari misliti, ki boshjih lastnost ne more imeti. Ona je le na to visho vsigamogozhna, de s svojimi proshnjami dofeshe, karkoli hozhe.

Po pravizi ti toraj, o nafha Befedniza, sveti Bernard rezhe: „Ti hôti, in vse se bo sgodilo“; in sveti Anselm: „Karkoli ti hozhefh, de se sгоди, se nikakor ne bo moglo ne sgoditi“. Zhe ti hozhefh nar vezhjiga greshnika na visoko stopnjo svetosti povsigniti, je v tvoji mozhi, de storish. Poboshni Albert veliki Marii tele besede na jesik da: „Profiti me je treba, de hozhem, sakaj zhe le kaj hozhem, se mora sgoditi“.

Sato sveti Peter Damiani, ko veliko oblast Marije Devize premišljuje, in jo prosi, da bi se nan usmilila, takole k njej govori: „Naj te gine natura, naj te gine mogožnost, sakaj kolikor si mogožnišhi, toliko bošh mogla biti milostljivšhi“. Kakor bi rekel: O Marija, o ljubesniva Besedniza naša, ki imašh po naturi toliko milostljivo ferze, ki ne more viditi gresnikar in se ga ne usmiliti; in verh tega imašh pred Bogam toliko mozhi vse tiste svelizhati, ktere v svojo brambo vsamešh, vsemi milostljivo tudi nan v svoje varstvo, ki vse svoje saupanje v tebe stavimo. Zhe te ne ginejo našhe prošnje, naj te gine faj tvoje usmiljeno ferze, naj te gine faj tvoja mogožnost; sakaj Bog te je sato s tako mogožnostjo obogatil, de, kolikor si bolj premošhna nam pomagati, toliko bolj bodi usmiljena, de bošh tudi hotla na pomozh priti. Ravno to nam poterdi tudi sveti Bernard, ki pravi, de je Marija kakor v mogožnosti tako v milosti neskonzhno bogata, in de kakor je njeno ferze usmiljenja polno, tako tudi nan s svojimi dobrotami napolnuje.

Dokler je Marija na tem svetu shivela, so bile sa zhaštjo boshjo vse njene mišli revnim pomagati, in she od takrat vemo, de je imela posebno pravizo v vsih rezheh, ktere.

je profila, uflifhana biti. Snano nam je to is prigodbe, ki se je na shenitnini v Kani Galilejski sgodila, kjer je namrezn Marija Deviza, ko je bilo svatam vina smankalo, v framotni sadregi shenina in neveste is usmilenja svojiga Šinu nagovorila: „Vina nimajo,“ in ga tako profila, de naj oframotenima s zhudeshem na pomozh pride. Jesuf ji je odgovoril: „Kaj meni in tebi mar? Moja ura she ni prifhla.“ (Jan. 2, 4.) Po teh besedah bi se fodilo, de je Jesuf Marii profhnjo odrekel; kaj je nama mar, pravi, zhe je vina smankalo? Sdaj she ni zhaf zhudeshv delati, sakaj tista ura, de bom svoje nauke s zhudeshi poterjeval, she ni prifhla. Pa pri vsem tem je Marija, kakor she gotovo uflifhana, rekla tistim ljudem: „Kar vam porezhe, storigite,“ vashe shelje bodo gotovo spolnjene; in Jesuf je na to ref zhudesh storigil, in vodo v verzheh v vino spremenil. Tukej bi se utegnulo prafhati, kako je to, de, akoravno sa zhudeshv odmenjeni zhaf, ki se je s osnanovanjem fvetiga evangelija prizhel, she ni bil prifhel, se je vender soper namene boshje zhudesh sgodil? Na to se odgovori, de se soper namene boshje nizh ne more sgoditi, in de, akoravno sa zhudeshv od-

menjeni zhaſ ſhe ni bil priſhel, je vender Bog ſhe od vekomaj namenil, de ſvoji Materi nikoli nobene proſhnje ne bo odrekel. Ker je toraj Marija ſa to ji od Boga do-deljeno pravizo vedila, je vender, deſiravno ſe je ſdelo, de ji je Jeſuf proſhnjo odrekel, rekla flushabnikam, de naj ſtore, kar jim bo Jeſuf rekel, kakor de bi bila njena proſhnja ſhe uſliſhana. Ravno tako raſlaga te beſede ſvetiga evangelija ſveti Kriſoſtom, ki pravi, „Deſiravno je Jeſuf tako odgovoril, je Materno proſhnjo vender uſliſhal“. Ravno to poterdi ſveti Tomaſh, ki pravi: „S beſedami: moja ura ſhe ni priſhla, Jeſuf pokashe, de bi bil zhudesh odrekel, ako bi ga bil kdo drug proſil; ker je pa Mati proſila, ga je ſtoril“. Ravno tako govorita ſveti Ziril in ſveti Hieronim. Jansen Gandavſki terdi, de je Jeſuf, ſvojo Mater po-zhaſtiti, pred odmenjenim zhaſam zhudesh ſtoril.

Gotovo je, ſ eno beſedo, de ni nobene ſtvari, ktera bi nam ubogim toliko gnad mogla doſezhi, kakor Marija, naſha uſmiljena Beſedniza, ktero Bog ſ tem hozhe zhaſtiti ne le kakor ſvojo ljubljeno deklo, temuzh kakor ſvojo pravo Mater. Ravno to govori ſveti Guilielm Pariſhki, ki Marii takole govori: „Nobena ſtvar bi ne mogla

pred Šinam ubogim toliko in takih gnad sprofiti, kakor jim ti sprofisih; v zhimur te saref ne le kakor deklo, temuzh kakor pravo Mater zhafti“. De le Marija govori, Šin vse spolni. V visoki pesmi govori Shenin s Nevesto, ktera Marijo pomeni, in ji pravi: „Ti ki v verteh stanujesh, prijatli poslušhajo, dej de flisihim tvoj glas“. (V. pes. 8, 13.) Prijatli so svetniki, kateri, kadar sa svoje zhaftivze kako gnado profijo, zhakajo, de jo njih Kraljiza profi pri Bogu, in jo dofeshe, ker Bog nobene gnade drugazhi ne deli, kakor fkos profihno Marije Devize, (kakor smo v petim poglavji govorili). In kako jo Marija dofeshe? De se le oglasi svojimu Šinu, de on le flisih njeni glas, jo prezej uflisih. Poslušhajmo, kako govori Guilielm Parifhki, ki pri ravno teh besedah visoke pesmi rezhe od Jesusa, de takole Marii govori: „Ti, ki v nebeshkih verteh prebivash, prôsi saupljivo sa kterekoli hozhesh; sakaj ni mi mogozhe posabiti, de sim tvoj Šin, in de Materi ne morem nizh odrezhi. De se Marija le oglasi; sakaj zhe jo Šin le flisih, jo uflisih“. Opat Godofrid pravi, de Marija, desiravno profi, vender le s nekako materno oblastjo profi, in sato ne moremo nikoli dvomiti, de nam bo vse sadobila, karkoli sheli, in sa naf profi.

Valerij pishe, de Koriolan, ki je bil Rim s vojsko oblegel, ni hotel flifhati proshenj meštjanov in svojih prijatlov, ki so ga profili, de bi mesto sanesel; ko je bila pa njegova mati Veturija prifhla in ga profila, ji ni mogel soper štati, in je naglo vojskino obsedo vsignil. Pa toliko bolj kakor Veturijne proshnje pred Koriolanam, so mogozhne Marijne proshnje pred Jesufam, kolikor bolj je Jesuf usmiljen, in kolikor bolj svojo drago Mater ljubi. Pater Justin pravi: „En sdihljej Marije Devize vezh premore, kakor proshnje vsih svetnikov“. Ravno to je poterdil svetimu Dominiku hudi duhsam, ki ga je bil svetnik posilil, is ust obsedenza spregovoriti, ki je tudi rekel, de pred Bogam en sdihljej Matere boshje vezh velja, kakor vsih svetnikov proshnje vse vkup.

Tudi sveti Antonin pravi, de imajo proshnje Marije Devize, ker so Materne, nekako sapovedvavno mozh, in sato je nemogozhe, de bi ne bile uflifhane. Sato sveti German, ki greshnike opominja, de naj se tej Besednizi priporozhujejo, takole Marii govori: „Ti pa, Marija, ki imash materno oblast do Boga, tudi tistim, kateri se hudo pregreshe, veliko gnado odpusheanja sadobish; ne more se namrezh sgoditi,

de bi ti ne bila uflifhana, ker ti je Bog kakor pravi in neomadeshani Materi v vsih rezheh pokorin“.

Od tod je, de je sveta Brigita svetni-ke flifhala takole Marii Devizi govoriti: „Sveta Gospa, kaj je, kar bi ti ne mogla? Kar namrezh hozhefh, to se sgodi“. To tudi uzhi lepa verstiza, ki pravi: „Kar s poveljem Bog, to ti premorefh s profhnjó“. In sveti Augufhtin pravi: „Ali se ne spodobi, de Gospod zhaft svoje Matere terdi, ki ni prifhel postavo rasdret, temuzh spolnit?“

Šveti Georgi, nadfhkof Nikomedijfki tudi priftavi, de Jefuf Kristuf is hvaleshnofti do svoje Matere, ki mu je zhloveshko bitje dala, vse njene shelje spolnuje. Sato saklizhe marternik sveti Metodij: „Blagor, blagor, ki imafh Šinu dolshnika, kateri vſim poſoduje. Bogu namrezh ſmo vſi dolshni; tebi pa je on ſam dolshnik“. Rasveſeli ſe, o Marija, ki ſi tako frezhna, de imafh tiſtiga Šinu dolshnika, kateri vſim daje, in od nikogar nizh ne prejme. Mi vſi ſmo dolshniki pred Bogam ſa vse, kar imamo, ker je vse njegov dar; tebi pa je Bog ſam hotel biti dolshnik, ker je ſvoje meſo od tebe vſel, in je zhlovek poſtal. Sato pravi ſveti Auguſhtin, de, ker je Marija vredna bila dati

meſo boſhjemu Œinu, in ſ tem zeno naſhiga odreſhenja pripraviti, je ſato tudi bolj mo-gožhna nam v ſvelizhanje pomagati. Sato je piſal ſveti Teofil, Alekſandriſki ſhkof, ki je ob zhaſih ſvetiga Hieronima ſhivel: „Boſhjiga Œinu veſeli, kadar ga njegova Mati kaj proſi, ſakaj on ſheli, de bi ve, kar nam da, ſavoljo ſvoje Matere dal, de bi na to viſho dobrete povernil, ktere je od nje, ki mu je njegovo telo dala, prejel“.

Sato ſveti Janes Damafzen v Marijo De-vizo obernjen takole govori: „Ti ſamoreſh vſim pomagati kakor Mati Boga narvikſhi-ga, ker imajo tvoje proſhnje materno mozh“.

Dokonzhajmo ſ ſvetim Bonaventuram, kteri v premišljevanji velike dobrete, ki nam jo je Bog dal, ko nam je Marijo ſa pomozhnizo poſtavitil, Marii takole govori: „O ſareſ prezhudna dobrota naſhiga Boga, kteri je ſvojim jetnikam tebe Goſpo do-delil beſednizo, de nam ſ ſvojo pomozhjo ſamoreſh ve ſadobiti, kar hozheſh! O pre-zhudna miloſt boſhja do naſ, kteri, de ne obupamo ſavoljo pravize, nam je hotel mi-loſti beſednizo poſtaviti!“

Prigodba.

Pater Razzi, Kamaldulen, pripove-duje od nekiga mladenzha, kterimu je bil

ozhe umerl, in ga je bila njegova mati k enimu knesu v flushbo dala. Mati, ki je Marijo Devizo posebno zhaftila, je sinu, preden se je lozhil, napravila, de ji je obljudil, de bo vřak dan eno Zhefheno-Marijo molil, in na konzu tele besede pristavil: „Sveta Deviza, pridi mi na pomozh mojo sadnjo uro“. Ko je bil mladenzh na knesov dvor prifhel, je v kratkim zhasu rasujdan postal, de je bil gospod prifiljen ga od sebe spoditi. Mladenzh, ves sbegan, ki ni vedil kje bi si shivesh dobil, se je podal med zestne tolovaje. Pa tudi med tem ni jenjal se Materi boshji priporozhvati, kakor ga je bila njegova mati nauzhila. Na sadnje ga je gosposka vjela, in v smert je bil obfojen. Pred smertjo ta dan, ko je v jezhi premishljeval framoto, v katero je padel, shaloft njegove matere, in smert ki ga je zhakala, je neprenehama jokal. Ko je hudizh vidil veliko britkost, ki je bila nefrezhniga hudodelnika opadla, se mu je prikasal v podobi lepiga mladenzha, ter mu obljudi ga smerti reřhiti, ako řtori, kar mu bo rekel. Obfojenz mu vse obljudi. Sdaj se potuhnjeni mladenzh rasodene, de je hudizh, in de mu je prifhel pomagat. Nar pred mu tedej rezhe satajiti Kristusa in svete sakramente, in nefrezhni mladenzh privoli. Da-

ljej mu rezhe hudizh, de naj sataji Marijo Devizo, in de naj se odpove njeni pomozhi. „Tega pa ne bom nikoli storil“, odgovori mladenzh, in pri tej prizhi se oberne proti Materi boshji, moli navadno molitev in pristavi: „Sveta Deviza, pridi mi na pomozh mojo sadnjo uro“. Pri teh besedah sgine hudizh. Ali mladenzha opade strafhna shalost savoljo storjene pregrehe, ko je Kristufa satajil. Ker je pa vender k Materi boshji pribeshal, mu je ona sadobila veliko shalost nad njegovimi grehi; s ferzhno britkostjo v folsah pokore se je ispovedal svojih grehov. Ko so ga v smert peljali, je ihel memo snamnja Matere boshje; posdravi jo s navadno molitvizo: „Sveta Deviza, pridi mi na pomozh mojo sadnjo uro“, in lej, vsi ljudje, ki so obfojenja spremili, so vidili, de mu je podoba Marije Devize s glavo prikimala, in ga nasproti posdravila. Vef ginjen profi sdaj mladenzh, de bi mu pustili noge svete podobe kufhniti. Slushabniki, ki so ga gnali, mu niso pustili, ker so pa prizhjozhi ljudje sazheli nejevoljno mermirati nad tem, mu je bilo vender dovoljeno. Ko se nagne proti podobi, de bi ji noge kufhnil, stegne podoba Matere boshje roko, in mladenzha sa roko prime, in ga je tako terdo dershala, de ga flushabniki niso mo-

gli odtergati. Na ta zhudesh fo ljudje sa-
vpili: „Miloft, miloft!“ Ref fe mu je miloft
storila, in ispuſhen je bil. Vernil fe je do-
mu, je ſpokorno in poboshno shivel, in ve-
dno hvalil in zhaſtil preſveto Devizo Marijo,
gi ka je bila zhaſne in vezhne ſmerti re-
ſhila.

Molitev.

O mogozhna Mati boshja, ti rezhem s
ſvetim Bernardam, govôri Goſpa, ker tvoj
Sin poſluſha, in kar boſh proſila, boſh do-
ſegla. Govôri toraj, govôri ſa naſ, be-
ſedniza naſha. Špomni ſe, de ſi tudi ſa
naſh blagor toliko mogozhnoſt in toliko vi-
ſokoft doſegla. Bog je hotel s tem name-
nam tvoj dolſhnik poſtati, ker je od tebe
ſvoje zhloveſhko bitje vsel, de bi ti po ſvoji
volji môgla bogaſtvo ſvoje miloſti ubogim
deliti. Mi ſmo tvoji blapzi, na poſebno vi-
ſho v tvojo flushbo vdani, in med temi,
upam, ſim tudi jeſt. Mi ſe s tem oponoſi-
mo, de prebivamo pod tvojo brambo. Ako
ti dobrote deliſh tudi tiſtim, kateri te ne ſpo-
ſnajo, kateri te ne zhaſté, kateri te tudi sha-
lijo, in zelo ſanizhujejo; koliko bolj ſmemo
mi upati v tvojo pomozh, ktero ubogim po-
nujaſh, mi, ki te zhaſtimo, te ljubimo in v
te ſaupamo? Mi ſmo veliki greſhnik, tode

Bog te je milosti obogatil, in ti je dal vezhji mozh, kakor so vse nafhe hudobije. Ti samorefh in tudi hozhesh naf oteti; in mi hozhemo to toliko bolj upati, kolikor bolj smo nevredni, de te bomo tako toliko bolj zhaftili v nebesih, ktere nam bosh ti sadobila. O Mati milosti, mi ti prinesemo svoje dushe, ki so bile enkrat lepe in umite v kervi Jesufa Kristufa, sdaj pa od greha omadeshane. Tebi jih darujemo, ti jih bosh vedila ozhstiti. Sadôbi nam refnizhno poboljšhanje, sadôbi nam ljubesen do Boga, stanovitnost, nebefa. Velikih rezhi te prosimo, pa ti bi nam mar ne mogla vsiga tega sadobiti? Ali je morebiti to prevezh sa ljubesen, s ktero Bog tebe ljubi? Dofti je, de ufta odpresh in svojiga Šinu profish; on ti nizh ne odrezhe. Prôsi toraj, o Marija, prôsi sa naf; prôsi, in gotovo bosh uflifhana, in mi bomo gotovo svelizhani. Amen.

2. *Marija je dobrotljiva besedniza, ktera ne odrezhe pomozhi tudi nar bolj sanizhljivim gresnikam.*

Nagibi, ktere imamo ljubiti to nafho preljubesnivo Kraljizo, so tako mnogi in veliki, de, ako bi zel svet Marijo zhaftil, ako bi se v vsih pridigah le od Marije govorilo, ako bi vsi ljudje svoje shivljenje sa Marijo

dali, bi bilo vse to le malo sa zhefhenje in sa sahvalo, ktero fmo ji sa priferzhno ljubesen dolshni, ktero ima ona do vsih ljudi, in tudi do nar bolj sanizhljivih grefhnikov, kteri jo faj le nekoliko zhašte. Poshni Rajmund Jordan, kteri se je is poshnosti „priproftnik“ imenoval, je djal, de Marija ne more ne ljubiti tiftiga, kteri njo ljubi, de se zelo ne framuje flushiti tiftimu, kteri njej flushi, ter si prisadene vfo svojo mozh, zhe je ta grefhnik, de mu pred svojim Šinam odpufhenje sadobi. „Njena dobrotljivost“, pravi on dalej, „je tako velika, de se ni nikomur treba bati, k njej pribeshati; tolika njena miloft, de nikogar od sebe ne pahne. Marija, kakor nafha preljubesniva befedniza fama isrozhuje Bogu nafhe profhnje, posebno tifte, s kterimi se nji priporozhimo; sakaj, kakor Šin pred Bogam Ozhetam sa naf govori, tako govori Marija sa naf pred svojim Šinam, ona priporozhuje nafhe potrebe in profhnje pred Ozhetam in Šinam“. Sato svelizhani Dionisij Kartusijan imenuje Marijo posebno pribeshalifhe sgubljenih, upanje ubogih, befednizo vsih grefhnikov, kteri k nji pribeshé.

Ako bi se kdaj kak grefhnik snajdel, kteri bi fzer ne dvomil nad Marijno mogozhnostjo, ampak bi obupal nad njeno mi-

loftjo, ker bi se bal, de bi mu savoljo velikosti njegovih grehov ne hotla pomagati, takimu daje ferzhnost sveti Bonaventura, ki mu rezhe: „Velika predpraviza Marije Devize je, de je pred Šinam vfigamogozhna“. Pa kaj bi pomagala Marii taka mogozhnost, ako bi ona sa naf nizh ne storila? Preljubi, terdno se sanesimo, in neprenehama se sa to sahvalujmo, ker, kakor je ona pred Bogam mogozhnishi kakor vsi svetniki, ravno tako toliko bolj sa naf fkerbi“. Na to pa s preferzhnim veseljem saklizhe sveti German: „Kdo pa sa tvojim Šinam sa zhloveshki rod tako fkerbi, kakor ti, o Marija? Kdo naf tako varuje v nafhah nadlogah? Kdo se tako bojuje sa grefhnike? Sato je tvoja bramba vezhji, kakor de bi se mogla sapopasti“. Pri tem pa pravi Jordan, de drugi svetniki bolj samorejo pomagati s svojimi profhnjami tiftim, kateri se jim proporzhujejo, kakor pa drugim; Deviza Marija pa, kakor kraljiza vseh svetnikov, sa vse ljudi fkerbi, ker je ona vseh pomozhniza in besedniza.

Ona fkerbi sa vse, tudi sa grefhnike; zelo ponosi se s tem, de se imenuje besednizo in pribeshalifhe grefhnikov, kakor je rasodela poboshni festri Marii Villani, rekozh: „Nar vezh zhasti sa tem, de sim

Mati boshja, najdem v tem, de se imenujem pribeshalifhe grefhnikov“. Svelizhani Amidej pravi, de Marija nikoli ne prejenja štati pred boshjim Velizhanstvam, in neprenehama prosi sa naf s svojimi mogozhnimi molitvami. In ker ona v nebesih dobro vé nafhe nadloge in potrebe, ne more neufmiljena biti do naf; sato s maternim ferzam, polna usmiljenja do naf, dobrotljiva in milofljiva vedno fkerbi nam na pomozh pri-
tezhni in naf oteti. Sato Rihard od f. Laurenza vřakimu, bodi si reven kakorkoli hozhe, ferzhnoft daje s saupanjem k tej fladki Pomozhnizi pribeshati, in se terdno sa-
nefti, de bo njo vselej na pomozh pripravljeno najdel. Tako pravi tudi Godofrid, de je Marija vselej pripravljena sa vřakteriga profiti.

O s kakřhno fkerbijo in ljubesnijo dela sa nafhe svelizhanje Marija nafha besedni-
za, kakor govori sveti Bernard. řveti Augufhtin, ko premifbljuje gorezhnoft in pri-
sadevanje, s kterim Marija pred Bogam sa naf prosi, de bi nam Gospod odpuřtil nafhe grehe, nam na řtrani řtal s svojo gnado, naf otel v nevarnořtih, naf podperal v te-
řhavah, pravi s řveto Devizo govorijozh: „Mi řposnamo, de ti fama in edina v ne-
besih sa naf fkerbiřih“. S temi besedami

hozhe rêzhi: Gospa, ref je, de naf vsi svetniki ljubijo, in sa nafhe svelizhanje profijo; vender pa ljubesen in priferzhnost, ktero nam ti v nebesih fkasujesh, ker nam s svojimi profhnjami toliko dobrot sadobish, naf fili sposnati, de imamo v nebesih le eno Befednizo, ktera si ti, in de le ti si edina fkerbna in sheljna nafhiga svelizhanja. Kdo pazh more sapopasti fkerbnost, s ktero Marija pred Bogam vedno sa nafho pravo frezho dela? Sveti German pravi: „Ni nasitenja v njenim varvanji“. To je lep isrek. Hozhe rêzhi: Dobrotljivost ki jo ima Marija do naf ubogih, in ljubesen s ktero naf ljubi, je taka, de smeraj profi in profi, in se ne nafiti profiti sa naf, in naf s svojimi profhnjami hudiga obvarovati in obilno gnad nam sadobiti. „Ni nasitenja v njenim varvanji“.

Gorjé nam gresfnikam, ako bi ne imeli te mogozhne Befednize, ktera je tako mogozhna, tako usmiljena in sraven tako modra in rasfvetljena, de po befedah Riharda Šodnik ne more savrezhi tistih gresfnikov, sa ktere ona govori. Sato jo Joanes Geometer posdravi, rekozh: „Posdravljena, Praviza, ki poravnash vse pravde“. Vse pravde namrezh, ktere Marija prevsame, so gotovo dobljene. S. Bonaventura imenuje sato Marijo „modro Abigajlo“. Abigajla je bila

tista shena, od ktere se bere v prvih bukvah kraljev, (25. pogl.) de je kralja Davida s svojimi ponishnimi proshnjami tako lepo snala pogovoriti, kadar se je bil nad Nabalom rasferdil, de jo je David sam hvallil, kako ga je snala s svojimi lepimi besedami potolashiti, de se nad Nabalom s svojimi lastnimi rokami ni masheval. „Blagoflovljena ti, ki si me danf obvarvala, de se s svojo roko nisim masheval“. Ravno tako dela Marija v nebesih, kjer neprenehama sa gresnikov bresfhtevila profi; ona s svojimi milimi in preferzhnimi proshnjami tako sna boshjo pravizo potolashiti, de jo Bog sam blagorva in se ji tako rekozh sahvaluje, de ga na to visho sadershuje jih sapustiti in fhtrafati, kakor saflushijo. Sato nam je Ozhe nebeshki, kateri nam hozhe vse mogozhne milosti deliti, po besedah svetiga Bernarda sra-ven nar vikshiga Besednika, Jesusa Kristusa pred saboj, dal tudi Marijo, de je nasha Besedniza pred Jesusam Kristusam.

Gotovo je, pravi sveti Bernard, de je Jesus edini frednik pravize med Bogam in med ljudmi, kateri nam po mozhi svojiga lastniga saflushenja samore in po svojih obljubah tudi hozhe odpushenje in gnado boshjo sadobiti; pa ker ljudje v Jesusu Kristusu

s straham sposnajo boshje velizhanstvo, katero v njem kakor v Bogu prebiva, je bilo treba nam drugo Besednizo dati, do ktere se samoremo s manjši bojezhnostjo in s vezbjim saupanjem oberniti, in to je Marija, od ktere ne moremo pred njegovim boshjim Velizhanstvom mogozhnishi in do nas milostljivshi Besednize najti. Saflishimo te lepe besede svetiga Bernarda samiga: „Svest in mogozhen je Šrednik med Bogam in med ljudmi; tode ljudje se boje njegoviga boshjiga velizhanstva. Treba je toraj Šrednika pred Šrednikam samim, in sa nas ni boljshiga, kakor je Marija“. Pa hudo bi rasshalil dobrotljivo Devizo Marijo, pravi daljej ta svetnik, kdor bi se bal tudi pred noge te prefladke Besednize se podati, ktera nima nizeh ojstriga, nizeh strashniga nad saboj, temuzh je vsa milostljiva, vsa dobrotljiva in ljubesniva. „Preberi in preishi skerbno sgodbe svetiga evangelija“, sklene ravno ta sveti Bernard, „in zhe najdesh kaj ojstriga nad Marijo, se boj k njej pribeshati“. Ker pa nikoli nizeh takiga nad njo ne bosh dobil, toraj se ji s saupanjem priporozhaj.

Neisrezheno lepe so besede, ki jih Guilielm Parishki greshniku, kateri se k Marii satezhe, na jesik da, ki pravi: „K tebi bom prishel, in oklenil se te bom, o pre-

zhaftita boshja Porodniza, ktero te Mater milofti imenuje in klizhe zerkev svetnikov. Ali te morebiti katolska zerkev napak in po nevrednim imenuje svojo Besednizo in Pribeshalifhe grešnikov? Nikakor; tudi moji grehi te ne morejo odverniti od tako svelizhanskiga djanja dobrotljivosti, po katerim si Besedniza in Šredniza sa ljudi, sa svojim Šinam edino nafhe upanje in nar bolj varno pribeshalifhe grešnikov. Sakaj kolikor imash gnade, kolikor imash zhafti, in zelo to, de si Mati boshja, zhe smem tako rêzhi, ti je bilo savoljo grešnikov dano. Ni mogozhe, de bi Mati boshja, ki je zelimu svetu isvir milofti rodila, kdaj kakimu ubogimu pomozh svoje milofti odrekla. Tvoje opravilo je to-raj, de se v fredo postavish med Boga in zhloveka. Naj te gine, o zhaftitljiva Mati boshja, tvoja dobrotljiva miloft, ktera je neisrezhenno vezhji, kakor vse moje pregrehe in hudobije“.

Potolashite se tedej maloferzhni, rezhem s svetim Tomashem is Villanove, oddahnite se ubogi grešniki, sakaj Deviza boshja Porodniza je Besedniza zhloveshkiga rodu, ki je smoshna, ker pred Bogam vse premore, je modra in sna na mnoge vishe Boga potolashiti, je obzhinfka, ker sa vse govori, in nikogar ne savershe.

Prigodba.

Kako je ta naša sveta Besedniza Marija do grešnikov milostljiva, to je pokazala pri Beatrizi, nuni is kloftra Fonterald, kakor pripovedujeta Zesarij in pater Rho. To nefrezhno nuno je bilo nagnjenje do nekiga mladenzha premagalo, de se je bila namenila s njim pobegniti. En dan se tedej ref napravi sirota, stopi pred podobo Marije Devize, in, ker je bila kljuzhariza, je poloshila kljuzhe pred podobo, in je ufhla. Prifhla je v drugo deshelo, in tam se je vdala pohujshljivimu shivljenju, in je petnajst let v takim nefrezhnim stanu shivela. Tazhaf se primeri, de sta se tukej s ofkerbnikam tiftiga kloftra sadela, in ker je miflila, de je vezh ne posna, ga prafha, ali posna sestro Beatrizo. „Dobro jo posnam“, odgovori mosh, „ona je poboshna, sveta nuna, in je sdaj uzheniza novink“. Na ta odgovor je bila Beatrizo vfa smefhana in in prestrafhena, ker ni mogla rasumeti, kako bi to bilo. De bi se v tej rezhi porasumila, se preblezhe in se poda v klofhter. Tam si rezhe poklizati sestro Beatrizo, in — Marija Deviza pride pred njo v ravno tifti podobi, v kateri ji je bila takrat kljuzhe in obleko isrozhila, ko je bila is kloftra

ufhla. Mati boshja jo prezej ogovori, in pravi: „Beatriza! tebe framote obvarovati sim jest tvojo podobo nase vsela, in sim petnajst let, ktere si ti dalez od klofhtra preshivela, tvojo flushbo opravljala. Ljuba hzhi, verni se, delaj pokoro, moj Šin te she zhaka, prisadevaj si, de bofh s lepim shivljenjem svoje dobro ime ohranila, ki sim ti ga jest obvarovala.“ Tako je isgovorila Marija, in je sginila. Na to se preblezhe Beatriza v nunsko obleko, oftane v klofhtru, in hvaleshna sa tako veliko usmiljenje Marije Devize je sveto shivela, in je she le pred smertjo v flavo in zhast Marije, nebfhke kraljize, zelo prigodbo rasodela.

Molitev.

O mogozhna Mati mojiga Gospoda, sdaj sposnam, de nehvaleshnoft, s ktero sim she toliko let Boga shalil, saflushi, de bi me ti po pravizi popolnoma sapustila, sakaj nehvaleshnik ni vreden nobenih dobrot. Ali jest pa, o Marija, neisrezheno spofhtujem in se sanesem na tvojo dobroto; jest mislim, de je veliko vezhji, kakor moja nehvaleshnoft. Pomagaj mi tedej she, o Pribeshalifhe grefhnikov, in nikar ne nehaj pomagati ubogimu grefhniku, ki v tebe saupa. O Mati milofti, oh stegni svojo roko, in vsdvi-

gni ubogiga grešnika, ki je globoko padel, in tebe sa milost prosi. **O** Marija, ali mi pomagaj, ali pa mi povej h komu naj se satezhem, de mi bo pred pomagal, kakor ti. Ali kje bom najdel boljši Besednika pred Jesufam, bolj milostljiviga, bolj mogožniga, kakor si ti, ki si njegova Mati? Ker si ti Mati Svelizharjeva postala, si prifhla na svet grešnike rešiti, in meni si dana v moje svelizhanje. **O** Marija, rešiga, kateri k tebi pribeshi. Jest nisim vredin tvoje ljubesni, pa shelje, kateri imash, sguhljene oteti, te mi dajo upanje, de me ljubish. In zhe me ti ljubish, kako bi bil pogubljen? **O** moja ljubljena Mati, zhe me ti rešish, (kar upam), ti ne bom vezh nehvaleshin; s vezhno hvalo, in s vsimi možmi svoje dushe ti bom povrazheval sa svojo nehvaleshnost in sa tvojo ljubesen, ki jo imash do mene. V nebesih, kjer ti kraljuješ, in boš vekomaj kraljevala, bom vedno prepeval tvojo milost, in bom vekomaj tiste roke kufheval, ktere so me tolikokrat is pekla potegnile, kolikorkrat sim si ga s svojimi grehi saflushil. **O** Marija, o moja Rešeniza, o moje Upanje, o Kraljiza, o Besedniza in Mati moja, jest te ljubim, te ljubim, in te hozhem vekomaj ljubiti. Amen, amen. Tako upam, tako se sgôdi.

3. *Marija je Šredniza med grešniki in med Bogam.*

Gnada boshja je velik in sasheljiv saklad sa vsako dufho. Šveti Duh ga imenuje nefkonzhen saklad, ker naf je gnada boshja do zhafti povsdvignila, de se boshje prijatle imenujemo. „Je nefkonzhen saklad, in kateri ga imajo, so boshjiga prijateljstva deleshni poštali“. (Modr. 7, 14.) Sato je Jesus nash Svelizhar tiste svoje prijatle imenoval, kateri so v boshji gnadi. „Vi ste moji prijatli“. (Jan. 15, 14.) O nefrezhni greh, ki to tako lepo prijateljstvo rasdere! „Vafhi grehi so vaf in vafhiga Boga raslozhili“. (Isaij. 59, 2.) Grehi, kateri med dufho in med Boga sovrashstvo vsejejo, jo store is prijatlize sovrashnizo Gospodovo. „Bog sovrashi hudobnesha in njegovo hudobijo“. (Modr. 14, 9.) Kaj mora tedej storiti grešnik, kateri sposna, de je po nefrezhi sovrashnik boshji postal? Šrednika mora ifkati, kateri mu odpuštenje sadobi, in stori, de sgubljenost prijateljstvo s Bogam spet sadobi. Potolashi se, o nefrezhni, pravi sveti Bernard, ki si Boga sgubil; on tvoj Gospod sam ti je dal Šrednika, in to je njegov Šin Jesus, kateri ti samore sadobiti,

kar shelish. „Jesufa ti je dal Šrednika, in kaj bi tak Šin pri Ozhetu ne sadobil?“

„Pa, o Bog“, prasha tukej ta svetnik, „sakaj si ljudje tega tako miliga Svelizharja tako ojstriga mislijo, ki je svoje shivljenje sa nafhe svelizhanje dal? Sakaj menijo, de je strafhan on, ki je vef ljubesniv? O ne-saupni gresnik, kaj se bojite? Ako se bojite, ker ste Boga rasshalili, premislite, de je Jesus vafhe grehe s svojimi lastnimi prebodenimi rokami na krish pribil, jih je she snad vafhe dushe vsel, ker je sanje boshji pravizi sadostil. Pa morebiti se bojish, o gresnik, boshjiga velizhanstva nad Jesusam, ker desiravno je zhlovek postal, vender ni jenjal Bog biti? Ali shelish imeti befednika pred njim? Pribeshi k Marii, de bo govorila sa tebe pred Šinam, in on bo govoril pred svojim Ozhetam“. Na sadnje fklene sveti Bernard, rekozh: „Otrozhizhi, Marija je gresnikam lestviza, po kateri oni spet do visokosti gnade boshje pridejo; ona je moje nar vezhji saupanje, ona je podstava mojiga upanja“.

Poslufhajmo kako sveti Duh v visoki pefmi od Marije Devize govori: „Jest sim sid, in moje perfa kakor stolp, od kar sim pred njim postala kakor ena, ki mir najde“. (Vis. pef. 8, 10.) Jest

sim, pravi Marija, bramba tistih, kateri k meni pribeshe, in moja milost je njim v pomozh kakor stolp, ali turn pribeshalifha. Sato sim postavljena pred Gospodam sredniza miru med gresnikami in med Bogam. Ravno sato pravi Kardinal Hugo, de je Marija mogochna Sredniza, „ktera sadobi mir sovrasnikom, svelizhanje sgubljenim, odpuhanje gresnikom, milost obupljivim“. Sato jo imenuje njeni Shenin „lepo kakor so Salomonovi shtorih“. (Vis. pef. 1, 4.) V Salomonovih shtorih namrezh se ni govorilo od vojfk, ampak le od miru. Tako naf sveti Duh poduzhi, de Marija usmiljena Mati ne govori sa vojfko in sa mashevanje soper gresnike, ampak le sa mir in sa odpuhanje njih grehov.

Sato je tudi Marije Devize podoba Noetova golobiza, ktera je fhla is barke in je prinesla v svojim kljunu oljkino vejizo, snamnje miru, ki ga je Bog ljudem dodelil. Savoljo tega pravi sveti Bonaventura: „Ti, Marija, si tista svesta golobiza Noetova, ktera si svesta Sredniza med Bogam in med svetam v duhovnim potopu potopljenim“. Ti si svesta golobiza, ktera si pred Bogam govorila, in pogubljenimu svetu mir in refhenje sadobila. Marija je bila toraj tista nebeshka golobiza, ki je pogubljenimu

svetu vejizo olike, snamnje milosti prinesla, sakaj ona nam je dala Jesufa Kristusa, ki je isvir milosti, in nam je tako s svojim saflushenjem vse gnade sadobila, ktere nam Bog daje. Kakor je po besedah svetiga Epifanija skos Marijo svetu mir dodeljen, tako tudi grešniki skos Marijo spravo s Bogam dobivajo. Sato pravi Albert veliki od Marije: „Jest sim golobiza Noetova, oljkinina vejiza zerkve, in donashovka obzhniga miru“.

Šhe dalje je ozhitno podoba Marije Devize tista mavriza, ki jo je sveti Janes okoli boshjiga trona vidil. „In mavriza je bila okoli sedesha“. (Skriv. rasod. 4, 3.) Kardinal Vital pravi: „Mavriza okoli sedesha je Marija, ktera tolashi boshjo pravizo, in sodbo soper grešnike“. In od te mavrize, pravi sveti Bernardin Sijenski, je govoril Gospod Bog, ko je rekel: „Obok bom postavil v oblakih, in bo snamnje savese med menoj in med semljo. Pogledal ga bom, in se bom spomnil vezhne savese“. (I. Mojs. 9, 13.) Marija, pravi f. Bernardin, je ta obok vezhniga miru, sakaj kakor se Bog s pogledam mavrize spomni svetu obljubljeniga miru, tako na proshnje Marije Devize

odpušti grešnikom storjene grehe, in saterdi mir s njimi.

Sato je Marija vpodobljena tudi luni: „Lepa, kakor luna“. (Vif. pef. 6, 9.) Šveti Bonaventura pravi: „Kakor je luna v fredi med nebam in semljo, in kar od nebes dobi na semljo rasliva, tako je tudi kraljeva Deviza Marija v fredi med nami in med Bogam, in ona miloft boshjo nad naf rasliva“.

To je bilo pervo opravilo, ki je bilo Marii isrozheno, ko je bila na svet postavljena, de bi vsdvigovala dushe, ktere gnado boshjo sgubé, in jih s Bogam spravljala. Ko jo je bil Gospod vftvaril, ji je rekel: „Pafi svoje kosle“. (Vif. pif. 1, 7.) Snano je, de so grešniki vpodobljeni koslam, in de kakor bodo isvoljeni, ki so ovzam vpodobljeni, sodnji dan postavljeni na defnizo, tako bodo kosli, to je grešniki, postavljeni na levizo sodnikovo. Ti kosli tedej so po besedah Guilielma Parifhkiga isrozheni Marii, de jih pase, in v ovzhize spreoberne; on pravi: „Pafi svoje kosle, o Marija, ktere v ovzhize spreobernefh, in kteri bi bili pri sodbi imeli stati na levizi, bodo po tvojih proshnjah postavljeni na defnizo“. Sato je Gospod sveti Katarini Šijenfski rasodel, de je Marijo isvolil kakor

nar bolj gladko jéd, na katero ljudi lovi, posebno pa grešnike. Vender pa je treba, de premislimo imenitne besede tega uzhenika, ktere k unim pristavi, in besede visoke pefmi rasloshi: „Pasi svoje kosle“; ker niso vsi njeni, ampak le tisti grešniki, kteri Marijo zhašté in ji flushijo. Kteri so pa v grehe sapleteni, in Marije Devize s posebno poboshnostjo ne zhašte, in nji na zhašt ne molijo, de bi se spreobernili, oni so ref kosli, pa ne Marijni, ampak tisti, kteri bodo na levizo sodnikovo postavljeni.

Nekiga plemenitnika, ki je savoljo svojih velikih grehov she sazhenjal obupovati, je tolashil menih, in mu je svetoval k Marii Devizi pribeshati, in njeno podobo v neki zerkvi obiskat iti. Plemenitnik gre v tisto zerkev, in ko sagleda podobo Matere boshje, se mu je sdelo, kakor de bi ga Marija pred se vabila, in mu saupanje dajala. Hiti toraj, se vershe na kolena pred podobo, in ji hozhe noge kushniti. Pri tej prizhi pa mu podá podoba Marije Devize roko kushnit, na roki pa je vidil sapifane besede: „Jest te bom tvojih nadlesnikov otéla;“ kakor de bi mu bila rekla: Jest te bom refshila tvojih grehov in strahu, ki te savoljo njih nadleshuje. Pripoveduje se, de je ta grešnik na te gladke besede toliko shaloft nad

ſvojimi grehi in toliko ljubesen do Boga in do njegove sladke Matere sadobil, de je tam pred nogami Marije Devize umerl. — O koliko terdovratnih greſhnikov potegne vsak dan ta magnet k Bogu, kakor ſe je Marija fama imenovala, ko je ſveti Brigiti rekla: „Kakor magnet ſheleso naſe vlezhe, tako jeſt terde ſerza naſe vlezhem“. To zhudo ſe ne godi le po redkim, ampak dan na dan. Jeſt ſam vem ſa veliko takih prigodkov, ki ſo ſe pri naſhkih miſijonih ſgodili; kjer ſo bili nekteri greſhniki terdi kakor kamen pri vſih drugih pridigah, ſo ſe ſpreobrnili in k Bogu vernili, de ſo le ſaſliſhali pridigo od miloſti Matere boſhje. O koliko je greſhnikov, bolj divjih kakor ſver, ki od Boga prezh beſhé, na glaſ Marije Devize pa priteko, in ſe radovoljno dajo v ljubesen do Boga ukleniti.

Marija Deviza, pravi ſveti Kriſoſtom, je bila iſ tega namena v Mater boſhjo iſvoljena, de tiſti, kteri bi po pravizi boſhjiga ſſinu ne mogli ſvelizhani biti, po miloſti in po proſhnjah Matere boſhje ſvelizhanje doſeſhejo. ſveti Anſelm ravno to govori, ker pravi, de je Marija bolj ſavoljo greſhnikov, kakor ſavoljo praviznih Mati boſhja poſtala, kakor je tudi njeni ſſin Jeſuf

rekel, de ni prišel klizat pravizhnih, ampak grešnike. In sato poje sveta zerkev:

Grešnik hudi se t' ne študi,
Ker bres njih b' ne bila tudi
Vredna takiga Šinu. *)

Sato ji Guilielm Parifhki rezhe: „O Marija, ti si dolshna grešnikom pomagati, sakaj vse, kar imash darov, gnad in mozh, vse to, (zhe smem tako rêzhi) si grešnikom dolshna, ker si savoljo grešnikov Mati boshjiga Šinú postala“. „Toraj, zhe je Marija“, pravi sveti Anselm, „savoljo grešnikov Mati boshja postala, kako bi me velikost mojih grehov môgla v nesaupnost pripeljati?“

Šveta zerkev naf v molitvi is mafhe, ki se v predprasnik nebovsetja Marije Devize bêre, uzhi, de je Bog Marijo sato is tega sveta prenesel, de bi pred njim sa nafhe grehe saupljivo profila. Šveti Justin jo savoljo tega imenuje rasfodnizo. Rasfodnik namrezh je tisti posrednik, kterimu dva, ki se prizhkata ali pravdata, rasfodbo med saboj prepustita. Švetnik toraj hozhe rêzhi, de kakor je Jesus nash posrednik pred nebeshkim Ozhetam, tako je Marija

*) Peccatores non abhorres,
Sine quibus nunquam fores
Tanto digna Filio.

našha posredniza pred Jesufam, kateri on kakor sodnik rasfodbo med njim in med grešnikam prepusti.

Sveti Andrej Kretanski imenuje dalje Marijo porozhnino ali saštavo naše sprave s Bogam. S tem nam hozhe ta svetnik na snanje dati, de se Bog sheli s grešniki spraviti in jim njih grehe odpuštiti; de bi pa nad odpuštenjem ne obupali, jim da Marijo sa saštavo, in sato jo posdravi s temi besedami: „Bodi posdravljena, ti sprava bošja sa zloveka“. Sato opominja sveti Bonaventura grešnika, in mu pravi: „Zhe vidish Gospoda rasshaljeniga savoljo tvojih hudobij, pribeshi k Saupanju grešnikov, (k Marii), njej je opravilo narozheno sa uboge grešnike sadoštovati“. Zhe se bojish, grešnik, savoljo svojih grehov, de bi se Bog rasshaljen nad teboj ne smasheval, kaj ti je pozheti? Pribeshi k Marii, ktera je Upanje grešnikov; ne boj se, de bi te ona sapuštila, sakaj ona tega ne more storiti, ker ji je Bog sam opravilo in dolshnost naloshil, grešnikam na pomozh prihiteti. „Ali se pazh sme tak grešnik bati“, prasha opat Adam, „de bo pogubljen, kterimu se Marija Mater in Preprošhnizo ponudi?“ „In ti, o Marija“, pravi dalje ta uzhenik, „ti, ki si Mati milosti, bi ne hotla profiti svojiga Šina,

ki je Šodnik, sa drugiga sina, ki je grešnik? Ali ti bi ne hotla profiti Odrešhenika sa dušho, ktero je on na svetim krishu odrešhil?“ Ne, ne, tega ne bošh storila, temuzh s všo mozhjo si bošh prisadela profiti sa vse tiste, kateri k tebi pribeshé, ker dobro vesh, de je ravno tisti Gospod, kateri je tvojiga Šina Šrednika med Bogam in zhlovekam postavil, je postavil tudi tebe Šrednizo med Šodnikam in med grešnikam“. Sato opominja sveti Bernard rekozh: „Daj hvalo Bogu, ki ti je tako Šrednizo preskerbel“. Kdorkoli si, o grešnik, ako tudi v blato grehov pogresnjen, in saštaran v hudobijah, nikar ne obupaj; sahvali svojiga Gospoda, kateri, de bi ti milost fkasal, ti ni dal le svojiga Šinu sa pravosrednika, temuzh, de bi te bolj oferzhil in v saupanji poterdil, ti je dal tako Šrednizo, ktera ti f svojimi profhnjami sadobi, kolikor fama hozhe. Pribeshi k Marii, in bošh svelizhan.

Prigodba.

Rupens in Bonifazij pripovedujeta, de je bila v Florenzi dekliza, Benedikta (Blagoslava) po imenu, ko bi bila pa savoljo svojiga pohujshljiviga in hudobniga shivljenja bolj saflushila ime Maledikta, (Hudo-

flava). Primerilo se je, de je sveti Dominik prifhel v tisto mesto pridgovat, in ona ga je enkrat fhla is radovedi poslušhat. V tej pridigi je pa Bog presunil njeno serze, tako, de se je grosovitno objokana fhla temu svetniku svojih grehov ispovedat. Šveti Dominik jo je spovedal, ji sveto odveso dal, in ji naloshil sveti roshnikranz moliti. Ne-frezhniza pa se je savoljo pregrešhne navade kmalo v svoje hudobno shivljenje povernila. Šveti mosh je to svedil, ter je fhel jo obiskat, in jo je napravil, de se je drugizh ispovedala. Bog pa, de bi jo bil v svetim shivljenji poterdil, ji je dal enkrat pekel viditi, in tam ji je nektere pokasal, kateri so bili savoljo nje she pugubljeni. Na to ji je odperl bukve, in ji je dal brati v njih strašhno obsodvanje njenih grehov. Spokorniza se je savsela pri tem pogledu, in polna saupanja pribeshi k Marii, de bi ji ona pomagala, ter je sašliffhala, de ji je usmiljena Mati she isprofilala toliko odloga, de bi môgla svoje grehe spokorno objokvati. Prikasen je minula, in Benedikta se je podala v spokorno shivljenje. Ker so pa le vedno tiste strašhne bukve pred njenimi ozhmi stale, je eniga dne takole pred svojo Trofhtarzo Marijo molila: „Marija, moja Mati“, je djala, „ref je, de bi jes

savoljo svojih grehov she mogla na dnu pekla terpeti, pa ker si me ti s svojo prošnjo is pekla rešila, in si mi odlog in zhaš pokore isprofilala, o ufmiljena Gospa, she drugo gnado te prošim: Nikoli vezh ne bom nehala objokvati svoje grehe, ali vender te prošim, stori, de bodo is tistih bukev isbrifani“. Na to molitev fe ji prikashe Marija, in ji rezhe, de zhe hozhe to dofezhi, kar sheli, mora od sdaj sanaprej neprenehama na svoje grehe in na milost, ktero ji je Bog fkasal, misliti; dalje, de fe mora pogosto spomniti Jesufoviga terpljenja, ki ga je is ljubeshni do nje nase vsel, in de naj premifhluje koliko je savoljo manjshih grehov, kakor so njeni, pogubljenih; nato ji je rasodela, de je mogel en fant, ofem let star, ravno tisti dan, savoljo eniga famiga greha v pekel obfojen biti. Benedikta je svešto ubogala Marijo Devizo, in en dan fe ji je Jesus prikasal, kteri ji je pokasal tiste bukve rekozh: „Lej, tvoji grehi so isbrifani, bukve so bele, pifhi sdaj dela ljubeshni in zhednosti vanje. Benedikta je storila tako, je sveto shivela in tudi sveto umerla.

Molitev.

O prefladka Gospa, Marija, zhe je

tvoje sveto opravilo, kakor govori Guilielm Parifhki, de se sa Šrednizo med Bogam in med greslniki postavljalh, ti rezhem s svetim Tomashem in Vilanove: „Oj toraj, Šredniza nafha, spolnuj svoje opravilo“. Špolni to svoje opravilo tudi sa mene. Nikar mi ne rezi, de je moja pravda preteshka, de bi se dobila, sakaj jes vem, tako mi vsi pravijo, de nobena pravda, ko bi bila she tako smeshana, zhe jo ti nase vsamefh, ne more nikoli biti sgubljena. In ali se bo le moja sgubila? Ne, tega se ne bojim. Samo tega bi se imel bati, ako bi le na fhtevilo svojih grehov gledal, de bi me ti ne hotla v fkerb prevseti; pa zhe pogledam na tvojo nesmerno milost in na gorezhe shelje, ktere v tvojim prefladkim ferzu shive, vsm greslnikam in tudi nar bolj savershe-
nim pomagati, se tudi tega ne bojim. In kdo je bil she kdaj sgubljen, kateri je k tebi pribeshal? Sato tebe klizhem na pomozh, o moja mogozhna Šredniza, o moje Pribeshalifhe, moje Upanje, in Mati moja, Marija! V tvoje roke isrozhim fkerb sa svoje vezhno svelizhanje. Tebi isdam svojo du-
sho; she je bila sgubljena, pa ti jo morefh she svelizhati. Vezhno hvalim Gospod-Boga, kateri mi daje to veliko saupanje v tebe, po katerim sim pri vsi svoji nevrednosti prepri-

zhan, de mi je moje vezhno svelizhanje sagotovljeno. Le eniga se mi je bati, kar me fkerbi, de bi namrezh po svoji saniker-
nosti tega saupanja v tebe kdaj ne sgubil. Sato te prosim, o Marija, po ljubesni, ki jo imash do svojiga Jesusa, ohrani in pomnoshi v meni vedno bolj to fladko saupanje v tvojo pomozh, s katero terdno upam boshje prijatelstvo spet sadobiti, ki sim ga dosdaj nespametno sanizhval in sgubil. Sadobljeno prijatelstvo boshje s tvojo pomozhjo upam ohraniti, in zhe ga ohranim, upam poslednjizh s tvojo pomozhjo priti v nebesa tebe sahvalit, in tam boshjo in tvojo milost vekomaj prepevat. Amen. Tako upam, tako naj bo, tako tudi bo.

Šedmo poglavje.

Oberní svoje milostljive ozhi v naš.

*Marija je vsa eno oko nam v naših re-
vah milostljivo na pomozh priti.*

Šveti Epifanij imenuje Marijo mnogo-
gooko, ker ona je vsa eno oko, to je,
neprenehama gleda, de bi nam ubogim na
semlji na pomozh prifhla. Nekiga obsede-
niga so enkrat prafhali, kaj Marija dela.
Hudi duh is obsedeniga je odgovoril: Gôri
in dôli hodi. S tem je hotel rêzhi, de ta
ufmiljena Gospa ne dela drusiga, kakor de
is nebes na semljo stopa, de ljudem gnade
donafha, in s semlje v nebefa hodi, de tam
sadobi uflifhanje naših proshenj. Po pra-
vizi je tedej fveti Andrej Avelinški Marijo
imenoval opravilnizo nebes, ktera je
vedno v opravilih milosti, ki milosti sado-
biva vřim, pravizhnim in greřhnikam. Da-
vid pravi: „Gospodove ozhi so nad
pravizhnimi“. (Přl. 34, 16.) „Ozhi
Gospe Marije Devize pa“, pravi Rihard

od f. Lorenza, „so nad pravizhnimi in nad grešniki“. Sakaj ozhi Marije Devize so ozhi matere, pravi daljej ta uzhenik, mati pa ne gleda le na otroka, de bi ne padel, temuzh tudi de bi vstal, kadar pade.

Ravno to je Jesus sam sveti Brigiti na snanje dal, ki ga je enkrat svetniza flifhala s Marijo govoriti, ter je rekel: „Mati, profi me, kar me hozhefh“. To hozhe rêzhi, de Jesus v nebesih vedno sheli, svoji Materi vse dovoliti, karkoli ga profi. Pa kaj pazh Marija Jesufa profi? Šveta Brigita je flifhala, de je Marija odgovorila: „Milofti profim sa uboge“. Kakor bi hotla rêzhi: Moj Šin, ti si me sa Mater milofti postavil, sa Pribeshalifhe grešnikov, sa Šrednizo ubogih; in sdaj mi pravish, de bi te profila, kar hozhem; kaj te hozhem drugiga profiti? Profim te, de ubogim grešnikom miloft fkashefh. O Marija, govori priferzhno sveti Bonaventura, ti si tako polna milofti, ti si tako fkerbna ubogim na pomozh pritezhi, de se sdi, de nimash druge shelje, druge fkerbi, kakor to. In ker med ubogimi ni bolj ubogih, kakor so grešniki, pravi zhašttiljivi Beda, de Marija neprenehama sa grešnike profi. „Marija stoji pred oblizhjem svojiga Šina, in ne neha sa grešnike profiti“.

Dokler je bila Marija s^he na semlji, pravi sveti Hieronim, je bilo njeno ferze tako polno milosti in ljubesni do zhloveka, de ni bilo nikogar, kteri bi bil med svojimi lastnimi nadlogami tako shalostin, kakor je bila Marija shalostna nad teshavami drusih ljudi. To usmiljenje je lepo pokasala na shenitnini v Kani Galilejfski, kakor smo od tega s^he drugej obilnisthi govorili, kjer je, ko je bilo vina smankalo neproshena opravilo pomozhnize nase vsela, kakor pravi sveti Bernardin Sijenski. Le is usmiljenja do shenina in neveste savoljo njih sadrege, ker je bilo vina smankalo, je profila Marija svojiga Šina, ter je zhudesh spreobertitve vode v vino isprofila.

Šveti Peter Damian pravi: „Ali morebiti si, o Marija, kar si tako visoko povsdvignjena, nafhe revshine posabila? Nikakor; sakaj tako veliko Usmiljenje ne more posabiti tako velike revshine“. Ni mogo^zhe misliti: de bi tako velika milost, ki v ferzu Marije Devize kraljuje, posabila in v nemar pustila tako veliko revshino, kakor je nafha. Pri Marii ne velja tisti pregovor, ki pravi: Vikfhi stopnja zhafti rada prijatla skasi. To pazh velja pri posvetnih ljudeh, kteri se v zhaft povsdvignjeni radi prevsamejo, in starih pa revnih prijatlov posabijo,

pri Marii pa to ne velja, ktera je vesela, de je tako visoko povsdvignjena, de toliko losheje ubogim pomaga. Ravno takih misel je sveti Bonaventura, ki besede Ruti rezhe ne na Marijo oberne, ki pravijo: „Blagodarjena si (od Gospoda), o hzhi, ker tvoja poslednja milost prvo premaga“. (Rut. 3.) S tem se hozhe rêzhi, de zhe je bila milost Marije Devize do ubogih, dokler je bila na svetu, she tako velika, mora sdaj, ko ona v nebesih kraljuje njeno usmiljenje she toliko vezhji biti. Dokas tega da svetnik, ki pravi, de Marija sdaj s svojimi neshtevilnimi gnadami, ki nam jih sadobiva, to svojo veliko vezhji milost sato toliko bolj fkasuje, ker ona sdaj nafhe potrebe veliko bolj sposna. Sato pristavi ta uzhenik, de kakor solnze luno s svojo vezhji svetlobo premaga, tako preshe sdajna milost Marije Devize poprejsfno njeno usmiljenje. In sato sklene svetnik, rekozh: „Kdo shivi na svetu, kateri bi se solzhne svetlobe ne veselil, in kdo je, nad katerim bi milost Marije Devize ne sijala“? Sato je bila imenovana Marija isvoljena kakor solnze; (Vis. pef. 6, 9.) ker ni nikogar, kateri bi gorkote tega solnza ne vshival, pravi sveti Bonaventura: „Ni

ga, kateri bi bil fkrit njegovi gorkoti“. (Pfl. 18, 7.)

Ravno to je rasodela sveta Nesha is nebes sveti Brigiti, ko ji je rekla, de nasha kraljiza Marija „sdaj ko je s Šinam v nebesih fklenjena, ne more posabiti svoje prirojene dobrotljivosti, temuzh do vsih rastegu je svojo milost, tudi do naj hudobnihih; de kakor solnze rasvetljuje nebeshke in posemeljske rezhi, tako ni nobeniga, zhe profi, de bi is sladkosti Marije Devize dobrotljivosti ne obzhutil“. En velik gresnik is nekdejniga Valenshkiga kraljestva je v svojim obupanji, de bi pravizi v roke ne prišel, fklenil se poturzhati, in se je bil she na pot zhes morje podal. Primerilo se je, de je ravno memo ene zerkve shel, kjer je pater Hieronim Lopez, jesuit pridgoval, in je govoril od boshje milosti. Ta gresnik se je v tej pridigi spreobernal, in se je ravno temu mafniku ispovedal, in na njegovo vprafhanje, zhe ni on kake posebne poboshnosti imel, savoljo ktere mu je Bog milost fkasal, je odgovoril, de ni nizeh drusiga opravljal, kakor de se je vsak dan Materi boshji priporozhval, de naj bi ga ne sapustila. Ravno ta pater je v bolnihnizi nashel gresnika, kateri she pet in petdeset let ni bil pri spovedi, in je famo toliko posebne

poboshnosti imel, de je vselej, kadar je kako podobo Matere boshje sagledal, Marijo posdravil, in jo profil, de bi ga ne pustila v smertnim grehu umreti. Dalje je pravil, de ko je bil enkrat v boji s nekim svojim nasprotnikom, se mu je mezh prelomil, in na to se je obernil proti Materi boshji rekozh: „Oh, sdaj sim mertev, sdaj sim pogubljen! Marija, Mati gresnikov, pomagaj mi!“ In ko je bil to isrekel, je bil prestavljen na varin kraj, bres de bi bil vedil kako. Ispovedal se je zhes zelo shivljenje in je poln saupanja umerl.

Šveti Bernard pishe: „Marija je vsim vse postala; vsim odpera narozhje milosti, de is nje polnosti vsi prejemajo: jetnik refhenje, bolnik sdravje, shalofni tolashbo, gresnik odpufhenje, de ni nikogar, kateri bi nje milosti, kakor gorkote solnza ne obzhutil.“ Sato klizhe tudi sveti Bonaventura: „Kdo te ne bo ljubil, o Marija! ki si lepshi kakor solnze, flajshi kakor med, vsim ljubesniva, vsim prijasna“. In dalje pravi: „Posdravljena bodi toraj moja Gospa, moja Mati, in fhe vezh: moje Šerze, moja Dufha! Prisanesi mi, ne sameri mi, zhe rezhem, de te ljubim; zhe jest nisim vredin te ljubiti, ti nisi nevredna ljubljena biti“.

Šveti Jederti je bilo rasodeto, de Ma-

rija ne more, de bi se k njemu ne nagnila, kateri jo s temi le besedami pozhafti: „Oj toraj, Besedniza naša, svoje milostljive ozhi v naš oberni“. „Velikost tvoje milosti“, pravi f. Bernard, „napolnuje zel svet“. Savoljo tega govori sveti Bonaventura, de Marija tako sheli vsim ljudem dobrote deliti, de je rasshaljena, ne le takrat, kadar njo kakorkoli bodi sanizhujemo, temuzh tudi takrat, kadar je sa pomozh ne profimo. „Ti sama naš uzhišh, o moja Gospa“, rezhe Marii sveti Hildebert, „de vezh upamo od tebe, kakor kar saflushimo, ker nam ne jenjash deliti vezh, kakor kar smo vredni“.

Prerok Isaija je she prerokval, de bo v svetim delu našhiga odreshenja nam grešnikam sedesh boshje milosti postavljen: V milosti bō postavljen njegov sedesh. (Isaj. 16.) Kdo je ta Sedesh? Sveti Bonaventura odgovori: „Sedesh boshje milosti je Marija, v kateri vsi tolashbo milosti najdejo“. In pravi dalje: „Kakor imamo premilostljiviga Gospoda, tako imamo premilostljivo Gospo. Našh Gospod je velike milosti tem, ki ga profijo, in naša Gospa je velike milosti tem, kateri jo profijo“. Kakor Sin, tako tudi Mati ne moreta odrezhi usmiljenja nobenimu, kateri usmiljenja profi. Po besedah abata Guerika Jesuf svoji Ma-

teri tako le govori: „V tebe bom poštavil fedesh svojiga kraljestva, fkos tebe bom profhnje uflifhal. Ti si mi dala, de sim zhlovek, in jest bom tebi dal, de sim Bog“. To je, ti si mi dala zhlovefshko telo, in jest bom tebi dal boshjo mogozhnost, de bosh pomagala v svelizhanje, komur bosh hotla.

Ko je enkrat fveta Jedert prav pri ferzhno Materi boshji te besede isrekla: „Tiste tvoje milofstljive ozhi k nam oberni“, je vidila presveto Devizo, de je pokasala v ozhi Jesufove, ki ga je v narozhji imela, in ji je rekla: „To fo moje premilofstljive ozhi, ktere samorem k vsm nagniti, kateri me na pomozh klizhejo“. Ko je enkrat neki grefhnik pred podobo Marije Devize jokal, ter jo je profil, de bi mu odpufshenje pred Bogam fprofila, je flifhal in vidil, kako se je Marija v Dete Jesufa obernila, ki ga je v narozhji imela, in mu je rekla: „Sin bodo mar te folse sgubljene?“ Sposnal je grefhnik pri tej prizhi, de mu je Jesuf odpufstil.

Kako bi bilo pazh mogozhe, de bi tifti sgubljen bil, kateri se tej dobrotljivi Materi priporozha, ker ji je Bog sam obljudil, de hozhe savoljo fvoje ljubesni do nje milofst fkasovati, kolikor je bo ona shelela, vsm tiftim, kateri se njej priporozhujejo? To je

rasodel Gospod sam sveti Brigiti, ki je slišala besede, ktere je Marii svoji Materi govoril: „Po svoji vsigamogozhnosti, zahltita Mati, sim ti dodelil spravo sa vse grešnike, kteri poboshno pomozh tvoje milosti profijo, kakorkoli je tebi ushez“^h. Savoljo tega rezhe abat Adam Perseni Marii Devizi, premishljejejozh njeno veliko mozh pred Bogam in njeno veliko milost do nas: „Mati milosti, tako velika je tvoja milost, kakor tvoja mozh. Tako milostljiva si nam prisanašhati, kakor si mogozhna nam kaj dosezhi“^h. In pristavi: „Kdaj she nisi usmiljenja imela do ubogih grešnikov, Mati milosti? Kdaj bi jim ne mogla na pomozh priti, ker si Mati Vsigamogozhnosti? Ravno tako lahko dosesheš kar hozheš, kakor lahko našho revšhino sposnaš“^h. Sato nagovori Rupert abat Marijo Devizo rekozh: Nasituj se, o mogozhna Kraljiza, o Mati milosti, nasituj se flave svojiga Šina, in ostanke pa prihrani in pušti nam, svojim ubogim otrokam“^h.

Ako bi nam našhi grehi kdaj saupanje hotli jemati, rezimo Marii s Guilielmam Pariskim: „Ne oponašhaj mi mojih grehov, ker ti jest oponosim nasproti tvojo milost. Nikdar se ne bodo moji grehi s tvojo milostjo merili, ktera je vezhji, kakor so vsi grehi“^h. Tvoja milost, zhe se je le vredniga

storim, vezh samore storiti sa moje spokorjenje, kakor morejo moji grehi storiti sa moje pogubljenje.

Prigodba.

V zhafopifih patrov kapuzinov se bere, de je bil v Benetkah imetin pravdnik, kateri je po golufijah in svijazah obogatel; sato je shivel v gresnim stanu. Drusiga dobri-ga mende ni imel nad seboj, kakor to, de je vsak dan eno molitevzo Materi boshji na zhaft omolil. In vendar ga je ta flaba molitviza fkos pomozh Matere boshje vezhniga pogubljenja obvarovala. To se je tako sgodilo. Primerilo se je namrezh, de se je bil ta mosh sprijasnil s patram Matevshem Baso, in ga je tako dolgo profil, de bi enkrat k njemu na kosilo prishel, de je pater dovolil. Ko pride v njegovo hifho, mu rezhe pravdnik: „Pater, jest vam hozhem nekaj pokasati, kar she gotovo nikoli niste vidili. Imam namrezh opizo posebno umetno, de mi namest hlapza streshe, pomiva kupize, miso napravlja, mi duri odpera“. „Varuj-te“, pravi pater, „de to ne bo opiza, temuzh kaj vezh, kakor opiza; poklizhite jo, de sim pride“. Klizhejo opizo, jo klizhejo, je ishejo po vsih kotih, pa opiza se ne pri-kashe. Na sadnje jo najdejo pod posteljo

skrito, v spodnji hihi, pa opiza ni hotla
spod postelje. „Tedej“, pravi duhoven, „poj-
dimo mi k njej“. Ko prideta s pravdnikam
tje, kjer je bila opiza, rezhe pater: „Pe-
klenfka sver, spod postelje pridi, in v bo-
shjim imeni ti sapovem, de nam povefh,
kdo si“. In lej, opiza odgovori, de je hu-
dizh, in de zhaka kdaj bo ta grefhnik en-
dan molitvizo opustil, ki jo na zhast Matere
boshje moli; ker pervikrat, ko bi bil molit-
vizo opustil, je imel od Boga dovoljenje ga
sadaviti in ga v pekel nesti. To flifhati se
nefrezhni pravdnik vershe na kolena in profi
pomozhi flushabnika boshjiga, kateri mu je
saupanje in ferzhnost prigovarjal, in je hu-
dizhu sapovedal is te hifhe iti, in v snam-
nje, de je ref odshel, sid hifhe predreti.
Komaj je pater te besede isgovoril, fo vi-
dili, de se je s velikim ropotam luknja v
steno naredila, ktera je, defi fo jo ravno
vezhkrat s apnam in kamnjem sasidali, po
boshji volji vender dolgo zhafa odperta o-
stala, tako dolgo, de je flushabnik boshji
rekel, de naj jo s kamnam s podobo angela
isfekanim sasidajo. Pravdnik se je spre-
obernal, in je do smerti v fpokorjenji shivel.

Molitev.

O Štvar med vfemi štvarmi nar vezhji

in nar viſokeji, preſveta Deviza Marija! poſdravim te od tukej, s te ſemlje, jeſt ne-
 frezhni, ki ſim ſe ſoper ſvojiga Boga ſperl,
 ki ſim tepenja vredin, ne dobrot, pravize,
 ne miloſti. Goſpa! tako govorim, ne ka-
 kor de bi bil ſhe obupal nad tvojo miloſtjo;
 jeſt vem, de ſi ti toliko bolj miloſtljiva, ko-
 likor ſi bolj mogožna. Vem, de te veſeli
 biti tako bogata, de ſamoreſh tudi naſ ubo-
 ge greſhnike obogatiti. Vem, de kolikor
 revniſhi ſo tiſti, kateri k tebi pribeſhé, toli-
 ko vezh ſi priſadeneſh jim pomagati, jih
 reſhiti. O Mati moja, ſej ſi ti tiſta, ki ſi
 kdaj objokvala ſvojiga ſinu, ki je umerl
 ſa me. Daruj, te proſim, ſvoje ſolſe Bogu,
 in ſkos nje mi ſadobi pravo ſhaloſt nad
 mojimi grehi. Tako mozhno ſo te ſhalili
 nekđaj greſhniki, tako mozhno ſim te ſha-
 lil tudi jeſt s ſvojimi pregrehami. O Marija,
 ſadobi mi, de faj ſđaj od danſ ſanaprej
 ne bom vezh ſhalil tebe in tvojiga ſinu s
 ſvojo nehvaſeſhnoſtjo. In kaj bi mi poma-
 gale tvoje ſolſe, zhe bi ti jeſt ſhe ſmiraj
 nehvaſeſhin bil? Kaj bi mi pomagala tvoja
 miloſt, zhe bi ti bil jeſt iſ noviga neſveſt
 in bi ſe pogubljeval? Nikar, Kraljiza moja,
 nikar tega ne pripuſti. Ti nadomeſtiſh ſa
 vſe moje pomanjkanje, ti doſeſheſh od Bo-
 ga vſe, kar hozheſh; ti uſliſhiſh vſakiga,

kteri te profi. Dveh darov te profim, in jih nizzh manj tudi upam, jih hozhem od tebe: Sadobi mi, de Boga nikoli vezh ne rasshalim, in de ga sanaprej do smerti tako ljubim, kakor sim ga dosdaj shalil. Amen.

Ofmo poglavje.

In po teh revah nam pokashi Jesusa, blagoflovljeni sad svojiga telefa.

1. Marija reshuje svoje zhaftivze is pekla.

Nemogozhe je, de bi bil zhaftivez Marije Devize pogubljen, zhe jo svesto zhafti in se ji svesto priporozhuje. Ta nauk se bo na perve ozhi morebiti komu pregnan sdel; vender bi pa rad profil vsakteriga, de naj ga nikar pred ne savershe, dokler ne prebere vsiga, kar bom tukej o tem nauku postavil. Ako rezhem, de zhaftivez Marije Devize ne more pogubljen biti, se to ne sme misliti od tistih zhaftivzov, kteri Marijo predersno is tega namena zhafte, de bi smeli bolj bres strahu greh delati. Sato se

mi sdi, de nekteri po krivizi savershejo ta nauk, zhesih de milost Marije Devize tako visoko hvaliti, sapelje grešnike, de toliko predersnihi greh delajo; sakaj taki predersni zhasivzi so, se ve de, pravizhne kasni, ne pa milosti vredni. Govorim tedej od tistih zhasivzov Matere boshje, kteri jo s resnizhnimi sheljami poboljšhanja in spokorjenja svesto zhasite, in se ji is ferza priporozhujejo. Pri takih pravim, de je po veri nemogozhe, de bi bili pogubljeni. Ravno to, kakor najdem, je terdil tudi pater Krafet v svojih bukvah od „zheshenja Marije Devize“. Šhe pred njim je uzhil ravno to Vega v svojim „Marijanskim bogoslovji“, tudi Mendoza in drugi pisavzi. De se prepreprizhamo, de ti moshje niso pisali tje v en dan, poglejmo kaj so v tem mislili in uzhili zerkveni uzheniki in svetniki. Naj se nikomur zhudno ne sdi, zhe tukej vezh enakih naukov kerfhanfskih uzhenikov vkup snefem, sakaj jest sim hotel nabrati vse, de se bo fkasalo, kako so bili v tej rezhi vsi ene misli.

Šveti Anselm pravi: „Deviza prezhasita, kakor je nemogozhe, de bi bil svelizhan, kteri tebe sanizhuje in kteriga ti savershesih; tako je nemogozhe, de bi bil pogubljen, kteri tebe zhasi, in kteriga ti

milostljivo varujesh“. Ravno to poterdi sveti Antonin fkor s ravno temi besedami: „Kakor je nemogozhe, de bi bili tisti svelizhani, od kterih Marija ozhi svoje milosti prezh oberne; tako gotovo je, de so tisti, v ktere ona svoje ozhi obrazha, in sanje govori, svelizhani in v flavo povikshani“.

Naj bi vender vsak pomislil prvi del nauka teh svetnikov, in naj bi se bal tisti, kterimu je le malo mar, in predersno sametuje zheshenje Matere boshje: ti svetniki pravijo, de ne more svelizhan biti, kteriga Marija ne varuje. — Ravno to pa terdijo tudi drugi, kakor postavim Albert veliki, ki pravi: „Ljudje, kteri tebe, o Marija, ne zhasé, bodo pogubljeni.“ Sveti Bonaventura pravi: „Kdor njo, to je Marijo, sapusti, bo v grehah umerl.“ In na drugim kraji pravi: „Kdor te v tem shivljenji ne klizhe na pomozh, ne bo dosegel kraljestva boshjiga“. In v raslagvanji 55. psalma pravi ta svetnik, de od kteriga bo Marija svoje oblizhje prezh obernila, ne more imeti upanja svelizhanje dosezhi. She nekdej je to refnizo uzhil sveti Ignazi marternik, ki pravi: „Nemogozhe je, de bi bil kteri greshnik svelizhan, zhe ne po tvoji pomozhi in dobroti, o Deviza; sakaj kterih ne svelizha boshja praviza, jih svelizha Marija s svo-

jimi profhnjami in s svojo nefkonzhno mi-
loftjo“. Nekteri fizer pravijo, de te befede
nifo Ignazija marternika, pa je vender go-
tovo, de jih sveti Krisoftom pishe, kakor
pravi Krafet, in de se ravno te befede tudi
pri abatu Celles najdejo. V ravno tem
pomenu tudi sveta zerkev befede svetiga
pisma: „Vsi, kateri mene fovrashijo,
ljubijo smert“ na Marijo oberne. Rihard
od s. Laurenza pri besedah svetiga pisma:
„Je postala kakor kupzhijfka bar-
ka“, govori od Marije, rekozh: „V morji
tega sveta bodo vsi potonili, katerih ta bar-
ka v se ne vsame“. She zelo luteranski
krivoverz Ekolampadij je poboshnost do
Marije v zhafti imel, ko je rekel: „Nikdar
naj se od mene ne flifhi, de bi Marijo
sanizheval, ker vem, de njo flabo zhaftiti,
je snamnje savershene dushe“.

Nasproti pravi Marija: „Kdor mene
poslufha, ne bo v framoto prifhel“.
(Sir. 24, 30.) Kdor moje nauke spreje-
ma, ne bo pogubljen. Sato je rekel sveti
Bonaventura: „O Gospa, komur je fkerb
tebe zhaftiti, bo dalezh od pogubljenja“.
To poterdi sveti Hilarij, ki fhe nar vezhji
grefhnike privsame, ter pravi: „Naj bo kdo
fhe tako velik grefhnik, zhe bo Marijo zha-
ftil, nikoli ne bo vezhno pogubljen“.

Sato si hudizh toliko prisadene pri grešnikih, kateri so gnado boshjo sgubili, de bi sgubili in opustili tudi poboshno zhefhenje do Marije Devize. Ko je Šara vidila, de se Isak s Ismaelam pezha, nad katerim je veliko napazhniga vidil, je rekla Abrahamu, da naj ga od hiše odshene, pa ne le Ismaela, temuzh tudi njegovo mater Agaro: „Issheni to deklo in njeniga sinu“. (I. Mojs. 21, 10.) Ji ni bilo došti, de bi bil sin hišo sapustil, temuzh de naj gre tudi njegova mati; sakaj sin bi lahko hodil vezhkrat mater obiskat, in bi tako velikokrat dalj zhasa v hiši ostajal. Tako tudi hudizhu ni došti, de kaka duha famo Jesufa Kristufa preshene, temuzh sheli pregnati tudi njegovo Mater, ker se boji, de bo Mati Marija s svojimi prošnjami Jesufa spet nasaj pripeljala. Pa tudi ref se mu je treba bati, ker pravi uzheni pater Paciuccheli, de kdor je stanovitin v zhefhenji Marije Devize, mu bo ona kmalo Boga dobila. „Kdor Mater boshjo stanovitno zhasi, ne bo dolgo de bo tudi Boga famiga v se dobil.“ Sato po pravizi sveti Efrem zhefhenje Marije Devize imenuje „varno pismo“, ktero naš pekla obvaruje. Ravno ta svetnik imenuje Marijo „sagovornizo obsojenih“. In saref, zhe je ref, kakor je

gotovo, de po besedah svetiga Bernarda Marii devizi ne manjka ne mozhi, ne volje naf svelizhati; ne mozhi, ker, kakor govori sveti Antonin, „nemogozhe je, de bi Porodniza boshja ne bila uflifhana, ali kakor pravi sveti Bernard „kar Marija ifhe, to najde, in ne more savershena biti;“ ne volje naf svelizhati, ker je Marija nafha Mati in bolj sheli nafhe svelizhanje, kakor ga mi fami shelimo: zhe je tedej vse to ref, kako bi se moglo sgoditi, de bi sveft zhastivez Matere boshje svelizhanja ne dosegel? Naj bo tudi grefhnik, pa zhe se stanovitno in s refnizhno voljo se poboljshati tej dobri Materi priporozhuje, bo njena fkerb mu toliko rasfvetljenja fprofiti, de se bo is fvojiga grefhniga stanu refhil, de bo svoje grehe obshaloval, de bo do konza stanovitin oftal, in na sadnje sveto umerl. In ktera mati vender, ako bi fvojiga sinu lahko is smerti refhila, de le fodnika sa miloft profi, bi tega ne ftorila? In ali si moremo misliti, de bi Marija, ona nar dobrotljivfhi Mati do fvojih otrok, ki bi tako lahko fvojiga sinu vezhne smerti refhila, tega ne hotla ftoriti?

Oh, ljubi kristjan, sahvalimo Boga, zhe vidimo, de nam je ljubesen in saupanje do nebeshke kraljize dodelil; sakaj Bog

da to gnado, pravi sveti Janes Damafzen le tistim, ktere hozhe svelizhati. Tele so lepe besede tega svetnika, s katerimi svoje in nafhe upanje oshivljuje: „O Mati boshja, zhe jest saupanje v tebe postavljam, bom svelizhan. Zhe sim pod tvojim varstvom, se nimam kaj bati, sakaj tvoj zhaštivez biti je imeti gotovo oroshje svelizhanja, kteriga Bog nikomur ne da, kakor le tistim, ktere hozhe svelizhati“. Sato je Erasem Marijo Devizo s temi le besedami posdravljaj: „Bodi zhefhena strah pekla, upanje kristijanov, terdno in varno je saupati v tebe“.

Hudizhu je pazh hudo soperno kadar vidi, de je ktera dusha stanovitna v zhefhnji Marije Devize. V shivljenji Alfonsa Alvarez, svestiga zhaštivza Matere boshje se bere, de ko je bil enkrat v molitvi od hudizha s pregreshnimi mislimi prav hudo nadleshvan, mu je hudizh rekel: „Opusti to svojo poboshnost do Marije, in jest te vezh ne bom skushal“.

Pri Blosiju se bere, kaj je sveti Katarini Sijenfki Gospod Bog rasodel, rekel ji je namrezh: „Marii, porodnizi mojiga Sinu je savoljo ljubesni do vzhlovezhene Besede moja dobrota dodelila, de greshnika kteriga koli, kteri s poboshnim pozhefhnjem k njej pribeshi, nikakor ne bo peklen-

ška hudoba vsela“. Tudi prerok David je profi-
 reshen biti pekla savoljo ljubeshni, ktero je
 do Marije imel: „Gospod, jest ljubim
 lepoto tvoje hifhe, ne pogubi s hu-
 dobnimi moje dufhe“. (Pfl. 25.) On
 pravi „lepoto tvoje hifhe“, ker je bila Ma-
 rija tista hifha, ktero je Bog sam fosidal
 na tem fvetu sa svoje prebivanje, in de bi
 v njej pozhival, kadar je zhloveshko naturo
 nase vsel, kakor je pisano tudi v bukvah
 Pripoveft: „Modroft fi je sidala hifho“.
 (Prip. 9, 1.). „Nikoli ne bo pogubljen,
 kdor Mater Devizo poboshno in svefto zha-
 fti“, pravi fveti Ignazij marternik. In fveti
 Bonaventura to poterdi rekozh: „Mir velik
 imajo, kateri tebe ljubijo, o Gospa, njih du-
 fha ne bo vidila smerti vekomaj ne“. Blosij
 nam saterdi, de: „Ne more fe sgoditi, de
 bi bil pogubljen, kdor Marijo pridno in
 ponishno zhafti“.

Tomash Kempenski lepo govori, ki
 pravi: „Koliko bi jih bilo vekomaj pogu-
 bljenih, ali bi jih bilo terdovratno v obu-
 panju obftalo, ako bi ne bila presveta De-
 viza Marija pri svojim Šinu sanje profila“. In
 veliko uzhenikov je, in med njimi tudi
 fveti Tomash Akvinski, kateri menijo, de je
 mnogim, kateri fo v smertnim grehu umerli,
 Mati boshja pri Bogu sprofila, de je bila

njih sodba preloshena, in de so se v shivljenje vernili, de bi se spokorili. Tega pripovedujejo verjetni pisavzi vezh sgledov, postavam Flodoard, ki je shivel v devetim stoletju, pripoveduje od nekiga dijakona Adelmana, kteriga so imeli sa mertviga, in so ga ravno hotli k pogrebu nesti, ter se je oshivil, in je povedal, de je she pekel vidil, v kteriga je bil oblojen, pa je po proshnjah Marije Devize spet na svet nasaj pripeljan, de bi pokoro storil. Tudi Suriy pripoveduje, de je bil neki Rimski mestnjan, Andrej po imenu, nespokorjen umerl, in de mu je bila Marija sprofila, de se je v shivljenje vernil in odpuštenje grehov saflushil.

Ti in drugi taki sgledi, se ve de, ne smejo sa to biti, de bi podperali kakiga predersniga, kteri bi hotel v grehu shiveti, in bi upal, de ga bo Marija is pekla rešhila, zhe tudi v smertnim grehu umerje; sakaj to bi bilo ravno tako velika nespamet, kakor ko bi kdo v vodo skozhil, in bi upal, de ga bo Marija is vode potegnila, sa to, ker se je she kdaj morebiti kaj taziga sgodilo. She toliko vezhji nespamet pa bi bilo, de bi kdo nalash v grehu umerl s predersnim upanjem, de ga bo Marija pekla obvarovala. Taki sgledi naj nam bodo le sa to, de nafhe saupanje oshivé, zhe premi-

flimo, de zhe je profhnja Marije Devize kdaj mogla tudi kteriga takiga pekla obvarovati, kateri je bil she v grehu umerl, koliko bolj bo she le mogla obvarovati de tisti v pekel ne pridejo, kateri se ji v shivljenji priporozhujejo, se shelé refnizhno spokoriti, in njej svešto flushijo.

Toraj rezimo Marii s svetim Germanam: „Kaj bo pa s nami, o presveta Deviza, o shivljenje Kristijanov?“ Kaj bo s nami, ki smo gresniki, pa se shelimo spokoriti, in toraj k tebi pribeshimo, ki si shivljenje kristjanov? Šveti Anselm nam na to vprafhanje odgovi, rekozh: „Vezhniga gorjé tisti ne bo fkufhal, sa kteriga bo Marija le en samkrat profila.“ Prôsi toraj, Marija, sa naf, in refheni bomo pekla. Šveti Rihard od s. Viktorja pravi: „Zhe pridem pred sodbo, in imam Mater milosti sagovornizo pri sebi, kdo mi bo odrekel milostljivo sodbo?“ Rajnik Henrik Suso saterdi, de je svojo dusho v milostljive roke Marije Devize isrozhl, in pravi: „Zhe hozhe Šodnik svojiga flushabnika pogubiti, naj stori to fkos tvoje usmiljene roke, o Marija.“ Tako govori ta sveti mosh s terdnim saupanjem, de zhe bi njegovo obsojenje v tako milostljive roke prifhlo, kakor so roke Matere boshje, to obsojenje gotovo ne bo ispeljano. —

Ravno to rezhem in upam tudi sam sa sebe, o Marija, moja preljubesniva Mati in Kraljiza! — Sato hozhem vedno ponavljati s svetim Bonaventuram: „V tebe, o Gospa, saupam, in ne bom oframoten, vekomaj ne“. Gospa, v tebe postavim vse svoje upanje, tedej terdno upam, de ne bom pogubljen, ampak de bom v nebesih svelizhan tebe vekomaj ljubil in zhaftil.

Prigodba.

V letu 1604 sta bila v nekim mestu v Flandrii dva mladenzha, shtudenta, ktera namest se uzhiti, sta le gledala dobro piti in jesti, in rasujsdano shiveti. En vezher, kakor drugih vezh, sta bila she posno v hifhi neke hudobne shenfke. Eden ismed nju, Rihard mu je bilo ime, se je podal domu, uni pa je she ostal. Ko Rihard domu pride in se flazhi, de bi se spat ulegel, se spomni, de ta dan she ni nekaj Zheshe-na-Marij molil, kakor je navado imel. Saspan se toraj she nekoliko sdrami, in se premaga, desiravno teshko, in moli, zhe tudi saspano in bres poboshnosti. Potem se uleshe spat, in komaj saspi, kar saflifhi de duri terdo saropozhejo, in prezej na to, bres de bi se bile duri odperle, sagleda pred seboj svojiga tovarsha, pa vliga ger-

diga in strašnega. „Kdo si?“ ga vprašala, „ali me ne posnaš?“ mu prikasen odgovori. „Pa kako si se tako spremenil? Še si gerd kakor hudoba!“ „Oh gorje meni“ rezhe prikasen, „ješt sim pogubljen!“ „Pa kako?“ „Poslušaj:“ mu uni odgovori, „ko sim is tiste nefrezhne hiše prišel, je prišel en hudizh, in me je sadavil. Moje truplo leshi na fređi zeste, in moja duša je v peclu. Ravno taka kasen je bila tebi namenjena, tode Deviza Marija te je salvoljo tvojih malih Zhefhena-Marij obvarovala. Blagor ti, zhe boš snal v svoj prid oberniti to sporozhilo, kteriga ti Mati boshja po meni pošlje!“ Ko je bil pogubljeni to isrekel, je rasgernil svojo sukno, je pokazal plamen in kazhe, ktere so ga terpinzhile in je sginul. Mladenzha Riharda je jok pošilil, se je vergel s obrasam na tla in je hvalil svojo milostljivo Mater Marijo, ki ga je tolike nefrezhe rešhila. Ravno je premišljeval, kako bo svoje shivljenje spreobernil, ko sasvoni v blichnji Franzishkanfki zerkvi k jutrinizam in sposnal je, de ga tukej Bog sam klizhe iti pokoro delat. Prezej se je podal v klošter in je ozhete prošil, de bi ga v klošter vseli. Ker so ga pa po njegovim rasujsdanim shivljenji pošnali, so se ga branili. On pa ni nehal

jokati, in je povedal, kaj se mu je bilo prigodilo. Na to gresta dva patra na zesto, in najdeta ref truplo nefrezhniga tovaršha sadavljeno in zherno kot ogel. Sdaj so Richarda v klofhter vseli, kjer je prav spokorno shivel. Podal se je bil posneje v Indijo sveto vero osnanovat; od tam je bil prishel v Shapan, in je dosegel tam frezho, de je bil sa vero Jesufa Kristusa kakor marternik shiv foshgan.

Molitev.

O Marija, o moja predraga Mati, v kako globokim bresnu pregreh bi she jest bil, ko bi me ti s svojo milostljivo roko ne bila obvarovala! Pa tudi pred koliko letmi bi bil she jest v peklu, ako bi me ti s svojimi mogozhnimi proshnjami ne bila otela? Moji veliki grehi so me she vanj sagnali, boshja praviza me je she vanj obsojevala; pa ti, o Mati, si pritekla in se me reshila, ko te she profil nisim. O moja draga Reshivka, kaj ti bom koli povernil sa toliko dobroto, sa toliko ljubesen? Ti si premagala terdobo mojiga ferza, in si me silila tebe ljubiti in v tebe saupati. In oh, v kak bresen hudobij bi bil she potem padel, ako bi mi ti s svojo dobrotljivo roko v nevarnostih ne bila pomagala? Le she me varovaj, o

moje upanje, moje shivljenje, moja draga Mati, mi bolj draga kakor moje shivljenje, ne nehaj me varovati pekla; she pred pa me varovaj greha, v kteriga bi she tako naglo lahko padel. Moja preljubesniva Gospa, jest te ljubim; kako bi tvoja dobrota mogla viditi pogubljeniga tvojiga flushabnika, kteri te ljubi? Oh sadobi mi, de ne bom vezh nehvaleshin tebi in svojimu Bogu, kteri mi je is ljubeshni do tebe toliko dobrot dodelil. O Marija, kaj mi rezhesh ti? Ali bom pogubljen? Pogubljen bom, zhe tebe sapustim. Pa kako bi si upal tebe sapustiti? Kako bi mogel posabiti toliko ljubeshni, kolikor si mi je she skasala? Sa Bogam si ti edina ljubeshen moje dushe. Jest si vezh ne upam shiveti, de bi tebe ne ljubil. Jest te imam rad, jest te ljubim, in upam de te bom ljubil na tem svetu in v nebesih, o stvar nar bolj lepa, naj bolj sveta, naj bolj sladka, naj bolj ljubeshnjiva. Amen.

2. Marija svojim zhashtivzam v vizah na pomozh pride.

Neisrezheni frezhni so zhashtivzi te milostljive Matere, ker jim ona ne le v tem shivljenji, temuzh tudi v vizah na pomozh pride in jih tolashi. Kolikor so te dushe bolj potrebne pomozhi, ker tam veliko vezh

terpe, in si fame ne morejo pomagati, toliko bolj fkerbi ta sveta Mati jim pomozh donafhati. Sveti Bernardin Sijenki pravi, de ima Marija v tej jezhi nekako gospostvo nad dufhami, ki fo neveste Jesufa Kristufa, de jim samore pomagati, pa jih tudi is terpljenja refhiti.

Kar tizhe v pervizh pomozh, ravno ta svetnik besede svetiga pisma: „Po valovih morja fim hodila,“ na Marijo oberne rekozh: „Po valovih morja hodim, obifkajozh in pomagajozh v potrebah in mukah svojih zhafivzov, ker fo moji otrozi“. Sveti Bernardin pravi, de se muke viz imenujejo valovi, ker preidejo, v raslozhik peklenfkih marter, ktere nimajo konza. Imenujejo se valovi morja, ker fo muke slo grenke. V teh mukah in martrah fufkane svoje zhafivze Marija Deviza pogofito obifhe in jim pomaga. Sato pravi Novarin: „Glej kako koristno je Marijo Devizo zhafiti, ker svojih zhafivzov v mukah viz terpijozhnih ne posabi. In defravno v fim dufham pomozh in polajfhanje donafha, te vender posebno svojim dufham fkasuje.

Mati boshja je rasodela fveti Brigiti, in ji je rekla: „Jest fim Mati v fim, kteri fo v vizah, ker se vse njih muke, kterih fo njih grehi vredni, vfako uro na mojo profh-

nje nekako polajfhujejo“. Ta milofljiva Mati fe vzhafi tudi ponisha, de v to sveto jezho pride, in te svoje muzhene dufhize obifhe in potolashi: „Globozhino bresna fim prehodila“ pravi ona po raslaganji svetiga Bonaventura, to je globozhino viz, kjer tiftim svetim duham na pomozh pridem“. Sveti Vinzenz Fereri pravi: „Marija je dobrotljiva tiftim, kateri fo v vizah, ker imajo pomozh fkos njo“. O kako prijasna in dobrotljiva je Deviza Marija tiftim, ker s njeno pomozhjo vedno polajfhanje in pohlajenje prejemajo!

Ktero drugo tolashbo bi pazh te dufhe mogle imeti v fvojim terpljenju, kakor Marijo, in pomozh te Matere milofiti? Sveta Brigita je flifhala enkrat Jesufa tako le k Marii govoriti: „Ti si moja Mati, ti si Mati milofiti, ti si tolashba tiftih, kateri fo v vizah“. In Marija Deviza fama je enkrat rekla tej svetnizi: „Kteri fo v vizah, fe veselé, kadar flifhijo moje imé, kakor se veseli bolnik v postelji lesbezh, kadar flifhi besedo tolashbe“. Samo imé Marije tedej, ime upanja in svelizhanja, kteriga te njene ljube dufhe v tej jezhi pogofto na pomozh klizhejo, je sa njih veliko tolashilo. Sato pravi tudi Novarin: „Ime Marije Devize je njih terpljenja hladilo. Sveta Deviza pridene svoje proshnje,

po katerih se tište hude muke kakor s neka-ko nebeshko roso pohlade“.

Marija Deviza pa ne pomaga in ne tolashi famo svojih zhaftivzov v vizah, temuzh dalje jih tudi ispeljuje is te jezhe s svojimi proshnjami. Tisti dan, ko je bila Marija v nebo vseta, pravijo, de so bile vize isprasnjene, kakor pishe Gerson in poterdi Novarin, kateri pravi de verjetni pisavzi pripovedujejo, de ko je bila Marija v nebo vseta, je profila svojiga Šinu, de bi smela vse dushe, ktere so v vizah bile, s saboj v nebesa peljati. Od tega dne, pravi Gerson, ima Marija tako pravizo v posestvu svoje flushabnike is tega terpljenja reshiti. Ravno to terdi tudi sveti Bernardin Šijenki, ki pravi, de ima presveta Deviza to oblast, de s proshnjami in s vdeleshenjem svojiga saflushenja take dushe is viz reshuje. To poterdi tudi Novarin, ki pravi: „Jest mislim, de se vsim dusham v vizah kasni fkos saflushenje Marije Devize ne le polajshujejo, temuzh tudi prikrajshujejo, tako de se jim zhaf terpljenja s pomozhjo presvete Devize fkrajsha“. Sadosti je res, de Marija Deviza le hozhe profiti.

Šveti Peter Damian pripoveduje, de se je neka shena, ki so ji rekli Marozija, po smerti eni svojih prijatliz prikasala, in

ji je povedala, de je bila v prasniki nebovsetja Marije Devize is viz reshena, in s njo tudi toliko drugih duh, katerih je bilo vezh, kakor shtevilo vsih prebivavzov Rima. Tudi sveti Dionisij Kartusian pravi, de: „Presveta Deviza gre vsako leto v prasniki rojstva Kristusoviga s trumo angelov v kraje viz, in veliko duh od tod reshi. Tudi v nozhi Kristusoviga vstajenja pride v vize, dushe is njih reshit“. Novarin pa she pristavi: „Prav lahko verjamem, de je vsak vezhji prasniki Matere boshje vezh duh is tistiga terpljenja reshenih“.

Dobro snana je obljuba, ktero je Marija Deviza papeshu Joanesu XXII. dala, ki se mu je prikasala in mu je dala vediti, de so vsi, kateri svet shkapulir Karmelske bratovshine nosijo, v saboto po svoji smerti is viz resheni. To je osnanil ta papesh v svoji Buli, ktera je bila posneje poterjena od Aleksandra V., Klemenca VII., Pija V., Gregorija XIII. in Paula V., kateri v Buli leta 1612 rezhe: „de verni kristijani smejo poboshno verovati, de bo presveta Deviza duham bratov is bratovshine Matere boshje s gore Karmelske, ktere v gnadi boshji is tega sveta gredo, s svojimi neprenehanimi proshnjami, s svojim saflushenjem in s svojim posebnim varstvom po njih smerti po-

magala, posebno pa fabotni dan, kateri dan sveta zerkev Marii Devizi posvezhuje, zhe bratje v shivljenji sveti fhkapulir nosijo, po svojim stanu zhifost ohranijo, in zhe zerkvene dnevnize Matere boshje molijo, ali kadar tega ne morejo, zhe se sapovedane postne dni postijo, in ob fredah, rasun Boshizha, mesa ne jedo“. V zerkvenih dnevnizah v prasnik Matere boshje s gore Karmelfke se bere, de se poboshno veruje, de Marija Deviza s materno ljubesnijo dufham bratov is Karmelfke bratovfhine v vizah na pomozh pride, ter jih kmalo kmalo s svojo proshnjo v nebeshko domovino pripelje.

Sakaj bi tudi mi, zhe smo poboshni flushabniki te dobrotljive Matere, ne smeli upati ravno takih dobrot? In zhe ji bomo s posebno ljubesnijo flushili, sakaj bi ne smeli upati tudi te gnade, de bomo po svoji smerti hitro v nebesa prifhli, bres de bi nam bilo treba v vize hoditi? Tako je rekla Mati boshja sama menishkimu bratu Abundiju, de naj pove poboshnemu Godofridu: „Povej bratu Godofridu, de naj si prisadeva v poboshnosti rasti, tako bo mojiga Šinu in moj; in kadar bo njegova dufha is telefa fhla, ne bom pripustila, de bi v vize hodila, ampak jest jo bom vsela, in jo bom svojimu Šinu isrozhila“. Zhe pa hozhemo dufham

v vizah pomagati, fkerbimo, de bomo Mar-
rijo Devizo v vsih svojih molitvah sa to
profili, in posebno s molitvijo svetiga roshni-
kranza, ktera jim posebno veliko pomaga,
kakor nasledna prigodba uzhi.

Prigodba.

Pater Eusebij Nirenberg pripoveduje,
de je bilo v mestu Aragona neko dekle,
po imenu Alekfandra, ki je bila plemenitiga
rodu in posebno lepa, in sta jo dva
mladenzha posebno rada imela. Enkrat sta
se ta dva is ljuboserdja spopadla in sta se
v dvoboju oba konzhalala. Starishi ubitih se
rasjesé, in gredo ter dekleta umore, ki je
bilo take nefrezhe krivo. Glavo so ji od-
resali in v vodnjak vergli. Nekaj dni po-
tem je prishel sveti Dominik v ta kraj, in
od Boga rasvetljen se vstopi k temu vod-
njaku, in saklizhe: „Alekfandra, ven pridi“.
In glej, glava umorjenke pride in se po-
stavi na rob vodnjaka, ter prosi svetiga Do-
minika, de bi jo ispovedal. Svetnik jo is-
pove, in jo na to tudi obhaja, in to vpri-
zho velike trume ljudi, ki so bili vkup pri-
tekli, ta zhudesh viditi. Na to ji sveti Do-
minik sapove povedati sakaj je tako gnado
dosegla. Alekfandra je odgovorila, de je
bila takrat, ko so ji bili glavo odresali, v

smertnim grehu, pa de jo je Marija Deviza savoljo svetiga roshnikranza, kteriga je vselej poboshno molila, pri shivljenji ohranila. Dva dni je stala glava shiva na vodnjaku vprizho vsih ljudi, in potem je shla dusha v vize. Štirnajst dni posneje se je prikasala dusha Alekfandre svetimu Dominiku lepa in svitla kakor svesda, in mu je rekla, de je ena nar boljsih pomozh sa dushe v vizah sveti roshnikranz, kteri se sanje moli, in de dushe hitro ko v nebesa pridejo, profijo sa tiste, kteri so jim s to mogozhno molitevjo pomagali. In ko je bila to isgovorila, je vidil sveti Dominik to frezhno dusho veselo v nebesa iti.

Molitev.

O Kraljiza nebes in semlje, Mati Gospoda zeliga sveta, o Marija, nar vezhji, nar visokejsi, in nar ljubesnivsi Štvar, ref je, de jih je veliko na svetu, kteri te ne ljubijo, in te ne posnajo. Ali v nebesih je toliko milijonov angelov in svetnikov, kteri te ljubijo in te bres prenehanja hvalijo. Tudi na tem svetu, o koliko dush gori v ljubesni do tebe, ki shive saljubljene v tvojo dobrotljivost. Oh, de bi te tudi jest ljubil, moja preljubesniva Gospa! Oh, de bi skerbel vedno tebi flushiti, in te hvaliti in

te zhaftiti, in pomagati, de bi te vsi ljudje ljubili! Ti si Boga v ljubesni vnela, kteriga si s svojo lepoto tako rekozh istergala is narozhja vezhniga Ozheta, si ga na semljo potegnila, de je postal zhlovek in tvoj Sin; in jest ubogi zhervizhik bi ne bil vnet v ljubesni do tebe? Pazh, prekladka Mati, tudi jest te hozhem ljubiti, in slo ljubiti, in hozhem storiti kolikor morem, de te bodo tudi drugi ljudje ljubili. Sprejmi toraj milostljivo te shelje, ktere imam te ljubiti, in pomagaj mi, de te bom ref ljubil. Jest vem, de Bog tiste, kteri tebe ljubijo, s milostljivimi ozhmi gleda; on sa svojo zhaftjo nizh bolj ne sheli, kakor tvojo zhaft, in viditi, de bi te vse stvari zhaftile in ljubile. Od tebe, Gospa, upam vso svojo frezho. Ti mi bosh odpuštenje vsih mojih grehov sadobila, ti mi bosh stanovitnost v dobrim sprofila; ti mi bosh smertno uro na strani stala, ti me bosh ognja viz obvarovala, ti me bosh poslednjizh v nebeslki paradish pripeljala. Toliko upajo od tebe vsi, kteri te ljubijo, in nikoli niso sapeljani. Toliko upam, tudi jest, ki te ljubim is zele dushe, in sa Bogam zhes vse. Amen.

3. *Marija spremlja svoje flushabnike v nebesa.*

O kako lepe snamnja isvoljenja imajo

flushabniki Marije Devize! Šveta zerkev oberne na Mater boshjo besede svetiga pisma, ktere pravijo: „Pri vsih sim pozhitka iskala, in v dedshini Gospodovi bom prebivala“. (Šir., 24.) Te besede rasloshi Kardinal Hugo rekozh: „Blagor mu, v kteriga hifhi Deviza Marija pozhitik najde“. Marija is ljubeshni, ktero ima do vsih, sheli gospodvati v vsih svojih flushabnikih; veliko pa jih je, kteri je ne sprejmejo, ali pa je pri sebi ne obdershé. Blagor mu, kteri jo sprejme in obdershi! „In v dedshini Gospodovi bom prebivala, to je“, pravi uzheni Pacciucheli, „v tistih, kteri so dedshina Gospodova“. Poshnost do Marije Devize prebiva v vsih tistih, kteri so dedshina Gospodova, to je kteri bodo v nebesih Boga vekomaj zhaftili. Dalje govori Marija ravno na tistim kraju svetiga pisma: „Kteri me je vstvaril, je pozhival v mojim shotoru, in mi je rekel: V Jakobu prebivaj in v Israelu imej svojo erbshino, in v mojih isvoljenih se ukorenini“. Moj Štvarnik je hotel priti in v mojim ofershji prebivati, in je hotel, de prebivam v ferzih vsih isvoljenih, kterih podoba je bil Jakob, in kteri so dedshina ali erbshina Marije Devize; Gospod je naredil, de je v vsih is-

voljenih ukoreninjena poboshnost in saupanje v mene.

O koliko svetnikov bi ne bilo v nebesih, ako bi jih ne bila Marija s svojo mogočno pomozhjo vanje pripeljala! „Jest sim storila v nebesih de je postala vedno sadoftna luzh“. Tako govori Marija po raslaganju Kardinala Hugona dalje, to je: Jest sim storila de se v nebesih toliko vezhnih luzh sveti, ktere so moji flushabniki in zhaftivzi. Sato pristavi ta pifavez: „Veliko svetnikov je v nebesih po profhnjah Marije Devize, kteri bi nikoli ne bili tam drugazhi kakor skos njo“. Sveti Bonaventura pravi, „Kdor v njo saupa, temu se bodo nebesfke vrata odklenile“. Sato je sveti Efrem poboshnost do Matere boshje imenoval: „Odpero nebesfkiga Jerusalema“. Poboshni Blosij govori s Marijo, in ji rezhe: „Gospa, tebi so isrozheni kljuzhi in sakladi nebesfkiga kraljestva“. Sato jo moramo vedno profiti s besedami svetiga Ambrosha: „Odpri nam nebefa, o Deviza, kterih kljuzhe imash“. Odpri nam, Marija nebefa, ker imash ti kljuzhe od nebes, in si tudi fama „vrata nebesfke“ kakor te sveta zerkev imenuje.

Ravno sato imenuje sveta zerkev Marijo svesdo morja: „Zhesfhena, svesda

morja“ Šveti Tomash Akvin pravi: Še imenuje svesda morja, ker kakor svesda mornarje v pristan (v kteriga so namenjeni) visha, tako napeljuje kristijane Marija v svelizhanje“.

Šveti Peter Damian imenuje Marijo lestvizo (lojtro) nebes, in pravi: „Lestviza nebes, ker je po nji Bog prishel s nebes, de bi po nji ljudje mogli v nebefa priti“.

Sato pravi sveti Atanasij: „Zheskena, milosti polna, de si postala pot svelizhanja in vs-hod v nebefa“. Šveti Bernard imenuje Marijo „vos v nebefa“; in sveti Janes Geometer jo posdravi: „Zhesken, presvetli vos!“ kateri njene flushabnike v nebefa vósi. Sato pravi sveti Bonaventura: „Tebe snati in posnati, o Deviza, porodniza boshja, je pot neumerjuzhnosti, in tvoje mozhi osnativati je pot svelizhanja“.

V franzishkanskih zhasopisih se bere od brata Leona, de je on vidil enkrat ruzezho lestvizo, verh ktere je stal Jesus Kristus, in eno belo, verh ktere je stala njegova sveta Mati. Vidil je, de so nekteri hotli po ruzezhi lestvizi iti, so fhli nekoliko stopniz, in so kmalo nasaj padli, so spet lesli, in spet padli. Na to jim je bilo rezhenó, de naj po beli lestvizi gredo, in po tej jih je vidil frezhno vs-hajati, ker jim je presveta

Deviza roko podajala, in tako so varno v paradish pribli. **Šveti Dionisij Kartusian** pravi: „Kdo se svelizha? Kdo kraljuje v nebesih? Gotovo le tisti, sa ktere **Kraljiza** milosti govori“. To poterdi **Marija fama**, rekozh: „Skos mene kralji kraljujejo“. (Prip. 8, 15.) **S** pomozhjo moje profhnje kraljujejo dushe narpred v shivljenji na svetu, ker gospodujejo nad svojimi strastmi, in bodo kraljevali kdaj vekomaj v nebesih, kjer so po besedah svetiga **Augustina** vsi kralji: „Kolikor prebivavzov, toliko kraljev“. „S eno besedo“, pravi **Richard** od f. **Laurenza**, „**Marija** je **Gospa** nebeshkiga paradisha, ker gospoduje tam, kakor hozhe, in pripelje vanj, kogar hozhe; in pristavi besede svetiga pisma: **V Jerusalemu** je moja oblast, ker sapovedujem, kar hozhem, in pripeljem vanj, ktere hozhem“. In ker je **Marija Mati Gospoda** nebes, pravi **Rupert**: „Po pravizi kraljuje v zelim kraljestvu **Gospodovim**“.

Mati boshja nam je s svojimi profhnjami in pomozhmi nebefa she sadobila, de ji sdaj le mi sami nasprotlejev na pot ne nastavljamo. **Šveti Antonin** pravi: „**Marija** nam je nebeshko kraljestvo s svojo besedo, s svojo pomozhjo in s svojimi profhnjami sadobila“. „Kdor tedej **Marii** flushi, in sa

kteriga ona prosi, je she tako svest nebes,
 kakor de bi she v njih bil“, pravi Guerik
 opat. Sveti Janes Damaszzen pravi: „Ma-
 rii flushiti in njene drushine biti, je nar ve-
 zhji zhaft. Sakaj nji flushiti se pravi kra-
 ljevati, in nji pokorin biti, je vezh kakor
 kraljeva zhaft“. Nasproti pa pravi ravno
 ta svetnik: „Ljudstvo, ktero nji ne flushi,
 bo poginilo, Ljudje, kateri nimajo pomozhi
 tako mogozhne Matere, tudi nimajo pomo-
 zhi boshjiga Sinu in zele nebeshke dru-
 shine“.

Vedno bodi hvaljena nefkonzhna do-
 brota nashiga Boga, de nam je v nebesih
 Marijo Devizo sa besednizo postavil, de ona,
 kakor Mati Sodnikova in Mati milosti opra-
 vilo nashiga svelizhanja ofkerbljuje. Tako
 misli in govori sveti Bernard. In menih
 Jakob, uzhenik med gerfhkimi zerkvenimi
 ozhaki, pravi, de je Bog Marijo kakor most
 postavil, po katerim moremo zhes morje tega
 shivljenja v pokojno savetje priti. Sato sa-
 klizhe sveti Bonaventura: „Poslufhajte ljud-
 stva, ktere shelite kraljestvo boshje dosezhi;
 Marijo Devizo zhaftite, in bote nashli ve-
 zhno shivljenje“.

Pa tudi tisti, kateri so she pekel saflu-
 shili, ne smejo obupati sa svelizhanje, zhe
 le sazhno Marii Devizi svesto flushiti. „Ko-

liko grešnikov“, pravi sveti Germam, „je she skos tebe, o Marija, Boga nashlo in svelizhanje doseglo!“ Rihard od s. Laurenza opomni, de je po besedah svetiga Jansenasa s dvanajstimi svesdami kronana. Nasproti pa se bere v visoki pesmi, de je Marija kronana s svermi, s levi in s pardi: „Pridi s Libana, moja nevesta, pridi s Libana, pridi, bosh kronana isleshish levov, is hribov pardov“. (Vis. pes. 4, 8.) Kako je to rasumeti? Rihard govori in pravi, de so sveri grešniki, kateri skos prošnje Marije Devize postanejo svetli, kakor nebeske svesde, ktere se na glavo presvete Devize lepshi podajo, kakor vse telesne svesde, ki jih na nebu vidimo. Ko je enkrat flushabniza boshja, deviza seltra Šerafina Kapri, kakor se v njenim shivljenji bere, Marijo Devizo sa spreobrnjenje tavshent grešnikov profila, pa se je bala, de morebiti prevezh profi, se ji je Deviza Marija sama prikasala, in ji je rekla: „Sakaj se bojish, ali jest nisim mogozhna sadošti od svojiga Šina svelizhanje tavshent grešnikov isprofiti? Glej jih, isprofila ti jih bom“. Na to jo je Marija v duhu v nebasa peljala, in ji je pokasala nefhteovilno trumo duh grešnikov, kateri so bili she pekel saflushili, in so bili po proš-

njah Marije Devize rešeni, in so se vezh-
niga svelizhanja she veselili.

Ref je, nihzbe na tem svetu ne more
sa gotovo vediti ali bo svelizhan, ali ne.
„Zhlovek ne ve ali je sovrafhtva ali
ljubesni vredin, ampak vse je nego-
tovo v prihodno prihranjeno“. (Pridg.
9, 1.) David prasha: „Gospod, kdo bo
prebival v tvojim shtoru? (Pfl. 14.)
Na te besede sveti Bonaventura tako od-
govori: „Hodimo po stopinjah Marije De-
vize, o grešniki, in njenih svetih nog se
oklenimo. Dershimo se je terdo, in ne is-
puštimo je, dokler naf ne shegna“. Hozhe
rezhi: Saupajmo terdno v Marjio, profimo
jo, de naf ona shegna, in njeni shegen
nam bo vezhno svelizhanje prinesel. Sato
pravi sveti Anselm: „Sadofti je, o Marija,
de le ti hozhesh nafhe svelizhanje, in go-
tovo ne bomo mogli ne svelizhani biti“.
Šveti Antonin pristavi: „Gotovo je, de bodo
tisti, v ktere Marija svoje ozhi oberne,
opravizheni in svelizhani“.

Šveti Ildefons pravi, de je Marija po
pravizi rekla: „Povelizhevali me bodo
vsi narodi“, sakaj fkos pomozh Marije
Devize vsi isvoljeni svelizhanje dofeshejo:
„Po pravizi se imenuje povelizhana, ker
fkos njo so vsi svelizhani“. Šveti Metodij

pravi: „Ti, Marija, si sazhetek, freda in konz nashiga svelizhanja“. Ona je sazhetek, ker nam sadobi odpuštenje grehov, je freda, ker nam sadobi stanovitnost v gnadi boshji, je konez nashiga svelizhanja, ker nam na sadnje sadobi nebeshki paradish. Šveti Bernard pravi dalje: Škos tebe, Marija, fo nebefa odperte, pekel isprasnjen, nebeshki Jerusalem popravljen, grehnikam ki fo pekla zhakali, shivljenje dano“.

Zhes vse to nam pa ferzhnost daje gotovo svelizhanje upati lepa obluba, ktero Marija fama tistim daje, kateri jo zhasfe, in si s naukam in sgledam prisadevajo pomagati, de bi jo tudi drugi sposnali in zhasfili. „Kteri v meni delajo, ne bodo greshili, kateri me v luzh postavljajo, bodo vezhno shivljenje imeli“. (Sir. 24, 31). Blagor toraj tistim, ktere Marija ljubi; sato pravi sveti Bonaventura: „Kteri milost in ljubesen Marije Devize dofeshejo, te bodo nebeshki prebivavzi sposnali, in kdor bo njeno snamnje imel, bo sapifan v bukve shivljenja“. Kaj tedej pomaga si nemir delati s prepiri uzhenih pifavzov, ali naf je namrezh Bog pred previdenjem ali po previdenji nashiga saflushenja namenil, de bomo svelizhani, ali ne?

Ali smo sapifani v bukve shivljenja, ali nismo sapifani? Zhe smo svesti flushabniki Marije Devize, in zhe naš bo ona varovala, bomo gotovo sapifani; sakaj sveti Janes Damafzen pravi, de Bog nikomur ne da poboshnosti do Marije, kakor le tistim, ktere hozhe svelizhati. Ravno to se vidi, de je Gospod sam po svetim Janesu obljudil, ki pravi: „Kdor bo premagal, bom sapifal, nanj imé svojiga Boga in imé mesta mojiga Boga“. (Skr. rasod. 3, 12.) Kdo pa je mesto boshje drug, kakor Marija, kakor raslaga sveti Gregor besede Davidove: „Zhaftitljivo se govori od tebe, mesto boshje“. (Pfl. 36).

Prav tedej smemo rezhi s svetim Paulam: „On ima to pezhat: Gospod jih posna, kteri so njegovi“. (II. Tim. 2, 19.) Kdor ima to snamnje, ali pezhat, de je flushabnik Marije Devize, ga Bog sa svojiga sposna. Sato pishe sveti Bernard, de je poboshnost do Marije Devize „naj gotovilhi snamnje, de bo tisti, kdor jo ima vezhno svelizhanje dosegel“. Sveti Alan pravi, de kdor Marijo pogosto s molitevjo „Zheskena - Marija“ pozhafti, ima posebno veliko snamnje, de je v svelizhanje namenjen. Ravno ta pravi, de je svet roshnikranz stanovitno moljen fkor gotovo

snamnje vezhniga svelizhanja. V bukvah od ljubesni do Marije pravi Nirenberg, de flushabniki Marije Devize nimajo le na tem svetu posebnih praviz in posebnih dobrot od Marije, temuzh bodo tudi v nebesih bolj pozhesheni. On pristavi, de bodo oni v nebesih posebne snamnja nosili, po katerih se bodo posnali, de so flushabniki Matere boshje in kraljize nebeshke, in to po besedah svetiga pisma, ki pravi: „Vsi njeni domazhi imajo dvojno oblazhilo“. (Prip. 31, 21.)

Šveta Marija Magdalena Pazis je vidila enkrat samaknjena v frede morja zholnizh, v katerim so bili vsi flushabniki Marije Devize, in ona sama je zholn kermila, in jih je frezhno v kraj pripeljala. V tem je svetniza sposnala, de so tisti, kateri v varstvu Marije Devize shivé, v frede nevarnost tega shivljenja obvarovani pogube greha in pogubljenja, kjer jih ona varno pelje v kraj vezhniga paradisha. Prisadenimo se toraj v ta zholnizh v brambo Marije Devize priti, in v njem si bodimo svesti nebeshkiga kraljestva, kakor tudi sveta zerkev poje: „V tebi, sveta boshja porodniza imamo vsi veselo prebivanje“. Šveta Mati boshja, vsi, kateri bodo vezhniga veselja deleshni postali, v tebi prebivajo, in v tvojim varstvu shivé.

Prigodba.

Zesarij pripoveduje, de je bil neki zisterzenfki menih, kateri je Marijo slo zhaftil, in je shelel de bi se mu prikasala, ter jo je neprenehama sa to profil. Ko je bil enkrat eno nozh na vertu, in je proti nebesam gledal, in sraven shelje obudval svojo Gospo sagledati, vidi naenkrat lepo in svetlo devizo s nebes priti, ktera ga prafha: „Tomash, ali bi me rad flifhal peti?“ Ko menih poterdi, deviza sazhne tako fladko peti, de je on mislil, de je v nebesih. Ko ispoje, sagine deviza, in sa-pusti v njegovim ferzu velike shelje svediti, kdo je ta deviza bila. Pa na enkrat se prikashe druga deviza, tudi neisrezheno lepa, ktera mu je tudi dala svoje petje flifhati. Pri tej se pa menih ni mogel sdershati, de bi ne bil prafhal, kdo de je. Deviza mu odgovori: „Tista ki si jo pred vidil, je bila Katarina, jest pa sim Nesha, obe sve marternizi Jesufove, poslana od nafhe Gospe, te rasveseliti. Sahvali Marijo, in pripravi se she vezhji gnado dosefezhi“. Ko je bila to isrekla, je sginila. Menih pa je stal she s vezhjimi sheljami Marijo svojo Gospo sagledati. Ni se motil, saka j kmalo na to je sagledal veliko sve-

globo, zhuti, de se mu ferze s novim veseljem napolnuje, in glej, v fređi svetlobe se mu prikashe Marija obdana s trumo angelov, in v nefkonzhno vezhji lepoti, kakor ste bile une dve svetnizi, in mu je rekla: „Ljub moj flushabnik in sin, jest sim milostljivo sprejela tvojo flushbo, ki si mi jo skasoval, in sim uflishala tvoje profhnje. Ti si shelel mene viditi; lej tukej sim. Hozhem ti pa dati flifhati tudi moje petje“. In sveta sveta Deviza je sazhela peti, in petje je bilo tako prezhudno fladko, de je menih vse zhutilo sgubil, in je s obrasam na tla padel. Zdaj sasvoni k juternizam, in menihi se snidejo, in ker Tomasha ni bilo, so ga fhli ifkat v zelizo in po vsih krajih. Na sadnje ga najdejo na vertu, kakor mertviga. Klofhterski sprednik mu sapové, de naj pové, kaj se mu je bilo prigodilo, in ker je bil popolnoma sam k sebi prifhel je is svete pokorfhine pripovedoval vse gnade, ktere mu je bila Mati boshja dodelila.

Molitev.

O nebeshka Kraljiza, Mati svete ljubeshni, ker si ti med vsemi stvarmi naj bolj ljubeshniva, naj bolj od Boga ljubljena, in njegova perva ljubljena, oh naj ti bo prav, de te tudi jest gresfhnik ljubim, nehvaleshni

greshnik in ubogi gresnik, de ga ni takiga na svetu. Ker mislim, de sim sgol is tvoje dobrote, in bres svojiga nar manjshiga saflushenja is pekla refhen, gorim od ljubesni do tvoje dobrotljivosti, in vse svoje saupanje v tebe stavim. Jest te ljubim, moja Gospa, in shelim de bi te she bolj ljubil, kakor so te sa tebe nar bolj uneti fvetniki ljubili. Shelim, ako bi mogel, de bi te v sim ljudem snano storil, kateri te ne posnajo, de bi sposnali, kako si ti vredna ljubljena biti, de bi te tako vsi ljubili in zhaftili. Shelim tudi umreti is ljubesni do tebe, ako bi mi v brambi sa tvoje sveto Devishtvo, sa tvojo visoko vrednost, de si Mati boshja in de si bres madesha spozheta treba bilo umreti. O moja preljubesniva Mati, naj ti dopadejo te moje shelje, in nikar ne pripusti, de bi bil tvoj flushabnik, kateri te tako mozhno ljubi, kdaj tovrashnik dobrotljiviga Boga, kteriga ti tako gorezhe ljubish. Nekdaj, o Marija, te nisim ljubil, in sim tudi malo skerbel, de bi bila ti mene ljubila. Pa savoljo tega vender ne obupam savoljo svojih nekrajnih grehov, ker vem, de ti, dobrotljiva in milostljiva Gospa, tudi nar vezhji gresnikke ljubish, kateri tebe ljubijo; tudi ti ne pustish, de bi te kdo v ljubesni premagal. O preljubljena Kraljiza,

jest hozhem v nebefa priti, in te tam ljubiti. Kadar tjekej pred tvoje noge pridem, bom veliko bolj sposnal, kako si ti ljubesni vredna, in koliko si storila sa moje svelizhanje. Sato te bom tam s vezhji ljubesnijo ljubil, in se ne bom bal, de bi kdaj jenjal te ljubiti. O Marija, jest se sa gotovo sanesem, de bom s tvojo pomozhjo svelizhanje dosegel. Prosi Jesusa sa me. Nizh drusiga ne shelim, le to, de me svelizhafh; ti si moje upanje. Toraj hozhem vedno peti:

Ti, Marija, Mati mila,
Bofh nebefa mi sprofilu.

Deveto poglavje.

○ milostljiva, ○ dobrotljiva.

Kako velika je dobrotljivost in milost Marije Devize.

Šveti Bernard, ko od velike dobrote in milosti Marije Devize do naš grešnikov govori, pravi, de je ona tista obljubljena deshela, v kateri se mleko in med zedi. Sato pravi šveti Leon: „Marija Deviza je v serzu tako polna milosti, de saflushi ne le milostljiva, temuzh sgol milost imenovana biti“. Šveti Bonaventura, ki premišljuje milostljivost Matere boshje, pravi: „Sares, Gospa, zhe tebe pogledam, ne vidim nizeh drugiga, kakor milost; sakaj savoljo usmiljenja vrednih grešnikov si Mati boshja postala, in tebi je opravilo usmilovati se isrozheno. Povsod si sa uboge grešnike fkerbna, vsa si s milostjo obdana, vidi se, de drusiga ne shelish, kakor milost fkasovati“. Dobrotljivost Marije Devize je tako velika, kakor pravi abat Guerik, de njeno serze ne more nikoli prenehati milosti sadu roditi. In kaj

more is vira milofti drusiga isvirati, kakor miloft, kakor pravi sveti Bernard.

Sato je bila Marija imenovana olika: „Kakor lepa olika na polju“. (Šir. 24.) Sakaj kakor olika ne more drusiga roditi, kakor olje, ki je podoba milofti, tako is rok Marije Devize ne pride drusiga, kakor miloft in dobrote. Sato se sme po pravizi Marija imenovati Mati olja, kakor pravi Ludevik Ponte, ker je ona Mati milofti. Sato se nam ni treba bati, zhe profimo Marijo olja njene milofti, de bi ga nam odrekla, kakor so ga pametne devize nespametnim odrekle, ki so djale: „de ga nam in vam ne smanka“, sakaj „Marija je polna olja milofti“, pravi sveti Bonaventura. Sato je sveta zerkev ne imenuje le modro, temuzh „Devizo nar modrejshi“; in Hugo od s. Viktorja pravi: „Milofti polna, in tako polna, de is tvojiga obilniga olja zel svet sajema. Zhe so namrezh modre devize olje v posodah s svetilnicami vsele, si ti Deviza nar modrejshi vsela posodo obilno in nesmanljivo polno, is ktere olje milofti tozhish in svetilnice vsih rasvetljujeh“.

Pa sakaj, prasham, se pravi, de ta lepa olika „na polju stoji“, ne pa, de bi stala na kakim vertu s sidam ali s plotam sagrajena? Kardinal Hugod odgovori:

„Sato, de bi jo vsi vidili, in vsi k njej pribeshali“. De bi nikomur ne oftala skrita, ampak de bi v svojih potrebah vsi pri njej pomozh dobili. Te lepe besede poterdi tudi f. Antonin, ki pravi: „Do oljike na polju vsi lahko pridejo, in njen sad berejo. Do Marije pravizhni in greslhniki lahko pristopijo, de od nje milost prejmejo“. In na to pristavi sbe ta svetnik: „O koliko pravizhnih shib savoljo grehov, je ta presveta Deviza milostljivo odvernila!“ Tudi poboshni Tomash Kempenski lepo govori rekozh: „Ni ga bolj varniga kraja se skriti, kakor je narozhje Marije Devize. Tam ima ubogi svoje domovanje, tam najde bolnik svoje sdravilo, shalostni tolashbo; tam bojezhi dober sovet, tam sapufheni dofeshe pomozh“.

Gorje nam, ko bi ne imeli te Matere milosti, ki je vedno pripravljena in skerbna nam pomagati v nasi revshini. Sveti Duh pravi v svetim pismu: „Kjer ni shene, tam ubogi sdihuje“. (Sir. 36.) Ta shena, pravi sveti Janes Damascen, je ravno Marija: „Bolnik jezhi, kjer ni te presvete Shene“. Pazh ref; sakaj ker Bog hozhe, de se vse dobrote le po proshnjah Marije Devize dele, bi tam, kjer bi teh ne bilo, tudi ne bilo upanja milosti, kakor je Gospod sam sveti Brigiti nasnanil, rekozh: „Ako bi proshnje

Marije Devize ne profile, bi ne bilo upanja milosti“.

Ali se morebiti bojimo, da Marija ne bo videla naših rev, ali da ne bo imela ufmiljenja do njih? To ne, temuzh Marija jih bolj vidi in bolj zhuti, kakor mi. Sato pravi sveti Antonin: „Ne najde se noben svetnik, kateri bi tako ufmiljeno obzhutil naše reve, kakor ta Shena, presveta Deviza Marija“. Sato, kjer ona vidi potrebe, ne more da bi ne pritekla in milostljivo ne pomagala, in Rihard od s. Viktorja pravi: „Kjer se najde nadloga, tje o Marija, te zhe in pritezhe na pomozh tvoja milost“. To poterdi Mendøza, ki pravi: „Tedej, o presveta Deviza, kjer reve in nadloge najdesh, tam svoje milosti islivash“. In tega opravi la milosti Marija ne bo nikoli v nemar pustila, kakor ona sama saterdi: „Na vekomaj ne bom nehala, in v njegovim svetim prebivalishu bom pred njim stregla“. (Šir. 24.) Kardinal Hugon te besede takole rasloshi: „Notri do prihodnjiga veka, to je, do veka svelizhanih, ne bom nehala pomagati v potrebah, in sa gresnike profiti“. Notri do konza sveta ne bom prejenjala milosti fkasovati in sa gresnike profiti, da bili svelizhani in vezhnih nadlog resheni.

Svetonij pripoveduje od rimfkiego zefarja Tita, de je bil tako vestin vřakimu dobro storiti, kar ga je kdo profil, de je tisti dan, kateri ni nikomur nizeh dobriga storil, vselej shaloftin rekel: „Prijatli, dan sim sgubil“. Pred ko ne je ta zefar to bolj is nezhimernosti ali pa is zhařtosheljnosti govoril, kakor is prave ljubesni. Pa nasha Zefariza Marija, ako bi bilo mogozhe, de bi kter dan ne bila nikomur nizeh dobriga storila, bi smela sama tako govoriti, ker je polna ljubesni in shelja dobrete deliti, kakor pravi Bernardin Buftis: „Ona ti bolj hozhe dobro storiti, in milofti deliti, kakor bi ti mogel sheleti dobrete prejemati“. In sato pravi imenvani uzhenik, de kolikorkrat k njej pribeshimo, jo bomo nashli v vřih rezheh polno milofti in dobrodelnosti.

Podoba Marije Devize je bila she Rebeka, ktera je Abrahamovimu hlapzu, ki jo je vode sa piti profil, rekla: „Tudi tvojim kamelam bom vode sajela, de bodo vse pile“. (I. Mojs. 23.) Na to rezhe Marii poboshni řveti Bernard: „Gospa, ne le hlapzu Abrahamovimu, temuzh tudi njegovim kamelam daj piti is řvojiga obilniga řtudenza“. Je hotel rezhi: Gospa, ti si miloftljiva in bolj dobrotljiva, kakor Rebeka, sato ti ni dořti, de le Abrahamo-

vim hlapzam, to je, svestim flushabnikom boshjim, dobrote svoje nesmerne milosti delish, temuzh delish jih tudi kamelam, ktere pomenijo gresfnike. Kakor je tedaj Rebeka vezh dala, kakor je bila proshena, tako Marija tudi daruje vezh, kakor fami shelimo. Rihard od s. Laurenza pravi, de Marija posnema dobrotljivost svojiga Šinu, kateri vselej vezh da, kakor kolikor je proshen, kakor poterdi sveti Paul, ki pravi: „On je bogat do vsih, kateri ga profijo“. (Riml. 10, 12.) Sato rezhe Marii neki poboshni pisavez: „Gospa, prôsi ti sa mene, ker bosh ti gnade sa mene s vezhji poboshnostjo profila, kakor bi jest fam samogel; ti mi bosh pa tudi vezh sprofila, kakor bi se jest upal profiti“.

Ko Samaritani niso hotli sprejeti Jesusa Kristusa in njegovih nauk, sta rekla sveti Jakob in sveti Janes: „Gospod, ali hozhesh de rezheva, de ogenj pride s neba, in jih pokonzha? Jesus pa jih je posvaril, rekozh: Ne vesta, kteriga duha sta. (Luk. 9, 55.) Kakor de bi bil rekel: Jest sim tako usmiljeniga in sladkiga duha, de sim prishel is nebes svelizhat, ne pa kasnovat gresfnikov, in vi dva jih hozheta pokonzhati? Kakshin ogenj? Kakhne kasni? Molzhita, in ne govorita od

pokonzhvanja, sakaj to ni moj dub. Marija pa, ki ima svojimu Šinu popolnoma podobniga duha, ne smemo misliti, de bi ne bila vša nagnjena milost fkasovati, ker je, kakor je rekla sveti Brigiti, ona Mati milosti imenovana, in jo je ref milost boshja milostljivo storila. Sato je sveti Janes vidil Marijo v solnze oblezheno: „In veliko snamnje se je prikasalo na nebu, shena s solnzam ogernjena“. (Škr. rasod. 12, 1.) Zhes te besede pravi sveti Bernard Marii Devizi: „Ti oblazhish solnze, in solnze tebe oblazhi“. Hozhe rezhi: kakor si ti solnzu, to je Svelizharju, zhlovehko telo dala, v kteriga si ga tako rekozh oblekla, tako je on tebe s svojo milostjo obdal in ogernil.

Marija je tako dobrotljiva in milostljiva, pravi ravno ta svetnik, de kadar jo kak gresnik pomozhi profi, ne preiskuje njegove vrednosti, zhe je vredin ali ne uflifhan biti, ampak vse uflifhi in jim pomaga. Sato govori tudi sveti Hildebert od Marije, in pravi, de je imenovana „lepa kakor luna“. (Vis. pef. 6.) Sakaj, kakor luna obsveti na semlji vse, tudi nar bolj niske rezhi, tako Marija rasvetluje in refhi vse, tudi nevredne gresnike. In desiravno luna svojo svetlobo od solnza dobi, se vender hitreje

premika: „Kar folnze stori v letu, stori luna v meszu“. Sato rezhe tudi sveti Anselm: „Hitreji je vzhasi nashe svelizhanje, zhe klizhemo ime Marije, kakor zhe klizhemo ime Jesufovo“. Savoljo tega opominja Hugon od f. Viktorja, de zhe nas nashi grehi strashijo se Bogu priblishati, ker je on nefkonzhno velizhastvo, ki smo ga rasshalili, se ne smemo bati pribeshati k Marii, ker pri nji nizh ne najdemo, kar bi nas strashilo. Ona je sizer sveta, bres madesha, kraljiza sveta in Mati boshja; pa je vender nashe kervi, je hzhi Adamova, kakor mi. Sveti Bernard pravi: „Vse, kar se Marije dotizhe, je polno milosti in dobrote. Poslednizh je vsm vse postala, modrim in nevednim se je s obilno ljubesnijo dolshnizo storila. Vsm odpera oferzhje svoje milosti, de bi is njene polnosti vsi prejemali“. Kakor tedej po besedah svetiga Petra „hudizh okoli hodi in streshe, koga bi posherl“, ravno tako nasproti, pravi Bernardin Buftis, „Maria okoli hodi, in gleda koga bi svelizhala“.

Sveti German pravi dalje, de je sferb Marije Devize sa nas vezhji, kakor jo mi moremo sapopasti. Sato govori poboshni pisavez Pepe: „Sakaj Bog sdaj prisanasha svetu, ko je nekdej veliko manjshi grehe

ojstro kasnoval? — Vse stori savoljo Devize Marije in savoljo njeniga saflushenja“. „Nebo in semlja“, pravi sveti Fulgenzij, „bi se bila she raspadla, ko bi jih Marija s svojimi profhnjami ne obdershala“. Lepo govori tudi Arnold Karnotfki, ki pravi: „Zhlovek ima sdaj saterjen in saupljiv pristop k Bogu, ker ima Šinu boshjiga fredniga sa se pred Ozhetam, in Mater Marijo pred Šinam. Kristuf kashe Ozhetu svojo stran in svoje rane, in Marija Jesufu svoje perfa, s kterimi ga je dojila“. Ravno tako saupljivo govori sveti Peter Krisolog, ki pravi: „Ena deviza je Boga tako v prebivalishe svojiga ferza vsela, de v plazhilo sa to stanovanje terja mir semlji, svelizhanje sguhlenim, in shivljenje mertvim“.

Šveti Jordan, abat pravi: „Velikokrat jih Mati milosti otme, ktere bi praviza Šinu boshjiga lahko pogubila. Marija je saklad Gospodov, in kljuzhariza milost in dobrot. Nashe svelizhanje je v njenih rokah“. Pri- beshimo tedej vselej k tej Materi milosti, in terdno saupajmo, de nam bo pomagala, sa- kaj, kakor pravi Bernardin Bustis: „Ona je nashe Svelizhanje, Shivljenje, Upanje, So- vet, Pribeshalishe, nasha Pomozh“. Ma- rija, kakor govori sveti Antonin je tisti tron milosti, pred kteriga nas sveti apostel Paul

opominja, ki pravi: „Pristopimo s saupanjem pred tron milosti, de ufmljenje dofeshemo, de milost najdemo kadar nam je pomozhi treba“. (Hebr. 4, 16.) Šveti Antonin pristavi: „Pred tron milosti, to je pred Marijo pristopimo“. Sato sveta Katarina Sijenska Marijo imenuje delivko milosti.

Skonzhajmo s lepimi in fladkimi besedami svetiga Bernarda: „O milostljiva, o dobrotljiva, o fladka Deviza Marija! O milostljiva potrebnim, dobrotljiva profijozhim, fladka ljubijozhim! O milostljiva spokornim, dobrotljiva v dobrim rastejozhim, fladka te spremihlujejeozhim! O milostljiva v otevanju, dobrotljiva v delenju, fladka, kadar sama febe das!“

Prigodba.

Pater Karl Bovio pripoveduje, de je bil v Romans na Franzoskim oshenjen mosh, kateri je s drugo sheno napazhno snanje imel. Njegova shena, ki tega ni mogla terpeti, ni drusiga storila, kakor de je Boga profila, naj oba grefhnika fhtrafa; posebno se je podala enkrat v zerkev pred en altar Matere boshje, in jo je profila, de naj ji pravizo stori soper tisto shenfko, ktera njeniga mosha sapeljuje. K ravno temu altarju

pa je hodila tudi tista pregrešna shenka vsak dan eno Zhefhena-Marijo omolit. Eno nozh se prikashe Marija Deviza imenovani sheni v spanju, in komaj ta Mater boshjo sagleda, sazhne svojo stvar visho gnati: „Pravizo! Mati boshja, pravizo!“ Pa Mati boshja ji odgovori: „Pravizo? od mene hozhefh pravizo? Pojdi drusiga ifkat, kateri naj ti jo stori; jest ti je ne morem storiti. Vedi, de una grešniza me vsak dan s angelkim zhefhenjem pozhafti, in jest ne morem terpeti, de bi tisti, kateri me tako zhafti, terpel in kasnovan bil sa njegove grehe“. Ko se dan stori, gre ta shena k sveti mashi ravno v to zerkev Matere boshje. Ko is zerkve pride, frezha ravno prijatlizo svojiga mosha, in ko jo sagleda, jo sazhne smerjati, in jo zopernizo imenovati, ki je s svojimi zopernijami she zelo Mater boshjo premotila. Drugi ljudje, ko so to flishali, so ji sapovedvali, de naj molzhi, ker ne ve kaj govori. Shena pa pravi: „Sakaj bom molzhala, ker je to, kar govorim, refnizhno. Nozoh namrezh se mi je Mati boshja prikasala, ki mi je rekla, ko sim jo pravize profila, de mi soper to hudodelnizo ne more pravize storiti, ker ji vsak dan nekaj moli“. Prashajo tedej uno, kaj de vsak dan Materi boshji moli, in je povedala, de

eno Zhefhena-Marijo. Ker je pa ta grešnica sdaj sposnala, kako veliko usmiljenje ima Marija Deviza do nje savoljo tako majhniga dobriga dela, je tekla v zerkve, se je vergla pred podobo Matere boshje, je v prizho vsih ljudi profila odpuštenja sa toliko daniga pohujshanja, in je ozhitno vedno zhiftoft obljubila. Na to se je spokorno oblekla, si je postavila bliso tiste zerkve majhino kozhizo, v katero se je saperla, in je tam delala pokoro do konz shivljenja.

Molitev.

O Mati milosti, ker si tedej tako milostljiva, in tako slo shelish nam grešnikom, dobro storiti in nashe profhnje uflifhati, jest, nar bolj revni grešnik med vsimi drugimi ljudmi, danf pribeshim k tvoji milosti in te prosim, de mi dodelish, kar potrebujem. Naj te drugi profijo, kar hozhejo, sdravja, dobizhkov, frezhe na svetu; jest pa pridem in te prosim, o moja Gospa, sa take rezhi, ktere mi ti bolj shelish, kakor jest sam, ktere so bolj po tvoji volji, in so tvojimu svetimu ferzu bolj dopadljive. Ti si bila tako ponishna; sprôsi mi toraj ponishnost, in ljubesen do sanizhvanja. Ti si bila tako poterpehljiva v sopernostih tega shivljenja; sprôsi mi poterpehljivost v terpljenji. Ti si bila

polna ljubeshni do Boga; sprosi mi dar svete in zhiste ljubeshni. Ti si bila sgolj ljubeshni do blishnjiga; sprôsi tudi meni ljubeshni do blishnjiga, sprosi tudi meni ljubeshni do vsih, posebno do mojih sopernikov. Ti si bila vsa sklenjena s boshjo voljo; sprôsi mi popolnoma dovoljnost s vsim, kar bo Bog s meno sklenil. Ti si s eno besedo med vsimi drugimi nar svetejsi stvar; o Marija, stori tudi mene svetiga. Tebi ne manka ljubeshni, vse mi samorefsh in tudi hozhesh sadobiti. Le eno bi me tedej utegnilo sadershevati od tebe dobrote prejemati, ali moja bojezhost k tebi pribeshati, ali pa moje preslabo saupanje v tvojo pomozh; to skerb in to saupanje pri tebi vselej pomozhi iskati, mi bosh ti sadobila. Te dve gnadi toraj od tebe shelim, teh profim od tebe, te upam tudi od tebe, o Marija, Marija mati moja, upanje moje, ljubeshni, pribeshalishche, pomozh in tolashba moja! Amen.

Defeto poglavje.

o fladka Deviza Marija!

Kako fladko je ime Marija v shivljenji in v smerti.

Šveto ime Marija, ki je bilo Materi boshji dano, ni bilo snajdeno na semlji, ne ismifhljeno is pameti ali volje zhloveshke, kakor se pri vsih drugih imenih godi, ktere se ljudem dajo; ampak to ime je prifhlo is nebes, in je bilo po boshji naredbi dano, kakor prizhajo sveti Hieronim, sveti Epifanij, sveti Antonin in drugi uzheniki. Rihard od f. Laurenza pravi: „Ime Marija je is saklada boshjiga vseto“. Daljej pravi ta uzhenik: „Marija! tebi je zela sveta Trojiza ime dala sa imenam tvojiga Šina, ktero je zhes vse imena, de se tudi v tvojim imenu priklone vsako koleno, v nebesih, na semlji in pod semljo“. — Premiflimo tedej kako je med drugimi prednostmi, ktere je Gospod imenu Marije dal, to ime flushabnikom te presvete Devize fladko v shivljenji in v smerti.

Spervizh govorimo od zhafa tega shivljenja. Sveti pufhavnik Honorij pravi: „To ime Marije je polno vse fladkoſti in prijetnoſti“. Tako, de ſveti Anton Padovanſki v imenu Marije ravno tiſte fladkoſti najde, ktere ſveti Bernard v imenu Jeſufa premifhluje. „Ime Jeſuf“, pravi ta, „ime Marija“, pravi uni, „je radovanje v ferzu, med v uſtih, fladko petje v uſheſih“. V ſhivljenji pobošniga Juvenala Ancina, ſhkofa v Saluzi ſe bere, de kadar je on ime Marija isrekel, je obzhutil tako zhutljivo fladkoſt, de ſi je uſta obliſoval. Bere ſe tudi, de je neka goſpa v Kolonii ſhkofu Marsiliju praviſa, de vſelej, kadar ime Marija isrezhe, vezhji fladkoſt kakor medu v uſtih okuſi. Ker je na to Marsilij to ſam ſkuſil, je obzhutil ravno tako fladkoſt. V viſoki peſmi ſe bere, de ſo ob nebovſetju Marije Devize angeli trikrat po njenim imenu praſhali: „Kdo je ta, ktera prihaja, ſkos puſhavo, kakor diſhezhe kadilo?“ (Viſ. peſ. 3, 6.) Na drugim kraji: „Kdo je ta, ktera vſhaja, kakor naſtopajozha ſarija?“ (6, 9.) In na tretjim: „Kdo je ta, ktera pride od puſhave, v flaſt vtopljenja?“ (8, 5.) Tu praſha Rihard, od ſ. Laurenza, ſakaj angeli tako ſveſto po njenim imenu opra-

fhujejo, in sam odgovori: „Morebiti sato, ker shele, de bi se jim fladko Ime odgovorilo“.

Pa tukej ne govorim od take zhutljive fladkoſti, ktero je malo kterim dano okufiti, ampak govorim od notrajne fladkoſti tolashbe, ljubeshni, veshelja, saupanja in ferzhnoſti, ktero dodeluje to ime Marija vſim tiſtim, kteri ga poboshno isgovarjajo. Abat Frankone, ko od imena Marije govori, pravi: „Sa ime-nam Jefusovim se ne imenuje nobeno drugo ime v nebeh in na ſemlji, is kteriga bi poboshne duſhe toliko miloſti, upanja in fladkoſti prejemale“. Daljej pravi: „Ime Marija ima namrezh nekaj prezhudniga, fladkiga in boshjiga v ſebi, de kadar v prijateſke ferza pride, diſhavo prijateſke fladkoſti is ſebe puhti. In zhudno je tudi to pri imenu Marije, de tavshentkrat flifhano, ſe vender vſelej kakor novo flifhi“.

Od ravno te fladkoſti govori tudi poboshni Henrik ſuſo, in pravi, de kadar to ime isrezhe, ſe zhuti tako v saupanji povſignjeniga, in s takim vesheljem v ljubeshni vnetiga, de sheli, de bi mu med vesheljem in med ſoſami, s kterimi to ljubljeno ime vſelej isrekuje, ferze is perf ſkos uſta ſe kvifhko povſignilo; on pravi, de ſe mu to ſveto ime, kakor mediza rashedi do dna

njegove dušhe, in sato saklizhe: „O prefladko Ime! O Marija, kakšna bošh she le ti fama, zhe je she tvoje ime tako ljubesnivo in prijetno!

Sato is ljubesni do Marije gorezhi sveti Bernard proti nji obernjen priferzhno saklizhe: „O mogozhna, o mila, o neprehvaljena Marija, ti ne morešh imenovana biti, de bi v ljubesni ne vnela, de bi ne poshivila dušhe tistiga, kateri te ljubi“. In zhe bogastvo rasveseli uboge, ker jih rešh njih revšhine, o koliko bolj naf uboge grešhniko rasveseli tvoje ime, o Marija, govori Rihard od s. Laurenza, sakaj: „Ime Marija je veliko bolji, kakor bogastvo, ker teshave bolj polajšha“.

Vse to poterdi sveti Metodij, kateri pravi: „Tvoje ime, o Porodniza boshja, je od vsih strani boshjih blagoslovov in milost napolnjeno“. Tako, de kakor sveti Bonaventura govori: „Tvoje ime ne more poboshno imenovano biti, de bi tisti, kateri ga imenuje, kake dobrote ne dosegel. Naj se kje najde oterpnjeno serze kakor hozhe, ali nesaupljivo kakor hozhe, pravi Jordan: „Tako velika je mozh tvojiga svetiga imena, vselej usmiljena Deviza Marija, de prezhudno omezhiti terdobo zhloveshkiga serza. Grešhnik se oddahne skos tebe v upanji odpušhenja

in milosti“. Šveti Ambrosh pravi: „Dishe-
zhe masilo je tvoje ime. To masilo naj se
raslije v oferzhje dushe, o sveta Marija,
de bodo difhave milosti boshje is nje puhte-
le“. Hozhe rêzhi: Štori, Gospa, de se
bomo spomnili pogošto tvoje ime s ljubesnijo
in s saupanjem imenovati, sakaj tebe tako
imenovati je snamnje, de smo boshje milosti
she deleshni, ali pa de bomo boshje milosti
kmalo deleshni postali.

Sa refnizo, govori Landolf is Sakfo-
nije: „O Marija, spomin tvojiga imena sha-
loftne rasveseljuje, smotljene na pot sveli-
zhanja pripelje, in grefhnike proterdi, de
ne obupajo“. Pater Pelbart pravi, de ka-
kor je Jesus Kristuf s svojimi peterimi ra-
nami zelimu svetu sdravilo is njegovih sle-
gov pripravil: „Tako Maria s svojim pre-
svetim imenam, ki je is petih zherk, vsak
dan grefhnikam odpuštenje sadobiva“.

Sato je sveto ime Marija v visoki pe-
fmi podobno imenovano olju: „Raslito olje
je tvoje ime. (Vis. pef. 1, 2.) Poboshni
Alan pravi k tem beledam: „Slava njeniga
imena je vpodobljena raslitimu olju. Olje
bolniga osdravi, lep duh daje, plamen pod-
shiga;“ ravno tako namrezh ime Marije
grefhnike osdravlja, ferza oshivlja, in pla-
men ljubeshni boshje v njih podshiga. Sato

opominja Rihard od s. Laurenza gresfnike, de naj k imenu Marije pribeshe, rekozh: **Ši gresfnik, k imenu Marije pribeshi; to ime famo je sadosti, de se osdravish. Nobene kuge ni, ktera bi na famo ime Marije ne sginila**“.

Tomash Kempenski terdi, de se hudizhi svetiga imena nebeske Kraljize slo boje, in pravi: „Nebeshke Kraljize se hudobni duhovi bojé, in de le njeno ime flishijo, kakor pred ognjem pred njim beshé“.

Prešveta Deviza fama je rasodela sveti Brigiti to refnizo, rekozh: „Nihzhe v tem shivljenji ni tako mersel v ljubesni boshji, od kteriga bi, zhe moje ime s oblubo se spokoriti na pomozh poklizhe, prezej hudizh od njega ne sbeshal“.

Ravno to ji je poterdila en drug krat, ko ji je rekla, de se hudizhi njeniga imena tako boje, de, zhe ga le imenovati flishijo, prezej dusho, ktero so dershali, ispušté.

Kakor pa hudobni duhovi od tistih beshe, kateri ime Marije na pomozh klizhejo, tako nasproti se takim dušham dobri angeli toliko bolj blishajo, kakor je Marija tudi sveti Brigiti povedala.

Šveti German pravi, kakor je dihanje snamnje shivljenja, tako je poboshno klizanje imena Marije snamnje, de tisti, kateri ga tako imenuje, ali she v gnadi boshji shivi,

ali pa faj, de bo kmalo shivljenje dufhe dosegel, sakaj to sveto ime ima mozh sadobiti pomozh in shivljenje vsakimu, kateri ga na pomozh klizhe. S eno besedo, pristavi Rihard od s. Laurenza: „Ime presvete Gospe je mozhan turn, k njemu bo pribeshal gresnik, in bo otet. Ta brani vsaktere in kakorshneколи gresnike“. To sveto ime je pa mozhan turn, kateri ne obvaruje le gresnikov nefrezhe, temuzh brani tudi pravizhne v napadih pekla. Tako govori ravno ta Rihard, ki pravi: „V nobenim imenu ni tako mogozhne brambe, in sa imenam Jesufa ni dano ljudem nobeno drugo ime, is kteriga bi toliko dobrot teklo, kakor je ime Marije“.

Sploh je snano, kakor vsakdanja skufshnja uzhi, de sveto ime Marije daje njenim flushabnikom mozh skufshnjave soper sveto zhiftoft premagovati. Zhes besede svetiga Lukesha: „In ime Devize, Marija“. (Luk. 1, 27.) govori tudi Rihard od s. Laurenza, in pravi, de evangelist imena Deviza in Marija vkupej postavi, de is tega sposnamo, de ime Marija ne more nikoli lozheno biti od devishtva in zhiftofti. Sato pravi sveti Peter Krisolog, de je ime Marija snamnje in kasalo zhiftofti, s zhimurnam hozhe na snanje dati, de zhe se kdo

boji, de je v skušnjavah soper zhistost grešil, in se spomni, de je takrat ime Marije na pomozh klizal, naj mu bo to gotovo snamnje, de ni greha soper zhistost storil.

Poslušajmo tedej vselej lep sovet, kteriga nam sveti Bernard daje, rekozh: „V nevarnostih, v stiskah, v skerbeh se spomni Marije, Marijo poklizhi; imej jo vselej na na jesiku, imej jo vselej v ferzu“. V vsaki nevarnosti gnado boshjo sgubiti, mislimo na Marijo, klizhimo Marijo s Jesusam vred, sakaj ta dva imena vselej uftriz hodita. Ta dva sladka in mogozhna imena naj se nikoli ne lozhita ne od nashih ust ne od ferz, sakaj ona nam dajeta mozh, de ne pade demo, in de skušnjave vselej premagamo. Lepe so gnade, ktere je Jesus tistim obljudil, kteri bodo ime Marije s saupanjem in s oblubo pobolshanja klizali, kakor je enkrat sveta Brigita fama flishala; flishala je namrezh Jesufa tako k Marii govoriti: „Kdorkoli bo tvoje ime na pomozh klizal, in bo v tebe saupal s prejvsetjem se pobolshati, mu bo troje dano, shalost nad grehi, sadoštenje sa grehe in mozh v dobrim rasti, poverh pa nebeshko kraljestvo. Sakaj tvoje besede so meni tako prijetne, de ne morem odrezhi, sa kar ti profish“.

Šveti Efrem gre tako dalezh, de pravi: „Ime Marije je odperalo nebeshkih vrat“. Sato po pravizi rezhe sveti Bonaventura Marii: „O svelizhanje tistih, kateri tebe na pomozh klizhejo!“ Kakor de bi bilo vse eno ime Marije klizati, kakor vezhno svelizhanje prejemati. Ravno tako uzhi Jordan, ki pravi: „Poboshno klizanje tega imena pelje v shivljenje gnade na tem ia v shivljenje flave na unim svetu“. Sato naf kaj lepo opominja poboshni Tomash Kempenski, ki pravi: „Ako shelite v vfaki nadlogi potolasheni biti, pribeshite k Marii; Marijo profite, Marijo zhashtite, Marii se priporozhite. S Marijo se rasveselujte, s Marijo shalujte; s Marijo molite, s Marijo hodite, s Marijo Jesufa ifhite. S Marijo in s Jesufam shiveti in umreti shelite. Bratje, zhe to storite, bote frezhni. Marija bo rada sa val profila, in Šin bo svojo Mater uflifhal“.

Saref fladko je tedej sveto ime Marije njenim flushabnikom v tem shivljenju, savoljo velikih gnad, ktere jim sadobiva, kakor smo vidili. Pa she fladkeji jim bo to ime v smerti, savoljo fladke in svete smerti, ktero jim bo sadobilo. Pater Sertorij is drushbe Jesufove je uzhil vse tiste, kateri umirajozhim prigovarjajo, de naj jim

pogosto ime Marije imenujejo, ker je famo to ime shivljenja in upanja v smerti imenovati sadofti vse foverashnike raskropiti, in umirajozhe v vsih njih teshavah potolashiti. Ravno tako je tudi sveti Kamilo Lelis fvojim redovnikom mozhno priporozhil, de naj umirajozhim pogosto ime Marija in ime Jesus na pomozh poklizhejo, kakor je on sam pri drugih delal, in posebno priferzhno tudi sam pri sebi storil, ko se mu je smert blisshala. V njegovim shivljenju se bere, de je umirajozh svoje ljubesnive imena Jesus in Marija tako priferzhno na pomozh klizal, de je vsakiga, kateri ga je flifhal, s ljubesnijo do teh svetih imen navdal. Na sadnje je uperl svoje ozhi v obe svete podobi, ter je roke na vkrish sadnje besede v fvojim shivljenji s nebesbkim miram v obrasu sladke imena Jesus in Marija isdihajozh ugafnil. Lepo pravi tudi poboshni Tomash Kempenski: „Ta kratka molitviza, „Jesus in Marija“, je lahka v spominu jo obder-shati, je sladka na njo misliti, je mozhna naf varovati“.

Šveta Bonaventura pravi: „Blagor vsakimu, kateri tvoje ime ljubi, o Marija! Tvoje ime je slavno in prezhudno, kateri ga ohranijo, se ne prestrashijo smertno uro“. O

blagor njemu, kateri bi umerl, kakor je umerl pater Fulgenzij, kapuzin, kateri je umiral in pel:

O Marija, o Marija!
Ti nebeshka lepotija!
Pojdva, moja Tovarshija!

Ali pa, kakor je umerl rajnik Henrik, Zisterzenfki menih, kateri je umirajozh ime Marija s vlako zherko posebej isgovoril. — Profimo tedej, ljubi kristijan, profimo Boga, de nam to gnado dodeli, de bi bila sadnja beseda nashiga jesika v smerti sveto ime Marija, kakor je profil sveti German, rekozh: „Sadnjo gibanje mojiga jesika naj bo ime Matere boshje“. O fladka, o frezhna smert, ktera je sdrushena in obvarvana s tem imenam svelizhanja, kteriga smertno uro imenovati Bog dodeli le tistim, ktere hozhe svelizhati!

O moja fladka Gospa in Mati, jest te ljubim, in ker tebe ljubim, ljubim tudi tvoje sveto ime. Obljubim in s tvojo pomozhjo tudi upam, de ga bom v shivljenji in v smerti vselej na pomozh klizal. De fklene-mo s besedami svetiga Bonaventura, rezhe-mo: „Savoljo flave svojiga imena, pridi, o Marija, pri is-hodu moje dushe is tega sveta, njej na proti, in sprejemi jo. Ras-

veseli jo s svojim svetim oblizhjem. Bodi ji stesa in pot v paradish; sprôfi ji odpufhenje miru, in sedesh luzhi“. O Marija, nasha besedniza, govori dalje ta svetnik: „Podperaj svoje flushabnike; prevsemi njih sagovarjanje pred sodnim stolam Kristusovim“.

Prigodba.

Pater Ro in pater Lirej pripovedujeta, de je bilo v Geldrii okoli leta 1465 eno dekle, Marija po imenu. Eniga dne jo je poslal njeni striz v mestu Nimwega na sômenj nekaj rezhi nakupit, in ji je narozhil, de naj zhes nozh pri svoji teti ostane, ki je tam stanovala. Dekliza je storila po povelji, in je shla na vezher svojo teto obiskat, ktera jo je pa gerdo spodila. Podala se je tedej spet na pot nasaj; ker se je bila pa kmalo nozh storila, in se je bila dekliza sjesila, je sazhela na glas kleti in hudizha klizati. Ta pa se ji ref prikashe v podobi moshkiga, kteri ji obljuhi varh biti, zhe le eno rezh stori. Dekliza she vsa v jesi obljubi vse. Nato ji rezhe hudoba, de drusiga nizh nozhe, kakor to, de se od sdaj sanaprej nizh vezh ne prekrisha, in de naj svoje ime spremeni. Dekliza pravi: „Kar krish tizhe, ga

vezh ne bom storila, moje ime mi je pa prevezh ljubo, de bi ga spremenila“. Ker je pa hudizh le silil vanjo, sta se na sadnje tako sporasumela, de se bo dekliza sanaprej le po pervi zherki imena Marije Em, ali Ema imenovala. Na to sta se podala proti mestu Anvers, in nefrezhna dekliza je shest let v tej tovarshii shivela, in toliko greha storila, de je bila vsim ljudem v pohujshanje. Eniga dne je rekla dekliza svojimu tovarshu, de bi rada she enkrat domazho deshelo vidila. Hudizh se je dolgo branil, pa na sadnje je mogel vender privoliti. Ko prideta oba v mestu Nimvega, se primeri, de so tam po navadi tistih zhafov ravno ozhitno igro is shivljenja Marije Devize igrali. Ko je nefrezhna Ema to sagledala, je ker je she nekoliko poboshnosti do Marije ohranila, sazabela jokati. Na to pravi njeni tovarsh: „Kaj bova tukej delala? Ali hozhefh, de bova tudi mi dva ljudem sa komedijo?“ Jo tedej prime, in jo hozhe odpeljati, pa dekliza se mu ustavi. Ko hudizh vidi, de bo deklizo sgubil, jo vsigne jesen visoko kvishko, in jo vershe ravno na fredo gledalishha. Na to je povedala uboga Marija, kaj se ji je bilo sgodilo. Shla je k mestnimu fajmoshteru se ispovedat, pa fajmoshter jo poshlje k shkofu v Kolo-

nijo, in fhkof ji rezhe iti k papeshu. Pa-
pesh je saflifhal njeno ispoved, in ji je po-
koro naloshil, de naj nosi do smerti tri she-
lesne okove, eno na vratu, in na vsaki
roki eno. Spokorniza se je ponishno pod-
vergla, je prifhla v mestu Mastrib, je sto-
pila v klofhter spokorniz, in je tam fhfir-
najft let v ojftri pokori shivela. Eniga dne
po teh letih se sjutraj sbudi in sagleda, de
fo se bile okove fame rasklenile, in dve
leti po tem je fvelto umerla. Volila je, de
naj te tri okove s njenim truplam vred po-
kopljejo, ktere fo jo is fushne pekla, fushno
Marije ftorile.

Molitev.

O mogozhna Mati boshja, o Mati moja,
Marija! Ref je, de nisim vredin tebe ime-
novati; pa ti, ki me ljubifh, in moje sve-
lizhanje shelifh, ti mi bosh to sadobila, de
bom mogel, defiravno je moj jesik nezhist,
vedno svojo pomozh, tvoje fvelto in mogo-
zhno ime vredno klizati; sakaj tvoje ime
je pomozh v shivljenju in svelizhanje v
smerti. O Marija prezhista, Marija preflad-
ka! ftori, de bo imenovanje tvojiga imena
sanaprej tako rekozh dihanje in fopljenje
mojiga shivljenja. Gospa, ne mudi se mi

na pomozh pritezhi, kolkorkrat bom tvoje sveto ime klizal, sakaj v vsih fkušhjavah, ktere me bodo napadale, in v vsih nadlogah, ki me bodo sadele, nikoli vezh nozhem nehati tebe na pomozh klizati, vedno hozhem ponavljati: **Marija! Marija!** Tako upam delati v shivljenji, tako upam storiti posebno smertno uro, de po smerti pridem v nebela vekomaj hvalit tvoje ljubesnivo ime, o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka **Deviza Marija!** Oh **Marija!** preljubesniva **Marija!** kakshno potolashbo, kakshno sladkost, kakshno saupanje, kakshno prijetnost obzhuti moja dusha kadar te imenuje, ali zhe le smisli na té! **Sahvalim svojiga Boga in Gospada,** ki ti je dal v moje svelizhanje to tako sladko, tako ljubesnivo, tako mogozhno ime.

Pa Gospa, meni ni sadofti te le imenovati, temuzh shelim te imenovati s vedno vezhji ljubesnijo; shelim, de me ljubesen opomni, te vedno klizati, tako, de bom mogel tudi jest s svetim **Anselmam** klizati: „**O Matere boshje Ime,** ti vlivash ljubesen v moje serze“.

O predraga moja Marija, o ljubljeni moj **Jesuf!** naj shivita v mojim in v serzu vsih ljudi vajina prefladka imena. Naj posabi moja dusha vse druge imena, de se bo

vselej spomnila le vajina sveta imena klizati.
Oh **Jesuf**, moj **Odrefhenik**! oh **Mati** moja,
Marija! kadar se bo priblishala moja smertna
ura, ktero bo mogla moja dusha is tega
sveta iti, dodelita mi po svojim neskonznim
saflushenji, de bodo moje sadnje besede:
Ljubim vaji, **Jesuf** in **Marija**! **Jesuf** in **Ma-**
rija, vama isrozhim svoje ferze in svojo
dusho. **Amen.**

Mafhna molitev. *)

Posebno o prasnikih Matere boshje.

V imenu Boga Ozheta, in Sina in svetiga Duha. Amen.

O vezhni Bog, na svojih kolenih klezhim, sveto mafho s spodobno poboshnostjo flifhati, in tebe edino praviga Boga, Gospoda nebes in semlje moliti. Vsi tukej sbrani te molimo v veliki fkrivnosti vzhlovezhenja tvojiga Šina. Povikshevati te hozhemo v Marii Devizi, ktere telo in duslo si s pripomozhjo svetiga Duha posvetil in vredno storil, prebivalishe Svelizharja sveta biti. O de bi mogel sdaj s pravo gorezho poboshnostjo moliti! O de bi vender v taki ponishnosti in v tako svetim strahu mogel moliti, kakor je Marija, sveta Deviza v Nazaretu molila, ko je angel Gabriel k nji

*) Vseta is bukviz: „Pot v nebeshko domazhijo“.

stopil, jo v Gospodovim imenu posdravil in shegnano med shenami imenoval.

Šveta Marija, Mati Narvikfhiga, Kraljiza nebes in semlje, k tebi pribeshimo ubogi Adamovi otrozi. O mogozhna Deviza, prosi sa mene v moji potrebi, v kateri te pomozhi prosim. (*Tukej si misli potrebo, v kateri si.*) O Marija, isvoljena Hzhi vezhniga Ozheta, Mati mojiga Odrefhenika, pribeshalishe vsih spokornih grefhnikov, prosim te, bodi moja besedniza pri Bogu. Prosi sa mene in sa vse, kateri so tukej sbrani, po Jesusu Kristufu, Gospodu nashim. Amen.

Angel Gospodov je osnanil Marii, in je spozhela od svetiga Duha. — O Bog, ki si hotel, de je tvoja Beseda po osnane-nju angela v prezhisti Devizi Marii mefo postala, molim te v tej globoki fkrivnosti, in povikshujem Devizo Marijo, ktera je shegnani sad svojiga telefa k svoji tėti Elisabeti nefla, in Janesu svet blagoslov pri-nefla, kjer je radoftno saklizala: Moja du-fha povikshuje Gospoda, in moj duh se ve-feli v Bogu, mojim Svelizharju.

Zhaft bodi Bogu Ozhetu, in Šinu in svetimu Duhu, kakor je bila v sazhetku, in sdaj, in vselej in vekomaj. Amen.

Pri glorii.

Zhaſt Bogu na viſokosti, in mir na ſemlji ljudem ſvete volje! O Bog, ſvojo molitev ſklenem s nebeſhkim hvalnim petjem, ktero ſo ſveti angeli tiſto nozh prepevali, ko je bil Svelizhar ſveta rojen. O nebeſhki angeli, moje ſerze ſe veſeli s vami; ſakaj tudi meni ſe je Svelizhar v Betlehemſki ſhtalizi rodil; ſato zhaſt bodi Bogu, ſlava Narvikſhimu! — O Bog, s pobošnim zbudjenjem te molim v ſkrivnoſti vzhlovezhenja tvojiga ſinu. Zhaſt bodi Ozhetu, ſinu in ſvetimu Duhu! Zhaſt trojediniu Bogu! O ſveta Marija, boſhja porodniza! Ti ſi nar freznhniſhi Mati, ſvojiga Stvarnika ſi rodila in oſtaneſh prezhiſta Deviza. ſpomnim ſe, o gnade polna, veſelja, ktero je tvoje ſerze napolnilo, ko ſi pervipot vzhlovezheniga Boga, ſvoje preſveto Dete, na ſvoje materne perſi pritniſnila. O nar ſvetejſhi Mati, proſi ſa naſ pri tiſtim Jeſusu Kriſtuſu, kteriga ſi, Deviza, v Betlehemu rodila.

Pri liſtu.

O Bog, jeſ ubogi greſhnik sdihujem k tebi, in proſim po ſkrivnoſti vzhlovezhenja in rojſtva tvojiga boſhjiga ſina in po proſhnji Devize Marije, uſliſhi miſoſtljivo mojo

proshnjo, ktero s to sveto maslo vred tebi darujem, te sa vse gnade sahvaliti, ktere si prezhisti Devizi dodelil. Svolil si jo, in si jo isvirniga greha zhisto ohranil, sato fe ti sahvalim in profim, stori tudi mene grehov zhiftiga, po Jesufu Kristufu, Gospodu nashim. Amen.

Bog, usmili se naf vsih, ki smo tukej sbrani, te v ponishnosti moliti, kakor so te modri is jutrove deshele v Detetu Jesufu molili. Dodeli nam po proshnji presvete Devize Marije vse gnade, kterih maslnik v Jesufovim imenu safe in sa naf profi. **O** vezbni **Bog**, v tebe verjemo, v tvojo usmiljenost upamo, tebe, o narvikshi **Bog**, is zeliga ferza ljubimo.

Zhaft bodi Bogu Ozhetu, itd.

Pri evangeliu.

Vsigamogozhni **Bog**, sahvalim te, de si mi svoj svet evangeli osnanil, in de sim ud katolshke zerkve. **O** blagor meni po veri, v kateri samorem vsak dan praviga Boga v svetim Sakramentu moliti in hvaliti. **O** kako frezhin sim, ki sim s presveto ker-vijo Jesufovo odrefhen; po vsaki sveti masli samorem v veri s starim Simeonam rezhi: Sdaj, o **Gospod**, pusti svojiga flushab-

nika v miru iti, ker so moje ozhi Svelizharja vidile.

O sveta Mati Jesufova, ti fama si poboshnimu Šimeonu Svelizharja svetá v roke poloshila, prosim te, poloshi to sveto Dete tudi v moje roke, poloshi ga v moje ferze, de se napolnim s ljubesnijo do Boga, in de svoje shivljenje s Šimeonovo molitevjo fklenem. Sa to gnado te prosim po Jesufu Kristufu, kteriga si, Deviza, v tempelnu darovala.

O prezhudni Bog, pelji me fkos nevarnosti tega shivljenja, kakor si varoval boshje Dete Jesufa s Marijo in Joshefam na begu v Egipt soper Herodeshevo preganjanje. O koliko shalosti si ti, presveta Mati, koliko sveti Joshef, in koliko je boshje Dete v tem begu terpelo! Savoljo te fkrivnosti, o Bog, naf svelizhaj vse, ki v tvojo milost upamo. Po Jesufu Kristufu Gospodu nafhim. Amen.

Pri darovanji.

Gospod, nebeshki Ozhe, shivi in pravi Bog! prosim te, vsemi ta dar milostljivo is mafnikovih rok v hvalo, zhast in flavo svojiga boshjiga velizhastva, v spomin rojstva, terpljenja, vstajenja in nebohoda svojiga Šina Jesufa Kristufa, kakor

tudi v zhaft Devize, Matere Jesufove in v zhaft vsih svetnikov. V duhu ponishnosti in s stertim ferzam molim, in ti darujem s mafhnikam kruh in vino, kateri ofer se po svetih besedah tvojiga isvoljeniga v presveto Telo in v presveto Kri Jesufovo spremeni. De ti moj dar bolj dopade, ozhisti moje ferze, de kakor se sveti ofer v sveto Telo Jesufovo spremeni, se spremeni tudi moje ferze v poboshno, zhisto in tebi prijetno ferze. Prosim te tudi, o Bog, sa frezho tvoje svete zerkve, povikshaj, varovaj in vladaj jo, vodi in rasvetluj njeniga poglavarja, in dodeli nam mir po Jesusu Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

Pri Šankтусu.

O moj Jesuf, na mafhnikovo besedo bofh prifhel is nebes na altar, bofh storil nar vezhji zhudesh svoje ljubeshni. Pridi moj Svelizhar in Odreshenik, flifhi tudi moj glas med stokrat stoterimi, kateri te molijo in hvalijo. Tudi jest sklenem svojo molitev s njimi, in rezhem s zelimi nebesami: Svet, svet, svet si ti, Jesuf Kristuf, ki sdaj is nebes v sveto hostijo pridefh! Hofana njemu, kateri pride v imenu Gospodovim! Hofana v visokosti!

Spomni se milostljivo, Ozhe nebeshki, kakor te s masnikam prosimo, svojih flushabnikov: nashiga papasha, nashiga shkofa, nashiga zesarja, pa tudi vsih vernih kristijanov na zelim svetu, daj vsim gnado, de bi tebi svesto flushili in svoje dushe svelizhali. Posebno ti priporozhim, o usmiljeni Gospod, te, sa ktere imam posebno dolshnost moliti, *(tukej si misli tiste shive, ktere shelish posebno Bogu priporozhiti.)* Daj njim in meni gnado, de bi te kdaj v nebesih skupej vezhno gledali in zhashili.

Vsigamogozhni Bog in Ozhe, spomnim se ponishno zhudesha, ki ga je Jesus po usmiljeni proshnji svoje devishke Matere storil, ki je na svatovshini v Kani vodo v vino spremenil. O moj Bog, dodeli mi po proshnjah Marije Devize, de tukej, kjer se kruh in vino v sveto meso in v sveto kri Jesufovo spreminja, ta velik zhudesh boshje ljubeshni s pravo poboshnostjo premishljujem, in s svetim straham zhashim. O sveta boshja Mati, sdaj, ko Bog kruh in vino spremeni, sdaj, ko v podobah kruha in vina shivo Telo in Kri tvojiga boshjiga Sinu molimo, sprosi nam, de bomo vsih nadlog in teshav refheni, v kterih k tebi sdihujemo.

Pri povsigovanji.

O **Jesuf Kristuf**, takej molim tvoje sveto Telo. **K** tebi povsignem svoje serze in te prosim: **Bodi** mi milostljiv, **bodi** mi usmiljen, in odpušti mi moje grehe.

Bodi zhefhena, o sveta **Kri**, ktero je **Jesuf Kristuf**, pravi **Šin** boshji, na krishu sa naf prelil! — **O** **Jesuf**, moj **Odfeshenik**, molim te ponishno, in kushnem v duhu tvoje svete rane, is katerih je ta sveta saštava mojiga odreshenja tekla. **O** moj **Jesuf**, tebi shivim, o moj **Jesuf**, tebi umerjem; o moj **Jesuf**, tvoj sim shiv in mertev!

Po povsigovanji.

Vfigamogozhni in usmiljeni **Bog**, is ljubeshni do naf si svojiga edinorojeniga **Šina** v prebritko smert na krishu dal, de bi sa- voljo greha sgubljeni ljudje smerti resheni bili. **O** kako velika je tvoja dobrota, pre- ljubeshnivi, nar vikfhi **Bog**! **O** kdo se ti sa- more vredno sahvaliti sa dragi dar, ki si nam ga v **Jesufu Kristufu** dal! **Ta** **Jesuf** je sdaj s duho in telefam takej na altarji vprizho, in se ti po mafhnikovih rokah v dar sprave daruje. **Oh**, oberni svoje obli- zhje na to boshje **Jagnje**! **Poglej** milostljivo tudi na naf, ki s oblizhjem na altar na svo-

jih kolenih klezhimo, in spomin Jesufove smerti obhajamo. Jesuf sam se daruje sa naf, o Ozhe nebeshki, in profi sa naf svoje odrefhenze, kakor je umirajozh sa naf profil. O Bog, nar nevrednisthi sim, in nisim vredin svojih ozhi k tebi povsigniti; sato te profim savoljo Jesufovih ran odpuftenja svojih grehov. — Dobrotljivi Bog, prestvari me v noviga zhloveka, po naukih Jesusa Kristusa, de svoje kerfhanfke dolshnosti svefto spolnujem, daj mi stanovitnost v veri, upanji in ljubesni.

O sveta Marija, vprizho si bila, ko je Jesuf k svojimu nebeshkimu Ozhetu klizal, sakaj de ga je sapustil; sato, o Marija, pribeshalifhe grefnikov, bodi moja besedniza, de me Bog v mojih potrebah ne sapusti. Pomagaj mi s svojo materno pomozhjo, pelji me k Jesufu svojimu Sinu, in profi ga, de me usmiljeno fodi. Profi sa naf vle, ki smo tukej sbrani. Po Jesufu Kristufu, Gospodu nashim. Amen.

O nebeshki Ozhe, usmili se dush vsh mertvih, posebno pa *(mifli, sa ktere dush hozhesh to sveto masho nameniti.)* Štore jih deleshne tega svetiga ofra, in daj jim vezhno luzh in vezhno svelizhanje.

Ozhe nash, kateri si v nebesih, itd.

Pri mašnikovim obhajilu.

O blagor meni, sveta vera mi saterdi, de je **Jesuf**, **Šin** boshji tukej na altarji vpri-zho, s kervijo in s mesam, s dušho in s telesam, ter je naša jed postal, ktera nam vezhno shivljenje daje. **O** de bi mogel sdaj to angelsko jed s mašnikam vsbiti, o de bi bila moja dušha vender zhišta, de bi se smela **Naršvetejšhimu** blishati! — **O** moj **Gospod**, moj **Bog**! nisim vredin, de grešh pod mojo streho; pa rezi le s besedo, in moja dušha bo osdravljena. (*Sdaj si mi-sli, kakor de bi res sveto reshnje telo prejel.*)

O sveta **Marija**, **Mati** boshja, prosim te, sadobi mi gnado, de v svoji smerti ta sveti **Sakrament** kakor popotnizo v vezhnošt prav vredno prejmem, de takrat svojo dušho v saupanji v **Jesufa Kristufa** isdihnem, ter milošt došeshem vezhniga **Boga** v njegovim velizhafstvu gledati, moliti in ljubiti vekomaj. **Amen.**

O **Bog**, po kteriga dobroti smo tolikokrat nebeshkiga kruha deleshni, profimo, obvarvaj nas po prošnjah **Devize Marije** vsiga slega, po **Jesufu Kristufu**, **Gospodu** našim. **Amen.**

Sahvaljenje.

Všigamogozhni, usmiljeni **Bog**, is dna svojiga serza te sahalim sa veliko gnado, ki si mi jo dodelil, de sim smel pri tej sveti maſhi biti. **O** sprejmi miloſtljivo ta nar zhiſtejſhi in nar ſvetejſhi daritev, in uſliſhi mojo ponishno molitev, katero s maſhnikovo molitvijo ſklenem in pred ſedesh tvojiga Velizhaſtva poloſhim. Tvoj **Œin Jeſuf** **Kriſtuf**, kteriga svelizhavni ſpomin v tej sveti maſhi obhajamo, ta **Jeſuf** je ſam naſh ſrednik, v kteriga imenu pred teboj vſelej miloſt doſeſhemo. Sato te proſim ſhe v **Jeſuſovim** imenu, daj de ſhivim poln ſhive vere v tebe vezhno reſnizo, de umerjem poln ſaupanja v ſveto kri **Jeſuſovo**, in de kdaj v popolni ljubeshni pri tebi v nebeſih vezhno svelizhanje doſeſhem. **O Bog**, hvallim te, zhaſtim te, in darujem ti to ſveto maſho v vezhno sahalo sa velike in poſebne gnade, ktere je **Marija**, ſhaloſtna **Mati Jeſuſova** pri terpljenji in ſmerti svojiga boſhjiga **Œina** od tebe prejela. **O** vezhni **Bog**, molim tvojo boſhjo modroſt; ti, o **Vſigadobrotljivi**, ſi **Jeſuſovo Mater** na **Kalvarſki gori** **Kraljizo marternikov** naredil; s mezhem britkoſti preſunjena je pod kriſhem ſtala, in je gledala s svojiga ljubiga

Šina v smerti obledovati; ti pa si s mozhjo navdajal njeno dušho, de se je stanovitna v tvojo sveto voljo vdala. Daj tudi meni, po prošnji moje ušmiljene Matere Marije, de se v britkostih tega shivljenja popolnoma v tvojo sveto voljo vdam.

O Bog, nebeshki Ozhe, tukej na altarji je bil tvoj Šin sdaj nekervavo v naše svelizhanje darovan; naj ti dopade ta dar, in daj nam savoljo Jesusa po prošnjah njegove svete Matere, de pri tebi milost dosešemo. **Jesuf** je sa naš grešnik na svetim krishu molil; to mi dela saupanje. Daj mi, **Bog**, v tem saupanji shiveti in umreti; to te prošim po ravno tem **Gospodu Jesufu Kristufu**, kateri s taboj shivi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, **Bog vekomaj. Amen.**

Pri shegnu.

Poshegnaj naš, o presveta **Trojiza, Ozhe, Šin** in **sveti Dub!** Poshegnaj naš s svojim boshjim shegnam, in dodeli milostljivo, de sad te presvete daritve, katero smo tvojimu **Velizhastvu** darovali, dosešemo in stanovitno v sebi ohranimo, po **Jesufu Kristufu, Gospodu** našim. **Amen.**

Molitve

sa sveto ispoved in sveto obhajilo.

Molitev pred ispovedjo.

Gospod **Jesuf Kristuf**, kateri rasvetlilih
vfaziga zbloveka, kateri na ta svet pride,
rasvetli tudi moje ferze s luzhjo svoje mi-
lofti, de bom svoje grehe in svoje hudobije
mogel sadofti sposnati, ter se jih s shalofti
polnim ferzam in v ponishnofti svoje dushe
pred tvojim nameftnikam zhiſto ispovedati.
Rasvetli mojiga duha, de ga ljubesen do
famiga febe ne bo flepila. Daj mi sposnati
vſe moje mnoge in velike hudobe, pa tudi
ſkrite in ptuje grehe tako, kakor jih bom
ſmertno uro, ali pred tvojo ſodbo sposnal.
Œveti Duh, rasvetli me! **Marija**, moja
uſmiljena **Mati**, **Mati** ſposnanja, proſi ſa me!

(Sdaj isprafhaj svojo veft. Kdor bolj po redko k ispovedi hodi, naj fi vezh prisadene; kdor pa bolj pogofto svete sakramente prejema, naj le bolj fkerbi sa pravo in refnizhno grevengo, kakor de bi fi s prasnimi rezhmi glavo mefhal.)

Daj vodo moji glavi in studenze fols mojim ozhem, de bom nozh in dan objokval svoje velike grehe, s kterimi fim tebe, moj preljubesnivi Jefuf, rasshalil. Pazh nifim manj grefhil, kakor grefhniza Magdalena, in vender je moje ferze kakor kamen terdo, in ne obzhuti svojih smertnih ran. O kako rad bi s Magdaleno tvoje noge, o Jefuf, s svojimi folsami umival! O kako rad bi ti svojo ferzhno shalofst na snanje dal, de fim te tolikokrat, moj ljubi Svelizhar rasshalil! Ker tega fam is febe ne morem, nadomefti ti, moj Odrefhenik, pomankanje moje grevenge in mojih fols s svojo predrago kervijo, in operi v nji mojo ubogo dufho. O Jefuf, pribeshalifhe grefhnikov, nikar me ne saversi; pufti, de fe tvojih nog oklenem, in fe vekomaj od tebe ne lozhim. Spomni fe, o moj Jefuf, toliko teshavnih ftopinj, ki fi jih sa mene nevredniga ftoril; poglej svoje rane, ozhitne snamnja tvoje ljubefni do mene, in ne pripufti, de bi me moji grehi v obupanje pripravili, ker jih is lju-

besni do tebe serzhno obshalujem. O de bi bil pred umerl, preden sim tebe rasshalil! Sanaprej saref hozhem rajfhi umreti, kakor te fhe kdaj s smertnim greham rasshaliti. — O Marija, moja ljuba Mati, ti pribeshalifhe gresnikov! Poglej pred svojimi nogami velikiga gresnika, ki je k tebi pribeshal, in sprosi mu milost in odpushtenje; sprôsi mu refuzhno grevengo in stanovitno poboljshanje.

Molitev po ispovedi.

Moja dusha povikshuje Gospoda, in vse, kar je v meni zhafti njegovo sveto ime. O blagor mu, komur so odpushtene hudobije, in komur so pokriti njegovi grehi! Blagor mu, kdor je umit v kervi Jagnjeta! O vesela beseda: Tvoji grehi so ti odpushteni, pojdi v miru! — Moja dusha, povelizhuj Gospoda, in nikoli ne posabi njegovih dobrot, njegove ljubeshni in velike milosti. On ti je odpustil tvoje hudobije, on je osdravil tvoje bolesni. On je otel tvoje shivljenje is pogubljenja, on te je ovenzhal s usmiljenjem in milostjo.

Vsfigamogozhni, vezhni Bog, Ozhe nebeshki v saupanju v nefkonzhno saflushenje terpljenja in smerti tvojiga Šina Jesufa Kristufa s kterim je sa grehe zeliga sveta tvoji

boshji pravizi sadoftil, in v sedinjenju s tem sadoftenjem shelim tudi jes svojo majhino pokoro, ki mi je naloshena, prav s refni-zhnim ferzam opraviti, in upam, de bo moja flaba pokora fkos refhnjo kri in smert tvo-jiga Šina, mojiga Odrefhenika mozh do-legla, de mi bosh ne le grehe, temuzh tudi saflushene vezhne fhtrafe milofljivo odpu-ftil. — Pa tudi tvojiga terpljenja in tvoje britke shalofsti, o Kraljiza marternikov, in prezhista Deviza Marija, shelim deleshin biti, in te prosim: Dodeli mi le nekoliko svojiga obilniga saflushenja; govori le eno besedo sa mene grefhnika pred Jesusam svojim Šinam, in te bo ullifhal, in meni odpuftil vse moje grehe in she tolikokrat saflushene kasni. Amen.

(Sdaj moli sa pokoro naloshene molitve, kakor nar bolj poboshnisthi morefh. Ako fo ti fhe druge fpokorne dela naloshene, fe jih tukej fpomni, in obljubi, de jih bosh kmalo in svefto opravil.)

Molitev pred svetim Obhajilam.

O Jesus, moja prava in popolna Lju-besen! koliko sprizhvanja ljubesni je to, de hozhefh k meni ubogimu zhloveku priti! Pridi, o pridi, Posheljenje mojiga ferza;

moja dušha hrepeni po tebi. To sveto Obhajilo shelim prejeti, de bi tvoje shelje spolnil, s kterimi ti shelish k meni priti in se s manoj fkleniti. Moj Bog in moje vse, o kako velik zhudesh vidim! Bog sam pride s nebes is ljubesni do mene, in sakrije ūvoje velizhanstvo v podobo kruha! O moj Bog, ti si sgol fama dobrota; kako bi bilo tedej mogozhe, de bi jes kaj drusiga ljubil, kakor tebe? Nizh drusiga nozhem ljubiti, kakor tebe; de bom tebe ljubil, hozhem vse drugo sapustiti. Dodeli mi gnado, de to storim, sakaj bres tvoje gnade ne premorem nizh. — O Jesuf, jes sposnam, de sim ves nevredin, tebe prejeti, se tebi priblishati, in to savoljo grehov, in ker mi svete zhifosti ferza manka. Sato klizhem: Gospod, jes nisim vredin. Pa, ako bi tudi ljubesen Serafinov imel, bi she ne bil dosti pripravljjen te prejeti, in sato bi she smeraj mogel klizati: Gospod, jes nisim vredin.

Pridi toraj, o moj preljubesnivi Svelizhar, in stori to v meni, sa kar si prishel. Pridi v mojo dušho, posveti jo in unemi jo v ognju ljubesni, kteriga si s nebes prinesel, in shelish de bi v ferzih vsih ljudi gorrel. — O Mati milosti, Mati mojiga Svelizharja, ufmili se moje uboge dušhe; profi

sa mene, de bom s tvojo pomozhjo tvojiga Šinu s popolnoma ljubesnijo prejel, de bom zhlovek po njegovim ferzu postal.

Molitev po svetim obhajilu.

O nesmerjena ljubesen, o presveto rešnje Telo, v svojem ferzu te molim. Preflabo je moje ferze, o Jesuf, de bi te moglo prav ljubiti, moj jesik nima mozhi, tvoje dobrote sadofti hvaliti. **O** moj Svelizhar, kakofhno hvalo sim ti dolshan, de si me ubogo stvar hotel obiskati. Lej, vsiga se ti dam v snamnje, de sposnam tako veliko gnado.

Nizh vezh nozhem, de bi jes sam v febi shivel, ampak hozhem, de le Jesuf shivi v mojim ferzu. On je moj, in jes hozhem njegov biti sa zelo vezhnost. **O** ljubesen, o ljubesen! Nikoli nobeniga greha vezh! Nikoli vezh nozhem Jesufove ljubesni in milofti posabiti, ki je sdaj v moje ferze prifhel. Moj Bog, terdno verujem, de sdaj s dusho in s telesam v mojim ferzu prebivafh. Ti kakor Bog in zhlovek si sdaj v meni in s manoj fkljenen. **O** kako je mogozhe, de se tvoje neskonzhno velizhanstvo ponisha, in nar bolj nevredno stvar, kakor

sim jes, obišhe! **S** ferzam v ljubesni unetim te sahalim, moj sladki Jesuf, sa to tako veliko dobroto. Stokrat te sahalim, o moj Bog, ter te prosim, daj mi, de te bom mogel prav sahaliti. Naj te sahalijo sa to sveta Deviza Marija, vsi tvoji angeli in svetniki.

O moj Jesuf, ti vesh, kaj mi she manka, ti vesh, de bres tebe nizeh ne morem; ti posnash vso mojo revshino. Usmili se me, dodeli mi pravo ponishnost, zhiftoferza, ljubesen in vdanost v tvojo sveto voljo, mozh soper moje rasvade, odpufhenje mojih grehov in gnado nikoli vezh greh delati; dodeli mi tako sanizhvanje vsih posvetnih rezhi, de nizeh drusiga ne bom ljubil, kakor famiga tebe. — **O**d tebe upam vse, o presveta Deviza Marija, moja preljuba Mati, profi ti svojiga Šina savoljo ljubesni, ktero ima do tebe, de mi bo savoljo tebe vse dal, kar ga bom profil.

O moj Svelizhar, ne prepusti me oblasti mojih pregreh, spomni me, de sim delo tvojih rok, ne pripusti, de bi me moj hudi sovrashnik premagal. Ref je, gresnik sim velik, pa vender si me ti s svojo kervijo odreshil. Sato, o Bog ljubesni, dodeli mi svojo ljubesen. **O** neskonzhna vfigamogo-

zhnost, pridi na pomozh moji slabosti. **O**
vezhna modrost, rasvetli tamo moje dushe.
O neskonzhna dobrota, odpušti mi mojo hu-
dobo.

Dusha Kristusova, posveti me.

Telo Kristusovo, ohrani me.

Kri Kristusova, napoji me.

Voda is strani Kristusove, operi me.

Terpljenje Kristusovo, uterdi me.

O mili Jesus, uflifhi me.

V svoje rane fkri me.

Od tebe se lozhiti ne pusti me.

Hudobnimu sovrashniku brani me.

Ob uri moje smerti poklizhi me.

K tebi priti rezi mi.

De s tvojimi svetniki hvalim te.

Škos zelo vezhnost. Amen.

(Vezhji frezhe in vezhji gnade kristijan na tem svetju ne more dosezhi, pa tudi lepšhi priloshnosti si potrebne pomozhi sprofiti ne more imeti, kakor takrat, ko svojiga Gospoda in svojiga Boga v svoje ferze sprejme. Sato poboshne dushe tega lepiga zhafa ne samude, Jesufa prav po svojih mislih hvaliti in zhaštiti, in ga v potrebah, ki so le njim in Jesufu snane, pomozhi profiti. Sato je po svetim obhajilu veliko boljshhi se po svojih sheljah, in po gnanju svojiga ferza, tako rekozh na tihim s Svelizharjem pogovarjati, kakor pa v bu-

kvah brati, ktere, zhe so s'he tako lepo pifane, vender ferza in shelj poboshne dushe ne morejo popolnoma sadeti, temuzh jo v njenim premis'hljevanji s'he le motijo. Toraj se ti svetuje, ljuba ker'shanfka dusha, tako dolgo, kar ti je mogoze v Jesufa samaknjena ostati, in s'he le takrat, ko ti sazhne mifel smankovati, si v bukvah lepih molitev poifhi. Tudi molitve k Materi boshji, ki jih v teh bukvazah najdes'h, bodo Jesufu, kateri svojo Mater toliko preferzhno ljubi, gotovo dopadljive. Varovaj se pa posnemati tiste mersle kristijane, kateri tudi po svetim obhajilu fkor teshko zhakajo, hitreje is zerkve priti.)

Poboshne molitve

nekterih svetnikov

na zhaft Materi boshji.

Naflednje molitve fe tukej priftavijo ne famo sato, de bi fe molile, temuzh tudi sato, de vfakiga preprizhajo, kako veliko vero fo imeli svetniki v mogozhnost in miloft Matero boshje, in kako veliko saupanje v njeno pomozh.

Molitev svetiga Efrema.

O neomadeshana in prezhifta Deviza Marija, Mati boshja, Kraljiza zeliga sveta, nafha predobrotljiva Gospa, ti si visoka zhes vse svetnike, si edino upanje ozhakov, veselje svetnikov. Skos tebe smo bili s Bogam spravljani. Ti si edina sagovorniza grefnikov, in varno savetje tiftim, kterim fe zholn rasbije. Ši tolashba svetá, odkupshina jetnikov, rasveseljenje bolnikov, pribeshalifhe in svelizhanje zeliga sveta. **O**

mogozhna kraljiza, Mati boshja, pokri nas s perutami svoje milosti, ufmili se nas! Mi nimamo drugiga upanja, kakor tebe, o prezhista Deviza! Mi smo tebi isrozheni, in tvoji flushbi polvezheni, mi nosimo ime de smo tvoji flushabniki; toraj ne pripusti, de bi nas hudizh v pekel potegnil. **O** neomadshana Deviza, mi smo pod tvojim varstvam, sato se le k tebi satezhemo in te prosimo nas obvarovati, de nas tvoj Sin, rasshaljen s nashimi grehi v oblasti hudi-zhevi ne puhti.

O polna gnade, rassvetli moj um, rasveshi moj jesik, de bo tvojo hvalo pel, posebno Angelovo pesem, ktera je tebe tako vredna. Posdravim te, o mir, o veselje, o sdravje, o tolashba, zeliga sveta! **Paradish** veselja, varno svetje vsakiga, kateri je v nevarnosti, vir milosti, fredniza med Bogam in zhlovekam!

Molitev svetiga Bernarda.

K tebi, o Kraljiza svetá, povsigujemo svojo ozhi. Po toliko grehah se imamo pred svojim ferditim Šodnikom prikasati; kdo ga bo potolashil? Nikogar ni, kateri bi mogel to bolj storiti, kakor ti, o sveta Gospa, ki si ga tako ljubila, in si bila pri njem tako priferzhno ljubljena. **Odpri** tedej, o Mati

milosti ushefa svojiga serza nashim sdihljem in nashim proshnjam. Pod tvojo pomozh pribeshimo, potolashi serd svojiga Šina, in postavi nas spet v njegovo prijasnost. Tebi se gresnik ne studi, naj bo she tako ostudin; ti ga ne sanizhujesh, zhe k tebi sdihuje, in spokorin tebe pomozhi prosi. Ti ga s svojo milostno roko obupanja obvarujesh, ti ga oshivish v upanji, ti ga poterdish, in ga ne sapustish, dokler ga s njegovim Šodnikom ne spravish.

Ti si tista edina Deviza, v kateri je Odreshenik svoje prebivanje nashel, in je vse svoje saklade bresmerno v tebe hranil. Sato, o moja sveta Gospa, ves svet zhafti tvoje zhisto telo, kakor tempel boshji, v katerim se je sazhelo svelizhanje vsiga sveta. V njem se je storila sprava med Bogam in zhlovekam. Ti si saklenjen vert, v kteriga gresnikova roka nikoli ni prishla zvetu tergat. Ti si lepi vert, v kteriga je Bog vse zvetize safadil, ktere sveto zerkev lepshajo; med njimi je vijoliza tvoje ponishnosti, lilija tvoje zhivosti in rosha tvoje ljubesni. Komu te bomo primerili, o Mati lepote? Ti si paradish boshji. Is tebe je tekel studenez shive vode, ktera zelo semljo mozhi. O koliko dobrot si storila svetu

s tem, de si saflushila tako svelizhavni vodotozh postati!

Od tebe se govori, kadar se rezhe: **K**do je tista, ktera vs-haja kakor sarija, lepa kakor luna, isvoljena kakor solnze? **P**ri-fhla si tedej na svet, o Marija, kakor svetla sarija, ko si v svetlobi svoje svetosti pred **Š**olnzam pravize prisijala. **T**isti dan, ko si se ti na svet prikasala, se pazh sme imenovati dan svelizhanja, dan milosti. **Š**i lepa kakor luna, ker, kakor ni svesde bolj podobne solnzu, tako ni stvaru bolj podobne **B**ogu. Luna nozh rasvetljuje s svetlobo, ki jo od solnza dobi; in ti rasvetlujesh nasho tamo s svetlobo svojih zhednost. **P**a ti si lepfhi, kakor luna, ker se v tebi ne najde ne madesh, ne senza. **T**i si isvoljena, kakor solnze, hozhem rêzhi tisto **Š**olnze, kateri je solnze vstvaril; on je bil isvoljen med vsimi moshmi, in ti si isvoljena med vsimi shenami. **O** fladka, o mogozhna, o zhes vse ljubesniva Marija, nobeno ferze ne more tvojiga imena isrezhi, de bi ga ti s svojo ljubesnijo ne unela, pa tudi tisti, kateri te ljubijo, ne morejo na tebe misliti, de bi ne zhutili, de so po tem she bolj v ljubesni do tebe uneti.

O sveta Gospa, podperaj nasho flabost. **I**n kdo bi mogel pred nashim Gospodam

Jesufam Kristufam tako govoriti, kakor ti, ktera se tako bliso njega njegove drushine veselish? Govôri, govori, o Gospa, sakaj tvoj Šin poslusba; in bofh doseгла, kar bofh profila.

Molitev svetiga Germana.

O moja edina Gospa, ki si edina potolashba, ktero mi Bog da; ti, ki si fama nebeshka rôsa, ki pohladi moje teshave; ti, ki si luzh moje dushe, ktera je druga-zhi s nozhjo obdana; ti, ki si moja vodniza v mojim popotvanji, moja mozh v mojih flabostih, moje bogastvo v moji revshini, moje sdravilo v mojih ranah, moje rasveselenje v mojih sôlsah; ti, ki si moje pribeshalifhe v mojim uboshtvu, in upanje mojiga svelizhanja: uflifhi moje prošnje, ufmili se me, kakor gre Materi takiga Boga, ki ima toliko ljubeshni do ljudi. Dodeli mi, kolikor te prosim, ti, ki si naša bramba in radošt. Stori me vredniga se tiste velike frezhe s taboj veseliti, ktere se ti v nebesih veselish. Ref, moja Gospa, moje pribeshalifhe, moje shivljenje, moja pomozh, moja bramba, moja mozh, moje veselje, moje upanje, stori de bom fhel s taboj v paradish. Vem, ker si Mati boshja, de mi to samorefsh sadobiti,

zhe le hozhefh. **O Marija**, ti si vsigamogozhna greslnike svelizhati, tebi ni treba drugiga priporozhvanja, ker si Mati praviga Shiviljenja.

Molitev svetiga Jordana,

imenovaniga priproftiga.

Vlezi me sa feboj, o Deviza Marija, de bom tekel sa duham tvojih difhav. Vlezi me, sakaj mene sadershuje tesha mojih grehov, in budoba mojih sovrashnikov. Kakor nihzhe ne pride k tvojimu Šinu, zhe ga nebeshki Ozhe ne vlezhe, tako si upam tudi rēzhi, de nekako tudi ne pride nihzhe k njemu, zhe ga ti s svojimi svetimi profhnjami ne vlezhefh. Ti si tista, ktera pravo modroft uzhifh; ti si tista, ktera greslnikom miloft sadobifh, ker si njih besedniza; ti si tista, ktera tiftimu, ki tebe zhafti, nebefa obljubifh, ker si kljuzhariza gnad.

Ti si miloft pred Bogam nashla, o prefladka Deviza, ker si bila isvirniga madesh obvarovana, napolnjena svetiga Duha, in si boshjiga Šina spozhela. Ti si vse te gnade prejela, o naj ponishnisthi Marija, ne famo sa sebe, temuzh tudi sa naf, de bi nam v vsih nashih potrebah na strani stala.

To še tudi ref delafh: ti pridesh na pomozh dobrim, ki jih v gnadi boshji obvarujesh, in grefhnikam, ki jih napeljesh, de gnado boshjo spet dofeshejo. Ti pomagafh umirajozhim, ker jih soper fkušnjave huzizheve branifh, in jim pomagafh tudi po fmerti, ker sprejemafh njih dushe in jih fpremljafh v kraljestvo svelizhanih.

Molitev svetiga Metodija.

Tvoje ime, o boshja Mati, je polno vseh gnad in blagodarov boshjih. Ti si Nefkonzhniga v febi objela, ti si shivila njega, kateri vse shivi. Tifti, kateri nebo in semljo napolnuje, in je Gospod zhes vse, je hotel tebe potrebovati, ker si mu ti tisto telo dala, kteriga pred ni imel. Raduj se o Mati, o Dekla boshja! Raduj se veselja, ker imafh dolshnika tiftiga, kateri vsm ftvarem bitje daje; mi vsi smo boshji dolshniki, Bog pa je tvoj dolshnik. Od tod pride, o presveta boshja Mati, de imafh ti vezhji dobrotljivost in vezhji ljubesen, kakor vsi drugi svetniki, in de imafh losheji pristop k Bogu, kakor vsi drugi, ker si njegova Mati. Mi te prosmo, mi, ki tvojo flavo osnanujemo, in tvojo dobrotljivost po njeni velikofti posnamo, oh, spomni se nas in nashih nadlog.

Molitev svetiga Janesa Damaszena.

Posdravim te, o Marija, ti si upanje kristijanov, sprejmi prošnjo grešnika, ki te priferzno ljubi, te posebno zhafti, in v tebe vse upanje svelizhanja stavi. Od tebe imam svoje shivljenje. Ti me v milost svojiga Šinu nasaj postavi; ti si gotova saftava mojiga svelizhanja. Prosim te tedej, rešhi me teshe mojih grehov, rassheni tamo mojiga duha, presheni posvetne shelje mojiga ferza, satri fkufhnjave mojih sovrashnikov, in vishaj moje shivljenje tako, de bom samogel s tvojo pomozhjo in pod tvojim varstvam vezhno nebeshko svelizhanje dofezhi.

Molitev svetiga Andreja is Kandije.

Pozhaftim te, o polna gnade, Gospod je s taboj. Posdravim te, o sazhetniza nashiga veselja, po kateri je sodba nashiga pogubljenja she preklizana in v milostljivo sodbo spreobernjena. Posdravim te, o tempel boshje flave, sveta hifha nebeshkiga kralja. Ti si sprava med Bogam in zhlovekam. Pozhaftim te, o Mati nashiga veselja. Sares si blagoslovljena, ker si bila med vsimi shenami ti fama vredna najdena

biti Mati svojiga Stvarnika. Vsi narodi te blagorvajo.

O Marija, zhe jest tvoje saupanje v tebe stavim, bom svelizhan; zhe bom vedno pod tvojim varstvom, se nimam nizeh bati, sakaj tvoj flushabnik biti, je imeti gotovo pomozh sa svelizhanje, kar Bog le tistim da, ktere hozhe svelizhati.

O Mati milosti, potolashi svojiga Šinu. Dokler si bila na semlji, si malo prostora na nji v lasti imela; sdaj pa, ko si v nar višnji nebefa povsignjena, te zel svet sposna sa pomozh sprave in odpušhanja vsmi narodam semlje. Profimo te toraj, o sveta Deviza, de nam pomozh svojih prošhenj pred Bogam dodelujesh, prošhenj, ktere so nam drashji in vezh vredne, kakor sakladi zeliga sveta; prošhenj, ktere Boga sa nashe grehe ufmiljeniga storé, in nam obilnost gnade v sadobljenje odpušhenja in v doprinašhanje zhednost sadobe; prošhenj, ktere nashe sovrashnike sadershujejo, njih naklepe odvernejo in njih napade premagajo.

Molitev svetiga Ildefonsa.

K tebi pridem, o Mati boshja, in te profim, de mi sadobish odpušhenje mojih grehov, in de naredish, de bom ozhishen vsih dolgov svojiga shivljenja. Profim te,

de mi gnado sadobifh s vřimi ſheljami ferza s tvojim Œinam in s taboj fe ſkleniti, s tvojim Œinam kakor s mojim Bogam, in s taboj, kakor s Materjo mojiga Boga.

Molitev ſvetiga Atanasija.

Poſluřhaj, preſveta Deviza, naſhe proſhnje, in ſpomni fe naſ. Raſdeluj nam dari ſvojiga bogatva, kterih ſi polna. Gabriel te poſdravi, in te imenuje polno gnade. Vři narodi te blagorjejo; vře verſte nebeſkih duhov te blagoſlové; in mi, ki ſmo ſhe poſemljſke verſte, naj ti tudi mi rezhemo: Zheſhena, gnade polna, Goſpod je s taboj; proſi ſa naſ, o Mati boſhja, naſha Goſpa in naſha Kraljiza.

Molitev ſvetiga Anselma.

O preſveta Goſpa, ſavoljo tiſte gnade, ktero ti je Bog dodelil, de te je tako viſoko poſignil, in de ti je s ſaboj vred vře mogoze rezhi dal, te proſimo, narédi, de naſ bo obilnoſt gnade, ki ſi jo ti ſafluſhila, tvoje flave deleſhne ſtorila. Priſadeni ſe, o uſmiljena Goſpa, de nam tiſto blagoſt doſeſheſh, ſavoljo ktere je Bog hotel v tvojim zhiſtim oſerzhji zhlovek poſtati. Ne pomihljuj ſe naſ uſliſhati. Zhe boſh ti mi-

loftljivo fvojiga Šina profila, te bo Bog hitro uflifhal. Sadosti je, de naf ti bozhesh svelizhane imeti, in ne bomo mogli ne svelizhani biti. Kdo tedej bo mogel sadershevati tvoje milofljivo ferze? Zhe se naf ti ne ufmilifh, ki si Mati milofsti, kaj bo is naf, kadar naf tvoj Šin fodit pride.

Pritezi nam toraj na pomozh, o dobrotljiva Gospa, in ne glej na fhtevilo nafh fihih grehov. Mifli in premifli, de je nafh Stvarnik od tebe zhloveshko mefo nase vsel, ne de bi greshnike pogubil, ampak de bi jih svelizhal. Ako bi bila ti le sa fvoj dobizhek Mati boshja postala, bi se fmelo rêzhi, de ti je malo sa to, ali fmo pogubljeni ali svelizhani; ali Bog je is tebe fvoje telo vsel sa tvoje in sa svelizhanje zeliga fveta. Kaj ti bo pomagalo, de si tako mogozhna in zhafitljiva, zhe naf fvoje frezhe deleshnih ne ftorifh? Pomagaj nam in varovaj naf; premifli kako nam je tvoje pomozhi treba. Mi se tebi priporozhimo, ti naredi, de se ne pogubimo, ampak de tebi flushimo, in tvojiga Šina Jesufa Kristufa vekomaj ljubimo.

Molitev svetiga Petra Damiana.

Šveta Deviza, Mati boshja, pridi na pomozh tem, kateri tvoje pomozhi profijo.

Oberni se k nam. Ši mar sato, ker si s Bogam sedinjena, naf zhlovekov posabila? Gotovo ne. Ti vesh, v kakshnih nevarnostih si naf sapustila, in snan ti je revni stan tvojih flushabnikov. Nikakor ne gre, de bi tako velika milost, kakor je tvoja, tako revfhino posabila, kakorfhna je nafha. Oberni se s svojo mogozhnostjo k nam, sakaj on, ki je vsigamogozhin, ti je dal vsigamogozhnost v nebesih in na semlji. Tebi nizh ni nemogozhe, ker ti tudi obupljive samoresh obuditi, de sazšno svelizhanje upati. Kolkikor si bolj mogozhna, toliko morash bolj ufmiljena biti.

Oberni se k nam tudi savoljo ljubesni. Vem, moja Gospa, de si vfa dobrotljiva, in naf s tako ljubesnijo ljubish, ktera ne more s nobeno drugo ljubesnijo premagana biti. Kolkokrat potolashish ti ferd nafhiga Šodnika, kadar je she namenjen naf kasnovati. Vsi sakladi boshje milosti so v tvojih rokah. Oh, nikoli naj se ne prigodi, de bi ti jenjala nam dobrete deliti, ti, ki ne shelish drusiga, kakor vsm ubogim pomagati, in svojo milost nad njih raslivati; sej se tvoja flava toliko bolj povikshuje, kolkikor vezh spokornih s tvojo pomozhjo odpuhenje, in po odpuhenji vezhno svelizhanje dofeshe. Oberni se tedej k nam, de

bomo mogli v nebesa te gledat priti; ker nar vezhji flava, ktero moremo dosezhi, je sa Bogam tebe gledati, ljubiti, in pod tvojim varstvom stati. Oh, uflifhi naf, sakaj tvoj Šin te hozhe s tem zhaštiti, de ti nize ne odrezhe, kar ga profish.

Molitev Guilijelma, parishkiga shkofa.

O Mati boshja, jes k tebi pribeshim in te profim, de me ne savershefh, ker te zela zerkev vernih imenuje in osnanuje Mater milosti. Ti si tista, ktera, ker si Bogu tako ljuba, si vselej uflifhana; tvoja milost ni bila she nikomur odrezhena, tvoja dobrotljiva prijasnost she ni nobeniga she tako velikiga grefhnika, kateri se je tebi priporozhil, savergla. Ali te sveta zerkev morebiti po krivizi ali saftonj svojo besednizo in pribeshalifhe grefhnikov imenuje? Nikoli te moji grehi ne bodo mogli sadershati, de bi svojiga svetiga opravila milosti ne spolnila, po katerim si besedniza in fredniza miru, edino upanje in nar varnisthi pribeshalifhe ubogih grefhnikov. Nikoli se ne bo sgodilo, de bi Mati boshja, ktera je v svelizhanje zeliga sveta Sazhetnika milosti rodila, svojo milost komu odpovedala, kateri k njej pribeshi. Tvoje opravilo je mir delati med Bogam in med zhlovekam; naj se

toraj gane tvoja velika milost mi na pomozh priti, ktera je veliko vezhji, kakor so moji grehi.

Molitev svetiga Tomasha Akvinskiga.

O sveta in sladka Deviza Marija, polna milosti! Tvoji dobroti priporozhim svojo dusho, svoje telo, svoje misli in dela, svoje shivljenje in svojo smert. **O** moja Gospa, pomagaj mi, in podperaj me soper salasvanje hudizhevo. Sprosi mi pravo in popolnoma ljubesen, s ktero naj ljubim is zeliga ferza tvojiga ljubiga Sinu, in Gospoda mojiga, Jesufa Kristufa; sa njim pa naj ljubim tebe zhes vse druge rezhi. **O** moja Kraljiza in Mati, stori s svojo mogozhno proshnjo, de ta ljubesen smiraj, in do smerti v meni ostane, po kateri me ti v domazhijo isvoljenih pripelji.

Molitev svetiga Bernarda.

Spomni se predobrotljiva in premilostljiva Deviza Marija, Mati milosti in vse tolashbe, de od vekomaj se sbe ni flifhalo, de bi bila koga, kateri je pod tvoje varstvo pribeshal, tvoje pomozhi iskal in tvojim proshnjam se priporozhval, ti sapustila. Toraj s takim saupanjem poterjen k tebi, Deviza

deviz, Kraljiza nebes in Gospa angelov, pribeshim; k tebi svesda morja pritezhem, pred teboj ubog, sdihajozh in trepataje stojim: nikar, o Kraljiza zeliga sveta, nikar, Mati vezhniga Šinu, nikar ne sanizhuj moje profhnje, ampak poslušhaj me milostljivo in uflifhi me ubogiga, ki is te doline sols k tebi klizhem; uflifhi me sdaj in posebno ob uri moje smerti. O dobrotljiva, o milostljiva, o fladka Deviza Marija!

Molitev poboshniga Blosija.

Posdravljena, dobrotljiva Mati milosti, bodi pozhefhena usmiljena trofhtarza, preljubesniva Marija! kdo bi tebe ne ljubil? Ti si luzh v stiskah in tolashba v shalosti, v teshavah polajshanje, v nevarnostih in fku-fhnjavah pribeshalifhe. Ti si sa svojim edinorojenim Šinam gotovo svelizhanje; blagor njim, kateri te ljubijo, o Gospa! Nagni, te prosim, svoje usmiljene ufhesa k profhnjam tega svojiga flushabnika, tega ubogiga grefhnika, in rasfvetli tamo mojih grehov s sharki svoje svetosti, de ti prijetin postanem.

Molitev k fveti Marii Devizi,

ki se vsak dan moli.

Prefveta neomadeshana Deviza in Mati moja, Marija, k tebi, ki si Mati mojiga Gospoda, Kraljiza fвета, in besedniza, upanje in pribeshalifhe grefhnikov, pribeshim danf jest, ki fim nar revnifhi grefhnik. Pozhaftim te, o mogozhna Kraljiza, in te sahvalim sa vse gnade, kateri si mi do sdaj storila; posebno de si me pekla obvarovala, kteriga fim tolikokrat saflushil. Ljubim te, preljubesniva Gospa, in savoljo ljubesni, ki jo imam do tebe, ti obljubim vedno flushiti, in vse, kar je v moji mozhi, si prisadeti, de te bodo tudi drugi ljudje ljubili: V tebe postavim vse svoje upanje, vse svoje svelizhanje; vsemi me sa svojiga flushabnika in sagerni me pod svoj plajsh, o Mati milosti! Ker si s Bogam tako mogozhna, me ti reffi vffih skufhnjav, ali faj mi sadobi mozh jih do smerti vse premagati. Tebe profim, sa pravo ljubesen do Jesufa Kristufa, od tebe upam sadobiti frezhno smert. O moja Mati, savoljo ljubesni, ki jo imash do Boga, te profim, de mi vselej pomagash, posebno

pa mojo sadnjo smertno uro. Nikar me ne sapuſti, tako dolgo, dokler me ne vidifh svelizhaniga v nebeſih, kjer te bom zhaſtil in tvojo miloſt prepeval ſkos zelo vezhnoſt. Amen. Tako upam; tako naj ſe ſgodi.

Molitev k ſveti Devizi Marii

sa ſrezhno ſmert.

O Marija, ſladko pribeshaliſhe ubogih grefhnikov, tiſto uro, ko bo mogla moja duſha iſ tega ſveta iti, te proſim, o moja preſladka Mati, ſavoljo britkoſti, ktero ſi obzhutila, ko ſi pri ſmerti ſvojiga Œina pod krifehem ſtala, ſtoj takrat tudi meni na ſtrani ſ svojo miloſtjo. Presheni od mene peklenſke ſovraſhnike, in pridi takrat ti ſprejet mojo duſho in jo poſtavit pred vezhniga Œodnika. Kraljiza moja, nikar me ne ſapuſti. Sa Jeſuſam boſh ti moja mozh tiſto ſtraſhno uro. Proſi ſvojiga Œinu, de mi po ſvoji miloſti gnado dodeli, de ſe umirajozh tvojih nog oklenem, in ſvojo duſho v njegovo ſvete rane iſdihnem: Jeſuſ in Marija, vama iſrozhim ſvoje ſerze in ſvojo duſho.

Molitev, Marii posebno prijetna,
kakor je neki sveti dušhi fama
rasodela.

Sahvalim te, o vezhni Ozhe, sa oblast,
ktero si dal Marii svoji Hzheri. — Ozhe
nash. Zhefhena Marija. Zhaft bodi Bogu
Ozhetu.

Sahvalim te, o vezhni Šin, sa mo-
droft, ktero si dal Marii, svoji Materi. —
Ozhe nash. Zhefhena Maria. Zhaft bodi
Bogu Ozhetu.

Sahvalim te, o vezhni sveti Duh, sa
ljubesen, ktero si dal Marii, svoji Nevesti.
Ozhe nash. Zhefhena Marija. Zhaft bodi
Bogu Ozhetu.

Kroniza

na zhaft Marije Devize bres madesha
spozhete.

Ÿ. Bog, glej v mojo pomozh.

R. Gofpod, hiti mi pomagat.

Zhaft bodi Bogu Ozhetu, in Šinu in
svetimu Duhu. Kakor je bila od sazhetka,
sdaj, in vselej in vekomaj. Amen.

Na to se moli en O zhe nafh na zhaft Boga Ozheta, sa gnade, ki jih je Marii Devizi storil, in fhtiri Zhefhena-Marije.

Ravno tako se moli na zhaft Boga Šinu, in na zhaft svetiga Duha.

Po vsaki Zhefhena-Marii se pristavi: Vselej bodi zhefheno bres madesha spozhetje Marije Devize. In po vsakih fhtirih Zhefhena-Marija se moli ta le pesmiza:

Kakor lilija med ternjem

Ši Deviza, ti presveta;

Ši bres madesha spozheta,

Mati boshjiga Šinu.

Na sadnje se moli:

Ÿ. Prosi sa naf, Deviza neomadeshana.

Ŕ. De vredni postanemo obljub Kristufovih.

Molimo.

Švojim flushabnikom, profimo te, o Gospod, dar nebeshke milosti dodeli, de, katerim je porod presvete Devize sazhetik svelizhanja, tem njeniga spozhetja spomin svikshanje miru dodeluje. Po Kristufu Gospodu nashim. Amen.

Zhednosti presvete Devize Marije.

Šveti Augufhtin pravi, de se moramo prisadevati svetnike posnemati, zhe hozhemo bolj gotovo in bolj obilno njih pomozh dosezhi, ker bolj radi sa naf profijo, zhe mi njih zhednosti posnemamo. **Kadar Kraljiza svetnikov** in **perva besedniza** **naſha, Marija,** ktero duſho is hudizhevih krempljev reſhi, in jo s **Bogam** fklene, hozhe, de ſi taka duſha prisadeva njo posnemati, ker bi je drugazhi ne mogla s gnadami obogatiti, kakor fama ſheli, ko bi jo vidila ſebi naſproti ravnati. **Sato Marija** tiſte frezhne imenuje, kteri jo v ſvojim ſhivljenji ſveſto posnemajo: **Sdaj otrozi, me poſluſhajte: Blagor njim, kteri moje pota ohranijo.** (Prip. 8, 32.) **Kdor ljubi, je ljubljenimu ſhe enak, ali pa mu ſheli enak poſtati, po pregovoru, ki pravi: „Ljubesen enakost dobi, ali enakost ſtori“.** **Sato naſ opominja ſveti Hieronim: „Preljubi, Marijo zhaſtite, ktero ljubite; ker takrat ſareſ ljubite, zhe hozhe-**

te posnemati, ktero ljubite“. **Rihard** pravi: „**Otrozi Marije** so njeni posnemavzi“. **Šin** naj tedej fkerbi, pravi **sveti Bernard**, de bo **Mater** posnemal, zhe hozhe, de ga bo rada imela; sakaj, zhe se bo vidila spofhtovano kakor mater, bo tudi s njim ravnala in ga rada imela kakor sinu.

Ker govorimo od zhednost **Matere** boshje, desiravno v **svetim evangeliju** le malo najdemo od nje sapifaniga, in se bere v njem, de je bila gnade polna, moramo vender vediti, de je imela vse zhednosti, in vse v narvi shji stopnji. **Savoljo** tega pravi **sveti Tomash**: „**Drugi svetniki** so posebne dela opravili; eden je bil zhst, drug je bil ponishen, drug ufmiljen; presveta **Deviza** pa je dana v sgled vsih zhednost“. Ravno tako govori **sveti Ambros**: „**Taka** je bila **Marija**, de je shivljenje nje samó nauk vsim ljudem. — Naj vam bo kakor v podobi popisano devishstvo in shivljenje **Marije**, v kateri se lepota zhednosti **sveti**. Od tod jemljite sgled shivljenja, kaj imate popraviti, kaj se varovati, kaj dershati“. In ker je, kakor na **sveti ozhaki** uzhé, ponishnost podstava vsih drugih zhednost, premislimo spervizh kako velika je bila ponishnost **Marije Devize**.

I. Ponishnost Marije Devize.

Šveti Bernard pravi: „Ponishnost je podstava in varhinja zhednost“. To je ref, sakaj bres ponishnosti ne more nobena zhednost v dushi prebivati; naj ima tudi vse zhednosti, bodo vender vse sginile, kadar ponishnost sGINE. Nasproti pa pravi sveti Franzisk Saleški, kakor pishe sveti Johani, de Bog ponishnost tako ljubi, de prezej sa njo tezhe, kjer jo vidi. Ta lepa in potrebna zhednost na svetu ni bila snana; pa Šin boshji sam je prishel na semljo ponishnost s svojim sgledam uzhit, in sheli de bi ga pofnemali: Uzhite se od mene, ker sim krotak in v ferzu ponishen. (Mat. 11, 29.) Marija Deviza, kakor je bila prva in nar bolji uzhenka Jesufa Kristufa v vsih zhednostih, je bila tudi njegova uzhenka v ponishnosti, po kateri je saflushila zhes vse stvaru povsignjena biti. Šveti Mehtildi je bilo rasodeto, de je bila prva zhednost, ktere se je Marija od otrozhjih let vadila, ponishnost.

Perva lastnost ferzhne ponishnosti je nisko od sebe misliti. Marija je vselej nisko od fama sebe mislila, kakor je bilo tudi sveti Mehtildi rasodeto, ker je tako ponishno mislila od sebe, de se zhes nikogar ni po-

vsigovala, desiravno je toliko gnad imela. Abat Rupert pravi, ko raslaga besede svetiga pisma: Moje ferze si ranila, o sestra moja nevesta, v enim lasu svojiga vratu: (Vis. pef. 4, 9.) „V enim lasu, to je v veliki ponishnosti svojiga ferza. To je las tvojiga vratu, ponishno dosdevanje“. Marija se sizer ni imela sa greshnizo, sakaj ponishnost je resnizhnost, kakor pravi sveta Teresija, in Marija je vedila, de Boga ni nikoli rasshalila. Marija je tudi sposnala, de je vezh gnad od Boga prejela, kakor vse druge stvari, sakaj ponishno ferze dobro sposna posebne gnade od Boga prejete, in se sato ponishuje. Paravno savoljo vezhjiga rassvetljenja, po kterim je Mati boshja neskonzhno mogozhnost in dobroto boshjo toliko bolj sposnala, je sposnala tudi toliko bolj svojo niskost in slabost, in sato se je ponishevala s nevesto v visoki pefmi, ki pravi: Nikar me ne glejte, de sim sazhernela, ker me je solnze opeklo. (Vis. pef. 1, 6.) To raslosi sveti Bernard, rekozh: „Zhe se lepoti boshjiga solnza primerim, se vidim, de sim zherna proti njemu“. Sato pravi sveti Bernardin: „Deviza je imela vedno boshje velizhastvo in svoje nizh pred ozhmi“. Kakor berazhiza, zhe jo v lepo obleko oblezhejo,

ktera ji je bila v dar dana, ne more sato prevsetna biti, temuzh ravno ta obleka jo pred dobrotnikam she bolj ponisha, ker jo njene revfhine opomni. Tako se je tudi Marija, kolikor se je vidila bolj obogateno, toliko bolj ponishevala, ker je vedila, de so vse te njene lepote le dar boshji. Sato je rekla Marija enkrat fveti Elisabeti Benediktinki: „Sa terdno vedi, de fim se sama febi sanizhljiva, in boshje gnade nevredna dosdevala“. Sato pravi tudi Bernardin: „Kakor nobena stvar ni bila v tako vrednost gnade povikshana, (kakor Marija) tako se tudi ni nobena tako globoko ponishevala“.

Druga lastnost ponishnosti je ne beshke darove fkrivati. Marija je fkrivala pred fvetim Joshefam tako veliko gnado, de je Mati boshja postala, desiravno bi mu bila imela to povedati, de bi bila ubogiga shenina suma in napazhnih misel savoljo njene zhiftofti obvarovala; tudi bi ga bila s tem obvarovala faj strabu in fkerbi, v kterih je savoljo nje bil, ker je sizer preprizhan bil njene zhiftofti, pa vender sa prezhudno fkrivnost, ktero ji je bil angel Gabriel osnanil, nizh ni vedil. Tudi je bil she fklenil, Marijo na tihim sapustiti, in bi jo bil tudi ref

sapuſtil, ako bi ga angel ne bil opomnil, de je od ſvetiga Duha ſpoznela.

Dalje je ſnamnje ponishnoſti to, de kdor je ponishin, hvalo ſanizhuje, in vſo hvalo le na Boga obrazha. Sato ſe je Marija uſtraſhila, ko je ſaſliſhala angela Gabriela jo hvaliti. In takrat, ko ji je bila Elisabeta rekla: Shegnana ſi med ſhenami, in: Od kod je to meni, de Mati mojiga Goſpoda k meni pride? — Blagor tebi, ker ſi verovala! je Marija ponishno odgovorila: Moja duſha Goſpoda povelizhuje. — Ker ſe je oserl na niſkoſt ſvojo dekle. Kakor de bi bila hotla rezhi: Elisabeta, ti mene hvaliſh, jeſt pa hvalim le ſvojiga Goſpoda, kteri je velike rezhi s manoj ſtoril, njemu ſamimu gre zbaſt in hvala. Sato je rekla enkrat Marija ſveti Brigiti: „Sakaj ſim ſe pazh tako ſlo ponishevala, ali ſakaj ſim tako veliko gnado doſegla, kakor famo ſato, ker ſim vedila, de fama od ſebe nizh niſim, in nizh nimam“. Sato pravi ſveti Auguſhtin, ko od ponishnoſti Marije Devize govori: „O ſareſ preſrezhna ponishnoſt, ktera je ljudem Boga rodila, je paradish odperla, in duſhe od pekla reſhila.

Ponishni tudi radi poſt reſhejo. Tudi Marija ni odrekla iti ſirezh Elisabeti ſkos

tri meſze. Sato pravi ſveti Bernard: „Elisabeta ſe je zhudila, de je Marija k njej priſhla; pa bi ſe bila mogla bolj zhuditi, de Marija ni priſhla, de bi ſe ji bilo poſtreglo, ampak, de bi bila ona fama ſtregla.

Poniſhni ljudje ſe radi ſakrivajo, in ſi ſadnje meſto iſberejo. Sato Marija, kakor govori ſveti Bernard, ko je Jeſuf v tiſti hiſhi uzbil, in je hotla s njim govoriti, ni hotla v hiſho iti, ampak je ſunaj ſtala. Ta ſvetnik pravi: „Je ſunaj ſtala, in ni hotla, deſiravno njegova Mati, njegoviga govora pretergati, pa tudi ne v hiſho iti, kjer je Sin govoril“. Tudi v tiſti hiſhi, kjer ſo apoſtelni po nebohodu Jeſuſovim ſbrani bili, je hotla na ſadnjim meſtu biti, kakor ſvetu Lukesh piſhe: „Vſi ti ſo bili vkupej v neprenehani molitvi s ſhenami in s Marijo, materjo Jeſufovo. (Dj. ap. 1, 4.) Ne, de bi ſveti Lukesh ne bil ſpoſnal vrednoſti Matere Jeſuſove, po kateri bi jo bil imel pervo imenovati, ampak ſa to, ker ſe je fama na ſadnji kraj hiſhe poſtavila, ſa apoſtelni in drugimi ſhenami. Sato pravi ſveti Bernard: „Po pravizi je perva ſtorjena v ſadujo, ker ſe je fama ſadnjo ſtorila, deſiravno je perva bila“.

Poniſhni poſlednjizh ljubijo ſa ni z h v a ni biti. Sato ſe nizh ne bere, de bi ſe bila

Marija zvetno nedeljo, takrat, ko so ljudje Jesufa s tako veliko zhaftjo sprejeli, v Jerusalemu prikasala, ampak takrat, ko je njeni Šin imel umreti, ni jenjala na Kalvarii ozhitno se prikasati, kjer je hotla kakor mati v smert oblojeniga hudodelnika sanizhvana pod njegovim krishem stati. Sato je rekla Marija fama sveti Brigiti: „Kaj je bolj framotniga, kakor neumniza imenovana biti, vsih rezhi potrebovati, se bolj nevredno, kakor so vsi drugi, shteti? Taka, o hzhi, je bila moja ponishnost, to je bilo moje veselje, to je bila moja volja, od ktere sim vedila, de nikomur drugimu ne dopade, kakor le mojimu Šinu“.

Šeftra Paula is Folinja, kateri je bilo rasodeto, kako velika je bila ponishnost Marije Devize, je rekla svojimu spovedniku: „Ponishnost Matere boshje, o Gospod ozhe! ponishnost Matere boshje! Na svetu ni najti nar manjšhi ponishnosti, zhe se ponishnosti Marije Devize primeri“. Šveti Brigiti je enkrat Gospod v samaknjenji pokasal dve shenfki; ena je bila vsa lishp in nezhimernost, „ta“, je rekel Gospod, „je prevsetnost. Una pa, ki jo vidish s poobesheno glavo, vsim postreshljiva, in ima Boga famiga v mislih, in meni, de ni nizh, ta je ponishnost, in ji je ime: Marija“. S tem

nam hozhe **Bog** rasodeti, de je **Marija Deviza** tako ponishna, de je ona ponishnost fama.

Gotovo je, kakor govori sveti **Gregor Nifenski**, de sa nasho spazheno naturo ni nobene zhednosti, ktera bi se tako teshko spolnovala, kakor ponishnost. Pa ni pomagati drugazhi, nikoli ne bomo otrozi **Marije Devize**, zhe ne bomo ponishni. Sato pravi sveti **Bernard**: „Zhe zhiftofti ne premorefh, posnemaj ponishno ponishnost **Marije Devize**“. Ona zherti prevsetne, in le ponishne k febi klizhe: **Zhe** je kdo majhin, naj k meni pride. **Rihard** pravi: „**Marija** naf varuje pod plajshem ponishnosti“. To je tudi fama **Mati boshja** sveti **Brigiti** povedala, rekozh: „**Pridi** tedej tudi ti, moja hzhi, in se fkri pod mojim plajshem; ta plajsh je moja ponishnost“. Na to ji je pristavila, de njeno ponishnost premifhljevati, je dober plajsh, kateri greje. Kakor pa plajsh le tiftiga greje, kateri se vanj savije, ne le famo v mislih, temuzh v djanji, tako tudi moja ponishnost nizh ne pomaga, zhe se kdo ne prisadeva je posnemati. Tedej, hzhi moja, oblezi se v ponishnost“. O kako ljube so **Marii** ponishne dushe! Svet **Bernard** pishe: „**Deviza** **Marija** posna in ljubi tiste, kateri njo ljubijo, in je bliso tiftim, kateri

jo na pomozh klizhejo; posebno tistim, kateri njeno zhistoft in ponishnost posnemajo“. Sa- to opominja ta svetnik vse tiste, kateri Ma- rijo ljubijo, de naj bodo ponishni: „Hrepe- nite po tej zhednosti, zhe Marijo ljubite“. Jesuit Marin Albert je is ljubesni do Ma- rije Devize hifho pometal in zhedil, kakor pripoveduje pater Niremberg, in Marija De- viza se mu je enkrat prikasala, in mu je, kakor v sahvalo rekla: „Kako slo mi je to ponishno delo dopadljivo!“

Tedej, o moja Kraljiza, jest bi ne mo- gel nikoli tvoj prav sin biti, zhe nisim po- nishin. Ali pa mar ne vidish, de so me moji grehi, kateri so me mojimu Bogu nehvalesh- niga storili, tudi storili prevsetniga? O moja Mati, osdravi me ti; po saflushenji svoje ponishnosti mi sadobi gnado, de bom po- nishin, in de bom tako vredin tudi tvoj otrok postati. Amen.

II. Ljubesen Marije Devize do Boga.

Sveti Anselm pravi: „Kjer je vezhji zhistoba serza, tam je vezhji ljubesen“. Pre- sveta Deviza tedej, kjer je bila vsa ponish- na in zhistita samosheljnosti, je bila vsa polna ljubesni boshje, tako, de je v ljubesni do

Boga vse ljudi in vse angele preslegla, kakor pishe sveti Bernardin, ki pravi: „Ona presleshe vse stvari v ljubesni do svojiga Šina“. Sa to jo sveti Franzisk Salesijan po pravizi „Kraljizo ljubesni“ imenuje. Jesus je dal zhloveku sapoved: Ljubi Gospoda svojiga Boga is zeliga svojiga ferza. (Mat. 22, 37.) Pa zhlovek, kakor govori sveti Tomash, te sapovedi na tem svetu ne more popolnoma spolniti, ampak jo bo she le na unim svetu spolnoval. Na to pravi Albert veliki, de se od Boga ne more rêzhi, de bi bil kako sapoved dal, ktere bi noben zhlovek ne mogel popolnoma spolniti, in de je she mogel kdo na svetu biti, kateri jo je spolnil. On pravi: „Ali je to sapoved kdo spolnil, ali pa ne; zhe jo je kdo, jo je gotovo Marija Deviza“. Ravno to poterdi sveti Viktor, ki pravi: „Porodniza nashiga Emanuela (Kristusa) je bila v vsm spolnovanji zhednost popolnoma. Kdo neki je tisto sapoved: Ljubi Gospoda svojiga Boga is zeliga svojiga ferza, kdaj tako spolnoval? V njej je ljubesen boshja tako gorela, de nje nar manjšhi pomankljivošt ne more sadeti“. Sveti Bernard pravi: „Ljubesen do Kristusa dushe Marije Devize ni le presunila, temuzh jo je prevsela, in ni nobene strani prasne ljubesni pustila, tako

de je s zelim ferzam, s zelo duſho in s vſo mozhjo ljubila, in je bila gnade polna“. Sato je Marija ſmela po pravizi rêzhi: Moj ljubi je vef moj, in jeſt ſim vſa nje-gova. (Viſ. peſ. 2, 10.) Rihard pravi: „Serafini naj bi bili is nebef priſhli, in ſe v ferzu Marije Devize ljubezni uzhili“.

Bog, ki je ljubesen, (1. Jan. 4.) je priſhel na ſvet plamen ſvoje boſhje lju-bezni v vſih ljudeh priſhgat; pa nobeniga ferza v tem ognji ni tako unel, kakor ferze ſvoje Matere, ktero je bilo vſe zhiſto po-semeljſkih ſhelja, in vſe pripravno v tem ſvetim ognju goreti. Tako govori ſveti Hieronim, ki pravi: „Vſo njo je boſhja lju-bezni unela, tako de ni bilo nize poſvetniga, kar bi njeno ljubesen omadeſhvalo, ampak neprenehane ogenj, in pijanoſt preobilne lju-bezni“. Sato je ferze Marije Devize ſgoli ogenj in plamen poſtalo, kakor ſe bere v viſoki peſmi: Njene ſvetilnice ſo ſve-tilnice ognja in plamena; (Viſ. peſ. 8, 6.) ogenj, kteri je od ſnotraj v ljubezni goret, kakor govori ſveti Anſelm, in pla-men, kteri je od ſunajs njenimi zhednoſtmi ſvetil. Marija, ko je Jeſufa v narozhji imela, ſe je po vſi pravizi ſmela imenovati „ogelj, ki ogelj noſi“, kakor je nekdaſ Hipokrateno ſhenſko imenoval, ki je ogelj v rokah

nofila. **Šveti Ildefons** pravi: „**Marijo** je **sveti Duh** vso tako rasbelil, kakor ogenj sheleso, tako de se v njej nizm drusiga ni vidilo, kakor plamen svetiga Duha, in se ni drusiga obzhutilo, kakor le ogenj boshje ljubeshni“. **Šveti Tomash is Vilanove** pravi, de je bil gorezh germ, ki ga je **Mojsef** vidil, de je goret, pa ni sgoret, podoba v ljubeshni gorezhiga ferza **Marije Devize**. **Sato**, kakor govori **sveti Bernard**, je vidil **sveti Janes Marijo** v solnze oblezheno, ker je ona, bolj ko je mogozhe misliti, globozhino boshje modrosti preshinila, de je bila, kolikor je zhloveshki stvaru mogozhe, v boshjo nedoblisshljivo luzh vtopljena.

Sato prizha **sveti Bonaventura**, de presvete **Devize** pekeli nikoli ni skufhal, ker: „kakor se velikiga ognja muhe boje, tako je plamen njene ljubeshni hudobne duhove odganjal, de si niso upali ji blisshati se“. Ravno tako pravi **Rihard**: „**Marija Deviza** je bila poglavarjam tame strashna, de se niso presdersnili se ji priblishati, ali jo skufhati; plamen ljubeshni jih je strashil“. **Šveti Brigiti** je **Marija fama** rasodela, de na tem svetu ona ni imela nobene druge misli, nobene shelje, kakor **Boga famiga**. Ker je sveta dusha **Marije Devize** na tem svetu vedno v premisshljevanji boshjim prebila, pishe pa-

ter Suarez, de so bile djanja popolnoma ljubeshni pri njej nefhtevelne, ker jih je v premifhljevanji boshjim vedno ponavljala. She bolj ufhezh mi pa je, kar Bernardin Buftis piſhe, ki pravi, de Marija Deviza ni ponavljala djanja ljubeshni, kakor drugi ſvetniki, temuzh, de je ona s poſebno pomozhjo Boga neprenehama in vedno, v enim djanji ljubila. Ta kraljeva poſtojna, pravi ſveti Peter Damijan, je imela ſvoje ozhi vedno vperte v boshje Šolnze, tako, de je vſakdanje opravila niſo. v ljubeshni motile, pa tudi ljubeshen ni opravil ſadershevala. Tako je bil kadilni altar podoba Marije, kakor govori ſveti German, na kterim nozh in dan ni ſmel ogenj ugafniti.

Tudi ſpanje Marije ni ſadershevalo Boga ljubiti. Zhe je naſhim pervim ſtariſhem, kakor govori ſveti Auguſhtin, preden ſo greſhili dano bilo, de ſo bile njih ſanje v ſpanji ravno tako ſvete in nedolshne, kakor njih ſhivljenje po dnevi, ko niſo ſpali; ſe mora to tudi od Marije Devize terditi, kakor uzhé tudi Suarez, abat Rupert, ſveti Bernardin in ſveti Ambroſh, kteri pravi: „Kadar je telo Marije Devize pozhivalo, je bil njeni duh sbujen“. Tako ſe je ſpolnovalo, kar govori Modri od nje: Njena luzh po nozhi ne ugafne. (Prip. 21,

28.) Med tem, de je njeno sveto telo v fladkim spanji pozivalo, pravi sveti Bernardin, „je njena dusha prosto proti Bogu se povsignila, tako de je tisti zhaft veliko bolj popolnoma premishljevala, kakor je kdaj kateri drug zhlovek sbujen mogel premishljevati“. Tako je Marija prav mogla rêzhi s nevesto: Jest spim, pa moje ferze zhuje. (Vis. pes. 5, 2.) „Ona je bila tako frezhna v spanji, kakor sbujena“, pravi Suarez. S eno besedo, sveti Bernardin pravi, de dokler je Marija na semlji shivela, je neprenehama v ljubeshni do Boga gorela. Daljej pravi tudi ta svetnik, de Marija nikoli ni drusiga delala, kakor le to, kar je Bogu dopadljivo, in je tako Boga ljubila, kolikor je vedila, de ga je dolshna ljubiti. Sato pravi tudi poboshni Albert veliki, de je bila Marija s tako ljubeshnijo napolnjena, kakorshno in kolikor je more sgoliftvar v tem shivljenji prejeti. Sato tudi pravi sveti Tomash is Vilanove, de je bila Marija po svoji gorezhi ljubeshni tako lepa, in je Boga tako nase potegnila, de je od ljubeshni do nje unet v njenim telefu zhloveshko telo nase vsel. Sveti Bernardin saklizhe: „O mozh Devize Matere! dekliza je ranila in vsela boshje ferze!“

Ker pa Marija svojiga Boga tako mo-

zhno ljubi, gotovo od svojih flushabnikov nizeh drugiga ne sheli, kakor de tudi oni Boga ljubijo, kolikor ga morejo ljubiti. Ravno to je Marija fama sveti Angeli Foljinski priporozhila, rekozh: „Angela, bodi posdravljena od mojiga Šinu, in prisadeni se ga tako ljubiti, kakor ga nar bolj moresh“. In sveti Brigiti je rekla Mati boshja: „Zhe mi hozhefh prav postrezhi, ljubi mojiga Šinu“. Nizeh drusiga Marija ne sheli, kakor svojiga ljubiga ljubljeniga viditi, kteri je Bog. Novarin prafha, sakaj Marija v visoki pesmi angele profi, de bi mu njeno veliko ljubesen osnanili: Sarotim vas, hzhere Jerusalemfke, zhe mojiga ljubiga najdete, osnanite mu, de od ljubesni medlim. (Vis. pef. 5, 8.) Ali mar Bog ni vedil, kako ga ona ljubi? „Sakaj sheli rano ljubimu kasati, kteri je rano naredil?“ Na to odgovori ta uzhenik fam, in pravi, de je Matiboshja s tem hotla ljubesen pokasati, ne Bogu, ampak nam, de bi, kakor je ona ranjena bila, tudi nas v ljubesni do Boga ranila. Sveti Bonaventura pravi: „Kakor je bila Marija gorezha v ljubesni do Boga, tako tudi vse tiste, kteri njo ljubijo in se ji priblishajo uname in febi podobne stori“. Sato je sveta Katarina Sijensfka Marijo „nosivko ognja“ imenovala. Zhe toraj hozhe-

mo tudi mi v ognji boshje ljubeshni goreti, fkerbimo, de se bomo vedno s profhnjami in s ljubeshnijo nafhi Materi blishali.

Oh Kraljiza ljubeshni, Marija, nar bolj ljubeshniva, nar bolj ljubljena in nar bolj ljubijozha med vfemi stvarmi, (kakor ti je fveti Franzifhk Salesijan rekel) oh Mati moja, ti si vfelej in vfa is ljubeshni do Boga gorela, profim te, daj mi le eno ifkrizo tega ognja. Ti si profila sa tifte shenine, kterim je bilo vina smankalo: Vina nimajo; ali ne bosh tudi sa naf profila; ki nam ljubeshni do Boga manka, ki smo pa vender dolshni ga tako slo ljubiti? Rezi le: Ljubeshni nimajo. Ti nam sprôsi to ljubeshen. Druge dobre te ne profimo, kakor té. O Mati, kakor ti Jesufa ljubifh, tako profi sa naf, uflifhi naf. Amen.

III. Ljubeshen Marije Devize do blishnjiga.

Ljubeshen do Boga in do blishnjiga nam je v ravno tifti sapovedi naloshena. In to sapoved imamo od Boga, de, kdor Gospoda ljubi, ljubi tudi sfvojiga brata (Jan. 4, 21.) Vsrok tega je, pravi fveti Tomash, ker, kdor Boga ljubi, ljubi tudi vse rezhi, ktere Bog ljubi. Šveta Ka-

tarina is Genove je rekla enkrat Bogu: Gospod, ti hozhefh, de blishnjiga ljubim, pa jest ne morem drusiga ljubiti, kakor le tebe. In Bog ji je na to odgovoril: Kdor mene ljubi, ljubi vse rezhi, ktere jest ljubim. Kakor pa ga ni bilo in ga ne bo, kateri bi Boga bolj ljubil, kakor Marija, tako ga ni bilo in ga ne bo, kateri bi svojiga blishnjiga bolj ljubil, kakor Marija. V visoki pesmi se bere: Nofivnizo si je napravil kralj Salomon, — od snotraj jo je s ljubesnijo oblasinil, savoljo Jerusalemfkih hzheri. (Vis. pef. 3, 9.) Korneli a lapide te besede raslaga, in pravi, de je bila ta nofivniza telo Marije Devize, ktero je Šin boshji, ki je v njej prebival, s ljubesnijo napolnil, de vsm, kateri k nji pribeshé, pomozh deli. Marija Deviza je bila, dokler je fhe na svetu shivela, tako polna ljubesni, de je potrebnim pomagala, zhe tudi ni bila proshena. To je storila ravno na svatovfhini v Kani, ki je svojiga Šinu sa zhudesh profila, in mu potrebo družhine rasloshila, rekozh: Vina nimajo. O kako fkerbna je bila, kadar je bilo treba blishnjimu pomagati! Takrat, ko je fhla po dolshnosti ljubesni v hifho Elisabete, je naglo hitela v gore. (Luk. 1.) Bolj pa svoje velike ljubesni ni mogla pokasati,

kakor de je svojiga Šinu sa nafhe sveli-
zhanje v smert dala. Sveti Bonaventura
pravi: „Tako je Marija svet ljubila, de je
svojiga edinorojeniga Šinu dala“. Sato ji
rezhe sveti Anselm: „O shegnana med she-
nami, ki angele presesheh v zbiftofti, in
svetnike premagash v dobrotljivofti! Pa ta
ljubesen Marije Devize do naf, sdaj, ko
je v nebesih, ni opefhala, temuzh je tam
veliko bolj sraftla, kakor govori sveti Bo-
naventura, ker sdaj zhlovefhke potrebe ve-
lika bolj vidi. Sato pravi ta svetnik: „Ve-
lika je bila miloft Marije Devize do revnih,
dokler je na svetu sdihovala, pa fhe veliko
vezhji je sdaj, ko v nebesih kraljuje“. En
angel je povedal sveti Brigiti, de ni niko-
gar, kateri bi, zhe profi, od ljubesni Marije
Devize milofti ne prejel. Gorje nam, zhe
bi Marija sa naf ne profila! Jesus sam je
rekel tej svetnizi: „Ako bi proshnje moje
Matere ne pomagale, bi ne bilo upanja mi-
lofti“.

Blagor mu, pravi Mati boshja, kateri
moje opominjevanje poslušha, in na mojo
ljubesen gleda, de bi jo tudi on do blifh-
njiga fkasoval. Blagor zhloveku, kateri
me poslušha, kateri vsak dan pri mo-
jih vratih zhuje, in pri podbojih
mojih dur poslušha. (Prip. 8, 34.)

Šveti Gregor is Nanzianza pravi: „Nobena rezh naf Marii tako dopadljivih ne stori, kakor usmiljenje“. Sato naf Jesus sam uzhi: Bodite usmiljeni, kakor je vafh Ozhe usmiljen. (Luk. 6, 63.) Ravno tako se mi sdi, de nam Marija rezhe: Bodite usmiljeni, kakor je vafha Mati usmiljena. Gotovo je, de kakor bomo mi blishnjiga ljubili, bota Bog in Marija naf ljubila. Dajte, in se vam bo dalo. S ravno tisto mero, s katero bote vi merili, se bo vam nasaj merilo. (Luk. 6, 38.) Šveti Metodij je rekel: „Daj reveshu, in vsemi paradish“. Šveti apostel Paul pishe, de dobrotljivost do blishnjiga naf na tem in na unim svetu osrezhuje. Dobrotljivost je sa vse dobra, in ima oblubo shivljenja tega, ki je tukej in prihodnjiga. (2. Tim. 3, 5.) Šveto pismo pravi: Bogu pofojuje, kdor se revesha usmili. (Prip. 2, 2.) Šveti Janes Krisoftom pravi pri teh besedah: „Zhe Bogu pofojujemo, je toraj Bog nash dolshnik“.

O Mati milosti, ti si polna ljubesni do vsih, nikar ne posabi moje revshine. Ti jo she vidish. Priporozhi me tistimu Bogu, kateri ti nizeh ne odrezhe. Sadobi mi gnado, de te bom mogel pofnemati v ljubesni do Boga in v ljubesni do blishnjiga. Amen.

IV. Vera Marije Devize.

Kakor je Marija Deviza mati ljubescni in upanja, tako je tudi mati vere. Jest fim mati lepe ljubescni, in bojasni, in sposnanja in svetiga upanja. (Šir. 24, 24.) In po pravizi pravi sveti Irenej, ker je Marija s svojo vero tisto fhkodo popravila, ktero je Eva s svojo nevero naredila: „Kar je Eva savesala s nevero, je Marija rasvesala s vero“. Tertulian pravi, de je Eva, ker je hotla kazhi verjeti nasproti temu, kar ji je Bog rekel, smert prinesla; nasha Gospa pa, ki je verovala besedam angela Gabriela, de bo Mati Gospodova, in vender Deviza ostala, je prinesla svetu svelizhanje: „Eva je verjela kazhi, Marija Gabrielu; kar je una s verovanjem pregreshila, je ta s verovanjem isbrifala“. Šveti Augufhtin pravi, de je Marija s tem, de je v vzhlovezhenje boshjiga Šinu v svojim telesu privolila, s svojo vero ljudem nebesa odperla. Zhes besede svetiga Paula: Neverin mosh je posvezhen po verni sheni, (1. Kor. 7, 14.) pishe Rihard: „Ta verna shena, s ktere vero je reshien neverni mosh Adam in njegov narod, je Marija“. Savoljo te vere je Elisabeta Marijo blagorvala, rekozh:

Blagor tebi, ki si verovala; spolnjeno bo v tebi, kar ti je Gospod povedal. (Luk. 1, 45.) Šveti Avguštín priftavi: Marija je frezhníshi, de je Kristúsovo vero prejela, kakor de je Kristúsovo telo spozhela.

Suarez pravi, de je Marija Deviza vezh vere imela, kakor vsi ljudje in vsi angeli. Vidila je svojiga Šinu v Betlehemskih jafelzah, in je verovala, de je on Štvarnik sveta. Ga je vidila beshati pred Herodeshem, pa vender ni jenjala verovati, de je on Kralj Kraljov. Ga je vidila roditi se, pa je verovala, de je vezhin. Ga je vidila ubogiga, jedi potrebniga, pa je verovala, de je Gospod zeliga sveta. Ga je vidila na flamo polosheniga, pa je verovala, de je vsigamogozhin. Je vidila, de ne govori, pa je verovala, de je on neskonzhna modrost. Ga je flifhala jokati, pa je verovala, de je on veselje vsih nebef. Ga je vidila sadnjizh v smerti sanizhvaniga in krishaniga, in desiravno je pri drugih vera v njega peshala, je Marija smeraj stanovitno verovala, de je on Šin boshji. Sraven krisha Jesúfoviga je stala njegova Mati. Pri teh besedah svetiga evangelija pravi sveti Antonin: „Marija je stala s vero po konzu dershana, po kateri

nikoli ni jenjala verovati, de je Kristuf pravi Bog“. Sato se po besedah tega svetnika pri juternizah velkiga tedna ena fama svezha prishgana pufti. Savoljo tega sveti Leon besede svetiga pisma: Njena luzh se ponozhine ugasne, v tem pomenu na Marijo oberne. Na besede Isaija preroka: V tlazhivnizi fim fam tlazhil, in smed narodov ni bilo mosha pri meni, (Isai. 6, 3.) rezhe sveti Tomash: „Prerok pravi: ni bilo mosha, to savoljo Marije Devize, v kateri vera ni nikoli opefhala“. Albert veliki pravi: „Marija je imela vero v nar vikfhi stopnji, ker ni dvomila (zviblala) ko so apostelni dvomili“. Sato je Marija savoljo svoje velike vere saflushila, de je postala luzh vsih vernikov, kakor jo tudi sveti Metodij imenuje: „Vernikov svetilo“. Sveti Ziril Alekfandrijski jo imenuje zeptar prave vere“. Sveta zerkov jo pozhafti, ko ji rezhe: Vefeli se, Marija Deviza, vse krivovere na zelim svetu ti pokonzhujesh“. Sveti Tomash is Vilanove raslaga besede svetiga pisma: Moje ferze si ranila, moja sestra, nevesta, — senim tvojih ozhes, in pravi: Sozhmi hozhe sasnamnjati vero, po kateri je Marija Deviza boshjimu Sinu nar bolj dopadla“.

Sveti Ildefons naf opominja, in pravi:

„Pofnemajte vero Marije Devize“. Pa kako hozhemo to vero Marije Devize pofnemati? Vera je dar in zhednost vkup. Je dar boshji, ker je luzh, ktero Bog v dusho vlije, in je zhednost, ker jo dusha v djanji spolnuje. Toraj nam vera ne pove le kaj imamo verovati, temuzh tudi kaj imamo v djanji spolnovati. Sato pravi sveti Gregor: „Tifti prav veruje, kateri to v djanji spolnuje, kar veruje“. In sveti Auguftin pravi: „Pravish: verujem; stori kar pravish, in to je vera“. Shivo vero imeti fe pravi po veri shiveti, kakor uzhi sveti Paul, ki pravi: Moj pravizhni is vere shivi. (Hebr. 10, 38.) Tako je shivela Marija Deviza, v raslozhik tiftih, kateri ne shive tako, kakor verujejo, in kterih vera je sato mertva, kakor govori sveti Jakob ki pravi: Vera bres del je mertva (Jak. 20, 26.) Diogen je po svetu hodil, in je rekel: „Zhloveka ifhem“. Meni fe sdi, de bi Bog tudi lahko po pravizi rekel, de med toliko vernimi „kristijana“ ifhe. Sakaj saref malo jih je, kateri bi s vero vred tudi verne dela imeli, nar vezh jih je, ki imajo famo ime, de verujejo. To bi fe smelo takim rezhi, kar je Alekfander kralj enimu strahljivimu vojaku rekel, ki mu je bilo tudi Alekfander ime: „Ali ime, ali pa

sadershanje spremeni“. Pater Avila pravi, de bi bilo prav take ljudi med norze sapreti, kateri verujejo, de je tistim, kateri lepo shive vezhno svelizhanje, kateri pa hudobno shive, vezhno pogubljenje pripravljeno, pa vender tako shive, kakor de bi tega ne verovali. Sato naf sveti Auguſhtin opominja vse rezhi s kerſhanškimi ozhmi gledati, to je, de bi vse po veri gledali, on pravi: „Imejte kerſhanſke ozhi“. Tudi ſveta Teresija je rekla, de is pomanjkanja vere vſi grehi pridejo.

Sato proſimo preſveto Devizo Marijo, de nam po ſafluſhenji ſvoje terdne vere, ſhivo vero iſproſi. Goſpa, povikſhaj nam vero.

V. Upanje Marije Devize.

Is vere pride upanje, ſakaj Bog naf sato s vero raſſvetljuje, in naf uzhi njegovo dobroto in njegove obljube ſpoſnati, de bi naf to obudilo v ſheljah in v upanji njega doſezhi in vekomaj vſhivati. Ker je tedej Marija zhednoſt popolnoma vere imela, je imela tudi zhednoſt popolnoma upanja, v katerim je s Davidam rekla: Meni je dobro Boga ſe derſhati, in ſvoje upanje v Boga ſtaviti. (Pſl. 72, 28.) Marija je bila tiſta ſveſta neveſta ſvetiga Duha, od ktere pravi ſveto piſmo: Kdo je tiſta,

ktera od pufhave prihaja, flaſti na-
polnjena, na ſvojiga ljubiga na-
flonjena? (Viſ. pef. 8, 5.) Korneli a la-
pide te beſede tako raſlaga: „Od pufhave
ſim gre, to je s ſveta, kteriga je tako sa-
puſtila, in ſi ga je pufhavo miſlila, de je
vſe ſvoje ſhelje od njega prezh obernila.
Naſlonjena je na ſvojiga ljubiga, ker ſe ni
na ſvoje ſafluſhenje, ampak na gnado tiſti-
ga ſanaſhala, kteri gnado daje“.

Poſebno lepo je Marija Deviza ſvoje
veliko ſaupanje v Boga takrat pokasala,
ko je vidila in ſpoſnala, de je njeni ſveti
ſhenin Joſhef, ki ni vedil na kako prezhu-
dno viſho je ona noſezha poſtala, v ferzu
nemirin ſklenil jo od ſebe iſpuſtiti. Joſhef
pa — jo je hotel ſkrivaj ſapuſtiti.
(Mat. 1, 19.) Takrat, ſe ſdi, de bi bila
imela Marija ſvetimu Joſhefu reſ ſveto ſkriv-
noſt raſodeti, kakor je bilo ſhe pred enkrat
rezheno. Pa Marija tega ni hotla ſtoriti,
ampak je ſakrivala prejeta gnado, in ſe je
popolnoma na boſhjo dobroto ſaneſla, de
bo ſhe Bog po ſvoji modroſti njeno nedolſh-
noſt in njeno dobro ime varoval. Ravno
tako govori Korneli a lapide, ki ſveti evan-
geli v tem meſtu raſlaga, in pravi: „Pre-
ſveta Deviza ni hotla ſama Joſhefu te ſkriv-
noſti raſodeti, de bi ſe ne bilo vidilo, de

savoljo prejetih darov baha, ampak je vse to boshji fkerbi prepustila, ker se je terdno sanesla, de bo Bog njeno nedolshnost in njeno dobro ime varoval⁶. Dalje je Marija pokasala svoje terdno saupanje v Boga pri tisti priloshnosti, ko je imela poroditi, in je vidila, de je is mesta Betlehema, tudi is ubogih hifh pregnana, in prisiljena svoje sveto Dete pri shivini sunaj mesta v jasli poloshiti: In ga je poloshila v jasli, ker ni bilo prostora v hifhi sa njo. (Luk. 2, 7.) S nobeno besedo se takrat ni pritoshila, ampak vfa v voljo boshjo vdana je terdno upala, de ji bo Bog v njenih potrebah pomagal. Tako je Marija tudi pokasala, kako v Boga saupa, takrat, ko ji je sveti Joshef povedal, de more beshati v Egipt. She tisto nozh se je napravila na dolgo pot v tujo in nesnano deshele, bres popotnize, bres dnarja in bres druge drushine kakor s svojim mladim Detetam in s svojim ubogim sheninam: Joshef je vstal, je vsel Dete in njegovo Mater po nozhi, in je odshel v Egipt. (Mat. 2, 14.) Nar lepfhi pa je pokasala Marijo to svoje saupanje takrat, ko je svojiga Sina vina sa svatovze v Kani profila. Ko je bila namrezh Jesufa opomnila, de vina nimajo, ji je odgovoril: Shena, kaj

je meni ali tebi sa to? Moja ura fhe ni prifhla. (Jan. 2, 4.) Po tem odgovoru fe je ozhitno vidilo, de ji bo Jefuf profhnjo odrekel; Marija je pa vender tako terdno v njegovo dobrotljivost saupala, de je vse eno rekla ljudem, de naj store, kar jim bo rekel, ker je vedila, de je njena profhnja gotovo uflifhana. In ref je Jefuf rekel verzhe s vodo naliti, in je to vodo v vino fpremenil.

Uzhimo fe tedej od Marije tako saupati, kakor je dolshnost; posebno v imenitnim opravilu, ktero nafhe svelizhanje sada, pri kterim, defiravno fmo dolshni fami fi prisadevati, moramo vender le od Boga famiga gnado upati, de svelizhanje dofeshemo. Nesaupljiv v svojo mozh naj vfak rezhe s fvetim apoftefnam: Vfe samorem v njem, kteri mi mozh daje. (Filip. 4, 13.)

O moja presveta Gospa! fвето pifmo mi prizha, de fi ti Mati fvetiga upanja; (Sir. 24.) fвета zerkev mi rezhe, de fi ti nafhe upanje: „Upanje nafhe, bodi zhefhena!“ Kteriga drugiga upanja bom tedej ifkal? Ti fi sa Jefufam vse moje upanje. Tako te je imenoval fveti Bernard, tako te hozhem tudi jest imenovati: „Vef sapopadek mojiga upanja“. Vfelej ti bom rekel s

svetim Bonaventuram: „O svelizhanje tebe klizhejozhnih, svelizhaj me!“

VI. Zhiftoft Marije Devize.

Ker se po Adamovim padzu meso so- per duha vsiguje, je zhednost zhiftofti spol- novati ljudem posebno teshko. Šveti Au- gushtin pravi: „Med vsimi boji je vojsko- vanje sa zhiftoft nar terji, kjer je vsak dan boj, premaga pa redka“. Naj bo tedej Gospod-Bog vselej hvaljen, de nam je v Marii velik in lep sgled zhiftofti dal! Albert veliki pravi, de se Marija po pravizi ime- nuje Deviza deviz, ker je ona perva, fama od sebe, in bres kakiga sgleda, svoje de- vishtvo Bogu darovala, in mu je odflej vse druge devize, ktere so njo posnemale, sa- dobila, kakor je she David prerokval, re- kozh: Sa njo bodo devize v tempel Kraljev pripeljane. (Psl. 44, 16.) Šveti Bernard pravi: „O Deviza, kdo te je nauznil s devishtram Bogu dopasti, in na semlji angelfko shivljenje peljati? Na to odgovori Sofronij: Kristuf je Mater De- vizo isvolil, de bi bila ona vsim sgled zhi- ftofti“. Sato sveti Ambrosh Marijo ban- derarzo devishtrva imenuje, „ki je bandero devishtrva povsignila“.

Savoljo te njene zhistofiti fveti Duh Marijo Devizo imenuje gerlizo: Tvoje liza fo lepe, kakor gerlizhne; (Vis. pef. 1, 9.) Aponij rezhe: „kakor prezhiste gerlize“. Tudi je imenovana lilija: Kakor lilija med ternjem, tako je moja prijatliza med hzhherami. (Vis. pef. 2, 2.) Šveti Dionisi Kartusian pravi: „Vse druge devize fo bile ternje ali febi, ali drugim, Marija Deviza pa ne febi, ne drugim. Ona je ferza tiftih, kateri fo jo vidili, v zhistoft vabila“. To poterdi fveti Tomash; rekozh: „Lepota Marije Devize je v zhistofti unemala vse, kateri fo jo vidili.“ Šveti Hieronim terdi, de je fveti Joshef, sato ker je pri Marii shivel, v devishkim ftanu ostal; sakaj on soper Helvidija, kateri je devishstvo Marije Devize tajil, takole govori: „Ti pravish, de Marija ni deviza ostala; jest pa she vezh mislim, namrezh de je tudi Joshef savoljo Marije deviza bil“. Neki poboshin pisavez pravi, de je Marija Deviza zhistoft tako ljubila, de bi bila, zhistoft ohraniti, ako bi treba bilo, zhasti in vrednosti Matere boshje se odrekla. To se vidi is besed, ktere je angelu Gabrielu govorila: Kako se bo to sgodilo, ker moshha ne sposnam? (Luk. 1, 34.) in is besed: sгоди se mi po tvoji besedi, to je,

Marija je privolila, ker ji je bil angel sagotovil, de bo od svetiga Duha, in ne drugazhi Mati postala.

Šveti Ambrosih pravi: „Kdor je zhištoft obranil, je angel, kdor jo je sgubil, je hudizh“. Tisti, kateri so zhišti, bodo angeli, kakor je she Jesuf rekel: In bodo kakor angeli boshji. (Mat. 22, 30.) Hudobni pa bodo Bogu soperni, kakor hudizhi. Šveti Remigij je rekel, de vezhji del odrafhenih savoljo nezhištofti v pekel pride. Redka je smaga soper ta greh, kakor govori sveti Augushtin; pa sakaj? Sato, ker ljudje nozhejo pripomozhkov soper nezhištoft rabiti. Ti pripomozhki so pa trije, kakor fkušheni uzheniki govore, in so po Belarmina ti: post, isogibanje nevarnost in molitev.

V postu je sapopadeno sateranje, posebno sateranje ozhi in gerla. Marija Deviza, desiravno je bila polna gnade boshje, je vender tako svoje ozhi saterala, de jih je imela vselej v tla obernjene, in jih ni nikoli v zhloveka vperla, kakor terdita sveti Epifanij, in sveti Janes Damaszenski, ki pravita, de je bila Marija od otrozhjih let tako poboshna in pametna, de se je vse zhudilo nad njo. Sato pravi sveti Lukesh, de ko je fhla Elisabeto obiskat, je naglo

hodila v gore, mende sato, de bi jo bili ljudje manj vidili. — Kar sadeva jed, pripoveduje Filibert, de je bilo puhavniku Feliklu rasodeto, de je Marija, she otrok, le enkrat na dan mleko pila. Šveti Gregor Turonfki pravi, de se je Marija vse shivljenje postila. Tudi sveti Bonaventura reze: „Marija bi ne bila nikoli toliko gnade nashla, ako bi ne bila v jedi posebno smer-na, sakaj gnada in samogoltnost se ne morete terpeti“. S eno besedo, Marija se je v vsih rezeh saterala, tako de se je reklo od nje: Od mojih rok se je mira zedila. (Vis. pef. 5, 5.)

Drugi pripomozhek zhiftoft obvarovati je ogibati se nevarnosti: Kdor se saderg ogiba, bo varno hodil. (Prip. 11, 14.) Sato je rekel sveti Filip Neri: „V vojski s pozhutnostjo beguni premagajo“, to je tifti, kateri beshé pred priloshnostjo. Marija se je ogibala, kolikor je mogla, ispred ozhi drusih ljudi, in tudi sato opomni sveti Lukesh, de je v obiskanji Elisabete naglo hodila v gore. Neki pisavez pravi, de je Marija she pred od Elisabete fhla, preden je ta Janesa porodila, in tudi sveti evangeli to poterdi, kjer se bere: Marija pa je pri njej ostala okoli trimesze, in se je vernila na svoj dom. Elisa-

beti pa se je spolnil z haf poroditi, in je rodila sinu. (Luk. 1, 56.) In sakaj ni zhakala poroda? Sato, de se je oganila drushin in obiskovavzov, kateri so pri tej priloshnosti v hisho hodili.

Tretji pripomozhek je molitev. Modri v fvetim pismu pravi: In kakor sim sposnal, de drugazhi ne morem sdershin biti, kakor de mi Bog da, — sim pribeshal k Gospodu, in sim ga profil. (Modr. 8, 21.) Marija Deviza fama je rasodela sveti Elisabeti Benediktinki, de ni prejela nikoli nobene zhednosti bres truda in bres molitve.

Šveti Janes Damaszzen pravi, de je Marija „zhifta, in zhiftoft ljubi“, in sato nezhistih ne more terpeti. Pa kdor se njej priporozhuje, bo gotovo reshien te pregrehe, zhe le s saupanjem njeno ime klizhe. Poboshni pater Avila je rekel, de jih je veliko soper zhiftoft fkushanih s samim zhefhenjem Marije, bres madesha spozhete, fkushnjave premagalo.

O Marija, o prezhifta Golobiza, o koliko jih je savoljo te pregrehe pogubljenih! Gospa obvarovaj nas ti te nefrezhe. Štori, de bomo v fkushnjavah vselej k tebi pribeshali, in tebe na pomozh klizali, rekozh: Marija, Marija pomagaj nam. Amen.

VII. Uboſhtvo Marije Devize.

Nafh ljubesnivi Svelizhar je hotel ubog biti na tem ſvetu, de bi naf s tem uzhil poſvetne dobre te ſanizhvati. Šveti Paul pravi: Sa vaſ je ubog poſtal, ko je bogat bil, de bi ſkos njegovo uboſhtvo vi obogateli. (2. Kor. 8, 9.) Jeſuf Kriſtuf je tudi ſam uzhil: Zhe ho-zheſh popolnoma biti, pojdi, prodaj kar imaſh, in daj ubogim, — ter pridi in hodi ſa menoſj. (Mat. 19, 21.) In glej, kako je njegova nar bolj popolnoma uzhenka, Marija, lepo njegov ſgled in nauk poſnemala. Pater Kanisij pripoveduje, de bi bila Marija s tem, kar ſo ji njeni ſtarifhi ſapuſtili, lahko sloſhno ſhivela; pa ona je hotla uboga biti, in je ſato le malo ſaſe pridereſhala, vſe drugo premoſhenje je ſa tempel in ſa uboge po-delila. Veliko jih je, ki pravijo, de je Ma-rija oblubo uboſhtva ſtorila, in ſnano je, de je ona ſama ſveti Brigiti raſodela: „V ſa-zhetku ſim v ſvojjim ferzu obljubila, na tem ſvetu nikoli niſh premoſhenja imeti“. Da-rov, ktere je Marija od ſvetih Modrih pre-jela, pazh niſo bili malo vredni, pa jih je vſe med uboge raſdelila, kakor priſha ſveti Bernard, rekozh: „Slatá, ki ſo ji ga Mo-

dri veliko dali, kakor se je sa njih kraljevo vifokost spodobilo, ni safe ohranila, ampak ga je po Joshefu ubogim rasdelila“. De je Marija te dari kmalo rasdelila, se vidi is tega, de, ko je kmalo po tem po postavi v tempel prifhla, ni prinesla ofra bogatih, to je jagnizha, ampak ofer ubogih, dve gerlizi, ali dva golobizha: De bi dali ofer, kakor je rezheno v postavi Gospodovi, dve gerlizi, ali dva mlada goloba. (Luk. 2, 24.) Marija fama je rekla sveti Brigiti: „Vse, kar sim mōgla imeti, sim ubogim dala, in nizh nisim pridershala, kakor jed in potrebno obleko“.

Is ljubesni do revfhine se je hotla sarozhiti s ubogim delovzam, kakor je bil sveti Joshef, in preshiviti se s trudam svojih rok, s fhivanjem ali s prējo, kakor sveti Bonaventura sprizhuje. Angel je rasodel sveti Brigiti od Marije: „Posvetno bogastvo je Marija sanizhvala, kakor smeti“. S eno besedo, ona je vselej uboga shivela in je uboga umerla, ker pri smerti nizh drugiga ni sapustila, kakor dvoje oblazhilo, ki ga je dvema shenama dala, ktere ste ji stregle, kakor Metafrast in Nizefor pifheta.

„Kdor premoshenje ljubi, ne bo nikoli fvet,“ je rekel sveti Filip Neri, in sveta Teresija pravi: „Pravizhno je, de kdor

sgubljenih rezhi ishe, se sam sgubi“. Na-
 sproti pravi ta svetniza, de je ubofhtvo do-
 brota, ktera vse druge dobrote v sebi ob-
 feshe. Jest pravim, zhednost ubofhtva,
 ktera po besedah svetiga Bernarda ne ob-
 stoji famo v tem, de bi bil kdo ubog, am-
 pak v tem, de ubofhtvo ljubi: „Ne ubofhtvo,
 ampak ljubesen do ubofhtva je zhednost“.
 Sato je rekel **Jesuf Kristuf**: Blagor ubo-
 gim v duhu, ker njih je nebeshko kra-
 ljestvo. (Mat. 5, 3.) Blagor jim, sakaj
 tisti, kateri nizeh drusiga ne shele, kakor
Boga, v **Bogu** vse dobrote najdejo, in naj-
 dejo v ubofhtvu svoje nebefa na semlji, ka-
 kor jih je najdel sveti **Franzishk**, ki je go-
 voril: „Moj **Bog** in vse“. — Ljubimo tedej
 to „edino dobroto, v kateri so vse druge do-
 brote sapopadene,“ kakor uzhi sveti **Au-
 gushtin**. Prosimo **Boga** s svetim **Ignazijem**:
 „Samo ljubesen do tebe, o **Bog**, mi daj,
 in svojo gnado, in sim dosti bogat“. In
 kadar nas revshina stiska, se s tem tola-
 shimo, de sta bila tudi **Jesuf** in **Marija**
 uboga, kakor mi, kakor pravi sveti **Bona-
 ventura**: „Uboshez se lahko lepo potolashi
 s ubofhtvam **Marije Devize** in s ubofhtvam
Kristufovim“.

O moja presveta **Mati**, pazh po pra-
 vizi si rekla, de je v **Bogu** tvoje veselje:

Moj duh se rasveseljuje v Bogu mojim svelizharju; sakaj na tem svetu nisi drusiga shelela ne ljubila, kakor le Boga. Potegni me sa saboj; Gospa, odtergaj me od sveta, in vlezi me k febi, de ljubim tistiga Ediniga, kateri sam je vredin ljubljen biti. Amen.

VIII. Pokorshina Marije Devize.

Savoljo ljubeshni, ktero je Marija Deviza do zhednosti pokorshine imela, takrat, ko ji je angel Gabriel osnаноval, se ni hotla drugazhi imenovati, kakor dekla: Lej, dekla Gospodova sim. Na te besede pravi sveti Tomash is Vilanove: „O saref dekla, ktera ni nikoli ne s besedo, ne s djanjem, ne s mislijo Narvikshimu soper stala, fama febi nizh prostosti sadershala, ampak v vsem Bogu podloshna bila“. Ona fama je povedala, de je Bogu ta njena pokorshina dopadla, rekozh: Gospod se je oserl na popishnost svoje deklee. (Luk. 1, 48.) To je namrezh prava ponishnost deklee, de je vselej pripravljena pokorna biti. Sveti Augushtin pravi: „Kakor je Eva po svoji nepokorshini postala vsrok smerti febi in zelimu zhloveshkimu sarodu, tako je Marija po svoji pokorshini febi in vsimu zhloveshkimu sarodu postala vsrok svelizhanja“. Po-

korfhina Marije Devize je veliko bolj popolnoma, kakor pokorfhina vſih ſvetnikov, ſakaj vſi ljudje ſo ſavoljo iſvirniga greha na hudo nagnjeni, vſi v dobrih delih nekako teshavo obzhutijo; preſveta Deviza pa ne tako, ampak, kakor piſhe ſveti Bernardin: „V preſveti Devizi ni bilo nikoli nobeniga ſadershevanja, ampak je bila kakor kolo, ki ſe je po vſakim gibanju ſvetiga Duha rado vertilo. Šveta Deviza je neprenehama na boſhje dobro dopadenje gledala, in go-rezbe v voljo boſhjo privolila“. Od Ma-rije je bilo rezheno: Moja duſha ſe je raſpuſtila, kakor je moji ljubi go-voril. (Viſ. peſ. 5, 6.) Pri teh beſedah pravi Rihard: „Moja duſha ſe je raſpuſtila v ognju ljubeshni, kakor raſtopljena ruda pripravljena ſe v vſe podobe boſhje volje raſtezhi“.

Sareſ lepo je Marija pokasala, kako voljna je bila pokorfhino ſkaſovati, nar-pred, ker je ſavoljo Boga tudi rimſkimu zefarju hotla pokorna biti, de ſe je v Bet-lehem na devetdeſet milj dolgo pot podala, po ſimi, noſezha, in tako revna, de je bila priſiljena v ſhtalizi poroditi. Tako je bila tudi hitro pripravljena na beſedo ſvetiga Jo-ſhefa ſhe tiſto nozh vſtati in ſe na dolgo in teshavno pot v Egipt podati. Tukej pra-

fha Silveira, sakaj je bilo v Egipt beshati fvetimu Joshefu, ne pa Marii rasodeto, ker je ona teshavo bolj obzhutila; in na to vprafhanje odgovori: „Sato, de je bila Marii priloshnost dana djanje pokorfhine fpolniti, v katero je bila vfelej pripravljena“. Nar bolj je pa Marija fkasala svojo ferzhno pokorfhino, ko je is pokorfhine do boshje volje svojiga Sinu v smert darila, in, kakor pravi fveti Ildefons, s tako ftanovitnostjo, de je bila pripravljena fama ga krishati, zhe bi rabeljnov ne bilo. Sato pravi zhaftitljivi Beda na befede Jefusove, ktere je sheni, ki mu je rekla: Blagor telefu, ki je tebe nosilo, odgovoril: Veliko bolj blagor tiftim, kateri befedo boshjo poflufhajo in jo ohranijo: „Marija je frezhna, ki je bila flushabniza vzhlovezhene Befede, pa fhe bolj je frezhna, ker je v vedni ljubesni in pokorfhini do befede boshje oftala.

Savoljo tega fo Marii Devizi slo dopadljivi vfi, kateri pokorfhino ljubijo. Enkrat se je prikasala poboshnimu Franzifhkanu, Akorsu po imenu, v njegovi zelizi, kateri je bil pa ravno takrat poklizan, iti bolnika fpovedat, in je is pokorfhine hitro fhel. Ko pa nasaj domu pride, ga je Marija fhe zhakala, in ga je savoljo njegove pokorfhine

pohvalila. Nasproti pa se bere, de je enkrat drugimu menihu ozhitala nepokorfhino, kateri se je k jedi klizan fhe s nekonzhanimi molitvami mudil. Šveti Brigiti je Marija fama povedala, kako dobro de je svojim duhovnim sprednikam pokorfhino fkasovati, kjer je rekla tudi te besede: „Pokorfhina pelje vse v svelizhanje“. Šveti Filip Neri pravi, de Bog sa tisto, kar je kdo is pokorfhine storil, ne prafha sa odgovor, ker je sam rekel: **K**dor vaf poslufha, mene poslufha, in kdor vaf sanizhuje, mene sanizhuje. (Luk. 10, 16.) Mati boshja je enkrat fveti Brigiti tudi to rasodela, de je ona s svojo pokorfhino tako mozh sadobila, de noben grefhnik, zhe s oblubo poboljshanja in s sgrevanim ferzam k njej pribeshi, ne bo savershen.

O Kraljiza in Mati nafha! prôfi Jhesusa sa naf, in sadobi nam po saflushenji svoje pokorfhine, de bomo tudi mi svefti v pokorfhini do boshje volje in do sapoved duhovnih ozhetov sprednikov. Amen.

IX. Poterpeshljivost Marije Devize.

Ker je semlja kraj saflushenje si nabirati, se po pravizi imenuje dolina fols,

ker smo tukej vsi namenjeni, de terpimo, in de s poterpeshljivostjo svoje dushe sa vezhno shivljenje pridobimo, kakor **Jesuf** sam rezhe: **V svoji poterpeshljivosti bote ohranili svoje dushe.** (Luk. 21, 19.) **Bog** nam je dal **Marijo** v sgled vsih zhednost, pa posebno tudi v sgled poterpeshljivosti. **Šveti Franzisk Salesij** pravi, de je **Jesuf** na shenitvanji v **Kani** svoji **Materi** sato tako terd odgovor dal: **Shena,** kaj je meni in tebi sato? de bi nam bil svojo **Mater** v sgled poterpeshljivosti postavil. Pa kaj bi dolgo ifkali? vse shivljenje **Marije** **Devize** je bilo vedno djanje poterpeshljivosti, sakaj **presveta Deviza** je, kakor je **angel sveti Brigiti** rasodel, vse svoje shivljenje terpela: „**Kakor** rosha med ternjem raste, tako je ta **prezhastitljiva Deviza** na tem svetu med **nadlogami** rastla“. **She** famo **fozhutje Jesufoviga** terpljenja, **keriga** je **Marija** v svoji dushe prestala, jo je storilo **kraljizo marternikov** po poterpeshljivosti. **Sato** rezhe **sveti Bonaventura**: „**Krishana** je **krishaniga** spozhela“. **Koliko** je terpela na **begu v Egipt**, koliko v **Egiptu**, koliko **ves zhas**, kar je s svojim **Šinam** v **Nazaretu** **preshivela**, smo she pred opomnili. **Sadosti** je, de je pod **krishem** **umirajozhiga Jesufa** na **kalvarii** stala, de spo-

snamo kako stanovitna in visoka je bila njena poterpeshljivost: Stala je pod krišem Jesufovim Marija, njegova Mati. Sato pravi Albert veliki, de naš je Marija ravno po saflushenji te svoje poterpeshljivosti, kakor naša Mati, v shivljenje gnade rodila.

Zhe tedej hozhemo otrozi Marije Devize biti, si moramo prisadevati v njeni poterpeshljivosti jo posnemati. Šveti Ziprijan pravi: „Kaj nam je bolj koriftno sa to shivljenje, kaj bolje sa svelizhanje, kakor poterpeshljivost?“ Sato pravi šveti Gregor: „Isvoljenih pota so s ternjem omejene;“ kakor je Bog sam po preroku govoril: Tvojo pot bom s ternjem ograsil. (Osej. 2, 6.) Kakor ternjev plot nograda varuje, tako Bog svoje flushabnike obdaja s terpljenjem, de se na semljo ne naveshejo. Sato pravi šveti Ziprijan na sadnje, de je poterpeshljivost, ktera naš greha in pekla obvaruje. Poterpeshljivost švetnike dela; ker pravi šveti Jakob: Poterpeshljivost ima popolnoma delo. (Jak. 1, 4.) Poterpeshljivost namrezh stori, de vse krishe voljno prenesemo, naj she pridejo na ravnost od Boga, kakor bolesni, uboshtvo itd, ali pa od ljudi, kakor preganjanje, krivize, itd. Šveti Janes je vidil vse švetnike s palma-

mi, snamnjem marterstva, v rokah: Potem sim vidil veliko trumo — in palme v njih rokah; (Škr. rasod. 7, 9.) s zhimur nam je hotel na snanje dati, de morajo vsi odrasleni, kateri v nebefa pridejo, marterniki po kervi ali pa po poterpeshljivosti biti. Vefelo toraj saklizhe sveti Gregor: „Mi smo lahko marterniki bres mezha, zhe poterpeshljivo ohranimo“; ali zhe „poterpeshljivo, voljno in s vefeljem nadloge tega shivljenja terpimo“, kakor govori sveti Bernard. O kako velik dobizbik nam bo vsaka teshava, katero savoljo Boga prestopimo, v nebefih nefla. Sato naf opominja apostelj: **Kratkost in lahkost nafhe nadloge** — vezhno in vashno flavo v naf dela. (2. Kor. 4, 17.) Pazh lepo je sveta Teresija v tem govorila; ona pravi: „kdor se krisha oklene, ga ne obzhuti. — Kadar se kdo terpljenju podvershe, ga je she prestal“. In kadar zhutimo, de naf krishi teshé, pribeshimo k Marii, katero imenuje sveta zerkev „trofhtarzo shalofstnih“, in sveti Janes Damafzen „sdravilo vsih ferzhnih bolezhin“.

O moja prefladka Gospa! ti si nedolshna tako poterpeshljivo terpela, in jest, ki sim pekla vredin, bi se branil terpeti? Mati moja, te gnade te danf profim, ne de bi

bil krishev obvarovan, ampak de bi jih mogel poterpeshljivo nositi. Po ljubesni Jesusovi te profim, de mi faj to gnado od Boga sadobish; od tebe je upam.

X. Molitev Marije Devize.

Nikoli ni bilo na tem svetu nobene duše, ktera bi bila s tako popolnostjo, kakor Marija Deviza Gospodovo sapoved spolnovala, ktera pravi: Smeraj je treba moliti, in ne prenehati. (Luk. 18, 1.) Sato pravi sveti Bonaventura: „Marija nam sgled daje, njo moramo posnemati, in nikoli prenehati“. Tako tudi prizha Albert veliki, de je bila Marija Deviza v zhednosti molitve sa Jesusam med vsimi ljudmi nar bolj popolnoma; on pravi: „Zhednost molitve je bila pri Marii nar bolj popolnoma“. Njena molitev je bila popolnoma nar pred sato, ker je stanovitno in neprenehama molila. She v sazhetku svojiga shivljenja, kjer se je prezej svoje pameti savedila, kar doprizhamo v premishljevanji sa prasniki njeniga rojstva, je sazhela moliti. Sato je she she le tri leta stara v famoto tempelna hotla se podati, de bi tam lepshe molila, kjer je, kakor je fama sveti Elisabeti rasodela, po-verh vsakdanjih zhafov molitve tudi vsako

nozh o pol nozhi vftala in se pred altar tempelna podala, in tam svoje prošnje Bogu isrozhvala. De bi Jesufovo terpljenje premifhljevala, pravi Odilon, je Marija pogosto kraje njegoviga rojftva, terpljenja in pogreba obifkovala. — Molutev Marije Devize je bila pa tudi sato popolnoma, ker je bila pri molitvi vfelej v duhu sbrana, nikoli rasmifhljena, in bres nar manjshiga napazhniga namena. Šveti Dionisij Kartusijan pravi: „Nikoli nobeno napazhno nagnjenje, nobeno rasmifhljenje, nobena pofttranska mifel ni duſhe preſvete Devize v ſvetlobi premifhljevanja motila“.

Sato je Marija Deviza ſavoljo veſelja, ki ga je do molitve imela, tudi ſamoto ljubila, tako, de ſe tiſti zhaſ, ko je v tempelnu prebivala, ſhe s ſvojimi ſvetimi ſtariſhi ni hotla pezhati, kakor je ſama ſveti Brigiti raſodela. Šveti Hieronim govori v beſedah preroka Iſaija: Lej, deviza bo ſpozhela in ſinu rodila, in njemu bo Emanuel ime, in pravi, de v hebrejſkim beſeda deviza pomeni ſamotno deklizo, in de je tako ſhe Iſaija prerok na ſnanje dal, de bo Marija ſamoto ljubila. Ribard pravi, de je angel Marii ſato rekel: Gospod je s taboj, ker v njeni ſamoti ni bilo raſven Boga nikoli nikogar pri njej:

„Gospod je s taboj, savoljo famote, ktero je ona tako slo ljubila“. In sato terdi sveti Vinzenz Fereri, de Mati boshja „nikoli ni fhla od doma, rasven kadar je fhla v tempel; in tudi takrat je fhla vfa sbrana, ozhi smeraj v tla obernjene“. Sato je v obifkanji Elisabete hitro hodila, kakor pravi sveti Ambrosh, de bi se devize od nje uzhile, ljudi se ogibati. Sveti Bernard terdi, de si je Marija savoljo ljubeshni do famote in molitve, vselej prisadevala ljudi se ogibati, on pravi: „Njeno prisadevanja je bilo beshati pred drushino, ogibati se prasnih pogovorov“. Sato jo sveti Duh imenuje gerlizo: Tvoje liza so lepe kakor gerlizhne. Vergelo pravi o tem: „Gerliza je famotna, in pomeni lastnost dufhe s Bogam se sediniti“. Sato je Deviza Marija na tem svetu vselej famotna, kakor v puhavi shivela, kakor se rezhe od nje: Kdo je ta, ktera fkos puhavo prihaja kakor difhezhe kadilo? (Vis pef. 3, 6.). O teh besedah pravi abat Rupert: „Tako si hodila, Marija, po puhavi, ker si famotno dufho imela“.

Filo pravi, de Bog s dufhami le v famoti govori: „Boshja beseda puhave ljubih“. Tudi Bog sam govori po preroku Oseju: V famoto jo bom peljal, in ji

bom v ferze govoril. (Osej. 2, 14.) In sato saklizhe sveti Hieronim: „O famota, v kateri Bog s svojimi prijasno govori, in se s njimi pomenkuje!“ To poterdi sveti Bernard, ki pravi: „Molzhanje in mir posvetniga fhuma dusho fili nebesfke rezhi premifhljevati“.

Prefveta Deviza! sadôbi nam ljubesen do molitve in do famotnosti, de se odlozhimo od ljubesni do ustvarjenih rezhi, in se nauzhimo le k Bogu in v nebefa sdihovati. V nebesih upamo, de te bomo kdaj vidili, kjer bomo s taboj vred vezhno hvalili in ljubili tvojiga Šinu Jesufa od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pridite k meni vsi, kateri po meni hrepenite, in nafitite se mojih pridelkov. (Šir. 24, 25.) Pridelki Marije Devize so njene zhednosti.

Pred saboj in sa saboj ti nimafh enake,
Šama fi Bogu zhes vse dopadla, Marija.

Sedullus.

Pesem

**na zhaft bres madesha fpozhetete
Devize Marije.**

(Is latinfkiga).

**Sdrava! semlje vse Gospa,
In nebéf Kraljiza!
Sdrava svesda jutrajna!
Vfih deviz Deviza.**

**Sdrava! polna milofiti,
Vfih nebef fvetloba!
Pridi grefhnim na pomozh,
Tare naf hudoba.**

**Tebe je od vekomaj
Svolil Ozhe vezhni
V Mater Šina fvojiga,
De bi mi bli frezhni.**

Svolil te je sveti Duh
V ljubljeno nevesto,
Zhisto in bres madesha,
Vselej njemu svesto.

Modra D'viza, hvaljena!
Hifha vse modrosti,
V sedmih stebrih stavljena,
Misa vse fladkoſti!

Greha si obvarvana
V duhu in po mesu;
Šveta in bres madesha
V maternem telesu.

Vrata v raj si grefhnikam,
Jakoba daniza;
Shivijozhkih Mati si,
Angelov Kraljiza.

Luziferju grosa, strah;
Nam vojshashka bramba,
Kristijanam vsim pomozh,
Vsim savetna f-hramba.

Sdrava, fkrinja ti mirú!
Šedesh prezhasljiivi!
Ti nebeshka mavriza!
Gerem nesgorljivi

Šhiba roda Jefeta,
Kersno Gedeona!
Vrata neodklénjene!
Šatovje Šamfóna!

Ref se je spodobilo
Boshji Porodnizi,
Med shenami shegnani,
Svoljeni Devizi,

De jo vezhni boshji Šin
Hudi kazhi ubrani,
Zhifto greha Evniga
Mater si ohrani.

Mati in Deviza fkup,
Tempel ti Trojize!
Ti veselje angelov,
Hifha lepotize!

Ti tolashba shaloftnih,
Vert rasveselenja!
Zedra svete zhiftofti,
Palma poterpljenja!

Semlja blagoflovljena,
Duhovnisthka, sveta,
In prekletstva boshjiga
Profta in isjeta!

Meſto ti Narvikfhiga,
Protisorne vrata!
V tebi miloſt ſgol je vſa,
O Deviza ſlata!

Meſto pribeshaliſhe,
Turn Davída znani,
Veſ s oroſhjem obgrajen,
Varvan s perſobrání.

V ſvojem ſvetem ſpozhetju
Ši v ljubezni ognjeni
Smagala peklenſko mozh,
Gada puh ſtrupeni.

Prava mozhna Shena ſi,
Judita veſela;
Ti, Deviza Abifaĝ,
Jeſufa ſi grela.

Sa Egipt reſhitelja
Rahel je rodila;
Vſih ljudi Svelizharja
Ti ſi Mati bila.

V tebi prezhudujemo
Ahazovo uro;
Je zhloveſhko naſe vſel
V tebi Bog naturo.

De bi revni, grefhni rod
Svikfhal, s Bogam spravit,
Se je tvoj nebefhki Šin
V revfhino preftavil.

V sharkih folnza boshjiga
Še Marija sveti;
Zhaft njej, svetli sarii,
V zhiftofti fpozheti!

Lilija med ternjem fi,
Šterla kazhi glavo;
Lepa Luna svetifh nam,
Kashefh pot nam pravo.

Ti devifhtva beli zvet!
Mati in Deviza!
O vifoka, s svesdami
Kronana Kraljiza!

Smagafh boshje angele
V zhiftofti, svetofti;
V slatni plajfh oblezhena
V Kraljevi svetlofti.

Ljuba Mati milofti,
Upanje sgubljenim;
Mila svesda mornarjem,
Vtiffje potopljenim.

**Ti, nebeshke Vrata nam,
Sdravje ti bolnikov!
Daj de Kralja gledamo
V hihi vseh Švetnikov.**

Kasalo.

	Stran.
Predgovor flovenfkiga preftavljavza	3
Prizhanje pifavza	10
Profhnja pifavza do Jefufa in Marije	11
Vpeljevanje	16
Raslaganje molitve: Salve regina,	21
<i>Pervo poglavje: Zhefhena Kraljiza, Mati milofti.</i>	
1. Kako veliko mora biti nafhe saupanje v Marijo ker je kraljiza milofti.	31
2. Kako, ker je nafha Mati	35
3. Kako naf ta Mati ljubi	46
4. Marija je tudi Mati fpokornih grefhnikov	65
<i>Drugo poglavje: Shivljenje, fladkoft.</i>	
1. Marija je nafhe shivljenje, ker nam sadobljuje odpuftenje	78
2. Marija nam sadobljuje ftanovitnoft	88
3. Marija ftori smert fladko fvojim flushabnikam.	100
<i>Tretje poglavje: Upanje nafhe, Zhefhena.</i>	
1. Marija je upanje vfih	115
2. Marija je upanje grefhnikov	126

**Zheterto poglavje: K tebi klizhemo is-
versheni otrozi Eve.**

1. Kako pripravljena je Marija pomagati vsm 141
2. Kako mogozhna je Marija braniti tifte,
kteri jo v skufhnjavah na pomozh klizhejo 154

**Peto poglavje: K tebi sdihujemo v
dolini fols.**

1. Kako potrebujemo pomozhi Marije . . . 165
2. Kako ravno, na dalje 182

**Shefto poglavje: Oj tedej nafha be-
fedniza.**

1. Marija je mogozhna befedniza 196
2. Marija je miloftljiva befedniza 210
3. Marija je Šredniza med grefhniki in med
Bogam 221

**Šedmo poglavje: Švoje miloftljive ozhi
oberni v naf.**

Kako fkerbna je Marija nam pomagati . . . 235

**Ofmo poglavje: Jesufa, shegnani fad
fvojiga telefа nam pokashi.**

1. Marija obvaruje fvoje flushabnike pekla 247
2. Marija refhi fvoje flushabnike is viz . 260
3. Marija spremlja fvoje flushabnike v ne-
befа 268

**Deveto poglavje: O dobrotljiva, o mi-
loftljiva.**

Kako velika je miloft Marije Devize . . . 283

**Defeto poglavje: O fladka Deviza
Marija.**

Kako je fladko ime Marije v shivljenji in
fmerti 296

Molitve pri sveti mafhi 312

	Stran.
Molitev sa sveto ispoved in sveto obhajilo	324
Poboshne molitve	333
Molitve nekterih svetnikov k Marii Devizi	348
Zhednosti Marije Devize	352
1. Ponishnost Marije Devize	354
2. Ljubesen do Boga Marije Devize	361
3. Ljubesen do blishnjiga Marije Devize	368
4. Vera Marije Devize	372
5. Upanje Marije Devize	376
6. Zhifost Marije Devize	380
7. Ubofhtvo Marije Devize	385
8. Pokorfhina Marije Devize	388
9. Poterpeshljivoft Marije Devize	391
10. Molitev Marije Devize	394
Pefem	399

1. Johann Maria Devise
 2. Johann Maria Devise
 3. Johann Maria Devise
 4. Johann Maria Devise
 5. Johann Maria Devise
 6. Johann Maria Devise
 7. Johann Maria Devise
 8. Johann Maria Devise
 9. Johann Maria Devise
 10. Johann Maria Devise

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS ©

00000491007

